

การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

พนัษฐกร ภาวะดี

มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

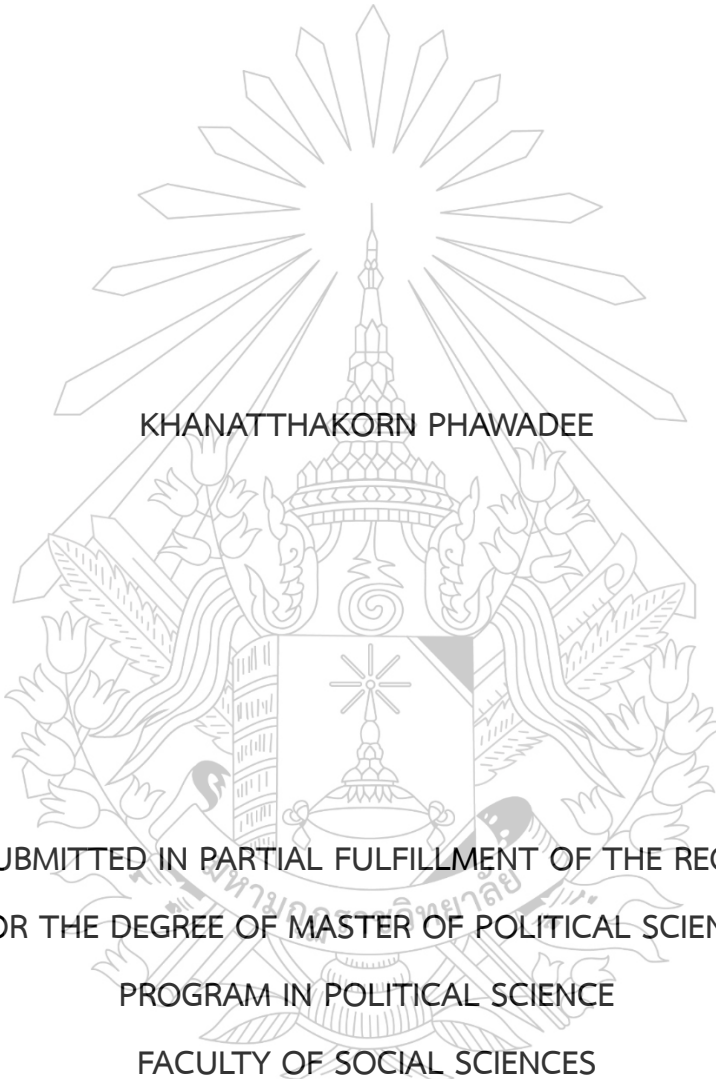
สาขาวิชารัฐศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

THE INTEGRATION OF SANGHAVATTHU FOR THE DEVELOPMENT OF
LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATIONS IN PAK CHONG DISTRICT,
NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

KHANATTHAKORN PHAWADEE

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF POLITICAL SCIENCE
PROGRAM IN POLITICAL SCIENCE
FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2026

COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อนักศึกษา	ชนัฐกร ภาวะดี
ชื่อปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชารัฐศาสตร์
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษา	พระมหาอรุณ ปณญารุโณ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(พระมหาสุรไกร ชื่นพุทธิสิริ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุพธนา ปราณีต)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(พระมหาอรุณ ปณญารุโณ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษภา ผาทอง)

กรรมการ

(พระมหาชินกร สุจิตโต, ดร.)

กรรมการ

(พระครูสังฆรักษ์ ยศวีร์ ปมุตโต, ดร.)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อนักศึกษา	ชนัฐกร ภาวะดี
ชื่อปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชารัฐศาสตร์
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	พระมหาอรุณ ปณณารุโณ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนา
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามปัจจัยส่วน
บุคคล และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมในการพัฒนาองค์กร เป็นการ
วิจัยแบบผสมผสาน กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง ซึ่งปฏิบัติ
หน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 321 คน สถิติ
ที่ใช้ คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน และทดสอบสมมติฐาน t-test และ F-test
เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยวิเคราะห์จัดประเภทของข้อมูล และสรุปเป็น
ข้อความบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า 1) การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก
โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค รองลงมา
คือด้านการบริการก้าวหน้า ด้านการให้บริการเพียง ด้านการให้บริการต่อเนื่อง และด้านการ
ให้บริการตรงเวลา 2) การทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล อายุ เพศ การศึกษา
ตำแหน่งงาน รายได้ ของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นตาม
สมมติฐาน 3) ข้อเสนอแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ให้บริการประชาชนโดยไม่เลือกปฏิบัติโดย
กำหนดมาตรฐานและขั้นตอนการให้บริการที่เป็นแนวทางเดียวกันสำหรับทุกกลุ่มประชาชนอย่าง
ชัดเจนและโปร่งใส พร้อมทั้งจัดให้มีกลไกรับเรื่องร้องเรียนที่เข้าถึงได้ง่ายเพื่อตรวจสอบและแก้ไข
ความไม่เป็นธรรมในการให้บริการได้อย่างรวดเร็ว

คำสำคัญ: การบูรณาการ, สังคหวัตถุธรรม, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง
จังหวัดนครราชสีมา

ABSTRACT

Thesis Topic	THE INTEGRATION OF SANGAHAVATTHU FOR THE DEVELOPMENT OF LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATIONS IN PAK CHONG DISTRICT, NAKHON RATCHASIMA PROVINCE
Student's Name	Khanatthakorn Phawadee
Degree Sought	Master of Political Science
Program	Program in Political Science
Anno Domini	2026
Advisor	Phramaha Arun Panyaruno, Assistant Professor Dr.

This research aims to 1) study the level of integration of the Sangahavatthu for the development of local administrative organizations, 2) compare the opinions of personnel categorized by personal factors, and 3) propose guidelines for integrating the Sangahavatthu in organizational development. This is a mixed-methods research with a sample of 321 administrators, civil servants, officers, and employees working in local administrative organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province. Statistical methods used include frequency, percentage, mean, standard deviation, and hypothesis testing using t-test and F-test. The research instruments were questionnaires and interviews. Data were categorized and summarized descriptively. The research findings showed that: 1) The integration of the Sangahavatthu for the development of local administrative organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province, across all five aspects, was at a high level. The aspects ranked from highest to lowest mean were: equitable service provision, followed by progressive service provision, sufficient service provision, continuous service provision, and timely service provision. 2) Hypothesis testing revealed that personal factors such as age, gender, education, job position, and income did not differ significantly among local administrative organization personnel. This contradicts hypothesis 3) which proposes a guideline for integrating the principles of Sangahavattu (principles of social welfare) to develop local government personnel. This involves providing services to the public without discrimination, establishing clear and transparent standards and procedures for providing services that are consistent for all groups of people, and providing an

easily accessible complaint mechanism to quickly investigate and resolve unfairness in service delivery

Keywords: Integration, Sanghavatthu, Local Administrative Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากความกรุณาและการสนับสนุนจากบุคคลสำคัญหลายท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระมหาอรุณ ปณฺญารุโณ, ผศ.,ดร. อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่อย่างละเอียดถี่ถ้วน ตลอดระยะเวลาการศึกษา และขอกราบขอบพระคุณ พระมหาชินกร สุจิตโต,ดร. อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วมที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะอันมีค่ายิ่งจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์

ขอกราบสำนึกในพระคุณ วัดบรมนิवास ราชวรวิหาร กรุงเทพมหานคร กราบในเมตตาพระราชวัชรญาณดิลก เจ้าคณะอำเภอปากช่อง (ธรรมยุต) เจ้าอาวาสวัดมกุฏกษัตริยาราม ราชวรมหาวิหาร และพระครูกิตติวินัยวัฒน์ วัดบรมนิवास ที่ได้เมตตากรุณาสันนิบาสนุนทุนการศึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้เขียนตลอดการศึกษา การสนับสนุนของท่านทั้งสองเปรียบดังดวงแสงสว่างที่ส่องนำทางสู่ความสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูปลัด ธนภัทร อภิชาโน,ผศ.,ดร. ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์, รักษาการแทนรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิริธรราชวิทยาลัย ที่ได้ให้โอกาสในการศึกษา คอยผลักดัน สนับสนุน และให้กำลังใจตลอดระยะเวลาที่ศึกษา ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีจนถึงระดับปริญญาโท

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อฉวี ภาวะดี และ คุณแม่สุวิ วงศ์มณี ผู้ให้กำเนิด เลี้ยงดู และอบรมสั่งสอนด้วยความรักและเมตตาจนผู้เขียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่และมีโอกาสศึกษาเล่าเรียนในระดับสูง คุณธรรมและความดีงามที่ท่านทั้งสองได้ปลูกฝังไว้ในจิตใจเป็นรากฐานสำคัญของชีวิต

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณ นางสาวเกศกนก พาพลงาม และน้องไอร่อน เด็กหญิงสิริสรา ภาวะดีที่คอยเป็นกำลังใจเป็นที่พึ่งพาและให้การสนับสนุนทั้งทางกายและใจตลอดการทำวิทยานิพนธ์ ความรักและความเข้าใจของทั้งสองคนเป็นพลังสำคัญที่ทำให้ผู้เขียนสามารถก้าวข้ามอุปสรรคต่างๆ ได้สำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้เขียนขอนอบน้อมบูชาแด่พระคุณ บิดามารดา ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

ฉนัฐกร ภาวะดี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	จ
ABSTRACT.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ท
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	6
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดของการบูรณาการ	8
2.2 ทฤษฎีการพัฒนาองค์กร.....	12
2.3 ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน	14
2.4 ทฤษฎีการให้บริการสาธารณะ	18
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสัจพจน์วัฒนธรรม	24
2.6 บริบทพื้นที่ที่ทำการวิจัยอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา.....	33
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
2.8 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
3.1 วิธีและขั้นตอนในการวิจัย.....	50
3.2 ระเบียบวิธีการวิจัย	52
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52

3.4 กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	53
3.5 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	54
3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
3.7 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	58
3.8 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล	61
3.10 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	62
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	66
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
4.4 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย	133
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	136
5.1 สรุปผลการวิจัย	137
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	145
5.3 ข้อเสนอแนะ	172
บรรณานุกรม	177
ภาคผนวก.....	191
ภาคผนวก ก วุฒิบัตรการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	192
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ลงพื้นที่ Try out อบต.มิตรภาพ อ. มวกเหล็ก จ.สระบุรี.....	194
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ลงพื้นที่แจกแบบสอบถาม อบต.ในเขต อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 14 แห่ง	196
ภาคผนวก ง เครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถาม).....	211
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	217

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1 ผลการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ ผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัด นครราชสีมา	55
ตารางที่ 3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)	56
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	66
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	67
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	67
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงาน	68
ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้	68
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน	69
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคห วัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการ บริการก้าวหน้า	70
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคห วัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการ ให้บริการต่อเนื่อง	72
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคห วัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการ ให้บริการเพียงพอ	74
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา	76

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค	78
ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามเพศ.....	80
ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามเพศ	80
ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามเพศ	81
ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการก้าวหน้า จำแนกตามเพศ	81
ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามเพศ	82
ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนก ตามเพศ	82
ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามเพศ	83
ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนก ตามเพศ	83

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามเพศ.....	84
ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนก ตามเพศ	84
ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามเพศ.....	85
ตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอ ภาค จำแนกตามเพศ	85
ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ	86
ตารางที่ 4. 25 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ	87
ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามอายุ.....	87
ตารางที่ 4.27 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตาม อายุ.....	88
ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามอายุ.....	88

ตารางที่ 4.29 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามอายุ	89
ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามอายุ	90
ตารางที่ 4.31 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามอายุ	90
ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามอายุ	91
ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามอายุ	91
ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามอายุ	92
ตารางที่ 4.35 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามอายุ	93
ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	93
ตารางที่ 4.37 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	94

ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัจคห วัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการ บริการก้าวหน้า จำแนกตามระดับการศึกษา	94
ตารางที่ 4.39 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตาม ระดับการศึกษา	95
ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามระดับการศึกษา	95
ตารางที่ 4.41 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนก ตามระดับการศึกษา.....	96
ตารางที่ 4. 42แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	96
ตารางที่ 4.43 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนก ตามระดับการศึกษา.....	97
ตารางที่ 4.44 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามระดับการศึกษา	97
ตารางที่ 4.45 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนก ตามระดับการศึกษา.....	98
ตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามระดับการศึกษา	98

ตารางที่ 4.47 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามระดับการศึกษา.....	99
ตารางที่ 4.48 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน	99
ตารางที่ 4.49 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	100
ตารางที่ 4.50แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	100
ตารางที่ 4.51 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	101
ตารางที่ 4.52 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	101
ตารางที่ 4.53 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามตำแหน่งงาน	102
ตารางที่ 4.54 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามตำแหน่งงาน.....	102
ตารางที่ 4.55 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามตำแหน่งงาน	103

ตารางที่ 4.56 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามตำแหน่งงาน	103
ตารางที่ 4.57 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนก ตามตำแหน่งงาน	104
ตารางที่ 4.58 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามตำแหน่งงาน	104
ตารางที่ 4.59 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอ ภาค จำแนกตามตำแหน่งงาน	105
ตารางที่ 4.60 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามรายได้	105
ตารางที่ 4.61 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนก ตาม รายได้	106
ตารางที่ 4.62 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามรายได้	106
ตารางที่ 4.63 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตาม รายได้	107
ตารางที่ 4.64 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ หลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามรายได้	107

ตารางที่ 4.65 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามรายได้.....	108
ตารางที่ 4.66 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามรายได้.....	108
ตารางที่ 4.67 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามรายได้.....	109
ตารางที่ 4.68 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามรายได้	109
ตารางที่ 4.69 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามรายได้.....	110
ตารางที่ 4.70 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามรายได้	110
ตารางที่ 4.71 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามรายได้.....	111
ตารางที่ 4.72 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	111
ตารางที่ 4.73 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า	113
ตารางที่ 4.74 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง	114

ตารางที่ 4.75 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ.....	116
ตารางที่ 4.76 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา	117
ตารางที่ 4.77 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค	118
ตารางที่ 4.78 แสดงรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ 5 ท่าน เจ้าอาวาส ผู้บริหาร ข้าราชการลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างทั่วไปที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ ปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามบทบาทที่เกี่ยวข้อง	120
ตารางที่ 4.79 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า	123
ตารางที่ 4.80 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง	125
ตารางที่ 4.81 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ.....	127
ตารางที่ 4.82 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา	130
ตารางที่ 4.83 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค	133

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 การบริการสาธารณะที่ดี 5 ประการ	20
ภาพที่ 2.2 ประตูลู่อีสานอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา.....	33
ภาพที่ 2.3 แผนที่ อปท. ในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา.....	36
ภาพที่ 2.4 อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่.....	38
ภาพที่ 2.5 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	49
ภาพที่ 4.1 สรุปผังมโนทัศน์องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย.....	135

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในศตวรรษที่ 21 กำลังเผชิญการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายมิติ ทั้งเทคโนโลยี ดิจิทัล การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและสังคมแบบไร้พรมแดน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความท้าทายด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (United Nations, 2015) การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลให้รูปแบบการบริหารจัดการภาครัฐต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น โดยเฉพาะการจัดบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม (UNDP, 2021) ปัจจัยสำคัญที่กระทบต่อการบริหารจัดการภาครัฐประกอบด้วยการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามพรมแดน และความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมที่ทวีความรุนแรงขึ้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565, น. 15-18) องค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในปี ค.ศ. 2015 ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายหลัก 17 ประการและเป้าประสงค์ย่อย 169 ข้อ โดยเน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น การบริหารจัดการที่โปร่งใส และการสร้างสังคมที่เป็นธรรมและเท่าเทียม เพื่อให้ทุกประเทศบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืนภายในปี ค.ศ. 2030 โดยครอบคลุมมิติการพัฒนาทั้งเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม (United Nations, 2015, น. 1-5; กรรมาธิการระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ, 2566, น. 8-12)

สังคมไทยในปัจจุบันกำลังเผชิญการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากร เศรษฐกิจ และสังคมที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและการวางแผนนโยบายสาธารณะ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564, น. 25-30) การเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 ส่งผลให้ภาระการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ขณะที่จำนวนประชากรวัยแรงงานมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง (กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2564, น. 8-10) สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2565, น. 15-18) คาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2573 จะมีสัดส่วนประชากรสูงวัยเพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 26.9 หรือประมาณ 18 ล้านคน ส่งผลโดยตรงต่อกำลังแรงงาน ภาระทางการคลังจากค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและสวัสดิการสังคม และความจำเป็นในการปรับระบบการจัดบริการสาธารณะ (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2565, น. 42-48) การเคลื่อนย้ายแรงงานจากชนบทสู่เมืองทำให้เกิดปัญหาครอบครัวแตกสลาย ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งในชนบท และการสูญเสียแรงงานในภาคเกษตรกรรม ซึ่งกระทบต่อความเข้มแข็งของชุมชน

และวิถีชีวิตดั้งเดิม (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2563, น. 55-62) ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มสูงขึ้นเป็นปัญหาเร่งด่วน โดยประเทศไทยมีค่าสัมประสิทธิ์จินีที่สูงเป็นอันดับต้นๆ ของภูมิภาค ซึ่งสะท้อนถึงความไม่เท่าเทียมในการกระจายรายได้และอาจนำไปสู่ความขัดแย้งทางสังคม (World Bank, 2021, น. 72-78; สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2564, น. 95-102) รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาท้องถิ่นผ่านแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งมุ่งเน้นการกระจายอำนาจและการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, น. 35-42) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายสำคัญที่กำหนดกรอบการถ่ายโอนภารกิจและอำนาจหน้าที่สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สถาบันพระปกเกล้า, 2561, น. 12-18) อย่างไรก็ตาม การกระจายอำนาจในทางปฏิบัติยังประสบปัญหาหลายประการ ได้แก่ ขาดความจริงจังและความต่อเนื่อง มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ขาดการถ่ายโอนอำนาจและงบประมาณที่เพียงพอ และขาดการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรท้องถิ่นอย่างจริงจัง (วุฒิสาร ตันไชย, 2555, น. 30-35, 45-72)

พระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการกำหนดค่านิยม จริยธรรม และแนวทางการดำเนินชีวิตของคนไทยมาอย่างยาวนาน ซึ่งเป็นรากฐานทางวัฒนธรรมที่ฝังลึกในจิตสำนึก (สมบัติ จันทรวงศ์, 2559, น. 88-95) หลักธรรมทางพุทธศาสนาได้รับการยอมรับว่าสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสังคมและการบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีหลักการที่ครอบคลุมทั้งมิติของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การบริหารจัดการ และการสร้างสังคมที่เป็นสุข (พระมหาพรหมมหาโส, 2560, น. 125-132) สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต) ได้เสนอแนวคิดการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาสังคมไทยอย่างเป็นระบบ โดยมองว่าพระพุทธศาสนาเป็นระบบความรู้ ภูมิปัญญา และหลักการดำเนินชีวิตที่มีเหตุผลและสามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมได้อย่างเป็นรูปธรรม (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2550, น. 45-58) เน้นย้ำว่าการพัฒนาสังคมไทยในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องหันกลับมาใช้หลักพุทธธรรมเป็นแนวทางในการสร้างสังคมที่มีคุณภาพ มีความสุข และยั่งยืน โดยไม่ใช้การลอกเลียนแบบแนวคิดตะวันตกอย่างไ้ไร้วิจารณ์ญาณ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2550, น. 62-70) ในยุคที่สังคมไทยกำลังเผชิญวิกฤติด้านคุณธรรมจริยธรรม ความขัดแย้งทางสังคม และปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การนำหลักสังคหวัตถุธรรม 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข การสร้างความสามัคคี และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีมาบูรณาการในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งยวด (สุวิมล ติรกานันท์, 2563, น. 112-120)

การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติใหม่นอกจากเหนือจากการปรับปรุงระบบและกระบวนการทำงานหรือการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพียงอย่างเดียว แต่ต้องพัฒนาในมิติที่ลึกซึ้งกว่า

คือ มิติของคุณธรรม จริยธรรม และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรกับประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย (อัจฉรา จันทรฉาย, 2563, น. 195-200) จำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาที่บูรณาการหลักธรรมทางพุทธศาสนาโดยเฉพาะหลักสังคหวัตถุธรรม 4 เข้ากับหลักการบริหารจัดการสมัยใหม่และหลักธรรมาภิบาล เพื่อสร้างองค์กรที่ไม่เพียงแต่มีประสิทธิภาพแต่ยังมีจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนอย่างแท้จริงและยั่งยืน (สมชาย ปรีชาศิลปกุล, 2563, น. 205-212) หลักธรรมาภิบาลได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับสากลว่าเป็นหลักการสำคัญในการบริหารจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง (UNDP, 2020, น. 12-15) ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2560, น. 23) ได้ให้ความหมายของหลักธรรมาภิบาลว่าหมายถึงกลไกของรัฐทั้งในระดับการเมืองและการบริหารมีความแข็งแกร่ง มีประสิทธิภาพในการจัดบริการสาธารณะ มีความสะอาด โปร่งใส ตรวจสอบได้ และรับผิดชอบต่อประชาชน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2563, น. 8-12) ได้กำหนดหลักธรรมาภิบาลสำหรับหน่วยงานภาครัฐไทยไว้ 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้อในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างจริงจังจะช่วยยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการและสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2562, น. 28-32) อย่างไรก็ตาม การนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในบริบทของสังคมไทยควรคำนึงถึงปัจจัยทางวัฒนธรรมและค่านิยมของสังคมไทยด้วย (ประเวศ วะสี, 2561, น. 65-70) หลักสังคหวัตถุธรรม 4 ประการ จึงเป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญ ประกอบด้วย ทาน (การให้และเอื้อเพื่อเผื่อแผ่) ปิยวาจา (การพูดจาไพเราะและให้กำลังใจ) อตถจริยา (การประพฤติตนเป็นประโยชน์) และสมานัตตตา (การวางตนเสมอภาคและเป็นแบบอย่างที่ดี)

ดังนั้น การศึกษาวิจัยเรื่อง "การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา" จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อศึกษาแนวทางการนำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาบูรณาการกับหลักธรรมาภิบาลในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส มีจิตสำนึกในการให้บริการ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน และนำไปสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่ยั่งยืน การศึกษานี้จะเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่บูรณาการภูมิปัญญาทางพุทธศาสนากับหลักการบริหารจัดการสมัยใหม่ อันจะเป็นต้นแบบและแนวทางในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อื่นๆ ของประเทศไทยต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นอย่างไร

1.2.2 ผลการเปรียบเทียบการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้ เป็นอย่างไร

1.2.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

1.3.3 เพื่อเสนอแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน

1.4.2 บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน

1.4.3 บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน

1.4.4 บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งงานกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน

1.4.5 บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การบูรณาการหลักสัจพจน์พุทธธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดของขอบเขตการวิจัยดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 321 คน

1.5.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1,620 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับ เจ้าอาวาส ผู้บริหาร ข้าราชการประจำ ลูกจ้างและประชาชนผู้ใช้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ทั้งหมด 5 รูป/คน

1.5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

การวิจัยเรื่อง การบูรณาการหลักสัจพจน์พุทธธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 5 ด้าน คือ

1. ด้านการบริการก้าวหน้า
2. ด้านการให้บริการต่อเนื่อง
3. ด้านการให้บริการเพียงพอ
4. ด้านการให้บริการตรงเวลา
5. ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค

1.5.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถานที่การศึกษาวิจัย คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 14 แห่ง (5 เทศบาล, 9 อบต.)

1.5.5 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่ 12 เดือนมกราคม พ.ศ. 2569 ถึง วันที่ 30 เดือนเมษายน 2569 เป็นระยะเวลา 108 วัน

1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบถึงการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

1.6.2 ทำให้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และรายได้ แตกต่างกัน

1.6.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

1.6.4 สามารถนำผลการวิจัยนี้มาเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการเสริมสร้างการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา หรือองค์กรอื่นๆ ในอนาคต

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะสำหรับการวิจัย ดังนี้

การพัฒนา หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงและยกระดับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและมีทิศทาง ทั้งในด้านบุคลากร กระบวนการทำงาน และการจัดสรรทรัพยากร โดยมุ่งเน้นการจัดบริการสาธารณะที่มีคุณภาพก้าวหน้า มีความต่อเนื่อง เพียงพอต่อความต้องการ ตรงเวลา และเสมอภาคแก่ประชาชนทุกกลุ่มในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีและตอบสนองประโยชน์ส่วนรวมของชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

การบูรณาการ หมายถึง การประสานกลมกลืนกันของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การ จัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญของ องค์กร การบูรณาการที่มีประสิทธิผล เป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน และจะ สำเร็จได้ก็ต่อเมื่อการดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบภายในระบบการจัดการผลการดำเนินการมี ความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์ ซึ่งกระบวนการเชื่อมโยงและผสานหลักสังคหวัตถุธรรม เข้ากับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการนำทรัพยากร บุคลากร ระบบงาน และหลักคุณธรรมมาประสานกันอย่างเป็นเอกภาพและมีทิศทางร่วม มุ่งให้เกิดการจัดบริการ สาธารณะที่มีความก้าวหน้า ต่อเนื่อง เพียงพอ ตรงเวลา และเสมอภาค เพื่อตอบสนองความต้องการ ของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างครบถ้วนและยั่งยืน

สังคหวัตถุธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นที่ตั้งแห่งการสังเคราะห์กัน หรือธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจกัน หมายถึง หลักธรรมสำหรับการครองใจคน เป็นหลักยึดเหนี่ยวใจกันไว้ และเป็นวิธีทำ ให้คนรักกัน ซึ่งเป็นเครื่องประสานใจและเหนี่ยวรั้งใจคนให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้อยู่กันด้วย ความรักและความปรารถนาดีต่อกัน เปรียบเหมือนลิ่มสลักรถที่ตรึงตัวรถไว้มิให้ชิ้นส่วนกระจายไป ทำให้รถแล่นไปได้ตามที่ต้องการ สังคหวัตถุประกอบด้วย 4 ประการ ดังนี้

ทาน (การให้) หมายถึง การเสียสละ การแบ่งปันทรัพยากรหรือสิ่งของเพื่อประโยชน์ แก่คนอื่น ทั้งทางกายภาพและทางใจ ช่วยปลูกฝังให้เป็นคนไม่เห็นแก่ตัวและรู้จักแบ่งปันซึ่งกันและกัน

ปิยวาจา (การสื่อสาร) หมายถึง การพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน จริงใจ ไม่พูด หยาบคายก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับกาลเทศะเป็นการพูดจาที่จับใจและสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดี

อัตถจริยา (จิตอาสา) หมายถึง การช่วยเหลือกันในการทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ การ ปฏิบัติการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม รวมถึงการร่วมมือกันแก้ปัญหาและสร้างสรรค์สิ่งที่ดี ให้กับชุมชน

สมานัตตตา (ความเสมอภาค) หมายถึง การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอในการประพฤติตัว มีความเสมอต้นเสมอปลาย วางตัวดีและเหมาะสมกับผู้อื่น มีนิสัยที่เป็นกันเอง ประพฤติตัวอย่าง สม่ำเสมอทั้งในยามสุขและยามทุกข์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบใน การบริหารและพัฒนาพื้นที่ในเขตอำเภopakช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีอำนาจหน้าที่ตาม กฎหมายท้องถิ่น เช่น การจัดบริการสาธารณะ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ส่งเสริมเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรมในพื้นที่ ในอำเภopakช่องมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายประเภท ประกอบด้วย เทศบาลเมือง 1 แห่ง (เทศบาลเมืองpakช่อง), เทศบาลตำบล 4 แห่ง, องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 9 แห่ง องค์กรเหล่านี้ดำเนินงานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน ท้องถิ่นและบริหารจัดการท้องถิ่นให้มีความสะดวกและเจริญก้าวหน้า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดและทฤษฎี โดยมีผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และตั้งคำถามเพื่อการวิจัย ดังนั้นแนวและคิดทฤษฎีที่จะนำมาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์มีดังนี้

- 2.1 แนวคิดของการบูรณาการ
- 2.2 ทฤษฎีการพัฒนาองค์กร
- 2.3 ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน
- 2.4 ทฤษฎีการให้บริการสาธารณะ
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสังคหัตถุธรรม
- 2.6 บริบทพื้นที่ที่ทำการวิจัย
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.8 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดของการบูรณาการ

ความหมายและแนวคิดพื้นฐานของการบูรณาการ

การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การผนวก การประสาน การเติมเต็ม การเชื่อมโยง และการรวมกันของส่วนประกอบต่างๆ เข้าเป็นองค์รวมที่สมบูรณ์ โดยการบูรณาการไม่ใช่การนำองค์ความรู้มากองรวมกันแบบไม่สามารถแยกแยะได้ แต่เป็นการบูรณาการองค์ความรู้ต่าง ๆ เข้ามาอย่างรอบด้านและเป็นระบบ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2564, น. 10-15) นักวิชาการท่านนี้ได้เสนอขั้นตอนของการบูรณาการออกเป็น 3 ขั้นตอนที่ชัดเจน และเน้นย้ำว่าการบูรณาการต้องอาศัยกระบวนการคิดที่เป็นระบบ มีการขยายกรอบความคิด และสามารถปรับความขัดแย้งสู่การบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในบริบทการจัดการสมัยใหม่ การบูรณาการ หมายถึงการประสานกลมกลืนกันของแผนงาน กระบวนการ สารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ให้เป็นหนึ่งเดียวกัน (สำนักงานที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการองค์กร, 2565, น. 8) ในมิติของการบริหารจัดการแบบบูรณาการ แนวคิดนี้เน้นการรวมองค์ประกอบย่อยหรือหน่วยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันมา

รวมเข้าด้วยกันเป็นองค์รวมเดียวที่กลมกลืนและสมบูรณ์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีกว่าการทำงานแยกส่วน (นักวิชาการด้านการบริหารงาน, 2565, น. 45-50) การบูรณาการในความหมายนี้ไม่ได้หมายถึงเพียงการรวมตัวกันเท่านั้น แต่ต้องมีการประสานงานที่แท้จริงจนเกิดเป็นพลังร่วมที่สามารถสร้างผลสัมฤทธิ์ที่เหนือกว่าการทำงานเดี่ยว (นักวิชาการด้านการบริหารจัดการชุมชน, 2565, น. 65-70) กระบวนการบูรณาการสมัยใหม่เน้นการเชื่อมโยงตั้งแต่ระดับการวางแผน การปฏิบัติการ ไปจนถึงการประเมินผล เพื่อให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจร่วมกันในเป้าหมาย ระเบียบวิธี และผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ทฤษฎีบูรณาการในมิติระหว่างประเทศและภูมิภาค

เออร์นสต์ บี. ฮาส (Ernst B. Haas) นักวิชาการชาวอเมริกัน เป็นผู้พัฒนาทฤษฎี Neofunctionalism ในปี ค.ศ. 1958 ซึ่งถือเป็นทฤษฎีการบูรณาการยุโรปทฤษฎีแรก โดยศึกษาจากกรณีของสถาบันถ่านหินและเหล็กกล้าแห่งยุโรป (European Coal and Steel Community) (ฮาส, 1958, น.1-5) ฮาสได้เสนอกลไกสำคัญสามประการที่ขับเคลื่อนการบูรณาการ ได้แก่ การแพร่กระจายเชิงบวก (positive spillover) ซึ่งหมายถึงการบูรณาการทางเศรษฐกิจในภาคส่วนหนึ่งจะกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการเมืองในภาคส่วนอื่น ๆ ตามมา (ฮาส, 1958, น.10-15) การโอนความภักดีจากระดับชาติสู่ระดับเหนือชาติ (transfer of domestic allegiances) และความเป็นอัตโนมัติทางเทคนิค (technocratic automaticity) (ฮาส, 1958, น.20-25) ทฤษฎีของฮาสเน้นว่าการบูรณาการเป็นกระบวนการที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ผ่านการพึ่งพาทางเศรษฐกิจและการทำงานร่วมกันที่เพิ่มมากขึ้น โดยความภักดีของประชาชนและกลุ่มผลประโยชน์จะค่อย ๆ เปลี่ยนจากระดับชาติไปสู่สถาบันระดับเหนือชาติ ในกรณีศึกษาของยุโรป กลไกการแพร่กระจายเชิงบวกนี้ได้นำไปสู่การเชื่อมโยงด้านต่างๆ นอกเหนือจากกลุ่มถ่านหินและเหล็กกล้า ไปจนถึงการสร้างการบูรณาการในระดับที่ลึกขึ้น

คาร์ล ดอยทซ์ (Karl Deutsch) นักวิชาการด้านการเมืองและสังคม ได้เสนอแนวคิดการบูรณาการที่เน้นบทบาทของการสื่อสารและการเคลื่อนไหวทางสังคม โดยในปี ค.ศ. 1953 ดอยทซ์ได้เสนอผลงาน "Nationalism and Social Communication" ที่นำเสนอแบบจำลองของการบูรณาการแห่งชาติในประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งอิงตามแนวคิดสองประการสำคัญ คือ การเคลื่อนไหวทางสังคม (social mobilization) (ดอยทซ์, 1953, น.50-60) และการหลอมรวมทางวัฒนธรรม (assimilation) (ดอยทซ์, 1953, น.65-75) ดอยทซ์เชื่อว่าการสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการสร้างเอกลักษณ์ร่วมของชาติและการพัฒนาทางการเมือง โดยการเชื่อมโยงบุคคลผ่านช่องทางการสื่อสารจะทำให้สังคมสามารถบรรลุการบูรณาการและการพัฒนาสมัยใหม่ได้มากขึ้น (ดอยทซ์, 1953, น.80-90) ในผลงาน "The Nerves of Government" (ค.ศ. 1963) ดอยทซ์ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มชนชั้นนำด้านสารสนเทศ (information elites) ที่ควบคุมสื่อมวลชนและมีอำนาจทางการเมืองอย่างมี

นัยสำคัญ (ดอยท์, 1963, น.15-25) โดยระบบการเมืองสมัยใหม่ทำงานเหมือนเครือข่ายการสื่อสารที่การตัดสินใจและการควบคุมทางสังคมขึ้นอยู่กับกาไหลและการจัดการของข้อมูล

ซามูเอล ฮันติงตัน (Samuel Huntington) นักวิชาการด้านการเมืองระหว่างประเทศ ได้พัฒนามุมมองที่เรียกว่าทฤษฎีการบูรณาการแบบลบ (negative integration) ในปี ค.ศ. 1968 โดยเชื่อว่าความไม่พอใจทางชาติพันธุ์ที่เพิ่มขึ้นเป็นผลพวงจากกระบวนการทันสมัยแบบตะวันตก (Western modernization processes) (ฮันติงตัน, 1968, น.75-85) ฮันติงตันเห็นว่ากระบวนการพัฒนาและการทันสมัยอาจนำไปสู่ความตึงเครียดและความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ภายในรัฐ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการบูรณาการแห่งชาติ

การบูรณาการในบริบทการพัฒนาชุมชนและสังคมไทย

สนธยา พลศรี (2544, น.20-45) นักวิชาการไทยด้านการพัฒนาชุมชน ได้เสนอทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชนที่เน้นการบูรณาการแนวคิดทางสังคมศาสตร์หลายสาขาเข้าด้วยกัน โดยครอบคลุมทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ทฤษฎีการจัดระเบียบทางสังคม และทฤษฎีการพัฒนาแบบผสมผสาน แนวคิดของสนธยา พลศรี เน้นกระบวนการพัฒนาชุมชนที่ต้องคำนึงถึงความหมายและลักษณะของชุมชน ปรัชญาและแนวความคิดของการพัฒนาชุมชน รวมถึงหลักและวิธีการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละชุมชน การพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการในมุมมองนี้ต้องอาศัยความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับโครงสร้างทางสังคม กระบวนการเปลี่ยนแปลง และการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง ในบริบทของการพัฒนาท้องถิ่น สนธยา พลศรีได้เน้นย้ำว่าการพัฒนาต้องสัมพันธ์กับคุณค่าและวัฒนธรรมท้องถิ่น มิฉะนั้นจะเกิดความขัดแย้งระหว่างแนวคิดการพัฒนาจากภายนอกกับความต้องการและความต้องการของชุมชน

ชานนท์ ภัทรจารี (2565, น.12-38) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบทว่า หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมหรือเข้ามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาชนบทในขั้นตอนต่าง ๆ แนวคิดนี้เชื่อมโยงกับการพัฒนาการมีส่วนร่วม ซึ่งหมายถึงการพัฒนาเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของประชาชนและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาชุมชน ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ เสริมสร้างพลังของชุมชนให้มีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ และสามารถบริหารจัดการพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน การพัฒนาในรูปแบบนี้เน้นการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรของหมู่บ้าน อันจะก่อให้เกิดกระบวนการและโครงสร้างที่นำไปสู่การพึ่งพาตนเองของชุมชน

การบูรณาการในบริบทการบริหารจัดการและการพัฒนาท้องถิ่น

การบูรณาการทุนทางสังคมกับการบริหารจัดการชุมชนมุ่งเน้นการสร้างห่วงโซ่คุณค่าแบบบูรณาการ (integrated value chain) ด้วยการร่วมมือและความร่วมทำงาน (collaboration) ของชุมชน (นักวิชาการด้านการบริหารทุนสังคม, 2564, น.55-65) กระบวนการนี้ต้องการการ

ประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน (นักวิชาการด้านการบริหารท้องถิ่น, 2564, น.70-80) การบริหารจัดการแบบบูรณาการในระดับท้องถิ่นต้องอาศัยความรู้สึกร่วมกันของทั้งเจ้าหน้าที่และชุมชน เพื่อให้เกิดการรวมเครือข่ายด้วยการบูรณาการของตนเอง (นักวิชาการด้านการบูรณาการท้องถิ่น, 2565, น.35-45) ระบบนี้เน้นการสนับสนุนแบบบูรณาการ (Integrated Development) เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองและเรียนรู้อย่างเป็นกลุ่ม (นักวิชาการด้านการพัฒนายั่งยืน, 2564, น.50-60) การพัฒนาศักยภาพชุมชนแบบบูรณาการในปัจจุบันมักใช้การสร้างการเรียนรู้และพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นภายใต้แนวคิดต่าง ๆ เช่น แบบจำลอง BCG (Bio-Circular-Green Economy Model) (นักวิชาการด้านเศรษฐกิจสีเขียว, 2565, น.25-35) ซึ่งเป็นการบูรณาการมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน โดยกระบวนการบูรณาการสังคมต้องทำความเข้าใจร่วมกัน มีผู้มีความรู้และทักษะหลากหลาย โดยชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาอย่างแท้จริง (นักวิชาการด้านการพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ, 2564, น.60-70) เมื่อนำมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น การบูรณาการจะสนับสนุนการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขแบบยั่งยืน โดยชุมชนสามารถควบคุมทรัพยากรและกำหนดทิศทางการพัฒนาของตนเองได้ (นักวิชาการด้านการพัฒนายั่งยืนท้องถิ่น, 2564, น.75-85) การบูรณาการประเมินผลการพัฒนาต้องพิจารณามิติหลายด้าน ได้แก่ ความพึงพอใจของชุมชน การปรับปรุงสภาพคุณภาพชีวิต ความเข้มแข็งของเครือข่าย และการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว

สรุปได้ว่า การบูรณาการ (Integration) คือ การผนวก ประสาน เชื่อมโยง และรวมกันของส่วนประกอบต่างๆ เข้าเป็นองค์รวมที่สมบูรณ์ โดยต้องมีการประสานงานที่แท้จริงจนเกิดพลังร่วมที่สร้างผลสัมฤทธิ์เหนือกว่าการทำงานเดี่ยว ในมิติระหว่างประเทศ การบูรณาการขับเคลื่อนโดยการแพร่กระจายเชิงบวก การโอนความักดี บทบาทของการสื่อสาร และการเคลื่อนไหวทางสังคมในการสร้างเอกลักษณ์ร่วม ในบริบทการพัฒนาชุมชนไทย การบูรณาการต้องมีพื้นฐานจากความเข้าใจโครงสร้างทางสังคม การมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง และความสัมพันธ์กับคุณค่าวัฒนธรรมท้องถิ่น การบูรณาการในการบริหารจัดการท้องถิ่นต้องอาศัยความรู้สึกร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และชุมชน การประสานงานระหว่างภาคีเครือข่าย และการสนับสนุนแบบบูรณาการทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองและบรรลุความอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน

2.2 ทฤษฎีการพัฒนาองค์กร

ความหมายของการพัฒนาองค์กร

สำนักพัฒนาบรรณนาการบริหารการพัฒนา (2567,น.12) การพัฒนาองค์กร (Organization Development: OD) หมายถึง การประยุกต์องค์ความรู้จากศาสตร์พฤติกรรม เช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา มานุษยวิทยา เพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานขององค์กรภายใต้สภาพการเปลี่ยนแปลง (ปิยนนทศิลป์, วีริชญ์, 2560,น. 200) การพัฒนาองค์กรคือการทำให้องค์กรดีขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีกว่าเดิม ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การปฏิบัติงาน ระบบโครงสร้างองค์กร ไปจนถึงทัศนคติในการทำงาน

สาเหตุของการพัฒนาองค์กร

ปัจจัยหลักที่ต้องมีการพัฒนาองค์กรมี 4 ประการ คือ:

1. ความต้องการปรับปรุงองค์กรให้ตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม
การเปลี่ยนแปลงกระบวนการดำเนินงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

2. การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร

การสร้างวัฒนธรรมองค์กรขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

3. การให้สังคมได้มีส่วนร่วมมากขึ้น

การให้บุคคลในองค์กรทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมตระหนักปัญหาและการเปลี่ยนแปลง

4. สภาพแวดล้อมภายนอก

ปัจจัยเศรษฐกิจ เทคโนโลยี สังคม การเมือง กฎหมาย ที่มีผลกระทบต่อองค์กร

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาองค์กร

วัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาองค์กรมี 5 ประการ:

1. ให้ความสำคัญกับคน (Respect for People)

ปฏิบัติต่อบุคคลในองค์กรด้วยความเคารพและเห็นคุณค่า

2. ไว้เนื้อเชื่อใจและการสนับสนุน (Trust and Support)

สร้างบรรยากาศที่เปิดเผย สมาชิกมีความไว้เนื้อเชื่อใจกันและสนับสนุนการทำงาน

3. ความเท่าเทียม (Power Equalization)

กระจายอำนาจและสร้างความเท่าเทียมกันระหว่างสมาชิก

4. เผชิญหน้ากับปัญหา (Confrontation)

แก้ปัญหาต่างๆ ด้วยการเผชิญหน้าโดยตรง ไม่หลบหลีก

5. มีส่วนร่วมของคน (Participation)

ให้ความสำคัญกับบุคลากรและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง

ระดับการพัฒนาองค์กร

การพัฒนาองค์กรสามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ:

ระดับบุคคล (Individual Level)

พัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้สึกร่วมในวัตถุประสงค์

ระดับกลุ่ม (Group Level)

พัฒนากลุ่มสมาชิกให้มีปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

ระดับองค์การ (Organizational Level)

สร้างความเข้าใจระบบองค์การและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ

(ปิยนนทศิลป์, วีริชญ์, 2560, น.204)

กระบวนการพัฒนาองค์กร

กระบวนการพัฒนาองค์กรประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก:

ขั้นที่ 1 วินิจฉัยองค์การ (Diagnosis)

การวิเคราะห์ความจำเป็นและหาข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผน เช่น รายงานทางการเงิน การสัมภาษณ์ การสังเกต แบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 การดำเนินการพัฒนา (Intervention)

การให้บุคลากรเรียนรู้ปรับพฤติกรรม เรียนรู้ทักษะใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการขององค์กร

ขั้นที่ 3 การประเมินและติดตาม (Follow Up)

การพิจารณาความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากโปรแกรมการพัฒนา และนำข้อมูลมาสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาต่อไป

บทบาทของนักบริหารการพัฒนา

นักบริหารการพัฒนาองค์กรมีบทบาท 3 ประการ:

1. บทบาทความเป็นผู้เชี่ยวชาญ (Specialization Knowledge)

มีความรู้ความเข้าใจลึกซึ้งในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง มีวิธีในการวินิจฉัย วิเคราะห์ สร้างแผนงาน

2. บทบาทผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent)

สามารถวินิจฉัยปัญหา ประเมินศักยภาพ ให้คำแนะนำในการเลือกเป้าหมาย สร้างและธำรงความร่วมมือ

3. บทบาทผู้นำความทันสมัย (Modernizing)

ปลูกฝังค่านิยม สร้างแรงจูงใจ เชื่อมกลุ่มบุคคลต่างๆ ให้เข้ากัน ควบคุมกลไกการใช้อำนาจ

บทบาทของผู้บริหารต้องมีการสร้างแรงจูงใจในรูปแบบต่างๆ ให้กับพนักงาน ให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมภายในองค์กร สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง (ตรีเดช, ปยธิดา, โตรักษา, สมชาติ, และศรีกรรณ จิตร, พิศะ, 2552, หน้า 45-48) ทั้งนี้เพื่อให้องค์กรสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง นครราชสีมา การพัฒนาองค์กรตามหลักทฤษฎีข้างต้น สามารถประยุกต์ใช้ได้โดยการสร้างทีมการพัฒนา ให้บุคลากรและประชาชนมีส่วนร่วมในการวินิจฉัยปัญหา และออกแบบการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบยั่งยืน

สรุปได้ว่า การพัฒนาองค์กรคือการประยุกต์ใช้ศาสตร์พฤติกรรมเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานให้รับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบุคลากร ระบบงาน โครงสร้าง และทัศนคติ สาเหตุหลักประกอบด้วย ความจำเป็นในการปรับตัว การสร้างวัฒนธรรมใหม่ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม และอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมนอกวัตถุประสงค์สำคัญคือการให้คุณค่ากับบุคคล สร้างบรรยากาศไว้วางใจ กระจายอำนาจ เผชิญหน้ากับปัญหา และเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม กระบวนการดำเนินการใน 3 ขั้นตอน คือ วินิจฉัยองค์การ ดำเนินการพัฒนา และประเมินติดตามผล นักบริหารการพัฒนามีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง และผู้นำความทันสมัย สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอปากช่อง การประยุกต์ใช้ควรสร้างทีมพัฒนา เปิดโอกาสให้บุคลากรและประชาชนมีส่วนร่วมวินิจฉัยปัญหา โดยผู้บริหารต้องสร้างแรงจูงใจ พัฒนามนุษยสัมพันธ์ และบริหารจัดการอย่างยืดหยุ่นให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่เพื่อความยั่งยืน

2.3 ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน

ความหมายและแนวคิดของการพัฒนาชุมชน

ปรีชา วงศ์ทิพย์ (2555 : น.8) ได้กำหนดนิยามการพัฒนาชุมชนว่า หมายถึง การสร้างความเจริญให้เกิดขึ้นแก่ชุมชน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน

บุญยิ่ง ประทุม (2566 : น.88-104) ได้ให้ความหมายอีกว่า การพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างความเจริญให้เกิดขึ้นแก่ชุมชนในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และจิตใจ โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชน

ธิตี กิตติวิฑิตคุณ (2540) ได้นำเสนอแนวคิดการพัฒนาชุมชนว่า การพัฒนาชุมชนเป็นกรรมวิธี (Process) แห่งการกระทำทางสังคม ซึ่งราษฎรในชุมชนนั้นๆ รวมกันวางแผนและลงมือกระทำเอง กำหนดว่ากลุ่มของตนและแต่ละบุคคลมีความต้องการอย่างไรและปัญหาร่วมกันมีอะไรบ้าง แล้วจึงทำแผนการของกลุ่มและของเอกชนเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการและสามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ แนวคิดของธิตี กิตติวิฑิตคุณ เน้นหนักไปที่การพึ่งพาตนเองของชุมชน โดยชุมชนต้องพยายามใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนนั้นๆ ให้มากที่สุด และประชาชนต้องเป็นผู้กำหนดปัญหาและความต้องการของตนเองโดยไม่พึ่งพาบุคคลภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมที่องค์การสหประชาชาติและองค์การบริหารวิเทศกิจ (ICA) ของสหรัฐอเมริกาได้เสนอไว้ แนวคิดนี้เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการนำมาประยุกต์ใช้ในการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรม โดยเฉพาะหลักสมานัตตตา (การประพฤตินให้เสมอภาคกับผู้อื่น) ที่เน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม และมีเป้าหมายร่วมกัน

สนธยา พลศรี (2544-2547) ให้ความหมายว่า ชุมชนหมายถึงกลุ่มทางสังคมที่อยู่อาศัยรวมกันในอาณาบริเวณเดียวกัน เช่น ครอบครัว ละแวกบ้าน หมู่บ้าน ตำบล มีความเกี่ยวข้องกันสัมพันธ์กัน มีการติดต่อสื่อสารและเรียนรู้ร่วมกัน มีความผูกพัน เอื้ออาทรกันภายใต้บรรทัดฐานและวัฒนธรรมเดียวกัน ร่วมมือและพึ่งพาอาศัยกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน นอกจากนี้ สนธยา พลศรียังได้นำเสนอทฤษฎีสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาชุมชนที่หลากหลาย อาทิ ทฤษฎีศักยภาพการพัฒนาและการแพร่กระจาย (ประกอบด้วย ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรมนุษย์ องค์การสังคม ภาวะผู้นำ และการแพร่กระจาย) ทฤษฎีการกระทำทางสังคม (ที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา) ทฤษฎีความจำเป็นพื้นฐาน และทฤษฎีการพัฒนาชนบทแบบผสมผสาน แนวคิดของสนธยาเน้นการพัฒนาที่ยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน โดยมุ่งพัฒนาระบบการเรียนรู้ของประชาชนให้ดำเนินการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชนได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับหลักสังคหวัตถุธรรม 4 ที่เน้นการให้ (ทาน) การพูดจาไพเราะ (ปิยวาจา) การประพฤดีเพื่อประโยชน์ (อัตถจริยา) และการเป็นเพื่อนร่วมงาน (สมานัตตตา)

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2530-2531) ได้ให้ความหมายการพัฒนาชุมชนว่า การพัฒนาชุมชนเป็นการเปลี่ยนแปลงภายในชุมชนเมืองและชนบทไปในทิศทางที่คาดหวังว่าน่าจะดีขึ้นกว่าเดิม โดยเน้นกระบวนการที่ราษฎรในชุมชนรวมกันวางแผนและลงมือกระทำเอง แนวคิดของวิรัช วิรัชนิภาวรรณ มีความโดดเด่นในการเน้นการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกของชุมชน ทั้งในมิติเมืองและชนบท โดยกระบวนการพัฒนาต้องเกิดจากความต้องการและการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเป็นหลัก ไม่ใช่การกำหนดจากภายนอก แนวคิดนี้เชื่อมโยงกับหลักการพัฒนาชุมชนที่เน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนจากภายใน และการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับการ

นำหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะการสร้าง ความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรในองค์กรและประชาชนในชุมชน

โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ (2554) ได้พัฒนาแนวคิดและเครื่องมือศึกษาชุมชนที่เรียกว่า "เครื่องมือ 7 ชิ้น" เครื่องมือ 7 ชิ้น ประกอบด้วย (1) แผนที่เดินดิน (Geo-Social Mapping) (2) ผังเครือญาติ (Genogram) (3) โครงสร้างองค์กรชุมชน (Community Organizations) (4) ระบบ สุขภาพชุมชน (5) ปฏิทินชุมชน (6) ประวัติศาสตร์ชุมชน และ (7) ประวัติชีวิต แนวคิดของโกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ เน้นกระบวนการแบบมีส่วนร่วมที่เป็นระบบ โดยใช้เครื่องมือเฉพาะในการเข้าใจและ เรียนรู้วิถีชุมชนอย่างลึกซึ้ง เชื่อมโยงแง่มุมหรือมิติต่างๆ ของชุมชนให้เป็นองค์รวม และช่วยให้ ผู้ปฏิบัติงานชุมชนสามารถมองเห็นศักยภาพ ภาพใหญ่ กระบวนการเรียนรู้ และความเชื่อมโยง ระหว่างปัญหาต่างๆ ในชุมชน แนวคิดนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นโดยการศึกษาบริบทชุมชนอย่างเป็นระบบ และนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการในการ สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

สามารถ เอื้ออาภรณ์ เสนอแนวคิดการพัฒนาชุมชนที่เน้นการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ผ่านกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้ความสำคัญกับการใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนเป็นฐานในการพัฒนา เน้นการพัฒนาที่ต้องยึดครอบครัวและ ชุมชนเป็นหลัก โดยเริ่มจากการส่งเสริมการผลิตขั้นพื้นฐาน และเน้นการมีส่วนร่วมของชาวบ้านใน ชุมชนในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การค้นหาปัญหา การวิเคราะห์สาเหตุ การตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไข การ วางแผน การปฏิบัติการ การรับประโยชน์ และการประเมินผล (สามารถ เอื้ออาภรณ์, อ้างใน attached_file:1) นอกจากนี้ แนวคิดของสามารถ เอื้ออาภรณ์ ยังเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างชุมชนกับองค์กรต่างๆ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรพัฒนา เอกชน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืน แนวคิดนี้สอดคล้องกับการบูรณาการ หลักสังคหวัตถุธรรมเข้ากับการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะหลักทาน (การให้และ การแบ่งปัน) และอัตถจริยา (การประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม) ที่สามารถสร้างความ ร่วมมือและความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้

บุญยิ่ง ประทุม (2566 : น. 95-103) ได้สรุปหลักการพัฒนาชุมชนออกเป็น 7 หลักการ คือ (1) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) ทำให้ประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การ ดำเนินงาน และการประเมินผล (2) หลักการช่วยเหลือตนเอง (Self Help) ชุมชนต้องพยายามแก้ไข ปัญหาของตนเองด้วยทรัพยากรที่มีอยู่ (3) หลักการคุณธรรม (Moral Principle) ต้องยึดหลัก คุณธรรม เมตตา และความเสมอภาค (4) หลักการความเป็นอยู่ที่ดี (Quality of Life) การพัฒนาต้อง มุ่งเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (5) หลักการการเรียนรู้ (Learning) ต้องเป็นกระบวนการ

เรียนรู้ของชุมชน (6) หลักการความยั่งยืน (Sustainability) การพัฒนาต้องเกิดความยั่งยืนสืบต่อไป และ (7) หลักการความเสมอภาค (Equity) ให้ความเท่าเทียมกันแก่สมาชิกชุมชนทุกคน

องค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาชุมชนประกอบด้วย:

ด้านคน (People) ประกอบด้วยกลุ่มคนต่างๆ เช่น เด็ก เยาวชน สตรี ผู้นำ และประชาชนทั่วไป ที่มีความต้องการและปัญหาในการดำรงชีวิตด้านต่างๆ

ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) หมายถึง ทรัพยากรธรรมชาติ โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นในชุมชน

ด้านสถานการณ์ (Situation) หมายถึง เหตุการณ์ ปัญหา และโอกาสต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน

กระบวนการพัฒนาชุมชน

บุญยิ่ง ประทุม (2566 : 115-134) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาชุมชน 7 ขั้นตอน ดังนี้ :

(1) การเตรียมความพร้อม (2) การศึกษาสภาพชุมชน (3) การบ่งชี้ปัญหา (4) การวางแผนพัฒนา (5) การปฏิบัติตามแผน (6) การติดตามประเมินผล และ (7) การสรุปและเรียนรู้

การพัฒนาชุมชนที่พึงพาปรัชญาจากทัศนคติคนไทยนั้น บุญยิ่ง ประทุม (2566 : 102-103) ได้อ้างอิงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ว่า การพัฒนาชุมชนควรอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง ความมีเหตุผล และความปราศจากความโลภ สำนึกที่ถูกต้อง และความเป็นธรรมชาติ บุญยิ่ง ประทุม (2566 : 210-223) ได้กล่าวถึงประเด็นท้าทายในการพัฒนาชุมชนในยุคดิจิทัล ได้แก่ การปรับตัวของประชาชน การให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีดิจิทัล และการรักษาความเป็นชุมชนแบบเดิมไว้ให้ยั่งยืน ทฤษฎีการพัฒนาชุมชนนั้น เน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน การพึ่งพาตนเอง และการสร้างความยั่งยืน บนพื้นฐานของความเสมอภาค ความเป็นธรรม และการเคารพศักดิ์ศรีของมนุษย์ เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นความหมายของการกระจายอำนาจ

สรุปได้ว่า การพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการสร้างความเจริญในทุกมิติ ทั้งกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และจิตใจ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ชุมชนสามารถช่วยเหลือและพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน หลักการสำคัญประกอบด้วย เจ็ดหลัก ได้แก่ การมีส่วนร่วม การช่วยเหลือตนเอง คุณธรรม ความเป็นอยู่ที่ดี การเรียนรู้ ความยั่งยืน และความเสมอภาค องค์ประกอบสำคัญครอบคลุมด้านคนที่มีความต้องการและปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐาน และด้านสถานการณ์ที่เป็นเหตุการณ์และโอกาสในชุมชน กระบวนการพัฒนาดำเนินการ 7 ขั้นตอนตั้งแต่การเตรียมความพร้อม ศึกษาสภาพชุมชน บ่งชี้ปัญหา วางแผน ปฏิบัติตามแผน ติดตามประเมินผล จนถึงสรุปเรียนรู้ การพัฒนาชุมชนควรอยู่บน

พื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นความพอเพียง ความมีเหตุผล และปราศจากความโลภ พร้อมปรับตัวรับมือกับความท้าทายในยุคดิจิทัลโดยให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีแต่ยังรักษาความเป็นชุมชนไว้บนพื้นฐานของความเสมอภาค ความเป็นธรรม และการเคารพศักดิ์ศรีมนุษย์ เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

2.4 ทฤษฎีการให้บริการสาธารณะ

ความหมายของการให้บริการสาธารณะ

เทพศักดิ์ บุญรัตพันธ์ (2536, น.13) การให้บริการสาธารณะ (Public Service Delivery) หมายถึง กิจกรรมที่อยู่ในความอำนาจของหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจุดมุ่งหมายเพื่อสนองความต้องการของประชาชนโดยรวม ทวีปการให้บริการสาธารณะมักถูกมองว่าเป็นการปฏิบัติรับใช้เพื่อตอบสนองความต้องการและความจำเป็นของลูกค้า

การให้บริการสาธารณะเป็นภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการตอบสนองความต้องการของประชาชนและสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ (วุฒิสาร ตันไชย, 2544, น.15) นักวิชาการไทยได้พัฒนาแนวคิดและทฤษฎีที่สำคัญหลายประการเพื่อใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์และพัฒนากการให้บริการสาธารณะให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งแนวคิดเหล่านี้สะท้อนถึงการปรับตัวของระบบราชการไทย (ปธาน สุวรรณมงคล, 2560, น.8) ในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการที่สอดคล้องกับบริบทสังคมและความต้องการของประชาชน

ประยูร การญจนกุล (2491, น.199-121) ได้กล่าวถึงแนวคิดของการให้บริการสาธารณะที่มีอยู่ 5 ประการสำคัญคือ: (1) บริการสาธารณะเป็นกิจกรรมที่อยู่ในความอำนาจของฝ่ายปกครอง (2) มีวัตถุประสงค์เพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชน (3) สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้เพื่อให้เหมาะสมกับความจำเป็นแห่งกาล (4) ต้องมีความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และ (5) เอกชนมีสิทธิได้รับประโยชน์เท่าเทียมกัน

วิพุธ อ่องสกุล (2548, น.18-19) ได้ชี้ให้เห็นว่าผู้ให้บริการจะต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสมและประกอบด้วยองค์ประกอบ "SERVICE" ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่: (1) ความยิ้มแย้ม (S-Smiling) (2) ความรับผิดชอบต้องมาก่อน (E-Early Responsibility) (3) ความนับถือ (R-Respectful) (4) ความสมัครใจ (V-Voluntaries Manner) (5) ภาพลักษณ์ (I-Image Enhancing) (6) ความมีไมตรีจิต (C-Courtesy) และ (7) ความกระตือรือร้น (E-Enthusiasm)

อิน จุง วัง (In-Joung Wang อ้างถึงใน Suchitra Punyaratabandhu-Bhakdi 1986, 104-105) มองระบบการให้บริการว่าประกอบด้วย 4 ปัจจัยสำคัญคือ: (1) ตัวบริการ (Service) (2) แหล่งหรือสถานที่ให้บริการ (Sources) (3) ช่องทางการให้บริการ (Channels) และ (4) ผู้รับบริการ (Client Groups)

พงศ์สันต์ ศรีสมทรัพย์ และปิยะนุช เงินคล้าย (2545, น.363-364) ได้กำหนดหลักการบริการที่ดี 12 ข้อ ได้แก่: (1) หลักประสิทธิภาพ (2) หลักความรับผิดชอบ (3) หลักการตอบสนอง (4) หลักความรวดเร็ว (5) หลักความสอดคล้อง (6) หลักความเชื่อถือไว้วางใจ (7) หลักมนุษยสัมพันธ์ (8) หลักการให้เกียรติการยอมรับ (9) หลักความเต็มใจ (10) หลักการแข่งขัน (11) หลักความกระฉับกระเฉง และ (12) หลักภาพพจน์ที่ดี

วันเพ็ญ ส่งเสริมทรัพย์ (2529, น.7-8) ได้ระบุหลักเกณฑ์สำคัญ 3 ประการในการจัดทำบริการสาธารณะคือ: (1) ต้องดำเนินการสม่ำเสมอและต่อเนื่อง (2) ต้องให้เอกชนมีสิทธิได้รับประโยชน์เท่าเทียมกัน และ (3) ต้องปรับให้เหมาะสมกับความต้องการของประชาชนตลอดเวลา

John D. Millett (1954, อ้างใน สุภาพร พรพิบูลย์, 2556, น. 38-42) นักรัฐประศาสนศาสตร์ชาวอเมริกันที่นักวิชาการไทยนำแนวคิดมาประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย ได้เสนอหลักการให้บริการสาธารณะที่มุ่งสร้างความพึงพอใจแก่ประชาชน 5 ประการ ได้แก่ (1) การให้บริการอย่างเสมอภาค (Equitable Service) หมายถึงความยุติธรรมในการให้บริการที่ประชาชนทุกคนได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสถานะทางสังคม เชื้อชาติ หรือฐานะทางเศรษฐกิจ (2) การให้บริการที่ตรงเวลา (Timely Service) เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้รับบริการจากการรอคอยนาน (3) การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample Service) ทั้งในด้านจำนวนบุคลากร จุดให้บริการ และสถานที่ให้บริการที่เหมาะสมตามหลักการที่ว่า "จำนวนที่เหมาะสม ณ สถานที่ที่เหมาะสม" (4) การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Service) โดยไม่หยุดชะงักและมีความสม่ำเสมอ และ (5) การให้บริการอย่างก้าวหน้า (Progressive Service) ที่มีการปรับปรุงคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถทำหน้าที่ได้มากขึ้นโดยใช้ทรัพยากรเท่าเดิม

ลำดับ	หลักการ	ภาษาอังกฤษ	สาระสำคัญ
1	 เสมอภาค	Equitable Service	ยุติธรรม ไม่เลือกปฏิบัติทุกกลุ่ม
2	 ตรงเวลา	Timely Service	ลดเวลารอคอย เพิ่มประสิทธิภาพ
3	 เพียงพอ	Ample Service	บุคลากร/จุดบริการ ถูกที่ถูกต้อง
4	 ต่อเนื่อง	Continuous Service	ไม่หยุดชะงัก สม่ำเสมอ
5	 ก้าวหน้า	Progressive Service	ปรับปรุงคุณภาพ ทรัพยากรเท่าเดิม ผลลัพธ์มากขึ้น

ภาพที่ 2.1 การบริการสาธารณะที่ดี 5 ประการ

นันทวัฒน์ บรมานันท์ (2547, น.125-128) นักกฎหมายปกครองชื่อดังของไทย ได้ให้ความหมายของบริการสาธารณะในเชิงกฎหมายปกครองว่า เป็นภารกิจที่สำคัญของรัฐสมัยใหม่ที่ต้องจัดทำให้กับประชาชน โดยเป็นกิจกรรมที่ฝ่ายปกครองจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์สาธารณะ บริการสาธารณะมีองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการ คือ (1) เป็นกิจการที่อยู่ในความอำนาจหรือการควบคุมของฝ่ายปกครอง และ (2) มีวัตถุประสงค์เพื่อสาธารณประโยชน์ ซึ่งหมายความว่าบริการสาธารณะไม่ใช่เป็นเพียงการให้บริการทั่วไป แต่ต้องมีลักษณะเป็นการดำเนินการของรัฐที่มุ่งเน้นประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก

วรเดช จันทรศร (2544, น. 45-47) นักรัฐประศาสนศาสตร์ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า บริการสาธารณะหรือการบริการประชาชนเป็นหัวใจในการทำงานของรัฐบาล ซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมการนำเข้าทรัพยากรทางการเงินและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการดำเนินงานหรือการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐต่างๆ แนวคิดนี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะ รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมกับภารกิจที่ต้องดำเนินการ

วุฒิสาร ตันไชย (2544, น. 18-20) นักวิชาการไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์สำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะไว้ 3 ประการพื้นฐาน ได้แก่ (1) บริการสาธารณะต้องดำเนินการไปอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง (Continuity) โดยไม่มีการหยุดชะงักหรือขาดตอน เพราะบริการสาธารณะเป็นความจำเป็นพื้นฐานของประชาชน (2) บริการสาธารณะต้องให้เอกชนหรือประชาชนมีสิทธิได้รับประโยชน์

โดยเท่าเทียมกัน (Equality) ไม่มีการเลือกปฏิบัติหรือแบ่งแยกกลุ่มผู้รับบริการ และ (3) การจัดทำบริการสาธารณะต้องปรับให้เหมาะสมกับความต้องการของประชาชนตลอดเวลา (Adaptability) เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความต้องการที่หลากหลายของประชาชน

กุลธนา พงศ์ธร (2528, น. 85-87) นักวิชาการด้านการบริหารงานบุคคลของไทย ได้เสนอหลักการให้บริการที่ครอบคลุมและเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการไทย โดยกำหนดเป็น 5 มิติที่สำคัญ ประกอบด้วย (1) หลักความสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลส่วนใหญ่ โดยบริการที่องค์การจัดให้ต้องสนองตอบความต้องการของบุคลากรส่วนใหญ่หรือทั้งหมด มิใช่เป็นการจัดให้แก่บุคคลในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ (2) หลักความสม่ำเสมอ ที่การให้บริการต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มิใช่ทำๆ หยุดๆ หรือทำตามความพอใจของผู้ให้บริการ (3) หลักความเสมอภาค ที่ให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการทุกคนอย่างเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติกับคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นพิเศษ (4) หลักความประหยัด ที่ค่าใช้จ่ายในการให้บริการต้องไม่มากเกินไปจนเกินกว่าผลที่จะได้รับในการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง แสดงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และ (5) หลักความสะดวก ที่บริการต้องจัดให้ได้ง่าย สะดวก สบาย ไม่สร้างภาระหรือความลำบากแก่ผู้ให้บริการหรือผู้รับบริการมากเกินไป

หลักการแบ่งบริการสาธารณะระหว่างส่วนราชการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วุฒิสาร ตันไชย (2544, น. 23-28) รองศาสตราจารย์จากสถาบันพระปกเกล้า ผู้เชี่ยวชาญด้านการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ ได้เสนอแนวคิดพื้นฐานในการแบ่งแยกการจัดทำบริการสาธารณะระหว่างส่วนกลางและท้องถิ่น โดยกำหนดเป็น 9 หลักการที่สำคัญ ได้แก่ (1) หลักผลประโยชน์มหาชน ที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนส่วนรวม (2) หลักประสิทธิภาพในการจัดการ โดยพิจารณาว่าหน่วยงานใดสามารถจัดบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (3) หลักความรับผิดชอบในการจัดบริการ ที่ต้องมีความชัดเจนว่าหน่วยงานใดรับผิดชอบบริการใด (4) หลักความสามารถของท้องถิ่น ที่ต้องพิจารณาศักยภาพและความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (5) หลักการกำหนดระดับของหน่วยจัดบริการที่มีความรับผิดชอบสูงสุด (6) หลักการกำหนดขนาดของการจัดบริการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด (7) หลักการจำแนกหน่วยกำหนดนโยบายและหน่วยจัดบริการออกจากกัน เพื่อให้มีการแบ่งแยกบทบาทที่ชัดเจน (8) หลักการกำหนดหน้าที่จัดบริการสาธารณะตามขนาดของกิจการ และ (9) หลักการแบ่งตามประเภทขององค์กรในการเป็นผู้ให้บริการสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม

ปธาน สุวรรณมงคล (2560, น.15-20) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารรัฐกิจและธรรมาภิบาล ได้กล่าวสรุปว่า ธรรมาภิบาลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานขององค์กรภาครัฐในมิติต่างๆ โดยเฉพาะในการพัฒนาระบบราชการ 4.0 ที่ยึดหลักการบริหารราชการแผ่นดินที่ดี ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ (1) ภาครัฐที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน (Open and Connected

Government) ที่เน้นความโปร่งใสและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (2) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางการบริการและเข้าถึงความต้องการของประชาชน (Citizen-Centric Service) ที่มุ่งเน้นการออกแบบบริการให้ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และ (3) การช่วยแก้ไขปัญหาประชาชนและบรรเทาทุกข์ของประชาชน (Problem-Solving Approach) ที่เน้นการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ แนวคิดนี้สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ของการบริหารภาครัฐไทยที่เน้นการให้บริการที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

Parasuraman, Zeithaml และ Berry (1985, อ้างใน สุภาพร พรพิบูลย์, 2556, น. 42-46) นักวิชาการด้านการตลาดบริการที่นักวิชาการไทยนำมาประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลายในการวัดคุณภาพการให้บริการสาธารณะ ได้เสนอปัจจัยประเมินคุณภาพการบริการ 10 ประการ ได้แก่ (1) ความสะดวกในการเข้าถึงบริการ (Access) (2) การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (Communication) (3) ความสามารถของผู้ให้บริการ (Competence) (4) ความสุภาพและมารยาท (Courtesy) (5) ความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ (Credibility) (6) ความคงเส้นคงวาและความสม่ำเสมอ (Reliability) (7) การตอบสนองอย่างรวดเร็ว (Responsiveness) (8) ความปลอดภัยและความมั่นคง (Security) (9) ลักษณะที่จับต้องได้และภายนอก (Tangibles) เช่น สถานที่ อุปกรณ์ และ (10) ความเข้าใจและเอาใจใส่ผู้รับบริการ (Understanding/Knowing the Customer) ปัจจัยทั้ง 10 นี้ได้ถูกนำมาใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยอย่างกว้างขวาง

การจัดทำบริการสาธารณะโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นักวิชาการไทยได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี 2 ลักษณะสำคัญที่แตกต่างจากบริการของส่วนกลาง (วุฒิสาร ตันไชย, 2544, น. 35-38) คือ (1) เป็นกิจการที่สนองความต้องการของคนในท้องถิ่นที่สามารถแยกออกหรือมีลักษณะแตกต่างจากท้องถิ่นอื่น เช่น การกำจัดขยะมูลฝอยที่ต้องคำนึงถึงปริมาณและลักษณะของขยะในแต่ละพื้นที่ การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกที่ต้องพิจารณาสภาพภูมิประเทศและความต้องการของท้องถิ่น และ (2) เป็นกิจการที่ใกล้ชิดกับคนในท้องถิ่นและต้องการการตอบสนองอย่างรวดเร็ว เช่น การฉาปนกิจสาธารณะ การจัดให้มีน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคบริโภค การจัดระบบไฟฟ้าสาธารณะ ซึ่งบริการเหล่านี้ต้องการความใกล้ชิดกับประชาชนและการตอบสนองที่รวดเร็วทันที่

ปรัชญา เวสารัชช์ (2540, น. 112-118) นักวิชาการด้านการบริการและการบริหารจัดการ ได้เสนอแนวทางการสร้างความประทับใจในการให้บริการสาธารณะที่ครอบคลุม 4 มิติหลัก ได้แก่ (1) การจัดระบบบริการที่มีประสิทธิภาพ เช่น การใช้บัตรคิว การจัดแถวอย่างเป็นระเบียบ การกำหนดเวลาดำเนินการที่ชัดเจน (2) การจัดบริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

ที่ผู้รับบริการสามารถติดต่อได้ที่จุดเดียวและได้รับการดำเนินการจนเสร็จสิ้น (3) การอำนวยความสะดวกในหลายมิติ ทั้งความสะดวกระหว่างรอรับบริการ ความสะดวกของสถานที่ และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ และ (4) การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ เช่น ระบบอิเล็กทรอนิกส์ การให้ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต และระบบโทรศัพท์อัตโนมัติ แนวทางเหล่านี้ได้ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแพร่หลาย

Simon (1976, อ้างใน สุภาพร พรพิบูลย์, 2556, น. 58-61) นักวิชาการที่ได้รับรางวัลโนเบลด้านเศรษฐศาสตร์ ซึ่งนักวิชาการไทยอ้างอิงอย่างกว้างขวาง ได้กล่าวว่า งานใดจะมีประสิทธิภาพสูงที่สุดนั้น สามารถพิจารณาได้จากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับออกมา แต่ถ้าเป็นเรื่องการบริการสาธารณะ จะต้องบวกความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Satisfaction) เพิ่มเข้าไปด้วย ซึ่งสามารถเขียนเป็นสูตรได้ว่า ประสิทธิภาพในงานบริการ (E) = (ผลผลิต - ปัจจัยนำเข้า) + ความพึงพอใจของผู้รับบริการ หรือ $E = (O - I) + S$ แนวคิดนี้แสดงให้เห็นว่าการให้บริการสาธารณะไม่ได้วัดความสำเร็จจากประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรเพียงอย่างเดียว แต่ต้องคำนึงถึงความพึงพอใจของผู้รับบริการด้วยเป็นสำคัญ

แนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการไทยเหล่านี้แสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนากรอบความคิดที่ครอบคลุมทั้งมิติการจัดการ ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร และความพึงพอใจของผู้รับบริการอย่างเป็นระบบ (ปธาน สุวรรณมงคล, 2560, น. 25) ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบูรณาการกับหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทสังคมไทย

สรุปได้ว่า การให้บริการสาธารณะเป็นกิจกรรมที่อยู่ในความอำนาจและความควบคุมของหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อสนองความต้องการและความจำเป็นของประชาชนโดยรวม โดยต้องเป็นการปฏิบัติงานที่มีความต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความจำเป็นตามกาลเวลา พร้อมทั้งเอกชนต้องมีส่วนร่วมได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน แนวคิดการให้บริการสาธารณะประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ปัจจัย ได้แก่ ตัวบริการ แหล่งหรือสถานที่ให้บริการ ช่องทางการให้บริการ และผู้รับบริการ ผู้ให้บริการจะต้องมีคุณสมบัติเหมาะสมและประกอบด้วยองค์ประกอบ "SERVICE" ทั้ง 7 ด้าน คือ ความยิ้มแย้ม ความรับผิดชอบที่มาก่อน ความนับถือ ความสมัครใจ ภาพลักษณ์ที่ดี ความมีไมตรีจิต และความกระตือรือร้น หลักการบริการที่ดีประกอบด้วยสิบสองข้อสำคัญ ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ ความรับผิดชอบ การตอบสนอง ความรวดเร็ว ความสอดคล้อง ความเชื่อถือไว้วางใจ มนุษย์สัมพันธ์ การให้เกียรติยอมรับ ความเต็มใจ การแข่งขัน ความกระฉับกระเฉง และภาพพจน์ที่ดี การบริการสาธารณะที่มีคุณภาพต้องมีห้าลักษณะสำคัญ คือ การให้บริการเสมอภาค การให้บริการตรงเวลา การให้บริการ

เพียงพอ การให้บริการต่อเนื่อง และการบริการที่ก้าวหน้า ทั้งนี้การให้บริการสาธารณะไม่เพียงมุ่งหวังผลกำไรเหมือนเอกชน แต่มีเป้าหมายเพื่อสร้างให้ประชาชนทุกกลุ่มมีโอกาสเข้าถึงบริการได้อย่างเสมอภาคเป็นธรรมและเพียงพอต่อความต้องการ รวมทั้งรักษาความมั่นคงของรัฐและตอบสนองต่อความต้องการของสังคม

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสังคหัตถุธรรม

ความหมายและต้นกำเนิด

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย (2563, น.32-33) หลักสังคหัตถุ (สังคหัตถุ 4) เป็นหลักธรรมพุทธศาสนาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง แปลว่า "ธรรมที่เป็นที่ตั้งแห่งการสงเคราะห์กัน" หรือ "ธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจกัน" (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2551, น. 45) พระพุทธองค์ทรงสอนหลักสังคหัตถุในสังคหสูตร โดยอุปมาว่าเหมือนลิมสลักรถที่ตรึงตัวรถไว้มิให้ชิ้นส่วนกระจัดไป ทำให้รถแล่นไปได้ตามที่ต้องการ

พระไตรปิฎกบัญญัติสังคหัตถุไว้เป็น 4 ประการ ดังนี้

1. ทาน (การให้)

ทาน หมายถึง การให้ การเสียสละ การแบ่งปันความรู้ความสามารถ เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว (พระไตรปิฎก เล่มที่ 21 ข้อที่ 32) การให้ทานไม่จำกัดเพียงการให้สิ่งของเท่านั้น การให้ความรู้ ความเข้าใจ คำแนะนำ และการเสียสละเวลาก็ถือเป็นการให้ทานด้วย (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2551, น. 52)

2. ปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก/เจรจาไพเราะ)

ปิยวาจา หมายถึง การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน จริงใจ ไม่พูดหยาบคาย ก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับกาลเทศะ (พระไตรปิฎก เล่มที่ 21 ข้อที่ 32) ปิยวาจาเป็นเครื่องสร้างสัมพันธภาพที่ดี เกิดไมตรี และทำให้คนรักและสนับสุนนซึ่งกันและกัน (สังคหสูตร พระไตรปิฎก เล่มที่ 11 ข้อที่ 267)

3. อตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)

อตถจริยา หมายถึง การปฏิบัติในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น การช่วยเหลือกันด้วยแรงกาย แรงใจ และความมุ่งมั่น (พระไตรปิฎก เล่มที่ 21 ข้อที่ 32) องค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ทุกชนิด แก้ไขปัญหา และส่งเสริมสิ่งดีงามให้แก่ผู้อื่น (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 2563, น. 33)

4. สมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)

สมานัตตตา หมายถึง การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ ประพฤติตัวให้มีความเสมอต้นเสมอปลาย วางตัวเสมอภาคเท่าเทียมกันต่อทุกคน ไม่เลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของความแตกต่าง

(พระไตรปิฎก เล่มที่ 21 ข้อที่ 32) ตามสังคิตติสูตร สมานัตตตาทมาหิงการ่วมทุกขร่วมสุขในทุกคราว และนินสยเป็นกันเอง (สังคิตติสูตร พระไตรปิฎก เล่มที่ 11 ข้อที่ 267)

ความเป็นเครื่องสงเคราะห์โลก พระไตรปิฎกระบุว่า สังคหัตถุ 4 ประการนี้เป็นเครื่องสงเคราะห์โลกที่ทำให้โลกยังยืน ประดุจสลักเพลาควบคุมรถที่แล่นไปอยู่ได้ (สังคหสูตร พระไตรปิฎก เล่มที่ 21 ข้อที่ 32-33, น. 32-33) หากเครื่องสงเคราะห์เหล่านี้ไม่มี บิฑามารดาจะไม่พึงได้ความนับถือ ผู้เห็นธรรมเครื่องสงเคราะห์เหล่านี้จึงถึงความเป็นใหญ่และเป็นที่น่าสรรเสริญ

สังคหัตถุ (Sangahavattthu) พระพรหมคุณาภรณ์ ได้อธิบายว่าเป็น "หลักแห่งการสงเคราะห์" โดยตัวศัพท์ "สังคห" แปลว่า ยึดเหนี่ยว ประสาน ประมวล หรือรวมเข้าด้วยกัน ส่วน "วัตถุ" หมายถึง หลัก รวมความหมายว่าหลักธรรมที่ใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจคนให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ เพื่อให้สังคัมรวมกันเป็นปึกแผ่นและมีเอกภาพ (พระพรหมคุณาภรณ์, 2551, น. 127) ท่านอธิบายเพิ่มเติมว่าหลักสังคหัตถุเป็นหลักธรรมที่ครอบคลุมคำสอนเกี่ยวกับทาน จาคะ การบริจาค การเอื้อเฟื้อ การช่วยเหลือ การเสียสละ และการอนุเคราะห์ไว้ด้วยกัน แสดงให้เห็นว่าพระพุทธศาสนาได้วางหลักการสังคัมสงเคราะห์ให้มนุษย์ในสังคัมได้ปฏิบัติตามเพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (ไพศาล ผกาเกตุ และสิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา, 2567, น. 240)

หลักสังคหัตถุ 4 ประการตามแนวคิดของพระพรหมคุณาภรณ์

ทาน (Dana) พระพรหมคุณาภรณ์อธิบายว่าทานหมายถึงการให้ การแบ่งปัน การเสียสละเพื่อผู้อื่นอย่างเต็มใจ เป็นการเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว ไม่เป็นคนเห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว (พระพรหมคุณาภรณ์, 2550, น. 85) การให้ครอบคลุมทั้งการให้ปัจจัยสี่ ทุน หรือทรัพย์สินสิ่งของ ตลอดจนการให้ความรู้ความเข้าใจ และศิลปวิทยา (ไพศาล ผกาเกตุ และสิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา, 2567, น. 240) ท่านเน้นว่าการให้เป็นการสร้างความสัมพันธ์ผ่านการช่วยเหลือสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความผูกพันและความไว้วางใจในสังคัม การให้ทานจึงไม่ใช่เพียงการแบ่งปันทางวัตถุเท่านั้น แต่รวมถึงการให้โอกาส ความรู้ และการสนับสนุนที่จะช่วยให้ผู้อื่นสามารถพัฒนาตนเองและดำรงชีวิตได้ดีขึ้น (พิมพ์ผกา จันทร์สว่าง, 2562, น. 78)

ปิยวาจา (Piya vaca) ปิยวาจาตามความเห็นของพระพรหมคุณาภรณ์หมายถึงการใช้วาจาประสานไมตรี การพูดจาอย่างรักใคร่ กล่าววาจาสุภาพที่แสดงความเคารพนับถือกัน การเจรจาด้วยถ้อยคำที่น่ารัก (ไพศาล ผกาเกตุ และสิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา, 2567, น. 240) ท่านอธิบายว่าปิยวาจาไม่ได้หมายถึงเพียงการพูดจาไพเราะหรือพูดให้คนอื่นพอใจเท่านั้น แต่รวมถึงการบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ การสั่งสอนหรือแนะนำตักเตือนกันด้วยความหวังดี โดยใช้วาจาที่สร้างสรรค์และเกื้อกูล (พระพรหมคุณาภรณ์, 2550, น. 87) การพูดจาที่ดีนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการประสานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวย และลดความขัดแย้งในสังคัม ทำให้การสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ (กฤษณา เจริญสุข, 2563, น. 145)

อรรถจริยา (Atthacariya) พระพรหมคุณาภรณ์อธิบายอรรถจริยาว่าหมายถึงการประพฤติดี การทำประโยชน์แก่เขา การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำที่เป็นประโยชน์จริง ไม่เพียงแต่คำพูดอย่างเดียว (พระพรหมคุณาภรณ์, 2550, น. 88) ท่านเน้นว่าอรรถจริยาเป็นการปฏิบัติที่แสดงออกถึงความจริงใจในการช่วยเหลือผู้อื่น โดยลงมือกระทำการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคมอย่างเป็นรูปธรรม ไม่ใช่เพียงพูดหรือคิดเท่านั้น การทำประโยชน์นี้อาจเป็นการช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น การทำงาน การบริการ การอำนวยความสะดวก หรือการสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม (สมชาย นันทาภิรัตน์, 2565, น. 118) อรรถจริยาจึงเป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและการมีจิตสาธารณะที่แท้จริง (พระบุญช่วย ฐิตจิตโต, 2565, น. 97)

สมานัตตตา (Samanatata) พระพรหมคุณาภรณ์อธิบายว่าแปลตามตัวอักษรแล้วหมายถึง "ความมีตนเสมอ" หรือการวางตนพอดี เป็นการเอาตัวเข้าสมาน ความเป็นหนึ่งเดียวกัน การร่วมสุขร่วมทุกข์ มีเป้าหมายร่วมกัน (พระพรหมคุณาภรณ์, 2550, น. 89) ท่านอธิบายว่าข้อนี้หนักไปทางอุเบกขา ซึ่งเป็นตัวคุณที่จะรักษาหลักการและความเที่ยงธรรมไว้ โดยเป็นกลาง เสมอภาคกัน (ไพศาล ผกาเกตุ และสิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา, 2567, น. 240) สมานัตตตาจึงหมายถึงการประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี การปฏิบัติตนเสมอภาคกับผู้อื่น ไม่แบ่งแยกชนชั้นหรือสถานะ และการมีความเท่าเทียมกันในสังคม เป็นการสร้างความเป็นเอกภาพและความสามัคคีในหมู่คณะ โดยยึดถือหลักการและความยุติธรรมเป็นหลัก (พระบุญทัน ปญญาทีโป, 2564, น. 18)

ความเชื่อมโยงกับหลักธรรมอื่นๆ

พระพรหมคุณาภรณ์ ได้อธิบายความเชื่อมโยงระหว่างสังคหวัตถุ 4 กับพรหมวิหาร 4 (เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา) ว่าทั้งสองหลักธรรมนี้ทำงานร่วมกันในการสร้างความเกื้อกูลแก่ผู้อื่น และพัฒนาสังคมให้มีความสัมพันธ์ที่ดี โดยพรหมวิหาร 3 ข้อแรก (เมตตา กรุณา มุทิตา) มาคูณด้วยสังคหวัตถุ 3 ข้อแรก (ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา) จะได้ 9 แบบ ส่วนสมานัตตตาจะเชื่อมโยงกับอุเบกขาที่เป็นตัวคุณในการรักษาความเที่ยงธรรม (พระพรหมคุณาภรณ์, 2550, น. 92) การเชื่อมโยงนี้แสดงให้เห็นถึงความครอบคลุมและสมบูรณ์ของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการพัฒนาทั้งจิตใจส่วนบุคคลและสังคม (วิรัตน์ ใจเที่ยง, 2564, น. 67) พระพรหมคุณาภรณ์เน้นย้ำว่าสังคหวัตถุเป็นหลักการสำคัญที่ทุกคนควรนำไปใช้ในการพัฒนาพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา เพื่อนำไปสู่การมีชีวิตที่ดีงามและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข ท่านมองว่าการใช้ธรรมะคือการทำให้ธรรมะมีผลต่อชีวิต และเมื่อชีวิตอยู่ในสังคม ก็ช่วยสังคมได้ (พระพรหมคุณาภรณ์, 2550, น. 45) นักวิชาการไทยหลายท่านได้นำแนวคิดของพระพรหมคุณาภรณ์เกี่ยวกับสังคหวัตถุไปประยุกต์ใช้ในการวิจัยและพัฒนาในบริบทต่างๆ โดยเฉพาะในด้านการบริหารการศึกษา การพัฒนาชุมชน และการส่งเสริมสุขภาวะ (กริธา คงพยัคฆ์ และคณะ, 2563, น. 35; พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม และคณะ, 2565, น. 308)

พิศิษฐ์ โจทย์กิ่ง (2562, น. 45) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสังคหวัตถุว่าเป็นหลักธรรมที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักและเห็นว่าทุกคนพึงควรนำมาศึกษาและนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ในสังคมไทย ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เน้นการครองใจคนในการอยู่ร่วมกันในสังคมเพื่อเกิดความสุข การที่ความเชื่อทางพระพุทธศาสนาได้หยั่งรากฝังลึกอยู่ในจิตใจของคนไทยและวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย ทั้งด้านการอบรมเลี้ยงดู วัฏปฏิบัติตน รวมทั้งพื้นฐานคุณธรรม ทำให้หลักสังคหวัตถุตามแนวคิดของพระพรหมคุณาภรณ์มีความเหมาะสมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสังคมไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สมบัติ คชสิทธิ์, 2563, น. 112) นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาและการนำหลักสังคหวัตถุไปประยุกต์ใช้ในหลากหลายบริบท เช่น การบริหารสถานศึกษา โดยพระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) (2560, น. 78) ได้เขียนหนังสือ "พุทธวิธีบริหาร" ซึ่งนำเสนอแนวทางการบริหารตามหลักพระพุทธศาสนา รวมถึงหลักสังคหวัตถุ 4 การศึกษาเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าแนวคิดของพระพรหมคุณาภรณ์เกี่ยวกับสังคหวัตถุได้รับการยอมรับและนำไปใช้อย่างกว้างขวางในสังคมไทย โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาองค์กร การพัฒนาชุมชน และการพัฒนาคุณภาพชีวิต (สุรัชย์ โพธิสาร, 2564, น. 156; วีระพงษ์ ชำนาญกิจ, 2565, น. 203)

ความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและท้องถิ่น

พระพรหมคุณาภรณ์ มีแนวคิดที่ชัดเจนว่าหลักสังคหวัตถุมีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและชุมชนท้องถิ่น เนื่องจากเป็นหลักธรรมที่ครอบคลุมทั้งระดับส่วนบุคคลและสังคม ท่านเชื่อมั่นว่ามนุษย์มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนให้เข้าถึงความจริงและความดีงามสูงสุด และสังคหวัตถุเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนานั้น (พระพรหมคุณาภรณ์, 2550, น. 125) การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาชุมชนจะช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และความสามัคคีในชุมชน (พระโสภณ โสภโณ และคณะ, 2563, น. 19) งานวิจัยหลายชิ้นในประเทศไทยได้พิสูจน์ให้เห็นถึงประสิทธิผลของการนำหลักสังคหวัตถุตามแนวคิดของพระพรหมคุณาภรณ์ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การพัฒนาสุขภาวะของชุมชน การบริหารงานของโรงเรียน และการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง (ธีระพล บุญตารยะ, 2563, น. 192; ไพศาล ผกาเกตุ และสิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา, 2567, น. 248) ซึ่งสอดคล้องกับบริบทการวิจัยของคุณที่เน้นการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยหลักการเหล่านี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริการสาธารณะ การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พระปลัดณรงค์ศักดิ์ วิสุทธิเมธี, 2562, น. 15)

พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นพระนักคิดและนักปฏิรูปพระพุทธศาสนาที่สำคัญของไทยในศตวรรษที่ 20 ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสังคหวัตถุ 4 อย่างลึกซึ้งและเป็นระบบ โดยท่านมองว่าสังคหวัตถุเป็นหลักธรรมพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการอยู่

ร่วมกันในสังคม และเป็นเครื่องมือสำคัญในการสงเคราะห์ผู้อื่น (พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ), 2525, น. 395) ท่านอธิบายว่าสังคหวัตถุหมายถึง "วัตถุแห่งการสงเคราะห์ผู้อื่น" หรือ "ธรรมที่จับยึด หรือผูกพันผู้อื่นไว้ได้อย่างครบถ้วน" ซึ่งเป็นหลักการที่จะช่วยให้มนุษย์สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดี และยั่งยืนในสังคมได้ (นิภา อาจารย์อาภิล, 2561, น. 44-55) ความหมายและองค์ประกอบของสังคหวัตถุ 4 พุทธทาสภิกขุได้อธิบายสังคหวัตถุ 4 อย่างชัดเจนว่าประกอบด้วย ทาน (การให้หรือการเสียสละเพื่อผู้อื่น), ปิยวาจา (การพูดจาที่ไพเราะอ่อนหวานและให้กำลังใจ), อตถจริยา (การประพฤติหรือปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น), และ สมานัตตตา (ความมีตนอันเสมอกันหรือการวางตนเสมอภาคกับผู้อื่น) (พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ), 2525, น. 395) ท่านเน้นย้ำว่าหลักธรรมทั้ง 4 ประการนี้ไม่ใช่เพียงหลักการทางทฤษฎีเท่านั้น แต่เป็นหลักปฏิบัติที่สามารถนำมาใช้ได้จริงในทุกระดับความสัมพันธ์ของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์กับบิดามารดา ครูบาอาจารย์ ญาติโยม ชาวบ้านทั่วไป และแม้แต่คนทั้งโลก จึงเป็นหลักธรรมที่มีขอบเขตกว้างและครอบคลุมทุกมิติของชีวิตสังคม (นิภา อาจารย์อาภิล, 2561, น. 44-55) นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสนใจและศึกษาแนวคิดของพุทธทาสภิกขุเกี่ยวกับสังคหวัตถุอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) ซึ่งเป็นนักวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนาที่มีชื่อเสียงระดับโลก ได้มีการศึกษาและขยายความเกี่ยวกับหลักสังคหวัตถุในเชิงลึก โดยเน้นถึงความสำคัญของหลักธรรมนี้ต่อการพัฒนาจิตสาธารณะและการอยู่ร่วมกันในสังคมแบบพหุวัฒนธรรม (บังอร ธรรมสอน และ พระปราโมทย์ วาทโกวิโท, 2566, น. 89-109) การที่นักวิชาการระดับแนวหน้าทั้งสองท่านให้ความสำคัญกับหลักสังคหวัตถุ แสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องและประโยชน์ของหลักธรรมนี้ต่อการพัฒนาสังคมไทยร่วมสมัย

พุทธทาสภิกขุได้อธิบายแนวคิดเรื่อง "ทาน" หรือการให้ในมิติที่ลึกซึ้งกว่าความเข้าใจทั่วไป ท่านเน้นว่า "จิตที่ให้สบายกว่าจิตที่จะเอา" เพราะจิตที่คิดจะเอานั้นเต็มไปด้วยความกระวนกระวาย ความโลภ และความไม่สงบ ในขณะที่จิตที่คิดจะให้นั้นทำให้เกิดความว่างจากตัวตน ความสงบ และการปล่อยวาง ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญในการพัฒนาจิตใจตามหลักพระพุทธศาสนา ท่านได้ใช้คำอุปมาที่เข้าใจง่ายว่า เมื่อเราให้ผู้อื่นกินอาหาร เราเองก็รู้สึกอิ่มไปด้วยในทางจิตใจ และความอิ่มใจนี้ยังคงอยู่นานกว่าความอิ่มท้องของผู้ที่รับทานอาหารนั้นด้วยซ้ำ นี่คือการเน้นย้ำว่าการให้นั้นผู้ให้เองได้รับประโยชน์ทางจิตใจมากกว่าผู้รับ (นิภา อาจารย์อาภิล, 2561, น. 44-55) แนวคิดนี้สอดคล้องกับการศึกษาของนักวิชาการไทยหลายท่านที่ได้นำหลักสังคหวัตถุไปประยุกต์ใช้ในบริบทต่างๆ เช่น การบริหารสถานศึกษา การบริหารงานในองค์กรภาครัฐและเอกชน รวมถึงการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น การศึกษาเหล่านี้ได้ยืนยันว่าหลักการให้ตามแนวคิดของพุทธทาสภิกขุสามารถนำมาปรับใช้ได้จริงและก่อให้เกิดผลดีต่อทั้งองค์กรและสังคม (นิภา อาจารย์อาภิล, 2561) พุทธทาสภิกขุได้ชี้ให้เห็นถึงธรรมชาติพิเศษของบุญและความดี ซึ่งแตกต่างจากวัตถุสิ่งของในโลกทางกายภาพ ท่านอธิบายว่า "ยิ่งให้กลับยิ่งได้ และยิ่งมีมาก" ซึ่งเป็นหลักการที่ขัดกับกฎธรรมชาติทางกายภาพที่ว่าเมื่อให้อะไรออกไป

จะมีน้อยลง แต่ในเรื่องของบุญกุศลและความดีนั้น การให้ออกไปกลับทำให้มีมากขึ้น ท่านได้ใช้การเปรียบเทียบที่น่าสนใจว่า เมื่อเราขุดหลุม ยิ่งเอาดินออกมา หลุมก็ยิ่งใหญ่ขึ้น ไม่ใช่แคบลง ในทำนองเดียวกัน เมื่อเราให้ความดีออกไป จิตใจของเราจะมีพื้นที่รองรับความดีมากขึ้น ไม่ใช่หมดไปหรือลดน้อยลง แนวคิดนี้เป็นการอธิบายที่ลึกซึ้งถึงกฎแห่งกรรมและผลของกรรมในทางพระพุทธศาสนา และเป็นการเน้นย้ำว่าการให้นั้นไม่ใช่การสูญเสีย แต่เป็นการลงทุนทางจิตใจที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด

การประยุกต์ใช้สมานัตตตา (ความเสมอภาค) ในหมู่สังคหวัตถุ 4 ประการนั้น พุทธทาสภิกขุให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับ สมานัตตตา ซึ่งหมายถึงความมีตนอันเสมอกัน หรือการวางตนเสมอภาคกับผู้อื่น ท่านอธิบายว่าคนเรามักจะมีกิเลสโดยเฉพาะความทะนงตนหรือมานะ ซึ่งทำให้มองตนเองว่าสูงกว่าหรือต่ำกว่าผู้อื่น แต่หลักสมานัตตตาสอนให้เราประพฤติให้เสมอกันในทุกสถานการณ์ ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ที่ดีหรือลำบาก ท่านได้ใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่ายว่า "ถ้าว่าเปียกก็เปียกด้วยกัน แห้งก็แห้งด้วยกัน นอนกลางดินด้วยกัน" เพื่อแสดงให้เห็นว่าการมีจิตใจที่เสมอภาคและเท่าเทียมกันนี้จะทำให้เกิดความรัก ความผูกพัน และความไว้วางใจระหว่างกันโดยอัตโนมัติ พุทธทาสภิกขุเน้นย้ำว่าเมื่อปฏิบัติสังคหวัตถุ 4 อย่างถูกต้องและครบถ้วนทั้งในฝ่ายของตนเองและฝ่ายของผู้อื่น จะนำไปสู่ความ "สมบูรณ์" ทั้งในระดับบุคคลและสังคม และที่สำคัญกว่านั้นคือ "ปัญหาเรื่องมนุษยความเป็นมนุษย์มันก็จะหมดไป" ท่านหมายความว่า เมื่อมนุษย์สามารถปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุได้อย่างแท้จริง ปัญหาความขัดแย้ง ความเห็นแก่ตัว และความทุกข์ที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ก็จะหมดสิ้นไป (นิภา อัจฉริยาภิบาล, 2561, น. 44-55) นอกจากนี้ ท่านยังเชื่อมโยงการปฏิบัติสังคหวัตถุกับเป้าหมายสูงสุดทางพระพุทธศาสนา โดยเน้นว่าการทำประโยชน์ให้ผู้อื่นตามหลักสังคหวัตถุ นั้น ผู้ปฏิบัติเองกลับได้รับผลประโยชน์ทางจิตใจที่สูงกว่า เพราะเป็นการลดความยึดมั่นในตัวตน (ตัวกู ของกู) ซึ่งเป็นรากเหง้าของความทุกข์ทั้งหลาย การปฏิบัติสังคหวัตถุจึงเป็นเส้นทางหนึ่งที่นำไปสู่การดับทุกข์และการบรรลุมรรคผลนิพพานในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดหลักของพุทธทาสภิกขุที่เน้นเรื่อง "สูญญตา" หรือความว่าง และ "จิตว่าง" (พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ), 2525, น. 395) ซึ่งเป็นภาวะที่จิตว่างจากความรู้สึกที่เป็นตัวตนของตน

การประยุกต์ใช้ในบริบทสมัยใหม่

แนวคิดเรื่องสังคหวัตถุของพุทธทาสภิกขุได้รับการนำไปประยุกต์ใช้ในหลากหลายบริบท นักวิชาการไทยได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการปรับใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการให้บริการประชาชน การบริหารงานขององค์กรภาครัฐและเอกชน การบริหารสถานศึกษา การพัฒนาจิตอาสา และการสร้างสันติสุขในพื้นที่ชายแดนใต้ (นิภา อัจฉริยาภิบาล, 2561; บังอร ธรรมสอน และ พระปราโมทย์ วาทโกวิโท, 2566) งานวิจัยเหล่านี้ได้แสดงให้เห็นว่าหลักสังคหวัตถุตามแนวคิดของพุทธทาสภิกขุไม่ใช่เพียงหลักธรรมที่ใช้ในการปฏิบัติส่วนบุคคลเท่านั้น แต่สามารถนำมาเป็นหลักการบริหารจัดการและพัฒนาองค์กรและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สังคหวัตถุธรรม 4 กับการเป็นบุคลากรที่ดีในองค์กร

สังคหวัตถุ 4 เป็นหลักธรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ซึ่งพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้อธิบายไว้ในพจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรมว่า หลักธรรมนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความผูกพันและความร่วมมือระหว่างบุคคลในสังคม (พระธรรมปิฎก, 2543, น. 142) พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้เน้นย้ำในหนังสือธรรมานุชิตว่า สังคหวัตถุ 4 เป็นหลักธรรมที่ทำให้คนเราอยู่กันด้วยความรักและผูกใจต่อกันได้ (พระพรหมคุณาภรณ์, 2550, น. 25)

ทาน (การให้และแบ่งปัน) หมายถึง การให้ การแบ่งปัน การเสียสละ และการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น ซึ่งช่วยปลูกฝังให้บุคลากรเป็นคนที่ไม่เห็นแก่ตัวและมีจิตใจโอบอ้อมอารี (พระธรรมปิฎก, 2543, น. 142) ดร.ยณกร ใสวรา จากงานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหวัตถุ 4 กับประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า การปฏิบัติตามหลักทานของผู้บริหารมีระดับสูงสุดเมื่อเทียบกับหลักอื่น โดยผู้บริหารที่ดีต้องจัดให้มีการบรรจุบุคคลตรงตามสาขาวิชา สนับสนุนเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน และจัดสรรงบประมาณสวัสดิการให้เพียงพอ (ดร.ยณกร ใสวรา, 2566, น. 9) ในบริบทการบริหารองค์กร หลักทานไม่ได้หมายถึงเพียงการให้สิ่งของหรือปัจจัยสี่เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการให้ความรู้ การแนะนำสั่งสอน การให้โอกาสในการพัฒนาความสามารถ และการมอบหมายงานที่เหมาะสมกับศักยภาพของบุคลากรแต่ละคน (ดร.ยณกร ใสวรา, 2566, น. 6) พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต) ในหนังสือพุทธวิธีในการบริหาร ได้อธิบายว่า การให้ในแง่การบริหารบุคลากรนั้นครอบคลุมถึงการสร้างระบบการทำงานที่เอื้อให้พนักงานสามารถใช้ศักยภาพได้เต็มที่ (พระธรรมโกศาจารย์, 2549, น. 3-5) การบริหารที่ดีต้องเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ งานบุคลากร การอำนวยการ และการกำกับดูแล โดยผู้บริหารที่ดีต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมีภาวะผู้นำ (พระธรรมโกศาจารย์, 2549, น. 3-5)

ปิยวาจา (วาจาไพเราะ) คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน จริงใจ ไม่พูดหยาบคาย ก้าวร้าว และพูดในสิ่งที่เห็นประโยชน์เหมาะสมกับกาลเทศะ (พระธรรมปิฎก, 2543, น. 142) พระสมสกุ ดิสสุวโส (มโนธรรม) ในวิทยานิพนธ์เรื่องการบริหารบุคลากรทางการศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จมักมีการสื่อสารด้วยวาจาที่ไพเราะอ่อนหวานชวนฟัง มีการใช้คำพูดที่นุ่มนวลสละสลวยในเวลาที่ใช้แจงนโยบายในเรื่องต่างๆ แก่บุคลากรด้วยความจริงใจ (พระสมสกุ ดิสสุวโส, 2554, น. ข) หลักปิยวาจาในการบริหารองค์กรสมัยใหม่มีความสำคัญยิ่งต่อการสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี การพูดด้วยถ้อยคำที่เหมาะสมช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นไปอย่างราบรื่น ลดความขัดแย้ง และสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (พระสมสกุ ดิสสุวโส, 2554, บทคัดย่อ)

ปณณธร เจริญชัยพลฤกษ์ ในการวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์การของโรงพยาบาลกรุงเทพ พบว่า หลักปิยวาจามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกระดับสูงกับความผูกพันต่อองค์การ (ปณณธร เจริญชัยพลฤกษ์, 2552, น. 10) การที่ผู้บริหารแสดงนโยบายให้ชัดเจนเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถในการประชุมและการทำงาน จะช่วยสร้างขวัญและกำลังใจให้กับทีมงาน (พระสมสุก ติสสวโร, 2554, บทคัดย่อ)

อัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์) หมายถึง การสงเคราะห์ทุกชนิด การช่วยเหลือด้วยแรงกายและชวนช่วยเหลือนอกกิจการต่างๆ นำเพ็ญประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาละเอียดช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรม (พระธรรมปิฎก, 2543, น.142) เกษฎา ผาทอง ในบทความเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาประชาธิปไตยและกระบวนการประชาธิปไตยภายใต้กระบวนการทัศน์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ได้เน้นว่า การประยุกต์ใช้หลักอัตถจริยาในการบริหารงานต้องอาศัยความสามารถและคุณธรรมของผู้บริหาร (เกษฎา ผาทอง, 2559, น. 268-269) ในการบริหารองค์กรหลักอัตถจริยาแสดงออกผ่านการที่ผู้บริหารวางตนเป็นแบบอย่างที่ดี สงเคราะห์ผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยเมตตาจิต ให้ขวัญและกำลังใจต่อบุคลากร และร่วมเผชิญแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร (พระสมสุก ติสสวโร, 2554, บทคัดย่อ) สุคนธรัตน์ เถาสุวรรณ ในการศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า การที่ผู้บริหารมีการปฏิบัติตามหลักอัตถจริยา ส่งผลให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานสำเร็จได้ตามเป้าหมาย และทันกับเวลาในสถานการณ์ที่บีบบังคับ (สุคนธรัตน์ เถาสุวรรณ, 2550, น. 10)

สมานัตตตา (ความเสมอภาคและเป็นผู้นำ) หมายถึง การทำตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ วางตนเสมอต้นเสมอปลาย ให้ความเสมอภาค ปฏิบัติสม่ำเสมอทั้งต่อคนทั้งหลาย ไม่เอาเปรียบ และเสมอในสุขทุกข์ คือ ร่วมสุข ร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไขปัญหามาให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน (พระธรรมปิฎก, 2543, น. 142) ประหยัด หงส์ทองคำ ในหนังสือการบริหารท้องถิ่น ได้กล่าวถึงปัญหาการบริหารงานบุคคลท้องถิ่นว่า ผู้บริหารบางท่านใช้อำนาจโดยขาดระบบถ่วงดุลและขาดระบบคุณธรรมทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการบริหารงานบุคคล (ประหยัด หงส์ทองคำ, 2548, น. 408) การนำหลักสมานัตตตามาใช้ในการบริหารองค์กรจะช่วยสร้างความเป็นธรรม ลดปัญหาการเลือกปฏิบัติ และสร้างความไว้วางใจระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชา (ตรัยณภรท์ เสาวรา, 2566, น. 6) ภิญโญ สาร ในหนังสือหลักการบริหารวิธีการพัฒนาบุคคลระหว่างการบริหารราชการ ได้เน้นว่าผู้บริหารควรมีการประสานงานกับบุคลากรด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสร้างความเป็นภาวะผู้นำต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเสมอต้นเสมอปลาย (ภิญโญ สาร, 2523, น. 267) การที่ผู้บริหารมีความสม่ำเสมอในการทำงาน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง และมีระเบียบวินัย จะช่วยให้การทำงานเกิดความต่อเนื่อง ลดปัญหาการทำงานที่ไม่ต่อเนื่อง และทำให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พระสมสุก ติสสวโร, 2554, บทคัดย่อ)

การประยุกต์ใช้ในองค์กร

จากการวิจัยของตรัยณภรท์ เสาวรา พบว่า การปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ 4 กับประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก (ตรัยณภรท์ เสาวรา, 2566, น. 8) แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมให้บุคลากรนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาใช้ในการบริหารงานและการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ควบคู่ไปกับการนำหลักนิติธรรม จริยธรรม มากำหนดใช้เป็นกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นธรรม เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน (ตรัยณภรท์ เสาวรา, 2566, น. 11)

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต) ได้เสนอว่า การบริหารที่ดีต้องเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ งานบุคลากร การอำนวยการ และการกำกับดูแล โดยผู้บริหารที่ดีต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมีภาวะผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสังคหวัตถุ 4 ที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล (พระธรรมโกศาจารย์, 2549, น. 3-5) องค์กรที่นำหลักธรรมนี้มาประยุกต์ใช้จะมีบรรยากาศการทำงานที่ดี บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์การ มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน และส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ตรัยณภรท์ เสาวรา, 2566, น. 6)

สรุปได้ว่า หลักสังคหวัตถุธรรมเป็นหลักธรรมพุทธศาสนาที่แปลว่า "ธรรมที่เป็นที่ตั้งแห่งการสงเคราะห์กัน" หรือ "ธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจกัน" ซึ่งเป็นหลักการครองใจคนและหลักสังคมสงเคราะห์ที่ประสานใจให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน พระพุทธองค์ทรงสอนหลักสังคหวัตถุในสังคหสูตรโดยอุปมาว่าเหมือนลิมสลักรถที่วิ่งตัวรถไว้มิให้ชิ้นส่วนกระจายไป หลักสังคหวัตถุประกอบด้วยสี่ประการ คือ ทาน (การให้และการแบ่งปัน) ปิยวาจา (การพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะจริงใจ) อตถจริยา (การปฏิบัติประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น) และสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอเสมอภาคต่อทุกคน) พระไตรปิฎกระบุว่าหลักสังคหวัตถุสี่ประการนี้เป็นเครื่องสงเคราะห์โลกที่ทำให้โลกยั่งยืน และเป็นหลักธรรมพื้นฐานที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างความสามัคคีและความสงบสุขในสังคมทุกระดับ

ภาพที่ 2.2 ประตูลี่ฮีสถานอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ขอบคุณภาพ <https://www.pakchongcity.go.th/main/>

2.6 บริบทพื้นที่ที่ทำการวิจัยอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

2.6.1 ประวัติความเป็นมาของอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ปากช่องเดิมเป็นหมู่บ้านเล็กๆ ในตำบลชนางพระ ตั้งอยู่ในป่าเขาหนาที่บึงเชิงเทือกเขาแดง พญาไฟ ซึ่งสัญจรไปมาได้ยากเพราะเส้นทางคมนาคมไม่สะดวก เมื่อขาดเฉพาะเส้นทางเดินเท้าและสัตว์เป็นพาหนะ (กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม, 2564, น. 18-19) ตามเรื่องเล่าของกองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม ที่บันทึกไว้บริเวณนี้เป็นพื้นที่เลี่ยมอ้อมไปด้วยจุกจิกไข้และยุ่งป่า ส่งผลให้ผู้สัญจรไปมาได้รับเชื้อไข้ป่าและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก จึงขนานนามว่า "เทือกเขาแดงพญาไฟ" (กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม, 2564, น. 19)

ในปี พ.ศ. 2434 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 มีพระราชประสงค์ให้สร้างทางรถไฟสายแรกของประเทศไทย คือสายกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา นายยี. มูเร แกมบีเบลล์ (George Murray Campbell) ชาวอังกฤษจากสิงคโปร์ เป็นผู้ชนะการประมูลในราคา 9.95 ล้านบาท โดยมีห้างชาตินเมเทอร์ชั่นแห่งอังกฤษ เป็นผู้ค้าประกัน อย่างไรก็ตาม บริษัทผู้รับสัมปทานไม่สามารถสร้างทางรถไฟได้เสร็จตามสัญญา ทำให้กรมรถไฟหลวงต้องเลิกจ้างและดำเนินการก่อสร้างเองต่อไป (กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม, 2564, น. 20-21)

การก่อสร้างทางรถไฟช่วงอยุธยาไปชุมทางบ้านภาชี สระบุรี เข้าสู่ตงพญาเย็น ประสบอุปสรรคอย่างมากเพราะคนงานและวิศวกรเสียชีวิตเป็นจำนวนมากจากไข้ป่า ตามข้อมูลของกองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม งบประมาณในการก่อสร้างจึงบานปลายไปถึง 17.5 ล้านบาท และใช้

เวลาก่อสร้างถึง 9 ปี โดยมีพิธีเปิดสถานีรถไฟที่นครราชสีมา เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2443 (กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม, 2564, น. 22-23)

ที่มาของชื่อ "ปากช่อง" นั้นเกิดขึ้นเมื่อการสร้างทางรถไฟตัดผ่านกลางหมู่บ้านบ้านปากช่อง จำเป็นต้องระเบิดภูเขาเพื่อวางรางรถไฟ ทำให้เกิดช่องระหว่างสองฝั่งเขา ผู้คนจึงเรียกหมู่บ้านแห่งนี้ว่า "บ้านปากช่อง" นับแต่นั้นมา ชื่อนี้ก็ติดตัวพื้นที่แห่งนี้มาจนถึงปัจจุบัน (กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม, 2564, น. 23)

ประวัติการจัดตั้ง

ประวัติการบริหารจัดการและการเปลี่ยนแปลงฐานะของอำเภอปากช่องมีรายละเอียด ดังนี้:

พ.ศ. 2430 - บ้านปากช่องขึ้นกับตำบลชนงพระ อำเภอจันทิก จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งในช่วงเวลานี้พื้นที่ยังอยู่ภายใต้การบริหารของอำเภอจันทิกที่กำลังพัฒนาพื้นที่ เพื่อเชื่อมต่อกับพื้นที่ด้านตะวันออกเฉียงเหนือ (สำนักบริหารท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา, 2562, น. 35)

พ.ศ. 2482 - ทางการยุบตำบลชนงพระ อำเภอจันทิก ให้บ้านปากช่องไปขึ้นกับตำบลจันทิก อำเภอสีคิ้ว เป็นการรวมอำนาจการปกครองเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (สำนักบริหารท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา, 2562, น. 36)

29 กรกฎาคม 2490 - ตั้งตำบลปากช่อง แยกออกจากตำบลจันทิก ตั้งแต่มีการสร้างทางรถไฟและเส้นทางคมนาคมสำคัญ พื้นที่เริ่มมีการพัฒนาและเจริญเติบโต ทำให้มีความจำเป็นต้องแยกตำบลออกมาเป็นหน่วยบริหารจัดการอิสระ (เทศบาลเมืองปากช่อง, 2561, น. 41)

22 มกราคม 2500 - ตั้งกิ่งอำเภอปากช่อง โดยแยกตำบลปากช่อง ตำบลจันทิก ตำบลกลางดง และตำบลหมูสี ออกจากอำเภอสีคิ้ว โดยสถานะเป็นกิ่งอำเภอนั้นหมายถึงหน่วยงานบริหารจัดการขั้นต้น ที่ยังไม่ได้ยกฐานะเป็นอำเภอเต็มตัว (สำนักบริหารท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา, 2562, น. 38)

22 กรกฎาคม 2501 - ยกฐานะเป็นอำเภอปากช่องอย่างเต็มตัว โดยปลายปี 2499 มีการเปิดสายถนนมิตรภาพที่ปรึกษาเป็นโครงการรวมมิตรภาพระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้การคมนาคมสะดวกรวดเร็วขึ้นมากและเศรษฐกิจเจริญเติบโต ทำให้ทางกระทรวงมหาดไทยพิจารณายกฐานะปากช่องเป็นอำเภออย่างเต็มตัว (สำนักบริหารท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา, 2562, น. 39)

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอปากช่องตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดนครราชสีมา เป็นประตูเชื่อมโยงที่สำคัญระหว่างภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามเรื่องเล่าของกองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม ชื่ออำเภอนี้หมายถึง "ด่านแรก" หรือประตูที่เชื่อมการเดินทางจากถนนมิตรภาพเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม, 2564, น. 24) อยู่ห่างจากตัวจังหวัดนครราชสีมาประมาณ 80-85 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 171 กิโลเมตร (ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวอำเภอปากช่อง, 2561, น. 12) มีพื้นที่ประมาณ 1,825.2 ตารางกิโลเมตร หรือ

1,040,312.50 ไร่ เป็นอำเภอที่มีขนาดพื้นที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดนครราชสีมา ตามข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวอำเภอปากช่อง (ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวอำเภอปากช่อง, 2561, น. 12-13)

อาณาเขตติดต่อ ตามข้อมูลประวัติศาสตร์จังหวัดนครราชสีมา (สำนักเอกสารจังหวัดนครราชสีมา, 2563, น. 65-67):

ทิศเหนือ - อำเภอมวกเหล็ก (จังหวัดสระบุรี) และอำเภอสีคิ้ว

ทิศตะวันออก - อำเภอสูงเนินและอำเภอวังน้ำเขียว

ทิศใต้ - อำเภอประจันตคาม (จังหวัดปราจีนบุรี) อำเภอปากพลี และอำเภอเมืองนครนายก (จังหวัดนครนายก)

ทิศตะวันตก - อำเภอมวกเหล็ก (จังหวัดสระบุรี)

ภูมิประเทศและภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิประเทศของอำเภอปากช่องโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูงสลับภูเขา มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 400-500 เมตร ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นลูกคลื่นลอนชันและเนินเขา อยู่ในบริเวณเทือกเขาที่สูงทางตอนใต้ เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำและลำธารหลายสาย (ศูนย์ข้อมูลการศึกษาพื้นฐานประเทศไทย, 2565, น. 89) อำเภอปากช่องมีอาณาเขตติดต่อกับอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งเป็นพื้นที่มรดกโลกทางธรรมชาติและอุทยานมรดกแห่งอาเซียน ตามการประกาศของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีระดับโอโซนเป็นอันดับ 7 ของโลก ทำให้มีอากาศบริสุทธิ์ สดชื่น ดีต่อสุขภาพ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2559, น. 54-55)

ภูมิอากาศของอำเภอปากช่องเป็นแบบมรสุมเขตร้อน ตามการศึกษาทางสภาพอากาศของศูนย์อุตุนิยมวิทยาภูมิภาค แบ่งเป็น 3 ฤดู คือ ฤดูฝน (กลางเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม) ฤดูหนาว (ตุลาคม-กลางกุมภาพันธ์) และฤดูร้อน (กลางกุมภาพันธ์-กลางพฤษภาคม) อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 39 องศาเซลเซียส ต่ำสุด 22 องศาเซลเซียส (ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภูมิภาค, 2564, น. 123-124)

ภาพที่ 2.3 แผนที่ อปท. ในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ขอบคุณภาพ <https://www.atpakchong.com/แผนที่ตำบลในอำเภอปากช่อง>

การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอปากช่องแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 12 ตำบล 219 หมู่บ้าน ตามประกาศของสำนักสถิติจังหวัดนครราชสีมา มีประชากรประมาณ 190,000 คน โดยเป็นชาย 91,501 คน และเป็นหญิง 92,253 คน จำนวนครัวเรือน 44,250 ครัวเรือน เป็นอันดับสองรองจากอำเภอเมืองนครราชสีมา ในด้านการพิจารณาลำดับความสำคัญประชากร (สำนักสถิติจังหวัดนครราชสีมา, 2565, น. 42)

12 ตำบล ตามข้อมูลสำนักบริหารท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ (สำนักบริหารท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา, 2563, น. 48-52):

- 1) ตำบลปากช่อง (22 หมู่บ้าน)
- 2) ตำบลกลางดง (15 หมู่บ้าน)
- 3) ตำบลจันทัก (22 หมู่บ้าน)
- 4) ตำบลวังกะทะ (24 หมู่บ้าน)
- 5) ตำบลหมูสี (19 หมู่บ้าน)
- 6) ตำบลหนองสาหร่าย (25 หมู่บ้าน)
- 7) ตำบลชนงพระ (15 หมู่บ้าน)
- 8) ตำบลโป่งตาลอง (13 หมู่บ้าน)
- 9) ตำบลคลองม่วง (21 หมู่บ้าน)

10) ตำบลหนองน้ำแดง (11 หมู่บ้าน)

11) ตำบลวังไทร (18 หมู่บ้าน)

12) ตำบลพญาเย็น (14 หมู่บ้าน)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 14 แห่ง ตามข้อมูลจากสำนักงานปลัดจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย (สำนักงานปลัดจังหวัดนครราชสีมา, 2564, น. 67):

เทศบาล 5 แห่ง - เทศบาลเมืองปากช่อง, เทศบาลตำบลกลางดง, เทศบาลตำบลสีมามงคล, เทศบาลตำบลหมูสี, เทศบาลตำบลวังไทร โดยเทศบาลเมืองปากช่อง ตามข้อมูลจากเทศบาลเมืองปากช่องเอง เดิมเป็นสุขาภิบาลปากช่อง ต่อมาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็น เทศบาลตำบลปากช่อง ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยลงวันที่ 22 มิถุนายน 2524 และได้เปลี่ยนแปลงฐานะจาก เทศบาลตำบลปากช่อง เป็นเทศบาลเมืองปากช่องตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2548 (เทศบาลเมืองปากช่อง, 2562, น. 72-73)

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 9 แห่ง - อบต.ปากช่อง, อบต.จันทึก, อบต.วังกะทะ, อบต.หนองสาหร่าย, อบต.ชนงพระ, อบต.โป่งตาลอง, อบต.คลองม่วง, อบต.หนองน้ำแดง, อบต.พญาเย็น แต่ละหน่วยงานบริหารจัดการเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการให้บริการสาธารณะและพัฒนาชุมชนในหน้าที่ที่กำหนด (สำนักงานปลัดจังหวัดนครราชสีมา, 2564, น. 68)

เศรษฐกิจและอาชีพ

เกษตรกรรม

ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอปากช่องประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้วยสภาพภูมิประเทศที่เอื้ออำนวยและสภาพอากาศที่เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูก มีการเพาะปลูกพืชหลายชนิด ได้แก่ (สำนักสถิติเกษตรจังหวัดนครราชสีมา, 2563, น. 34-36):

ผลไม้ - น้อยหน่า (ผลไม้ขึ้นชื่อของอำเภอปากช่อง มีงานประจำปีเพื่อสร้างกำลังใจให้แก่เกษตรกร), มะม่วง, องุ่น, ลิ้นจี่ ซึ่งผลไม้เหล่านี้เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญในการสร้างรายได้ให้แก่ชาวบ้าน (สำนักสถิติเกษตรจังหวัดนครราชสีมา, 2563, น. 35)

พืชไร่ - ข้าวโพด, มันสำปะหลัง, อ้อย พืชเหล่านี้ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมต่างๆ (สำนักสถิติเกษตรจังหวัดนครราชสีมา, 2563, น. 36)

ผักสวนครัว - มะละกอ, พริก, ผักชี, แตงกวา, ต้นหอม ซึ่งมีความต้องการอย่างสม่ำเสมอในตลาดท้องถิ่นและท้องเที่ยว (สำนักสถิติเกษตรจังหวัดนครราชสีมา, 2563, น. 36-37)

ปศุสัตว์

เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่เย็นเหมาะแก่การทำปศุสัตว์ขนาดใหญ่ ตามข้อมูลจากศูนย์การเลี้ยงสัตว์ประสงคฺ์ของจังหวัดนครราชสีมา จึงมีฟาร์มขนาดใหญ่หลายแห่ง โดยเฉพาะ (ศูนย์การเลี้ยงสัตว์ประสงคฺ์จังหวัดนครราชสีมา, 2562, น. 44-47):

การเลี้ยงโคนม (ฟาร์มโชคชัย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับประเทศและนานาชาติ) (ศูนย์การเลี้ยงสัตว์ประสงคฺ์จังหวัดนครราชสีมา, 2562, น. 45)

การเลี้ยงไก่ (มีการพัฒนาเทคนิคการเลี้ยงที่หลากหลาย) (ศูนย์การเลี้ยงสัตว์ประสงคฺ์จังหวัดนครราชสีมา, 2562, น. 46)

การเลี้ยงสุกร (ส่วนสำคัญของอุตสาหกรรมการผลิตเนื้อสัตว์) (ศูนย์การเลี้ยงสัตว์ประสงคฺ์จังหวัดนครราชสีมา, 2562, น. 47)

โรงงานฟักไข่ขนาดใหญ่ (มีการควบคุมมาตรฐานสูง) (ศูนย์การเลี้ยงสัตว์ประสงคฺ์จังหวัดนครราชสีมา, 2562, น. 47)

ภาพที่ 2.4 อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

ขอบคุณภาพ <https://travel.kapook.com/view110442.html>

การท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นรายได้หลักที่สำคัญของอำเภอปากช่อง ตามการศึกษาของผู้เขียนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท เรื่อง "ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา" มีนักท่องเที่ยวมาเยือนจำนวนมากโดยเฉพาะช่วงวันหยุด จากสถิติ ปี พ.ศ. 2555 มี

นักท่องเที่ยวมากถึง 2.334 ล้านคน สร้างมูลค่าการท่องเที่ยว 4,144.34 ล้านบาท (ศูนย์สถิติท่องเที่ยว สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2556, น. 128)

แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ตามข้อมูลจากกองท่องเที่ยวและสารสนเทศอำเภอปากช่อง (กองท่องเที่ยวและสารสนเทศอำเภอปากช่อง, 2564, น. 15-28):

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ (ที่อุทยานมรดกแห่งอาเซียนที่มีชื่อเสียง) (กองท่องเที่ยวและสารสนเทศอำเภอปากช่อง, 2564, น. 16)

ฟาร์มโคนมโชคชัย (ที่สามารถสัมผัสประสบการณ์การเลี้ยงโคนมแบบปกติ) (กองท่องเที่ยวและสารสนเทศอำเภอปากช่อง, 2564, น. 18)

เขื่อนลำตะคอง (ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 15 กิโลเมตร) (กองท่องเที่ยวและสารสนเทศอำเภอปากช่อง, 2564, น. 20)

ไรสุวรรณ (ข้าวโพดหวานที่มีชื่อเสียง) (กองท่องเที่ยวและสารสนเทศอำเภอปากช่อง, 2564, น. 22)

รีสอร์ท โรงแรม และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอื่นๆ (กองท่องเที่ยวและสารสนเทศอำเภอปากช่อง, 2564, น. 24-28)

การคมนาคม

อำเภอปากช่องมีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ตามรายงานสำนักสถิติขนส่ง จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ (สำนักสถิติขนส่งจังหวัดนครราชสีมา, 2565, น. 56-62):

ทางรถไฟ

สถานีรถไฟ: กลางดง, ปางอโคก, บันไดม้า, ปากช่อง, ชับม่วง, จันทิก, คลองขนานจิตร โดยเส้นทางรถไฟเหล่านี้เป็นทางรถไฟสายเฉลิมพระเกียรติเส้นแรกของประเทศไทย (สำนักสถิติขนส่ง จังหวัดนครราชสีมา, 2565, น. 57)

ทางหลวง

ทางหลวงพิเศษหมายเลข 6 (สายหลักที่เชื่อมกรุงเทพฯ กับอุบลราชธานี) (สำนักสถิติขนส่ง จังหวัดนครราชสีมา, 2565, น. 58)

ถนนมิตรภาพ (สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2499 ร่วมกับสหรัฐอเมริกา ตามความร่วมมือทางการทูต ทำให้ปากช่องเจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว) (สำนักสถิติขนส่งจังหวัดนครราชสีมา, 2565, น. 59)

ถนนธนรัชต์ (เส้นทางทางเลือกสำหรับการเดินทาง) (สำนักสถิติขนส่งจังหวัดนครราชสีมา, 2565, น. 60)

ทางหลวงแผ่นดินหลายสาย (2220, 2235, 2243, 2247, 2274, 2422) ซึ่งเชื่อมต่อพื้นที่ต่างๆ ของอำเภอและภาคเหนือ (สำนักสถิติขนส่งจังหวัดนครราชสีมา, 2565, น. 61-62)

สถานะปัจจุบัน

อำเภอปากช่องได้รับการประกาศเป็น Smart City ตามนโยบายของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการพัฒนาเชื่อมโยงเครือข่ายหุบเขาแห่งความสุข เพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว การเกษตร และอุตสาหกรรมบริการที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความเป็นเมืองที่มีระบบขั้นสูงและเอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิต (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2564, น. 89-92)

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยยึดโยงกับงานวิจัยที่มีตัวแปรที่คล้ายกัน มีกลุ่มตัวอย่างคล้ายกัน ได้ดังนี้

ไพศาล ผกาเกตุ และสิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะของเทศบาลเมืองคลองแห อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยข้อที่ 1 การใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนของเทศบาลเมืองคลองแห อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายหลักธรรม เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปน้อยสุด ดังนี้: 1.หลักอตัลจริยา (ความมานะมุ่งมั่น ตั้งใจทั้งร่างกายและแรงใจเพื่อให้ผู้รับบริการพึงพอใจ) อยู่ในระดับมาก 2.หลักปิยวาจา (ความสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และมีเหตุผลที่ดี) อยู่ในระดับมาก 3.หลักสมานัตตตา (ความเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ ให้บริการตามก่อนหลัง) อยู่ในระดับมาก 4.หลักทาน (ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือสงเคราะห์) อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยข้อที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองคลองแห ควร: 1.มีการให้ความรู้ ความเข้าใจ ให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนที่มาใช้บริการ 2.ตรวจสอบกรใช้วาจาที่ไพเราะ อ่อนหวาน สุภาพอ่อนโยน พูดด้วยความจริงใจ 3.ให้การต้อนรับ ออสาให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยความกระตือรือร้น 4.ให้บริการที่มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ

พระปริญญา อนุตตโร (บุญแผ้ว) และพรเดช เสมานู (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแห่น อำเภอภูทอก จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยข้อที่ 1: การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชนการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชนมี 5 ขั้นตอน เรียงลำดับดังนี้: 1.การศึกษาชุมชน - นำหลักปิยวาจามาใช้ในการแสวงหาข้อมูล พูดจาด้วยความสุภาพในการสัมภาษณ์ สอบถาม หรือสำรวจข้อมูล การประชุม การสัมมนา และประชาคมหมู่บ้าน 2.การให้

การศึกษาแก่ชุมชน - เป็นกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาโดยการมีส่วนร่วม ผ่านการประชุมหมู่บ้าน การสัมมนา การประชุมต่าง ๆ โดยใช้วาทะที่สุภาพในการสร้างความเข้าใจ 3.การวางแผนและโครงการ - ใช้หลักทาน (การให้ข้อมูล) ปิยวาจา (มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี) อตถจริยา (ทำประโยชน์ส่วนรวม) และสมานัตตตา (ความรับผิดชอบต่อชุมชน) 4.การดำเนินงานตามแผนและโครงการ - ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชน โดยนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาใช้เพื่อสร้างความสามัคคี และการพัฒนาที่ยั่งยืน 5.การติดตามประเมินผล - ใช้การจัดทำแบบประเมิน แบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้วาทะที่สุภาพ มีความเอื้ออาทร และวางตนให้เหมาะสม ผลการวิจัยข้อที่ 2: กระบวนการใช้หลักสังคหวัตถุ 4 กระบวนการการใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชน เรียงลำดับดังนี้: เศรษฐกิจ - นำหลักธรรมมาแก้ไขปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปัญหาปากท้อง ความยากจน ยาเสพติด เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เสริมและพึ่งพาตนเองได้ สังคม - สร้างสังคมที่น่าอยู่ ลดช่องว่างความแตกต่างของชนชั้น สร้างความรัก ความสามัคคี และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน การเมืองการปกครอง - ส่งเสริมกิจกรรมชุมชน ให้ความรู้ มีการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดความสามัคคี และการวางตนที่เหมาะสม ผลการวิจัยข้อที่ 3: ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา แนวทางการพัฒนาชุมชนโดยการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 มีดังนี้: หลักทาน - มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันอย่างทั่วถึง ทำให้คนในชุมชนรักใคร่สามัคคี หลักปิยวาจา - ใช้ในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ใช้วาทะที่สุภาพ ทำให้ชุมชนให้เกียรติซึ่งกันและกัน หลักอตถจริยา - ทำให้คนในชุมชนเกิดความรัก ห่วงแทน เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม หลักสมานัตตตา - สร้างความเท่าเทียมกันในสังคม เกิดความเคารพซึ่งกันและกัน รวมถึงการวางตัวเหมาะสมรู้กาลเทศะ

เสริมสิทธิ์ สร้อยสอดศรี (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารนโยบายสาธารณะท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสระแก้ว” ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารนโยบายสาธารณะท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนและความคิดเห็นของประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีการดำรงตำแหน่งต่างกันมีส่วนร่วมและมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารนโยบายสาธารณะท้องถิ่น ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล (ความเป็นพลเมือง) ปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านองค์การ (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า นโยบายสาธารณะท้องถิ่นมีความเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น การบริหารนโยบายสาธารณะท้องถิ่นควรคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นหลัก เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจเพื่อลดการผลิตนโยบายซ้ำที่ท้องถิ่นไม่ต้องการ ในขณะที่ราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ที่มีความเกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง (กระทรวงมหาดไทย, กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ต้องมีบทบาทในการสนับสนุนภารกิจขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่ปราศจากการบังคับบัญชาหรือสั่งการตาม

แนวนโยบายที่ไม่มีกฎหมายรองรับเพื่อตอบสนองภารกิจของรัฐ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทเพื่อที่จะสะท้อนปัญหาไปสู่การแก้ไข ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องส่งเสริมแนวทางส่งเสริมการบริหารนโยบายสาธารณะท้องถิ่น ได้แก่ การสร้างรูปแบบกลไกการเข้าถึงการบริหารนโยบาย เพิ่มบทบาทหน้าที่ในการร่วมประเมินผลตรวจสอบนโยบายท้องถิ่น และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์การดำเนินนโยบายด้านต่าง ๆ ทางสื่อสารออนไลน์ เพื่อความสะดวกและหลากหลายในติดตามความก้าวหน้าของนโยบายสาธารณะท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

สิทธิธันท์ วารุณสหรัชน (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น: ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ: อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์: อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติดำเนินการ: อยู่ในระดับน้อย ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล: อยู่ในระดับน้อย ข้อเสนอแนะของประชาชน: ประชาชนต้องการเสนอแนะการทำงานของ อบต. และร้องทุกข์เรื่องต่าง ๆ ได้หลากหลายช่องทาง ต้องการให้ อบต. ชี้แจงผลการร้องทุกข์ และชี้แจงการใช้งบประมาณผ่านสื่อประชาสัมพันธ์มากขึ้น ต้องการให้ อบต. เป็นผู้ประสานงานกลุ่มประชาชนเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม ต้องการมีโอกาสเข้ามาร่วมควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนา อบต.

จุติพร มาเพิ่มผล (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยข้อที่ 1: ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า: ด้านทัศนคติในการพัฒนาท้องถิ่น (ลำดับที่ 1) ด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ (ลำดับที่ 2) ด้านผู้นำท้องถิ่น (ลำดับที่ 3) ด้านการรับรู้ของประชาชน (ลำดับที่ 4) ผลการวิจัยข้อที่ 2: ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า: ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (ลำดับที่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (ลำดับที่ 2) ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล (ลำดับที่ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (ลำดับที่ 4) ผลการวิจัยข้อที่ 3: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า: ปัจจัยด้านทัศนคติในการพัฒนาท้องถิ่น ปัจจัยด้านการรับรู้ของประชาชน ปัจจัยด้านผู้นำท้องถิ่น และปัจจัยด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น มีความสัมพันธ์เชิงบวก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ตัวแปรด้านการรับรู้ของประชาชน และตัวแปรด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมมาก

ที่สุด รองลงมาคือ ด้านทัศนคติในการพัฒนาท้องถิ่น และด้านผู้นำท้องถิ่น ตามลำดับปัจจัยที่มีผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

ปาริชาติ มณี (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยข้อที่ 1: ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาารายด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้: ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (อันดับ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (อันดับ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล (อันดับ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (อันดับ 4 - ต่ำที่สุด) ผลการวิจัยข้อที่ 2: ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพล ปัจจัยที่ไม่มีความแตกต่าง: ประชาชนที่มีเพศและรายได้ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่แตกต่างกัน ปัจจัยที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ : อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน บทบาทในหมู่บ้าน/ชุมชน

กริธา คงพยัคฆ์ และคณะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะของเทศบาลตำบลจันดี อำเภอนางรอง จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่าผลการวิจัยข้อที่ 1: ระดับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรม การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายหลักธรรม เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้: หลักอรรถจริยา (ความมานะมุ่งมั่น ตั้งใจทั้งร่างกายและแรงใจ) – ค่าเฉลี่ยสูงสุด ตัวอย่าง: เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นเพื่อให้ประชาชนพึงพอใจ หลักปิยวาจา (สุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์) ตัวอย่าง: เจ้าหน้าที่พูดจากับประชาชนด้วยความสุภาพและเป็นกันเอง หลักสมานัตตตา (ความเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ) ตัวอย่าง: การให้บริการตามลำดับก่อนหลัง โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ หลักทาน (ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ) – ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตัวอย่าง: การให้บริการด้วยจิตสำนึกที่ต้องการช่วยเหลือประชาชน ผลการวิจัยข้อที่ 2: ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้ ปัจจัยที่ไม่มีความแตกต่าง: เพศ ปัจจัยที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$): อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ผลการวิจัยข้อที่ 3: ข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมที่ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเทศบาลตำบลจันดี ควร: ด้านหลักอรรถจริยา - จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชน เช่น การทำบุญตักบาตรร่วมกันในวันสำคัญทางศาสนา ด้านการพัฒนา - เพิ่มความรู้ และทักษะด้านการให้บริการแก่เจ้าหน้าที่ ด้านการสื่อสาร - เพิ่มช่องทางการสื่อสารและการแจ้งข้อมูลข่าวสาร

พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม และคณะ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “นโยบายการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัย พบว่า 1) นโยบายให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับ

มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระดับเพศ อายุและระดับการศึกษามีผลต่อความคิดเห็นต่อนโยบายการให้บริการประชาชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ข้อเสนอแนะต่อนโยบายให้บริการประชาชน คือ เจ้าหน้าที่ควรเอาใจใส่การให้บริการด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว ทันต่อเวลา คิดเป็นร้อยละ 4.55 รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ควรตรวจสอบเอกสารเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยและแนะนำให้ประชาชนได้ คิดเป็นร้อยละ 3.79 และเจ้าหน้าที่ควรพูดชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจด้วยความสุภาพอ่อนน้อม คิดเป็นร้อยละ 2.78 องค์ความรู้จากการวิจัย คือ การนำหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 มาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชนของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนถิ่นเพื่อให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจต่อการเข้ารับบริการในด้านต่างๆ

พระโสภณ โสภโณ (ทองสม), พระครูโฆสิตวิฒนานุกูล และพระครูวิจิตรศีลาจาร (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนวัดใหม่ทุ่งคา อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนวัดใหม่ทุ่งคา เป็นชุมชนที่ประสบปัญหาอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอาชีพส่วนใหญ่ของชุมชน ก่อให้เกิดปัญหา คือ ปัญหาการขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน ปัญหาการขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน ปัญหาการขาดความเสียสละ และปัญหาความขัดแย้ง ทำให้ชุมชนขาดความสงบสุข หลักสังคหวัตถุ 4 ที่ปรากฏในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาเถรวาท ได้แก่ 1) ทาน คือ การให้ การเสียสละ การแบ่งปัน 2) ปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ 3) อตถจริยา คือ การสงเคราะห์เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น 4) สมานัตตตา คือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนวัดใหม่ทุ่งคา แก้ปัญหาการขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยใช้หลักทาน คือ การให้ การเสียสละ แก้ปัญหาการขาดความอ่อนน้อมถ่อมตนโดยใช้หลักปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน แก้ปัญหาการขาดความเสียสละโดยใช้หลักอตถจริยา คือ การสงเคราะห์เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น แก้ปัญหาความขัดแย้ง โดยใช้หลักสมานัตตตา คือ การวางตนพอดี

วิสิฐฐ์ คิตคำส่วน และเขมิกา ทองเรือง (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริการสาธารณะของภาครัฐให้แก่สังคมและประชาชน” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยข้อที่ 1: หลักการบริการสาธารณะ การบริการสาธารณะจำเป็นต้องปฏิบัติตามหลักการต่อไปนี้: หลักการติดต่อเฉพาะงาน - บทบาทของประชาชนและเจ้าหน้าที่อยู่ในวงจำกัด เพื่อทำให้ง่ายและครอบคลุมตามระเบียบกฎหมาย หลักการปฏิบัติที่เสมอภาค - การให้บริการตามระเบียบกฎหมาย ตามลำดับก่อนหลัง ไม่เลือกปฏิบัติ หลักการวางตนเป็นกลาง - การให้บริการโดยไม่มีอารมณ์ ความรู้สึกเข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่คำนึงถึงความเป็นญาติ เพื่อน ผลการวิจัยข้อที่ 2: การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรม การนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงการบริการสาธารณะสามารถทำได้ในด้านต่อไปนี้: ด้านคุณธรรมและ

จริยธรรมของเจ้าหน้าที่ - ต้องยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ด้านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ - ใช้วาจาสุภาพ เป็นกันเอง ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ด้านการปฏิบัติตามน้อม - ปฏิบัติอย่างยุติธรรม เท่าเทียมกัน เสมอภาคกัน ผลการวิจัยข้อที่ 3: รูปแบบการให้บริการแบบใหม่ การปรับปรุงการบริการสาธารณะในรูปแบบใหม่ ได้แก่: รูปแบบเครือข่าย (Network) - การทำงานร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐ ภาคเอกชน องค์กรภาคประชาชน สถาบันวิชาชีพ รูปแบบหุ้นส่วน (Partnership) - การร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ภาคประชาชน เพื่อจัดบริการสาธารณะ รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน - เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะนโยบาย ดำเนินงาน และตรวจสอบการให้บริการ

ธีระพล บุญตารวะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การให้บริการประชาชนตามหลักพุทธธรรม” ผลการวิจัยพบว่าผลการวิจัยข้อที่ 1: หลักการให้บริการตามพุทธธรรม การให้บริการประชาชนตามหลักพุทธธรรมควรมีลักษณะดังนี้: บริการด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์ ทำให้บริการด้วยจิตสำนึก ไม่ใช่เพื่อแสดงท่า มีเจตนาที่ดี มีความเห็นอกเห็นใจ บริการด้วยจริยธรรมและคุณธรรม ปฏิบัติตามสัญญา เก็บเรื่องลับ เป็นสัจย์ต่อหน้าที่ ไม่ทุจริต ไม่ใช้อำนาจเพื่อส่วนตัว บริการด้วยสติและปัญญา ตัดสินใจอย่างฉลาด ระวังสติในการให้บริการ ใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา ผลการวิจัยข้อที่ 2: การประยุกต์ใช้ในหน่วยงาน การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการให้บริการประชาชนสามารถทำได้ในด้าน: ด้านการคัดสรรและพัฒนาเจ้าหน้าที่ คัดสรรบุคลากรที่มีคุณธรรม จริยธรรม จัดอบรมเสริมสร้างจิตสำนึกบริการสาธารณะส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักพุทธธรรมในการทำงาน ด้านการปรับปรุงกระบวนการให้บริการ ออกแบบกระบวนการบริการที่ค่อนข้างง่าย เข้าใจง่าย ให้ข้อมูลครบถ้วนจนเข้าใจ ปกป้องหรือกับผู้ใช้บริการเพื่อหาทางแก้ไข ด้านการประเมินและติดตามผล ประเมินคุณภาพการบริการจากความพึงพอใจของผู้รับบริการ มีการตรวจสอบการรักษามาตรฐานคุณธรรม ผลการวิจัยข้อที่ 3: ประโยชน์ของการบูรณาการ การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการให้บริการสาธารณะส่งผลให้: เพิ่มคุณภาพการบริการสาธารณะ บริการมีความเป็นมนุษยธรรม มีใจรักหา ประชาชนเกิดความพึงพอใจ สร้างความไว้วางใจของประชาชน ประชาชนเชื่อใจหน่วยงานภาครัฐ เกิดความสามัคคีระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น สร้างสังคมที่มีคุณธรรม มีสันติสุข นำไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

พระสุนทร ธมมธโร (บุญคง) (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในชุมชนวัดหนองสนม จังหวัดระยอง” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยข้อที่ 1: การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 โดยรวม การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในชุมชนวัดหนองสนม จังหวัดระยองอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าชุมชนวัดหนองสนมมีการนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาใช้ในชุมชนเป็นอย่างดี ผลการวิจัยข้อที่ 2: การประยุกต์ใช้จำแนกเป็นรายด้าน 1. ด้านทาน (Dana): อยู่ในระดับมาก ประชาชนในชุมชนวัดหนองสนมให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี มีการแบ่งปันและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน 2. ด้านปิยวาจา (Piyavaca): อยู่ในระดับมาก ประชาชนในชุมชนหนองสนม

พูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะเสมอ พูดให้กำลังใจเพื่อนบ้าน ไม่ตำหนิกัน 3. ด้านอัตถจริยา (Atthacariya): อยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนในชุมชนเป็นจิตอาสา สามารถช่วยเหลือชุมชนอื่น ๆ ได้ตลอดเวลา มีความอนุเคราะห์แก่ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้พิการ แบ่งปันความรู้ให้แก่เยาวชนในชุมชน คอยช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเขาเดือดร้อน 4. ด้านสมานัตตตา (Samanuattata): อยู่ในระดับมาก ประชาชนในชุมชนวัดหนองสนม จังหวัดระยอง มีการประยุกต์ใช้หลักสังคหัตถ์อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง มีความประพฤติเสมอต้นเสมอปลาย ประชาชนยึดถือความถูกต้องเป็นธรรมในการอยู่ร่วมกันในชุมชน ปฏิบัติกับทุกคนในชุมชนอย่างเท่าเทียมกัน

สมศักดิ์ ทัศนธรรมศาสตร์. (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “กระบวนการพัฒนาชุมชนเมืองและชนบทสู่ความยั่งยืนของอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยข้อที่ 1: กระบวนการพัฒนาชุมชน การพัฒนาชุมชนเมืองและชนบทในอำเภอเชียงคำ สามารถอธิบายผ่านกระบวนการยวามีหลายขั้นตอน ประกอบด้วย: ด้านการวางแผน - ชุมชนและหน่วยงานภาครัฐร่วมวางแผนในการพัฒนาชุมชน ด้านการดำเนินการ - การปฏิบัติตามแผนพัฒนาที่ได้วางไว้ ด้านการติดตามและประเมินผล - การประเมินผลการพัฒนาและการปรับปรุงแก้ไข ผลการวิจัยข้อที่ 2: การมีส่วนร่วมของชุมชน ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนเมืองและชนบท พบว่า: ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนา ชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล การมีส่วนร่วมแตกต่างกันระหว่างชุมชนเมืองและชุมชนชนบท ผลการวิจัยข้อที่ 3: ความสามารถในการพัฒนาอย่างยั่งยืน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า: ความเข้มแข็งของชุมชน - ชุมชนมีความสามารถในการนำเสนอปัญหา ระบุความต้องการ และการตัดสินใจในการพัฒนา ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและชุมชน - การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนต้องอาศัยความร่วมมือและบูรณาการระหว่างหน่วยงานรัฐและชุมชน ปัญหาและอุปสรรค - พบปัญหาในด้านการสื่อสาร บัญชีงบประมาณ และการติดตามผล ประเด็นสำคัญอื่น ๆ บริบทชุมชนสำคัญ: อำเภอเชียงคำ เป็นอำเภอที่มี: ชุมชนเมืองเล็กน้อย และชุมชนชนบทเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย โดยเฉพาะชาติพันธุ์ไทลื้อ ความเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมเดิม โครงการพัฒนาที่ประสบความสำเร็จในการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน เช่น "ทุ่งมอกโมเดล"

พระพิน อนิโฆ (พลเสน) (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหัตถ์ธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1. หลักสังคหัตถ์ธรรมส่งเสริมการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด หลักสมานัตตตา (ความสม่ำเสมอ) รองลงมา หลักอัตถจริยา (การช่วยเหลือกัน) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ หลักทาน (การให้) 2. การบูรณาการส่งเสริมการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านกร่าง

อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การบูรณาการส่งเสริมการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าลำดับที่หนึ่ง คือ ด้านการปฏิบัติราชการ ลำดับที่สอง คือ ด้านการพัฒนาองค์กร ลำดับที่สาม คือ ด้านคุณภาพการให้บริการ และลำดับสุดท้าย คือ ด้านแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. ข้อเสนอแนะ คือ เทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรีควรกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ มีวิธีการปฏิบัติงาน และยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ควรมีการกำหนดแนวทางการให้บริการ การวัดผล ประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ให้กำลังใจ และรางวัลสำหรับผู้ปฏิบัติดีเป็นประจำปี ทุก ๆ ปีควรส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรม สัมมนาและศึกษาต่อ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ ให้มีความเชี่ยวชาญตามตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละบุคคล

วรวิทย์ คงนอ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนางหลง อำเภอลำลูกขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัย 1. สภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลนางหลงมีการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับดี โดยมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับองค์ประกอบ 10 ประการ: หลักประสิทธิผล: มีการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ หลักประสิทธิภาพ: มีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด หลักการตอบสนอง: มีการดำเนินการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนที่รวดเร็ว หลักการรับผิชอบ: มีการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบต่อการดำเนินการ หลักความโปร่งใส: มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา หลักการมีส่วนร่วม: มีการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ หลักการกระจายอำนาจ: มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ หลักนิติธรรม: มีการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย หลักความเสมอภาค: มีการให้บริการประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน หลักมุ่งเน้นฉันทามติ: มีการสนับสนุนให้หาข้อยุติร่วมกันโดยไม่เกิดความขัดแย้ง 2. ปัญหาและอุปสรรค มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งต้องนำข้อเสนอแนะมาพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของอบต.นางหลงให้ดีขึ้นต่อไปในอนาคต

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่ยกมาข้างต้น จะเห็นได้ว่างานวิจัยต่างๆ ที่รวบรวมมาแสดงให้เห็นว่าการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรม โดยเฉพาะหลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อดี ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การเสริมสร้างความสามัคคี และการยกระดับคุณภาพการมีส่วนร่วมของประชาชน อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาในอนาคตคือ ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้หลักธรรม การจัดสรรงบประมาณ การพัฒนาบุคลากร การติดตามผล

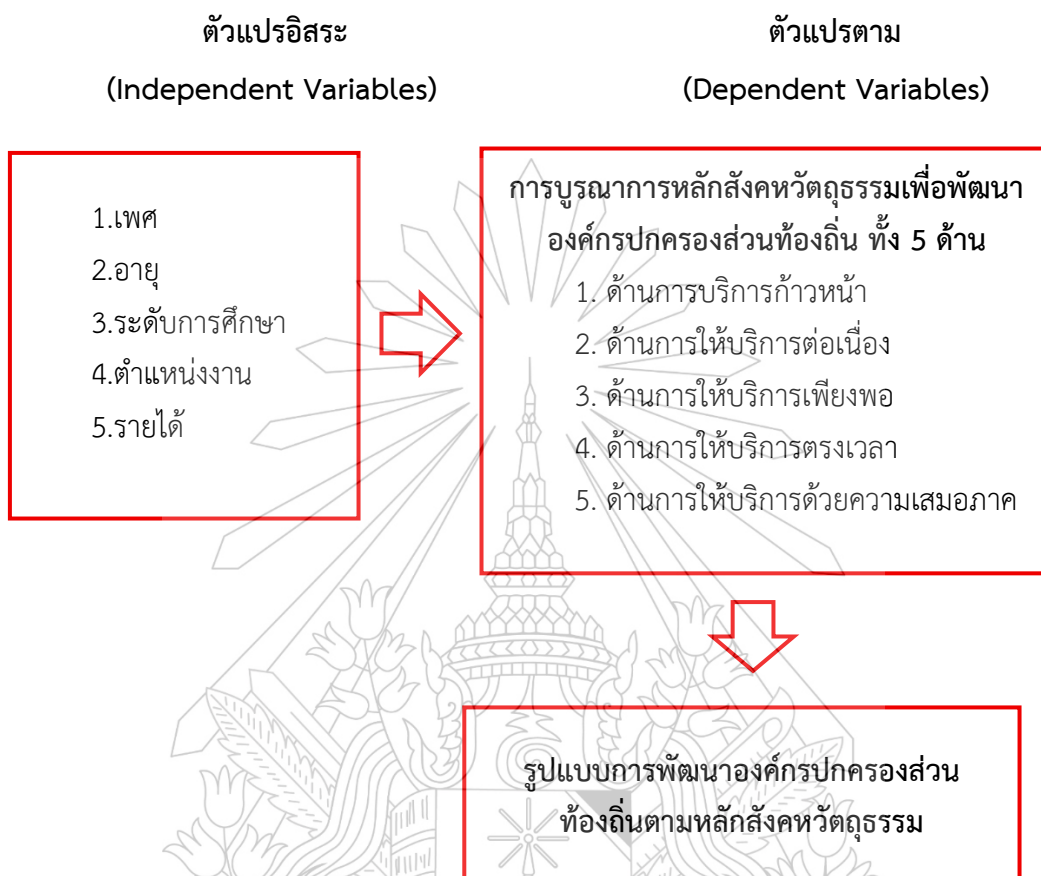
การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเข้ากับนโยบายและแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น

2.8 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการที่ได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ และรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยจึงได้นำ ทฤษฎีการให้บริการสาธารณะของ John D. Millett (1954, อ้างใน สุภาพร พรพิบูลย์, 2556, น. 38-42) ทฤษฎีการพัฒนาองค์กร ทฤษฎีการบริหารจัดการ ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน ทฤษฎีภาวะผู้นำ แนวคิดเกี่ยวกับหลักสังคหัตถุธรรม บริบทของพื้นที่ที่ทำการวิจัย ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีตัวแปรตามที่ได้ศึกษาล้วนมา กำหนดเป็นกรอบแนวคิดเพื่อใช้ในการวิจัยเรื่อง การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริการ ก้าวหน้า 2. ด้านการให้บริการต่อเนื่อง 3. ด้านการให้บริการเพียงพอ 4. ด้านการให้บริการตรงเวลา 5. ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค สามารถสรุปกรอบแนวคิดและตัวแปรในการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม
ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ภาพที่ 2.5 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ซึ่งประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 วิธีและขั้นตอนในการวิจัย
- 3.2 ระเบียบวิธีการวิจัย
- 3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.4 กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- 3.5 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.7 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.8 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.10 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 วิธีและขั้นตอนในการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ ระเบียบ และประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงร่างงานวิจัย โดยเริ่มจากการตั้งชื่อเรื่อง การศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา คำถามของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำโครงร่างงานวิจัย และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำปรึกษา คำแนะนำ และความเห็นชอบในการจัดทำโครงร่างการวิจัย พร้อมรับข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้งานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นดำเนินการเสนอโครงร่างการวิจัยเพื่อขออนุมัติจากคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 สำหรับเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้การวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ

ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่า IOC เมื่อทำการปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้ว ได้นำไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น แล้วนำเครื่องมือที่สร้างไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยต้องดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open ended Form) โดยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่า IOC เมื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้ว จึงนำเครื่องมือที่สร้างไปลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

ในส่วนของการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Dept Interview) ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญสามารถตอบได้ตามความสมัครใจและสะดวกใจ โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์อย่างเป็นธรรมชาติและเป็นกันเองโดยการสนทนากัน เพื่อหลีกเลี่ยงความรู้สึกของผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าเหมือนถูกบังคับให้ตอบคำถาม ทั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการบันทึกทุกเรื่องที่ถูกสัมภาษณ์ให้ข้อมูลโดยตรง สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เริ่มต้นจากการขอเข้าพบเพื่อพูดคุยและอธิบายถึงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย ให้กับผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ได้ทราบ และชี้แจงถึงความสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ที่จะกลับมาเป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในประเด็นเรื่องการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการบริการสาธารณะที่ดี ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัยสำหรับเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย คือ การตีความสร้างข้อสรุปจากปรากฏการณ์ ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ และให้ความหมายเพื่อนำไปสู่การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยเพื่อประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดแนวทางหรือรูปแบบที่เหมาะสมกับเรื่องการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

โดยเฉพาะในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ จะใช้ข้อมูลและเก็บข้อมูลเป็นหลักจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Dept Interview) จากนั้นจึงนำเอาข้อเท็จจริงที่ได้มาการเปรียบเทียบข้อค้นพบ (Finding) ของปรากฏการณ์ที่ทำการศึกษา (Phenomenon) จากแหล่งและมุมมองที่แตกต่างกัน เพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือ (Credibility, validity) ของข้อมูลหรือสิ่งที่ค้นพบ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จึงเป็นลักษณะเชิงพรรณนาตามข้อเท็จจริงและปรากฏการณ์ที่พบ ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่จึงไม่อยู่ในลักษณะของตัวเลข

เมื่อจัดทำร่างรายงานการวิจัยสำเร็จแล้ว จึงเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ แล้วจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ส่งบัณฑิตศึกษา เพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

3.2 ระเบียบวิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยซึ่งประกอบด้วย การออกแบบการวิจัย และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การออกแบบการวิจัย

เป็นการออกแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended Form) ผสมกับการใช้วิธีสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Dept Interview)

3.2.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variables)

1) ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้

2) ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 5 ด้าน คือ

1. ด้านการบริการก้าวหน้า
2. ด้านการให้บริการต่อเนื่อง
3. ด้านการให้บริการเพียงพอ
4. ด้านการให้บริการตรงเวลา
5. ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 14 แห่ง มีจำนวนทั้งสิ้น 1,620 คน

3.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้วิธีกำหนด

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของ “ทาโร ยามาเน่” (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% กำหนดความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 ซึ่งมีสูตรดังนี้ (ปัญญา คล้ายเดช, 2560, หน้า 163)

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย เท่ากับ 1,620 คน

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05)

แทนค่า

$$n = \frac{1,620}{1 + 1,620 \times (0.050)^2}$$

$$n = \frac{1,620}{1 + 1,620 \times (0.00250)}$$

$$n = \frac{1,620}{5.050}$$

$$= 320.79$$

ดังนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน

3.4 กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.4.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง ที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวนทั้งสิ้น 1,620 คน

3.4.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เจ้าอาวาส ผู้บริหาร ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างทั่วไป และประชาชนที่ใช้บริการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามบทบาทที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำแนกตามบทบาทที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่การทำงาน ทั้งหมด 5 รูป/คน จำแนกเป็น เจ้าอาวาส 1 รูป ข้าราชการประจำ 2 คน ประชาชนผู้รับบริการ 2 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน

3.5 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

3.5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยได้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ออกเป็น 14 แห่ง ตามเขตการปกครองเทศบาล ได้แก่ 1) เทศบาลเมืองปากช่อง 2) เทศบาลตำบลกลางดง 3) เทศบาลตำบลสีมามงคล 4) เทศบาลตำบลหมูสี และ 5) เทศบาลตำบลวังไทร องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 9 แห่ง 1) อบต.ปากช่อง 2) อบต.จันทิก 3) อบต.วังกะทะ 4) อบต.หนองสาหร่าย 5) อบต.ชนงพระ 6) อบต.โป่งตาลอง 7) อบต.คลองม่วง 8) อบต.หนองน้ำแดง 9) อบต.พญาเย็น จากนั้นดำเนินการหาค่าสัดส่วนของผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ต่อกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อย โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ (ปัญญา คล้ายเดช, 2560, หน้า 172)

$$\text{สูตร } n_1 = \frac{N_i}{N} \times n$$

เมื่อ n_1 = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ

N_i = จำนวนประชากรในแต่ละชั้นภูมิ

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ผลการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ ผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ตามรายละเอียดในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ผลการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ ผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัด นครราชสีมา

ชั้นภูมิ ที่	เทศบาล/อบต.	จำนวนบุคลากร (คน)	ผลการวิเคราะห์ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	เทศบาลเมืองปากช่อง (N ₁)	428	$N_1 = (428 \times 321) \div 1,620 = 85$
2	เทศบาลตำบลกลางดง (N ₂)	83	$N_2 = (83 \times 321) \div 1,620 = 16$
3	เทศบาลตำบลสีมามงคล (N ₃)	76	$N_3 = (76 \times 321) \div 1,620 = 15$
4	เทศบาลตำบลห้วยสี (N ₄)	148	$N_4 = (148 \times 321) \div 1,620 = 29$
5	เทศบาลตำบลวังไทร (N ₅)	91	$N_5 = (91 \times 321) \div 1,620 = 18$
6	อบต.ปากช่อง (N ₆)	96	$N_6 = (96 \times 321) \div 1,620 = 19$
7	อบต.จันทึก (N ₇)	86	$N_7 = (86 \times 321) \div 1,620 = 17$
8	อบต.วังกะทะ (N ₈)	37	$N_8 = (37 \times 321) \div 1,620 = 7$
9	อบต.หนองสาหร่าย (N ₉)	173	$N_9 = (173 \times 321) \div 1,620 = 34$
10	อบต.ชนนพระ (N ₁₀)	105	$N_{10} = (105 \times 321) \div 1,620 = 21$
11	อบต.โป่งตาลอง (N ₁₁)	53	$N_{11} = (53 \times 321) \div 1,620 = 11$
12	อบต.คลองม่วง (N ₁₂)	44	$N_{12} = (44 \times 321) \div 1,620 = 9$
13	อบต.หนองน้ำแดง (N ₁₃)	104	$N_{13} = (104 \times 321) \div 1,620 = 21$
14	อบต.พญาเย็น (N ₁₄)	96	$N_{14} = (96 \times 321) \div 1,620 = 19$
	รวม	N = 1,620	n = 321

3.5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่เจ้าอาวาส ผู้บริหาร ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างทั่วไป และประชาชนที่ใช้บริการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในองค์กร โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำแนกตามบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง ทั้งหมด 5 รูป/คน จำแนกเจ้าอาวาส 1 รูป ข้าราชการประจำ 2 คน ประชาชนผู้รับบริการ 2 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน ประกอบด้วย

ตารางที่ 3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ที่	รายนาม	ตำแหน่งหน้าที่
1.	พระราชวัชรญาณติก	เจ้าคณะอำเภอปากช่อง (ธ)
2.	นายสุรเศรษฐ์ กิจศิริกุล	นายก อบต.ปากช่อง
3.	นายคะเชนทร์ ไยสุน	ปลัด อบต.หนองน้ำแดง
4.	กำนันกฤษฎา กล่อมจิตร	ไวยาวัจกรวัดมกุฏกษิรวิน
5.	ดร.นาฏอนงค์ รัศมีลอยแก้ว	ประชาชน อบต.หนองน้ำแดง

3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ด้วยการศึกษาจากเอกสาร ตำราวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดและกำหนดกรอบเนื้อหาของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้

3.6.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอน 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และรายได้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอน 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมคือหลักทาน หลักปิยวาจา หลักอัสถจริยา หลักสมานัตตตา เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 5 ด้านๆ ละ 5 ข้อ รวม 25 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านการบริการก้าวหน้า จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการให้บริการเพียงพอ จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านการให้บริการตรงเวลา จำนวน 5 ข้อ
5. ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำนวน 5 ข้อ

แบบสอบถามในส่วนนี้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักตามวิธีของลิเคิร์ท สเกล (Likert Scale) ใช้การวัดแบบสอบถาม

ตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ เป็นเกณฑ์การให้คะแนน (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, หน้า 75) ดังนี้

ค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 5	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	มากที่สุด
ค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 4	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	มาก
ค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 3	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	ปานกลาง
ค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 2	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	น้อย
ค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 1	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด

สำหรับการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่าคะแนนที่คำนวณได้ตามขั้นตอนที่ระบุไว้โดยเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	ในระดับมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	ในระดับมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	ในระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	ในระดับน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น	ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3) ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 5 ข้อ

3.6.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ (In-Dept Interview) เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยดำเนินการวิจัย ดังนี้

เครื่องมือสำหรับแบบสัมภาษณ์ (In-Dept Interview)

แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะแบบมีโครงสร้าง ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open ended Form) เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

3.7 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.7.1 เชิงปริมาณ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบเชิงปริมาณเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการตามขั้นตอน มีดังนี้

3.7.1.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร บทความ ตำราทางวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดและสร้างแบบสอบถาม

3.7.1.2 รวบรวมข้อมูลจากการศึกษาแล้วสรุปผลกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของคำถามครอบคลุมเนื้อเรื่องที่ทำการวิจัย ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบข้อเท็จจริงได้

3.7.1.3 สร้างแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความครอบคลุมด้านเนื้อหาความสมบูรณ์ของภาษาความเที่ยงตรงของข้อความและตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.7.1.4 นำแบบสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจทานและแก้ไขแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.7.1.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และตรวจสอบความถูกต้องของภาษาแล้วนำไปแก้ไขการหาคุณภาพเครื่องมือที่จัดทำขึ้นนี้ ประกอบด้วย การหาความเที่ยงตรง (Validity) และค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยวิธีการดังนี้

1) การหาความเที่ยงตรง (Content Validity) เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาข้อความและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 รูป/คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงและพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา

นำแบบสอบถาม มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาตามสูตร (Index of Objective Congruence : IOC) ดังนี้ $\sum R$

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ = แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

N = แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ให้คะแนน	+1	แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	0	ไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	-1	แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

โดยเลือกข้อความที่มีตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป สำหรับข้อความทั้งหมดจำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีค่า IOC (Index of Objective Congruence : IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 – 1.00

ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

2) วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยเมื่อได้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว จึงนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง (Try Out) แต่มีคุณลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน 30 ชุด และนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α = Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ระดับ.....0.87.....

$$\text{สูตร } \alpha = \left\{ 1 - \frac{K}{K-1} \right\} \frac{\sum S_i^2}{S_t^2}$$

α = แทนสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 K = จำนวนข้อความ
 $\sum S_i^2$ = ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

3.7.1.6 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย แล้วจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3.7.2 เชิงคุณภาพ

ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ (In-Dept Interview Form)

3.7.2.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ในการวิจัย โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภopakช่อง จังหวัดนครราชสีมา

3.7.2.2 วิเคราะห์ลักษณะข้อมูลที่ต้องการจากวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือ

3.7.2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์จากกรอบแนวคิด และคำนิยามศัพท์ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ตอน

ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

3.7.2.4 ผู้วิจัยทำการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา จำนวน 5 รูป/ท่าน

3.7.2.5 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลหลักต่อไป

3.8 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษามีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ต่อไปนี้

3.8.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างพร้อมแนบหนังสือขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลต่อนายกเทศมนตรี/นายก อบต. ในเขตอำเภอปากช่อง โดยการปฏิบัติตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 1) ผู้ศึกษาได้ขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถึงนายกเทศมนตรี/นายก อบต. ในเขตอำเภอปากช่อง เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกกับผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้ คือ 321 คน โดยผู้ศึกษาได้อธิบายเหตุผลการทำวิจัยและวิธีการตอบแบบสอบถามฉบับนี้และรอรückคืน หลังจากผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว
- 3) ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืน จำนวน 321 คน แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับคิดเป็นร้อยเปอร์เซ็นต์แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

3.8.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Dept Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และติดต่อประสานไปยังผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกคน เพื่อทำการนัดวัน เวลา

สถานที่ ในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า เมื่อได้รับหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยแล้ว จึงได้เริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. ขั้นตอนระหว่างทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนนี้เริ่มจากยืนยันกำหนดเวลาในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลที่ชัดเจนอีกครั้งหนึ่งในเรื่องของวัน เวลา และสถานที่ เพื่อไม่ให้เสียเวลาทั้งสองฝ่าย และเมื่อถึงเวลาการเดินทางไปยังสถานที่ตามที่ผู้วิจัยได้นัดไว้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ จากนั้นก็ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่วิจัยจากการลงภาคสนามไปสัมภาษณ์ด้วยตัวเองเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน โดยการจดบันทึก บันทึกเสียงในการสัมภาษณ์ และบันทึกภาพร่วมกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน จนแล้วเสร็จ

3. ขั้นตอนหลังทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนนี้เริ่มจากการข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analyzed) สังเคราะห์ข้อมูลโดยคัดกรองเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ทำการศึกษาจากการศึกษาเอกสาร และจากการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาทำการแยกแยะ และจัดระเบียบ ว่ามีข้อมูลส่วนใดเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ทำการวิจัย เพื่อหาข้อสรุปก่อนนำมาอภิปรายผล และจึงนำไปสรุปผลต่อไป ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในรูปของการพรรณนา ซึ่งเป็นผลจากการเชื่อมโยงข้อมูลที่จัดระเบียบ แล้วเข้าด้วยกันตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analyzed) และการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการประมวลผลในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการดังนี้

3.9.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

1) วิเคราะห์ข้อมูลตามปัจจัยส่วนบุคคลโดยการจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้ โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และอธิบายสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในตารางประกอบคำบรรยาย

2) วิเคราะห์ระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

3) วิเคราะห์เปรียบเทียบการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้ โดยใช้การทดสอบสมมติฐาน (t-test) และการทดสอบค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA /

F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe')

4) การประมวลผลข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่

3.9.2 การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้มีการนำเอาข้อมูลจากเทปบันทึกเสียงจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาจดบันทึกทั้งหมด 5 คน จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดของแต่ละกลุ่มมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยวิเคราะห์จัดประเภทของข้อมูล ดังนี้

ทำการการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จากนั้นรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้อง โดยดำเนินการร่วมกับกระบวนการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ อันได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาประเด็นหลัก (Major Themes) ที่พบในข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ทั้งหมดซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ และจดบันทึกมาสรุปเป็นข้อความบรรยาย (Descriptive) หรือพรรณนาข้อมูลตามปรากฏการณ์ที่ได้มา โดยใช้กระบวนการในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จะมีความแม่นยำและเป็นแนวทางประการสำคัญที่สามารถนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ต่อไป

3.10 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้มีสถิติที่ใช้ในการวิจัย 2 ประเภท ได้แก่

3.10.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หมายถึง การนำเสนอข้อมูลที่เก็บรวบรวมโดยนำมาบรรยายถึงลักษณะของข้อมูลที่เก็บมาได้ ทั้งในรูปแบบของตาราง ข้อความ แผนภูมิ หรือกราฟ และค่าสถิติต่าง ๆ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D : Standard Deviation) สำหรับบรรยายข้อมูลตามปัจจัยส่วนบุคคล มีสูตรดังนี้

1) การหาร้อยละ (Percentage) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, หน้า 148)

$$P = \frac{X (100)}{N}$$

เมื่อ P = ค่าร้อยละ

X = จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ

N = ข้อมูลทั้งหมด

2) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, หน้า 150)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย
 $\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
 N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3) การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ปัญญา คล้ายเดช, 2560, หน้า 219)

$$SD = \sqrt{\frac{n\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n - (n - 1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fx$ = ผลรวมค่าของข้อมูลทั้งหมด
 $\sum fx^2$ = ผลรวมกำลังสองค่าของข้อมูลทั้งหมด
 f = ความถี่ของคะแนน
 n = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.10.2 สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (inferential Statistics) หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่าง แล้วนำผลการวิเคราะห์นั้นอ้างอิงถึงลักษณะที่สำคัญของประชากร โดยใช้หลักเกณฑ์ของความน่าจะเป็นและสถิติเชิงอนุมานจะประกอบด้วย การประมาณค่า การทดสอบสมมติฐานที่ใช้พารามิเตอร์และที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ คือ การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวโดยใช้สูตร (One Way ANOVA/F-test) และเปรียบเทียบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe')

1) การทดสอบสมมติฐาน (t-test) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2551, หน้า 304)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าที - เทสต์ (t-test)
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 n_1, n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

2) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) หรือ (F-test) (ธำนิษฐ์ ศิลป์
จารุ, 2555, หน้า 191)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F = อัตราส่วนของความแปรปรวน
 MS_b = ค่าเฉลี่ยของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w = ค่าเฉลี่ยของความแปรปรวนภายในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ระหว่างวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Research) โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา 2. เพื่อเปรียบเทียบการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้ 3. เพื่อเสนอแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.4 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t – distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F – distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)

MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปของตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากเจ้าอาวาส ผู้บริหารข้าราชการประจำ ลูกจ้างและประชาชนผู้ใช้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 4.1 - 4.5

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	114	35.51
หญิง	207	64.49
รวม	321	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 64.49 และเป็นเพศชาย จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 35.51

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	84	26.17
30 - 40 ปี	125	38.94
41 - 45 ปี	59	18.38
46 ปี ขึ้นไป	53	16.51
รวม	321	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ส่วนใหญ่มีอายุ 30 - 40 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 38.94 รองลงมาคืออายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 26.17 ต่อมาคือ อายุ 41-45 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 18.38 และน้อยที่สุดมีอายุ 46 ปี ขึ้นไป จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 16.51

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	76	23.68
ระดับปริญญาตรี	220	68.54
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	25	7.79
รวม	321	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ที่ ระดับปริญญาตรี จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 68.54 รองลงมาคือระดับการศึกษาอยู่ที่ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 23.68 และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาอยู่ที่ สูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.79

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน	ร้อยละ
ฝ่ายบริหาร	45	14.02
ลูกจ้างประจำ	75	23.36
พนักงานจ้างทั่วไป	201	62.62
รวม	321	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ส่วนใหญ่ตำแหน่งงาน พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 62.62 รองลงมา ลูกจ้างประจำ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 23.36 และน้อยที่สุด ฝ่ายบริหาร จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 14.02

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	88	27.41
15,000 บาท	135	42.06
20,000 บาท	33	10.28
มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป	65	20.25
รวม	321	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ส่วนใหญ่มีรายได้ 15,000 บาท จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 42.06 รองลงมามีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 27.41 ต่อมาคือ มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 20.25 และน้อยที่สุดมีรายได้ 20,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.28

ตอนที่ 2 การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน
อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 4.6 – 4.11

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการ
หลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
โดยรวมทั้ง 5 ด้าน

ที่	การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล
1.	ด้านการบริการก้าวหน้า	4.47	0.50	มาก
2.	ด้านการให้บริการต่อเนื่อง	4.44	0.50	มาก
3.	ด้านการให้บริการเพียงพอ	4.46	0.52	มาก
4.	ด้านการให้บริการตรงเวลา	4.43	0.52	มาก
5.	ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค	4.57	0.48	มากที่สุด
	รวม	4.47	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมาก
ที่สุด คือ ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมา คือ ด้านการบริการก้าวหน้า
($\bar{X} = 4.47$) ด้านการให้บริการเพียงพอ ($\bar{X} = 4.46$) ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.44$) และ
ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการให้บริการตรงเวลา ($\bar{X} = 4.43$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า

ที่	ด้านการบริการก้าวหน้า	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล
1.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาพัฒนาการให้บริการประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก (ทาน, อตถจริยา)	4.33	0.72	มาก
2.	บุคลากรให้คำแนะนำและสื่อสารกับประชาชนด้วยถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยน เพื่อสร้างความเข้าใจในนวัตกรรมการให้บริการใหม่ ๆ (ปิยวาจา, อตถจริยา)	4.56	0.56	มากที่สุด
3.	องค์กรมีการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ทันสมัยเพื่อลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการบริการที่รวดเร็วมากขึ้น (ทาน, อตถจริยา)	4.46	0.64	มาก
4.	บุคลากรแสดงความเป็นมิตรและให้ความช่วยเหลือประชาชนในการให้บริการรูปแบบใหม่อย่างเต็มใจและจริงใจ (ปิยวาจา, อตถจริยา)	4.58	0.57	มากที่สุด
5.	การพัฒนานวัตกรรมบริการเกิดจากการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง (ปิยวาจา, อตถจริยา, สมานัตตตา)	4.41	0.68	มาก
	รวม	4.47	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 4 บุคลากรแสดงความเป็นมิตรและให้ความช่วยเหลือประชาชนในการให้บริการ

รูปแบบใหม่อย่างเต็มใจและจริงใจ (ปิยวาจา, อุตถจริยา) ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา คือข้อที่ 2 บุคลากรให้คำแนะนำและสื่อสารกับประชาชนด้วยถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยน เพื่อสร้างความเข้าใจในนวัตกรรม การให้บริการใหม่ ๆ (ปิยวาจา, อุตถจริยา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ต่อมาคือข้อที่ 3 องค์กร มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ทันสมัยเพื่อลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ จากการบริการที่รวดเร็วมากขึ้น (ทาน, อุตถจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ต่อมาคือข้อที่ 5 การ พัฒนานวัตกรรมบริการเกิดจากการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนอย่าง แท้จริง (ปิยวาจา, อุตถจริยา, สมานัตตตา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาพัฒนาการให้บริการประชาชน อย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก (ทาน, อุตถจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง

ที่	ด้านการให้บริการต่อเนื่อง	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล
1.	บุคลากรได้สื่อสารและประสานงานกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อแจ้งความคืบหน้าของการดำเนินงานด้วยความเคารพและไว้วางใจ (ปิยวาจา, อตถจริยา)	4.43	0.61	มาก
2.	การให้บริการมีความต่อเนื่องโดยไม่หยุดชะงักเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน (ทาน, อตถจริยา)	4.51	0.57	มากที่สุด
3.	บุคลากรมีความรับผิดชอบในการติดตามงานที่ค้างอยู่และแสดงความเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนอย่างจริงจัง (อตถจริยา)	4.37	0.61	มาก
4.	องค์กรมีกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้บริการประชาชน ได้อย่างต่อเนื่องและไม่เกิดช่องว่างในการบริการ (อตถจริยา, สมานัตตตา)	4.46	0.67	มาก
5.	การให้บริการต่อเนื่องสะท้อนให้เห็นถึงความเสมอภาคในการดูแลประชาชนอย่างทั่วถึงโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ (อตถจริยา, สมานัตตตา)	4.43	0.63	มาก
รวม		4.44	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อที่ 2 การให้บริการมีความต่อเนื่องโดยไม่หยุดชะงักเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน (ทาน, อตถจริยา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 องค์กรมีกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้บริการประชาชน ได้อย่างต่อเนื่องและไม่เกิดช่องว่างในการ

บริการ (อัตถจริยา, สมานัตตตา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ต่อมาคือข้อที่ 1 บุคลากรได้สื่อสารและประสานงานกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อแจ้งความคืบหน้าของการดำเนินงานด้วยความเคารพและไว้วางใจ (ปิยวาจา, อัตถจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ต่อมาคือข้อที่ 5 การให้บริการต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นถึงความเสมอภาคในการดูแลประชาชนอย่างทั่วถึงโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ (อัตถจริยา, สมานัตตตา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 3 บุคลากรมีความรับผิดชอบในการติดตามงานที่ค้างอยู่และแสดงความเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนอย่างจริงจัง (อัตถจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ

ที่	ด้านการให้บริการเพียงพอ	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล
1.	องค์กรจัดสรรทรัพยากรและบุคลากรอย่างเพียงพอเพื่อให้การบริการ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง (ทาน, อุตถจริยา)	4.42	0.64	มาก
2.	บุคลากรให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนเพียงพอด้วยถ้อยคำที่เข้าใจง่ายและเป็นมิตร (ทาน, ปิยวาจา)	4.43	0.69	มาก
3.	การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรมีการคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนและความจำเป็นในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นหลัก (ทาน, อุตถจริยา)	4.50	0.63	มากที่สุด
4.	บุคลากรแสดงความตั้งใจในการให้บริการโดยไม่ปฏิเสธหรือละเลยแม้ในยามที่มีภาระงานมาก (อุตถจริยา, สมานัตตตา)	4.49	0.61	มาก
5.	การกระจายจุดบริการและช่องทางการติดต่อมีความเพียงพอเพื่อให้ประชาชนทุกพื้นที่สามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม (ทาน, สมานัตตตา)	4.44	0.60	มาก
	รวม	4.46	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 3 การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรมีการคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนและความจำเป็นในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นหลัก (ทาน, อุตถจริยา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.50) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 บุคลากรแสดงความตั้งใจในการให้บริการโดยไม่ปฏิเสธหรือละเลยแม้

ในยามที่มีภาระงานมาก (อรรถจริยา, สมานัตตตา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) ต่อมาคือข้อที่ 5 การกระจายจุดบริการและช่องทางการติดต่อมีความเพียงพอเพื่อให้ประชาชนทุกพื้นที่สามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม (ทาน, สมานัตตตา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) ต่อมาคือข้อที่ 2 บุคลากรให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนเพียงพอด้วยถ้อยคำที่เข้าใจง่ายและเป็นมิตร (ทาน, ปิยวาจา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 องค์กรจัดสรรทรัพยากรและบุคลากรอย่างเพียงพอเพื่อให้การบริการ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง (ทาน, อรรถจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังกัดยุทธธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา

ที่	ด้านการให้บริการตรงเวลา	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล
1.	องค์กรกำหนดระยะเวลาการให้บริการที่ชัดเจนและมุ่งมั่นที่จะดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนดเพื่อประโยชน์ของประชาชน (ทาน, อุตถจริยา)	4.47	0.61	มาก
2.	บุคลากรสื่อสารและแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาการให้บริการอย่างชัดเจนและสุภาพเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสดูแล (ปิยวาจา, อุตถจริยา)	4.42	0.63	มาก
3.	บุคลากรแสดงความเอาใจใส่และรวดเร็วในการดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทันทั่วตามที่สัญญาไว้ (ปิยวาจา, อุตถจริยา)	4.38	0.63	มาก
4.	องค์กรมีระบบการจัดการเวลาที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการ (อุตถจริยา)	4.42	0.63	มาก
5.	การให้บริการตรงต่อเวลาไม่มีการแบ่งแยกหรือให้สิทธิพิเศษแก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่เป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน (อุตถจริยา, สมานัตตตา)	4.48	0.65	มาก
รวม		4.43	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การบูรณาการหลักสังกัดยุทธธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 การให้บริการตรงต่อเวลาไม่มีการแบ่งแยกหรือให้สิทธิพิเศษแก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่เป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน (อุตถจริยา, สมานัตตตา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$)

รองลงมา คือ ข้อที่ 1 องค์การกำหนดระยะเวลาการให้บริการที่ชัดเจนและมุ่งมั่นที่จะดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนดเพื่อประโยชน์ของประชาชน (ทาน, อรรถจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) ต่อมาคือข้อที่ 4 องค์การมีระบบการจัดการเวลาที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการ (อรรถจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) ต่อมาคือข้อที่ 2 บุคลากรสื่อสารและแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาการให้บริการอย่างชัดเจนและสุภาพเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสวางแผนได้ (ปิยวาจา, อรรถจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 3 บุคลากรแสดงความเอาใจใส่และรวดเร็วในการดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนได้รับการอย่างทันท่วงทีตามที่สัญญาไว้ (ปิยวาจา, อรรถจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค

ที่	ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล
1.	บุคลากรให้บริการและสื่อสารกับประชาชนทุกคนด้วยความเคารพและมีถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยนเท่าเทียมกัน (ปิยวาจา, สมานัตตตา)	4.57	0.59	มากที่สุด
2.	การให้บริการมีความเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติจากฐานะ เชื้อชาติ หรือความแตกต่างอื่นใด และมุ่งเน้นประโยชน์สุขของทุกคนเท่าเทียมกัน (ทาน, อตถจริยา, สมานัตตตา)	4.59	0.55	มากที่สุด
3.	องค์กรมีนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการสาธารณะของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย (อตถจริยา, สมานัตตตา)	4.57	0.56	มากที่สุด
4.	การประเมินผลและปรับปรุงการให้บริการคำนึงถึงความเป็นธรรมและความเท่าเทียมในการดูแลประชาชนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ (อตถจริยา, สมานัตตตา)	4.51	0.57	มากที่สุด
5.	องค์กรจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้บริการประชาชนทุกกลุ่มอย่างเป็นธรรมโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก (ทาน, สมานัตตตา)	4.59	0.56	มากที่สุด
	รวม	4.57	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ

ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 การให้บริการมีความเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติจากฐานะ เชื้อชาติ หรือความแตกต่างอื่นใด และมุ่งเน้นประโยชน์สุขของทุกคนเท่าเทียมกัน (ทาน, อรรถจริยา, สมานัตตดา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา คือ ข้อที่ 5 องค์กรจัดสรรงบประมาณและ ทรัพยากรเพื่อให้บริการประชาชนทุกกลุ่มอย่างเป็นธรรมโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก (ทาน, สมานัตตดา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) ต่อมาคือข้อที่ 3 องค์กรมีนโยบายและแนว ปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการสาธารณะของประชาชนทุก กลุ่มเป้าหมาย (อรรถจริยา, สมานัตตดา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ต่อมาคือข้อที่ 1 บุคลากร ให้บริการและสื่อสารกับประชาชนทุกคนด้วยความเคารพและมีถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยนเท่าเทียมกัน (ปิยวาจา, สมานัตตดา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงการให้บริการคำนึงถึงความเป็นธรรมและความเท่าเทียมในการดูแล ประชาชนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ (อรรถจริยา, สมานัตตดา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

- 1) บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน
- 2) บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน
- 3) บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน
- 4) บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน
- 5) บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบปรากฏผลดังตารางที่ 4.12 - 4.72

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	114	4.43	0.46	มาก
หญิง	207	4.50	0.45	มากที่สุด
รวม	321	4.47	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เพศที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เพศหญิง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) และรองลงมา คือ เพศชาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2 - tailed)
ชาย	114	4.43	0.46	1.34	0.17
หญิง	207	4.50	0.45		

จากตารางที่ 4.13 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามเพศ

เพศ	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	114	4.43	0.50	มาก
หญิง	207	4.49	0.50	มาก
รวม	321	4.47	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เพศที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เพศหญิง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) และรองลงมา คือ เพศชาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบระดับการการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการก้าวหน้า จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2 - tailed)
ชาย	114	4.43	0.50	0.95	0.34
หญิง	207	4.49	0.50		

จากตารางที่ 4.15 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการให้บริการก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	114	4.40	0.50	มาก
หญิง	207	4.47	0.50	มาก
รวม	321	4.44	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า การบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$)

เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เพศที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เพศหญิง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) และรองลงมา คือ เพศชาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2 - tailed)
ชาย	114	4.40	0.50	1.17	0.24
หญิง	207	4.47	0.50		

จากตารางที่ 4.17 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	114	4.39	0.51	มาก
หญิง	207	4.50	0.52	มากที่สุด
รวม	321	4.46	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.18 พบว่า การบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$)

เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เพศที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เพศหญิง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และรองลงมา คือ เพศชาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2 - tailed)
ชาย	114	4.39	0.51	-1.77	0.07
หญิง	207	4.50	0.52		

จากตารางที่ 4.19 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการให้บริการเพียงพอ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณฐานวิทยาเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	114	4.40	0.50	มาก
หญิง	207	4.45	0.53	มาก
รวม	321	4.43	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า การบูรณาการหลักสัณฐานวิทยาเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$)

เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เพศที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เพศหญิง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และรองลงมา คือ เพศชาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณฐานวิทยาเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2 - tailed)
ชาย	114	4.40	0.50	0.88	0.37
หญิง	207	4.45	0.53		

จากตารางที่ 4.21 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัณฐานวิทยาเพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการให้บริการตรงเวลา ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามเพศ

เพศ	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	114	4.52	0.51	มากที่สุด
หญิง	207	4.59	0.47	มากที่สุด
รวม	321	4.57	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.22 พบว่า การบูรณาการหลักสัณหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เพศที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เพศหญิง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) และรองลงมา คือ เพศชาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2 - tailed)
ชาย	114	4.52	0.51	1.31	0.19
หญิง	207	4.59	0.47		

จากตารางที่ 4.23 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัณหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 30 ปี	84	4.47	0.45	มาก
30 – 40 ปี	125	4.45	0.44	มาก
41 – 45 ปี	59	4.52	0.36	มากที่สุด
46 ปี ขึ้นไป	53	4.47	0.66	มาก
รวม	321	4.47	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.24 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ บุคลากรที่มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมา คือ บุคลากรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) ต่อมา คือบุคลากรที่มีอายุ 46 ปี ขึ้นไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรที่มีอายุ 30-40 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4. 25 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.17	3	0.06	0.27	0.84
ภายในกลุ่ม	67.93	317			
รวม	68.11	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.25 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามอายุ

อายุ	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 30 ปี	84	4.40	0.52	มาก
30 – 40 ปี	125	4.45	0.52	มาก
41 – 45 ปี	59	4.58	0.40	มากที่สุด
46 ปี ขึ้นไป	53	4.49	0.49	มาก
รวม	321	4.47	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.26 พบว่า การบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ บุคลากรที่มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา คือ บุคลากรที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) ต่อมา คือบุคลากรที่มีอายุ 30-40 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.29	3	0.43	1.70	0.16
ภายในกลุ่ม	80.24	317	0.25		
รวม	81.53	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.27 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามอายุ

อายุ	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 30 ปี	84	4.44	0.51	มาก
30 – 40 ปี	125	4.42	0.52	มาก
41 – 45 ปี	59	4.47	0.43	มาก
46 ปี ขึ้นไป	53	4.47	0.50	มาก
รวม	321	4.44	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.28 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ บุคลากรที่มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา คือ บุคลากรที่มีอายุ

46 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) ต่อมา คือบุคลากรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรที่มีอายุ 30-40 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.29 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.14	3	0.04	0.18	0.90
ภายในกลุ่ม	80.93	317	0.25		
รวม	81.07	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.29 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 30 ปี	84	4.43	0.59	มาก
30 - 40 ปี	125	4.45	0.54	มาก
41 - 45 ปี	59	4.52	0.41	มากที่สุด
46 ปี ขึ้นไป	53	4.46	0.51	มาก
รวม	321	4.46	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.30 พบว่า การบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ บุคลากรที่มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมา คือ บุคลากรที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ต่อมา คือบุคลากรที่มีอายุ 30-40 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.31 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.27	3	0.09	0.32	0.80
ภายในกลุ่ม	88.65	317	0.28		
รวม	88.92	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.31 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรด้านการให้บริการเพียงพอ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามอายุ

อายุ	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 30 ปี	84	4.46	0.51	มาก
30 – 40 ปี	125	4.43	0.56	มาก
41 – 45 ปี	59	4.42	0.46	มาก
46 ปีขึ้นไป	53	4.42	0.52	มาก
รวม	321	4.43	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.32 พบว่า การบูรณาการหลักสัณหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ บุคลากรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมา คือ บุคลากรที่มีอายุ 30-40 ปี ขึ้นไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ต่อมา คือบุคลากรที่มีอายุ 41-45 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และมียค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.09	3	0.30	0.10	0.95
ภายในกลุ่ม	89.11	317	0.28		
รวม	89.20	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.33 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัณหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามอายุ

อายุ	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 30 ปี	84	4.62	0.47	มากที่สุด
30 – 40 ปี	125	4.52	0.51	มากที่สุด
41 – 45 ปี	59	4.61	0.41	มากที่สุด
46 ปี ขึ้นไป	53	4.53	0.51	มากที่สุด
รวม	321	4.57	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.34 พบว่า การบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามอายุอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ บุคลากรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา คือ บุคลากรที่มีอายุ 41-45 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) ต่อมา คือบุคลากรที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และมียค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรที่มีอายุ 30-40 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.35 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.64	3	0.21	0.90	0.43
ภายในกลุ่ม	75.51	317	0.23		
รวม	76.15	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.35 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	76	4.48	0.42	มาก
ระดับปริญญาตรี	220	4.48	0.47	มาก
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	25	4.38	0.43	มาก
รวม	321	4.47	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.40 พบว่า การบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมา คือ ระดับการศึกษาปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.37 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.25	2	0.12	0.58	0.55
ภายในกลุ่ม	67.86	318	0.21		
รวม	68.11	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.37 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	76	4.50	0.46	มากที่สุด
ระดับปริญญาตรี	220	4.46	0.52	มาก
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	25	4.45	0.48	มาก
รวม	321	4.47	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.38 พบว่า การบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.39 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.12	2	0.06	0.24	0.78
ภายในกลุ่ม	81.41	318	0.25		
รวม	81.53	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.39 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรม เพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการบริการก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	76	4.42	0.49	มาก
ระดับปริญญาตรี	220	4.46	0.50	มาก
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	25	4.37	0.51	มาก
รวม	321	4.44	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.40 พบว่า การบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ระดับการศึกษาปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมา คือ ระดับการศึกษาต่ำกว่า

ปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.41 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.18	2	0.09	0.36	0.69
ภายในกลุ่ม	80.89	318	0.25		
รวม	81.07	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.41 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรม เพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4. 42แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	76	4.48	0.45	มาก
ระดับปริญญาตรี	220	4.46	0.55	มาก
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	25	4.39	0.47	มาก
รวม	321	4.46	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.42 พบว่า การบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมา คือ ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.43 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.15	2	0.07	0.27	0.76
ภายในกลุ่ม	88.76	318	0.27		
รวม	88.92	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.43 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการให้บริการเพียงพอ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.44 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	76	4.44	0.52	มาก
ระดับปริญญาตรี	220	4.45	0.52	มาก
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	25	4.27	0.57	มาก
รวม	321	4.43	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.44 พบว่า การบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามระดับการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ระดับการศึกษาปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมา คือ ระดับการศึกษาต่ำกว่า

ปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.45 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.75	2	0.37	1.35	0.25
ภายในกลุ่ม	88.44	318	0.27		
รวม	89.20	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.45 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการให้บริการตรงเวลา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	ระดับการตื่นตัวทางการเมือง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	76	4.57	0.47	มากที่สุด
ระดับปริญญาตรี	220	4.58	0.49	มากที่สุด
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	25	4.41	0.45	มาก
รวม	321	4.57	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.46 พบว่า การบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามระดับการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ระดับการศึกษาปริญญาตรี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา คือ ระดับการศึกษาต่ำกว่า

ปริญญาตรี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.47 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.67	2	0.33	1.42	0.24
ภายในกลุ่ม	75.48	318	0.23		
รวม	76.15	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.47 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.48 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	n	ระดับการตื่นตัวทางการเมือง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ฝ่ายบริหาร	45	4.49	0.49	มาก
ลูกจ้างประจำ	75	4.40	0.49	มาก
พนักงานจ้างทั่วไป	201	4.50	0.44	มาก
รวม	321	4.47	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.48 พบว่า การบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ พนักงานจ้างทั่วไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ ฝ่ายบริหาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ลูกจ้างประจำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.49 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.49	2	0.24	1.15	0.31
ภายในกลุ่ม	67.62	318	0.21		
รวม	68.11	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.49 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบางช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.50แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ฝ่ายบริหาร	45	4.53	0.52	มากที่สุด
ลูกจ้างประจำ	75	4.38	0.55	มาก
พนักงานจ้างทั่วไป	201	4.49	0.47	มาก
รวม	321	4.47	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.50 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามตำแหน่งงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ฝ่ายบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมา คือ พนักงานจ้างทั่วไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ลูกจ้างประจำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.51 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามตำแหน่งงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.85	2	0.42	1.67	0.18
ภายในกลุ่ม	80.68	318	0.25		
รวม	81.53	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.51 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัณคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการบริการก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.52 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ฝ่ายบริหาร	45	4.51	0.50	มากที่สุด
ลูกจ้างประจำ	75	4.34	0.56	มาก
พนักงานจ้างทั่วไป	201	4.46	0.47	มาก
รวม	321	4.44	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.52 พบว่า การบูรณาการหลักสัณคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามตำแหน่งงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ฝ่ายบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ พนักงานจ้างทั่วไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) และมียค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ลูกจ้างประจำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.53 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามตำแหน่งงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.98	2	0.49	1.95	0.14
ภายในกลุ่ม	80.09	318	0.25		
รวม	81.07	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.53 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.54 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสัณคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ฝ่ายบริหาร	45	4.44	0.55	มาก
ลูกจ้างประจำ	75	4.41	0.53	มาก
พนักงานจ้างทั่วไป	201	4.48	0.51	มาก
รวม	321	4.46	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.54 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามตำแหน่งงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ พนักงานจ้างทั่วไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมา คือ ฝ่ายบริหาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) และมียค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ลูกจ้างประจำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.55 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามตำแหน่งงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.27	2	0.13	0.49	0.61
ภายในกลุ่ม	88.65	318	0.27		
รวม	88.92	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.55 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการให้บริการเพียงพอ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.56 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ฝ่ายบริหาร	45	4.43	0.57	มาก
ลูกจ้างประจำ	75	4.39	0.54	มาก
พนักงานจ้างทั่วไป	201	4.45	0.51	มาก
รวม	321	4.43	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.56 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามตำแหน่งงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ พนักงานจ้างทั่วไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมา คือ ฝ่ายบริหาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ลูกจ้างประจำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.57 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามตำแหน่งงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.22	2	0.11	0.41	0.66
ภายในกลุ่ม	88.97	318	0.28		
รวม	89.20	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.57 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการให้บริการตรงเวลา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.58 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ฝ่ายบริหาร	45	4.53	0.52	มากที่สุด
ลูกจ้างประจำ	75	4.49	0.51	มาก
พนักงานจ้างทั่วไป	201	4.60	0.46	มากที่สุด
รวม	321	4.57	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.58 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามตำแหน่งงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ พนักงานจ้างทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมา คือ ฝ่ายบริหาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.53$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ลูกจ้างประจำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.59 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามตำแหน่งงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.74	2	0.37	1.57	0.20
ภายในกลุ่ม	75.41	318	0.23		
รวม	76.15	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.59 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.60 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามรายได้

รายได้	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10,000 บาท	88	4.55	0.44	มากที่สุด
15,000 บาท	135	4.43	0.42	มาก
20,000 บาท	33	4.43	0.46	มาก
สูงกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป	65	4.48	0.54	มาก
รวม	321	4.47	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.60 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามรายได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมา คือ สูงกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) ต่อมา คือ 15,000 บาท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 20,000 บาท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.61 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.94	3	0.31	1.48	0.21
ภายในกลุ่ม	67.17	317	0.21		
รวม	68.11	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.61 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.62 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามรายได้

รายได้	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10,000 บาท	88	4.49	0.52	มาก
15,000 บาท	135	4.44	0.48	มาก
20,000 บาท	33	4.40	0.43	มาก
สูงกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป	65	4.54	0.55	มากที่สุด
รวม	321	4.47	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.62 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามรายได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ รายได้สูงกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมา คือ ต่ำกว่า 10,000 บาท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) ต่อมา คือ 15,000 บาท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 20,000 บาท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.63 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.60	3	0.20	0.79	0.49
ภายในกลุ่ม	80.92	317	0.25		
รวม	81.53	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.63 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.64 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามรายได้

รายได้	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10,000 บาท	88	4.53	0.52	มากที่สุด
15,000 บาท	135	4.38	0.45	มาก
20,000 บาท	33	4.40	0.53	มาก
สูงกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	65	4.48	0.55	มาก
รวม	321	4.44	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.64 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามรายได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมา คือ สูงกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) ต่อมา คือ 20,000 บาท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 15,000 บาท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.65 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.38	3	0.46	1.83	0.14
ภายในกลุ่ม	79.69	317	0.25		
รวม	81.07	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.65 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.66 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามรายได้

รายได้	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10,000 บาท	88	4.58	0.45	มากที่สุด
15,000 บาท	135	4.39	0.52	มาก
20,000 บาท	33	4.44	0.48	มาก
สูงกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	65	4.44	0.61	มาก
รวม	321	4.46	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.66 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามรายได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา คือ 20,000 บาท ขึ้นไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) ต่อมา คือ สูงกว่า 20,000 บาท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 15,000 บาท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.67 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.02	3	0.67	2.46	0.06
ภายในกลุ่ม	86.90	317	0.27		
รวม	88.92	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.67 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.68 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามรายได้

รายได้	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10,000 บาท	88	4.51	0.51	มากที่สุด
15,000 บาท	135	4.39	0.497	มาก
20,000 บาท	33	4.46	0.499	มาก
สูงกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	65	4.42	0.61	มาก
รวม	321	4.43	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.68 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามรายได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ 20,000 บาท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ต่อมา คือ สูงกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 15,000 บาท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.69 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.84	3	0.28	1.01	0.38
ภายในกลุ่ม	88.35	317	0.27		
รวม	89.20	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.69 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการให้บริการตรงเวลาเพียงพอ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.70 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามรายได้

รายได้	n	ระดับการบูรณาการตามหลักธรรม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10,000 บาท	88	4.67	0.43	มากที่สุด
15,000 บาท	135	4.54	0.47	มากที่สุด
20,000 บาท	33	4.44	0.53	มาก
สูงกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	65	4.54	0.55	มากที่สุด
รวม	321	4.57	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.70 พบว่า การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามรายได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมา คือ 15,000 บาท อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) ต่อมา คือ สูงกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 20,000 บาท อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.44$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.71 แสดงการเปรียบเทียบระดับการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.55	3	0.51	2.20	0.08
ภายในกลุ่ม	74.60	317	0.23		
รวม	76.15	320			
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05					

จากตารางที่ 4.71 พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการให้บริการตรงเวลาเพียงพอ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.72 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	สถิติทดสอบ	โดยรวม	ด้านการบริการ ก้าวหน้า	ด้านการให้บริการ ต่อเนื่อง	ด้านการให้บริการ เพียงพอ	ด้านการให้บริการ ตรงเวลา	ด้านการให้บริการ ด้วยความเสมอภาค
1. เพศ	T - test	0.17	0.34	0.24	0.07	0.37	0.19
2. อายุ	F - test	0.84	0.16	0.90	0.80	0.95	0.43
3. ระดับการศึกษา	F - test	0.55	0.78	0.69	0.76	0.25	0.24
4. ตำแหน่งงาน	F - test	0.31	0.18	0.14	0.61	0.66	0.20

5. รายได้	F - test	0.21	0.49	0.12	0.06	0.38	0.08
-----------	----------	------	------	------	------	------	------

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.72 สรุปได้ดังนี้

1) บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมทั้ง 5 ด้าน และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริการก้าวหน้า ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ด้านการให้บริการเพียงพอ ด้านการให้บริการตรงเวลา และด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

2) บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมทั้ง 5 ด้าน และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริการก้าวหน้า ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ด้านการให้บริการเพียงพอ ด้านการให้บริการตรงเวลา และด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3) บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมทั้ง 5 ด้าน และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริการก้าวหน้า ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ด้านการให้บริการเพียงพอ ด้านการให้บริการตรงเวลา และด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

4) บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมทั้ง 5 ด้าน และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริการก้าวหน้า ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ด้านการให้บริการเพียงพอ ด้านการให้บริการตรงเวลา และด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

5) บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสัจพจน์เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมทั้ง 5 ด้าน และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริการก้าวหน้า ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ด้านการให้บริการเพียงพอ ด้านการให้บริการตรงเวลา และด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังกัดวุฒธธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 4.73 - 4.83

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามปลายเปิดสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอข้อเสนอแนะต่อการบูรณาการหลักสังกัดวุฒธธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริการก้าวหน้า 2) ด้านการให้บริการต่อเนื่อง 3) ด้านการให้บริการเพียงพอ 4) ด้านการให้บริการตรงเวลา และ 5) ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.73 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังกัดวุฒธธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ควรนำหลักสังกัดวุฒธธรรมด้านอัตตจริยา คือ การบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวมมาเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริการสาธารณะให้มีความครอบคลุมและทั่วถึง โดยจัดให้มีช่องทางการให้บริการที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงบริการของภาครัฐได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม	5
2. บุคลากรควรได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องโดยบูรณาการหลักทานด้านวิทยาทาน ซึ่งหมายถึงการแบ่งปันความรู้และทักษะแก่กัน ผ่านการจัดอบรม สัมมนา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน เพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการประชาชนให้มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างก้าวหน้า	7
3. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรนำหลักสมานัตตตา คือ การวางตนเสมอต้นเสมอปลาย มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนากระบวนการให้บริการเชิงรุก โดยลงพื้นที่เพื่อรับทราบ	4

ปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ อัน
จะนำไปสู่การปรับปรุงการบริการให้ตอบสนองต่อความ
ต้องการของท้องถิ่น

รวม

16

จากตารางที่ 4.73 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการก้าวหน้า ดังนี้ (1) บุคลากรควรได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องโดยบูรณาการหลักทานด้านวิทยาทาน ซึ่งหมายถึงการแบ่งปันความรู้และทักษะแก่กัน ผ่านการจัดอบรม สัมมนา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน เพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการประชาชนให้มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างก้าวหน้า จำนวน 7 คน (2) ควรนำหลักสังคหวัตถุธรรมด้านอัตถจริยา คือ การบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวมมาเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริการสาธารณะให้มีความครอบคลุมและทั่วถึง โดยจัดให้มีช่องทางการให้บริการที่หลากหลายทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงบริการของภาครัฐได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม จำนวน 5 คน และ (3) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรนำหลักสมานัตตตา คือ การวางตนเสมอต้นเสมอปลาย มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนากระบวนการให้บริการเชิงรุก โดยลงพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงการบริการให้ตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น จำนวน 4 คน

ตารางที่ 4.74 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ควรนำหลักทาน คือ การให้และการเสียสละ มาเป็นแนวทางในการจัดระบบบริการที่ไม่หยุดชะงัก โดยกำหนดมาตรฐานการให้บริการที่ชัดเจนและจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพ	9

2.	การพูดจาไพเราะและสุภาพ มาปรับใช้ในการสื่อสารกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในการให้ข้อมูล การแจ้งความคืบหน้า และการติดตามผลการให้บริการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ	15
3	การวางตนเสมอต้นเสมอปลาย มาใช้ในการกำกับดูแลการให้บริการให้มีความสอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกช่วงเวลา โดยจัดให้มีระบบติดตามและประเมินผลการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ	10
รวม		34

จากตารางที่ 4.74 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ดังนี้ (1) การพูดจาไพเราะและสุภาพ มาปรับใช้ในการสื่อสารกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในการให้ข้อมูล การแจ้งความคืบหน้า และการติดตามผลการให้บริการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ จำนวน 15 คน (2) การวางตนเสมอต้นเสมอปลาย มาใช้ในการกำกับดูแลการให้บริการให้มีความสอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกช่วงเวลา โดยจัดให้มีระบบติดตามและประเมินผลการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 10 คน และ (3) ควรนำหลักทาน คือ การให้และการเสียสละ มาเป็นแนวทางในการจัดระบบบริการที่ไม่หยุดชะงัก โดยกำหนดมาตรฐานการให้บริการที่ชัดเจนและจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพ จำนวน 9 คน

ตารางที่ 4.75 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. จัดสรรทรัพยากรและบุคลากรให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน โดยสำรวจและประเมินปริมาณงานบริการในแต่ละพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณและกำลังคนสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของชุมชน	18
2. การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาช่องทางการให้บริการให้ครอบคลุมและเพียงพอต่อประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง	22
รวม	40

จากตารางที่ 4.75 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ ดังนี้ (1) จัดสรรทรัพยากรและบุคลากรให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน โดยสำรวจและประเมินปริมาณงานบริการในแต่ละพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณและกำลังคนสอดคล้องกับ

ความต้องการที่แท้จริงของชุมชน จำนวน 22 คน (2) การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาช่องทางการให้บริการให้ครอบคลุมและเพียงพอต่อประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง จำนวน 19 คน

ตารางที่ 4.76 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ควรจัดระบบการให้บริการที่มีกำหนดเวลาชัดเจน โดยกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานบริการแต่ละประเภทเป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งให้ประชาชนทราบล่วงหน้า	15
2. การสื่อสารและแจ้งความคืบหน้าของงานบริการแก่ประชาชนอย่างตรงเวลาและสม่ำเสมอ โดยใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น แอปพลิเคชัน Line หรือเว็บไซต์ของหน่วยงาน	8
3. กำกับและติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัดและเท่าเทียมกันทุกกรณี	18
รวม	41

จากตารางที่ 4.76 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา ดังนี้ (1) ควรจัดระบบการให้บริการที่มีกำหนดเวลาชัดเจน โดยกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานบริการแต่ละประเภทเป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งให้ประชาชนทราบล่วงหน้า จำนวน 15 คน (2) กำกับและติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัดและเท่าเทียมกันทุกกรณี

จำนวน 18 คน และ (3) การสื่อสารและแจ้งความคืบหน้าของงานบริการแก่ประชาชนอย่างตรงเวลา และสม่ำเสมอ โดยใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น แอปพลิเคชัน Line หรือเว็บไซต์ของหน่วยงาน จำนวน 8 คน

ตารางที่ 4.77 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ให้บริการประชาชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ โดยกำหนดมาตรฐานและขั้นตอนการให้บริการที่เป็นแนวทางเดียวกันสำหรับทุกกลุ่มประชาชนอย่างชัดเจนและโปร่งใส	25
2. บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม มาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชนทุกกลุ่มอย่างเสมอภาค โดยเฉพาะการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้ทุกคนได้รับสิทธิการบริการสาธารณะอย่างเท่าเทียมกัน	16
3 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรนำหลักทานมาใช้เป็นแรงจูงใจในการให้บริการด้วยจิตสาธารณะโดยไม่เลือกปฏิบัติ พร้อมทั้งจัดให้มีกลไกรับเรื่องร้องเรียนที่เข้าถึงได้ง่าย เพื่อตรวจสอบและแก้ไขความไม่เป็นธรรมในการให้บริการได้อย่างรวดเร็ว	19
รวม	60

จากตารางที่ 4.77 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ดังนี้ (1) ให้บริการประชาชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ โดยกำหนดมาตรฐานและขั้นตอนการให้บริการที่เป็น

แนวทางเดียวกันสำหรับทุกกลุ่มประชาชนอย่างชัดเจนและโปร่งใส จำนวน 25 คน (2) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรนำหลักทานมาใช้เป็นแรงจูงใจในการให้บริการด้วยจิตสาธารณะโดยไม่เลือกปฏิบัติ พร้อมทั้งจัดให้มีกลไกรับเรื่องร้องเรียนที่เข้าถึงได้ง่าย เพื่อตรวจสอบและแก้ไขความไม่เป็นธรรมในการให้บริการได้อย่างรวดเร็ว จำนวน 19 คน และ (3) บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม มาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชนทุกกลุ่มอย่างเสมอภาค โดยเฉพาะการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้ทุกคนได้รับสิทธิการบริการสาธารณะอย่างเท่าเทียมกัน จำนวน 16 คน

โดยสรุปพบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เรียงจากความถี่มากไปหาความถี่น้อยสามอันดับแรก โดยข้อเสนอแนะแนวทางที่มีความถี่มากที่สุด คือ ให้บริการประชาชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ โดยกำหนดมาตรฐานและขั้นตอนการให้บริการที่เป็นแนวทางเดียวกันสำหรับทุกกลุ่มประชาชนอย่างชัดเจนและโปร่งใส รองลงมา คือ การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาช่องทางการให้บริการให้ครอบคลุมและเพียงพอต่อประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง และ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรนำหลักทานมาใช้เป็นแรงจูงใจในการให้บริการด้วยจิตสาธารณะโดยไม่เลือกปฏิบัติ พร้อมทั้งจัดให้มีกลไกรับเรื่องร้องเรียนที่เข้าถึงได้ง่าย เพื่อตรวจสอบและแก้ไขความไม่เป็นธรรมในการให้บริการได้อย่างรวดเร็ว เมื่อพิจารณารายด้าน พบข้อเสนอแนะที่มากที่สุดแต่ละด้าน ดังนี้

จากตารางที่ 4.73 ด้านการบริการก้าวหน้า พบข้อเสนอแนะแนวทาง คือ บุคลากรควรได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องโดยบูรณาการหลักทานด้านวิทยาทาน ซึ่งหมายถึงการแบ่งปันความรู้และทักษะแก่กัน ผ่านการจัดอบรม สัมมนา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน เพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการประชาชนให้มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างก้าวหน้า

จากตารางที่ 4.74 ด้านการให้บริการต่อเนื่อง พบข้อเสนอแนะแนวทาง คือ การพูดจาไพเราะ และสุภาพ มาปรับใช้ในการสื่อสารกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในการให้ข้อมูล การแจ้งความคืบหน้า และการติดตามผลการให้บริการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ

จากตารางที่ 4.75 ด้านการให้บริการเพียงพอ พบข้อเสนอแนะแนวทาง คือ การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาช่องทางการให้บริการให้ครอบคลุมและเพียงพอต่อประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

จากตารางที่ 4.76 ด้านการให้บริการตรงเวลา พบข้อเสนอแนะแนวทาง คือ กำกับและติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัดและเท่าเทียมกันทุกกรณี

จากตารางที่ 4.77 ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค พบข้อเสนอแนะแนวทาง คือ ให้บริการประชาชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ โดยกำหนดมาตรฐานและขั้นตอนการให้บริการที่เป็นแนวทางเดียวกันสำหรับทุกกลุ่มประชาชนอย่างชัดเจนและโปร่งใส

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหาร ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างทั่วไปที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามบทบาทที่เกี่ยวข้อง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 4.78 – 4.83

แบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือที่ใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) คือ ผู้บริหาร ข้าราชการลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างทั่วไปที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามบทบาทที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 ท่าน โดยผู้วิจัยพิจารณาในการตอบ โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง เริ่มต้นด้วยปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และคำถามอันเป็นโครงร่างโดยรวม

ตารางที่ 4.78 แสดงรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ 5 ท่าน เจ้าอาวาส ผู้บริหาร ข้าราชการลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างทั่วไปที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ ปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามบทบาทที่เกี่ยวข้อง

ที่	กลุ่ม	สมณศักดิ์/ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่สัมภาษณ์
1.	เจ้าอาวาส	พระราชวัชรญาณดิลก	เจ้าคณะอำเภอปากช่อง (ธ)	28 มี.ค. 2569
2.	ผู้บริหาร	นายสุรเศรษฐ์ กิจศิริกุล	นายก อบต.ปากช่อง	4 มี.ค. 2569
3.	ผู้บริหาร	นายคะเชนทร์ ไยสุน	ปลัด อบต.หนองน้ำแดง	17 ก.พ. 2569
4.	ประชาชน	กำนันกฤษฎา กล่อมจิตร	ไวยาวังกรวัดมกุฏกสิกรวัน	30 มี.ค.2569
5.	ประชาชน	ดร.นาฏอนงค์ รัศมีลอยแก้ว	ประชาชน อบต.หนองน้ำแดง	30 มี.ค. 2569

การวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” มีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริการก้าวหน้า 2) ด้านการให้บริการต่อเนื่อง 3) ด้านการให้บริการเพียงพอ 4) ด้านการให้บริการตรงเวลา และ 5) ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค โดยศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้ข้อมูลดังนี้

คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 5 ข้อ ดังนี้

1. ท่านมีความคิดเห็นว่าการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า ควรจะเป็นอย่างไร
ท่านที่ 1 อาตมาเห็นว่าหลักสังคหวัตถุธรรมเป็นหัวใจสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข มาแต่โบราณกาล และยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นในยุคปัจจุบันที่สังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะพัฒนาการบริการให้ก้าวหน้าได้นั้น บุคลากรต้องเริ่มจากการปลูกฝังหลักทานในจิตใจก่อน คือ การมีใจพร้อมให้และเสียสละเพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง มิใช่ทำงานเพียงเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่เท่านั้น

นอกจากนี้ อาตมาอยากให้เจ้าหน้าที่ยึดหลักปิยวาจาในการสื่อสารกับประชาชน โดยใช้ถ้อยคำที่ไพเราะ อ่อนน้อม และให้เกียรติผู้รับบริการทุกคนอย่างเสมอภาค เพราะคำพูดที่ดีสามารถสร้างความเชื่อมั่นและความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อองค์กรได้อย่างยั่งยืน และสิ่งที่อาตมาเป็นห่วงที่สุดในการพัฒนาการบริการก้าวหน้าในยุคดิจิทัลนี้ คือการที่เจ้าหน้าที่ต้องไม่ลืมหลักอตัลจริยา นั่นคือการลงพื้นที่เพื่อดูแลทุกข์สุขของประชาชนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสที่ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ เพราะการบริการที่แท้จริงต้องไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง

ท่านที่ 2 ผมมีความเชื่อมั่นอย่างยิ่งว่าการนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการกับการพัฒนาการบริการก้าวหน้าจะเป็นกุญแจสำคัญในการยกระดับคุณภาพการบริการสาธารณะของเราให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากล โดยผมให้ความสำคัญกับการนำหลักทานมาเป็นแนวทางในการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล เช่น การจัดทำระบบ Smart Service ที่ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการของ อบต. ได้ทุกที่ตลอดเวลาผ่านสมาร์ทโฟน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศในปัจจุบัน

นอกจากนี้ ผมยังมุ่งเน้นการนำหลักอตัลจริยามาพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจและเสียสละ โดยจัดให้มี

โครงการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องทุกปี รวมถึงการสร้างระบบประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่สามารถนำผลมาปรับปรุงการบริการได้อย่างทันท่วงที เพื่อให้ อบต.ปากช่องเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประชาชนไว้วางใจและภาคภูมิใจได้อย่างแท้จริง

ท่านที่ 3 ในฐานะปลัด อบต. ผมเห็นว่าการนำหลักสังกัดยุทธธรรมมาบูรณาการกับการพัฒนาการบริการก้าวหน้านั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในบริบทปัจจุบัน โดยเฉพาะการนำหลักทามาปรับใช้ในเชิงองค์กร ด้วยการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณเพื่อพัฒนาระบบบริการดิจิทัลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการของ อบต. ได้ตลอด 24 ชั่วโมง เช่น ระบบการชำระภาษีออนไลน์ การยื่นคำร้องผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และการติดตามสถานะงานผ่านแอปพลิเคชัน นอกจากนี้ ผมยังให้ความสำคัญกับการนำหลักอัตถจริยาที่กำหนดทิศทางการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะด้านดิจิทัล และมีจิตสำนึกในการให้บริการเชิงรุก โดยการส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหาของชุมชนอย่างตรงจุด ซึ่งจะทำให้การบริการของ อบต.หนองน้ำแดงมีความก้าวหน้าและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ท่านที่ 4 อบต.โป่งตาลองมีศักยภาพสูงมากในการพัฒนาการบริการให้ก้าวหน้า เนื่องจากพื้นที่ของเราอยู่ใกล้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และมีนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชนจำนวนมาก เจ้าหน้าที่จึงควรนำหลักปิยวาจามาใช้ในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของท้องถิ่นผ่านสื่อออนไลน์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทั้งชาวบ้านและนักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัย นอกจากนี้ อบต. ควรนำหลักสมานัตตมาใช้ในการพัฒนาระบบบริการแบบดิจิทัล เช่น การจัดทำแพลตฟอร์มแจ้งซ่อมโครงสร้างพื้นฐานออนไลน์ หรือระบบแผนที่ชุมชนที่อัปเดตข้อมูลได้แบบเรียลไทม์ ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสายตาของสาธารณชนอย่างแท้จริง

ท่านที่ 5 อบต.ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการประชาชนให้มากขึ้น เช่น การพัฒนาระบบยื่นคำร้องออนไลน์หรือแอปพลิเคชันที่ให้ประชาชนติดตามสถานะเรื่องร้องเรียนได้ด้วยตนเอง เพราะปัจจุบันหลายคนในชุมชนไม่มีเวลาเดินทางมาที่สำนักงานในวันและเวลาราชการ หากเจ้าหน้าที่ยึดหลักทามา คือ การให้และเสียสละเพื่อส่วนรวม มาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริการ ก็จะทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกขึ้นอย่างมาก นอกจากนี้ อยากให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เชิงรุกเพื่อรับทราบปัญหาของชาวบ้านโดยตรง ไม่ใช่รอให้ประชาชนเดินทางมาหาเพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับหลักอัตถจริยาที่เน้นการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริง

กล่าวโดยสรุป หลักสังกัดยุทธธรรมเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาการบริการก้าวหน้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะหลักทามที่บุคลากรต้องมีจิตใจพร้อมเสียสละและให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจอย่างแท้จริง มิใช่ปฏิบัติงานเพียงเพื่อหน้าที่เท่านั้น นอกจากนี้ ควรนำหลักปิยวาจามาใช้ในการสื่อสารกับประชาชนด้วยถ้อยคำที่สุภาพและให้เกียรติ เพื่อสร้างความ

เชื่อมั่นและความศรัทธาต่อองค์กรอย่างยั่งยืน ในด้านการพัฒนาดิจิทัล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรลงทุนพัฒนาระบบ Smart Service และช่องทางออนไลน์ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้ ตลอด 24 ชั่วโมง ขณะเดียวกันต้องไม่ละเลยหลักอัตถจริยาด้วยการส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เชิงรุกเพื่อ ดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสที่ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ และควรนำหลักสมานัตตมาใช้ในการ พัฒนาระบบบริการให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่ เพื่อให้การบริการสาธารณะของท้องถิ่น ก้าวหน้าอย่างครอบคลุมและไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง

ตารางที่ 4.79 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ แนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภopak ชอง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า

ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการ หลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภopakชอง จังหวัดนครราชสีมา	บุคคลที่ให้ สัมภาษณ์	สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง
ด้านการบริการก้าวหน้า	ท่านที่ 1	☒	
	ท่านที่ 2	☒	
	ท่านที่ 3	☒	
	ท่านที่ 4	☒	
	ท่านที่ 5	☒	
รวม	5 ท่าน	☒	

จากตารางที่ 4.79 สรุปได้ว่า การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน อำเภopakชอง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า มีความสอดคล้องกันทั้ง 5 ท่าน

2. ท่านมีความคิดเห็นว่าการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในอำเภopakชอง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ควรจะเป็นอย่างไร

ท่านที่ 1 การให้บริการต่อเนื่องนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการบริการที่ดีไม่ใช่ เพียงแค่ทำได้ครั้งเดียวแล้วหยุด หากแต่ต้องมีความสม่ำเสมอและต่อเนื่องเหมือนดั่งน้ำที่ไหลไม่ขาด สาย หลักธรรมที่สำคัญในเรื่องนี้คือหลักทาน ซึ่งไม่ได้หมายถึงการให้ทรัพย์สินของเพียงอย่างเดียว

แต่หมายรวมถึงการให้เวลา ความเอาใจใส่ และความทุ่มเทในการดูแลประชาชนอย่างไม่ขาดตอน บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรปลูกฝังจิตสำนึกแห่งการให้นี้ให้ยังรากลึกในการปฏิบัติงานทุกวัน

ท่านที่ 2 การให้บริการต่อเนื่องต้องอาศัยหลักทานเป็นพื้นฐาน โดยองค์กรต้องจัดสรรทรัพยากรและบุคลากรให้เพียงพอเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างไม่สะดุด พร้อมนำหลักปิยวาจามาใช้ในการแก้ความคับหน้าของงานให้ประชาชนทราบอย่างสม่ำเสมอผ่านช่องทางดิจิทัล นอกจากนี้ยังต้องนำหลักอรรถจริยามากำหนดให้มีระบบติดตามงานและประเมินผลการให้บริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ อบต.ปากช่องสามารถปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการบริการได้อย่างทัน่วงทีและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ท่านที่ 3 การให้บริการต่อเนื่องจะเกิดขึ้นได้จริงต้องอาศัยหลักสมานัตตาเป็นแกนกลาง โดยบุคลากรทุกคนต้องปฏิบัติงานด้วยมาตรฐานเดียวกันอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาใด พร้อมกันนี้ต้องนำหลักทานมาใช้ในการจัดระบบสำรองบุคลากรและทรัพยากรให้พร้อมรองรับการให้บริการได้อย่างไม่หยุดชะงัก รวมถึงการนำหลักปิยวาจามาใช้ในการสื่อสารติดตามผลงานกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลหนองน้ำแดงและในหลายๆ อบต.ได้รับบริการที่มีคุณภาพและไม่สะดุดในทุกสถานการณ์

ท่านที่ 4 อยากให้ อบต.โป่งตาลองมีระบบติดตามเรื่องร้องเรียนที่ต่อเนื่องและไม่ปล่อยให้เรื่องค้างนาน เพราะบางครั้งยื่นเรื่องไปแล้วก็ไม่มีใครแจ้งกลับมาว่าดำเนินการถึงไหนแล้ว หากเจ้าหน้าที่ยึดหลักปิยวาจาในการสื่อสารติดตามงานกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ และนำหลักทานมาปรับใช้ด้วยการอุทิศเวลาดูแลเรื่องราวของชาวบ้านอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ก็จะทำให้ประชาชนรู้สึกมั่นใจและไว้วางใจในการทำงานของ อบต. มากยิ่งขึ้น

ท่านที่ 5 อยากให้เจ้าหน้าที่ของ อบต.หนองน้ำแดงลงพื้นที่เยี่ยมชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ไม่ใช่มาเฉพาะช่วงเลือกตั้งหรือมีงานสำคัญเท่านั้น หากเจ้าหน้าที่นำหลักทานและหลักอรรถจริยามาปรับใช้ในการดูแลชุมชนอย่างจริงจัง ด้วยการติดตามปัญหาความเดือดร้อนของชาวบ้านอย่างต่อเนื่องและไม่ปล่อยให้เรื่องค้างคาโดยไม่มีการตอบ ก็จะทำให้ประชาชนในพื้นที่รู้สึกว่ามันเองไม่ถูกทอดทิ้ง และเกิดความเชื่อมั่นในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กล่าวโดยสรุป การให้บริการต่อเนื่องเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องอาศัยหลักทานเป็นรากฐาน ซึ่งไม่ได้หมายถึงการให้ทรัพย์สินของเพียงอย่างเดียว แต่ครอบคลุมถึงการให้เวลา ความเอาใจใส่ และความทุ่มเทในการดูแลประชาชนอย่างไม่ขาดตอน บุคลากรจึงต้องปลูกฝังจิตสำนึกแห่งการให้บริการอย่างสม่ำเสมอในการปฏิบัติงานทุกวัน นอกจากนี้ควรนำหลักปิยวาจามาใช้ในการสื่อสารและแก้ความคับหน้าของงานให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่องผ่านช่องทางดิจิทัล เพื่อไม่ให้ประชาชนรู้สึกถูกทอดทิ้งหรือไม่ได้รับการใส่ใจ ขณะเดียวกันต้องนำหลัก

สมานัตตามารักษามาตรฐานการให้บริการให้เท่าเทียมกันในทุกช่วงเวลาและทุกพื้นที่ รวมถึงการนำหลักอรรถจริยามาส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ดูแลชุมชนอย่างจริงจัง ไม่ใช่เฉพาะในช่วงเวลาสำคัญเท่านั้น เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มได้รับบริการที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง

ตารางที่ 4.80 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา	บุคคลที่ให้สัมภาษณ์	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
ด้านการให้บริการต่อเนื่อง	ท่านที่ 1	☒	
	ท่านที่ 2	☒	
	ท่านที่ 3	☒	
	ท่านที่ 4	☒	
	ท่านที่ 5	☒	
รวม	5 ท่าน	☒	

จากตารางที่ 4.80 สรุปได้ว่า การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง มีความสอดคล้องกันทั้ง 5 ท่าน

3. ท่านมีความคิดเห็นว่า ในการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ ควรจะเป็นอย่างไร

ท่านที่ 1 ในฐานะเจ้าคณะอำเภอปากช่อง มีความเห็นว่าการนำหลักสังคหัตถุธรรมมาบูรณาการในการให้บริการประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ถือเป็นการนำพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม หลักธรรมทั้ง ๔ ประการ ได้แก่ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา และสมานัตตา นั้นสามารถนำมาปรับใช้ในการให้บริการได้อย่างสมบูรณ์แบบ

โดยเจ้าหน้าที่ต้องให้บริการด้วยความเสียสละและเมตตา พุดจาด้วยความอ่อนโยนและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ทำตนเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม และวางตนเสมอต้นเสมอปลายต่อประชาชนทุกกลุ่มโดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง หากบุคลากรของ อบต. ในอำเภอปากช่องสามารถนำหลักธรรมเหล่านี้มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้จริง การให้บริการก็จะเพียงพอและครอบคลุมความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง อันจะนำไปสู่ชุมชนที่เข้มแข็งและสังคมที่สงบสุขตามหลักพุทธธรรม

ท่านที่ 2 ผมมองว่าการบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเข้ากับการให้บริการประชาชนนั้นเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะหลักทาน ซึ่งหมายถึงการให้และการเสียสละ บุคลากรทุกคนต้องมีจิตใจพร้อมให้บริการประชาชนอย่างเต็มกำลัง ไม่ว่าจะเป็นการให้ข้อมูล คำปรึกษา หรือการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอและรวดเร็ว นอกจากนี้ อบต.ปากช่องยังมีนโยบายพัฒนาระบบบริการให้ครอบคลุมทุกกลุ่มประชาชน ทั้งการจัดหน่วยบริการเคลื่อนที่ลงพื้นที่ การพัฒนาช่องทางออนไลน์ และการเพิ่มจำนวนบุคลากรให้สอดคล้องกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นตามการเติบโตของชุมชน เพราะอำเภอปากช่องเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ความต้องการบริการสาธารณะจึงสูงขึ้นทุกปี หากบุคลากรทุกคนยึดมั่นในหลักธรรมและปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เอื้อเฟื้อ และมุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ผมเชื่อมั่นว่า อบต.จะเป็นองค์กรที่ประชาชนไว้วางใจและพึงพาได้อย่างแท้จริงในระยะยาว

ท่านที่ 3 ผมเห็นว่าการบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเข้ากับการให้บริการประชาชนให้เพียงพอ นั้น ต้องเริ่มจากการปลูกฝังจิตสำนึกของบุคลากรทุกระดับให้ยึดหลักทานเป็นพื้นฐาน คือการให้บริการด้วยความเต็มใจและไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับหลักปิยวาจาที่เจ้าหน้าที่ต้องสื่อสารกับประชาชนด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน และสุภาพ ในด้านการบริหารจัดการ อบต.หนองน้ำแดงควรวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อจัดสรรกำลังคนและทรัพยากรให้ตรงจุดและเพียงพอ โดยเฉพาะในช่วงที่ประชาชนมีความต้องการสูง เช่น การต่อทะเบียน การขออนุญาตก่อสร้าง หรือการรับสวัสดิการต่าง ๆ หากองค์กรสามารถนำหลักธรรมมาปรับใช้ในกระบวนการทำงานได้อย่างจริงจัง ก็จะส่งผลให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพ รวดเร็ว

ท่านที่ 4 ในฐานะที่อยู่อาศัยในพื้นที่ อบต.โป่งตาลองมาตลอดมองว่าการนำหลักสังคหัตถธรรมมาบูรณาการในการให้บริการประชาชนนั้นสำคัญมาก เพราะโป่งตาลองเป็นพื้นที่ที่มีทั้งชุมชนเกษตรกรรมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ทำให้ความต้องการของประชาชนมีความหลากหลาย อบต.จึงควรจัดบริการให้เพียงพอและครอบคลุมทุกกลุ่ม โดยเจ้าหน้าที่ต้องยึดหลักทานและปิยวาจา คือให้บริการด้วยความเต็มใจ พุดจาไพเราะ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนในครั้งเดียวที่สำคัญควรเพิ่มช่องทางการให้บริการที่ยืดหยุ่น เช่น การให้บริการนอกเวลาราชการในบางกรณี หรือจัดทีมลงพื้นที่เพื่อดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสที่เดินทางลำบาก เพราะหากบุคลากรมีจิตสาธารณะ

และนำหลักธรรมมาปฏิบัติจริง ประชาชนในชุมชนก็จะได้รับการบริการที่มีคุณภาพและเชื่อมั่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ท่านที่ 5 อบต.ควนนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการในการให้บริการประชาชน อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดสรรบุคลากรและทรัพยากรให้เพียงพอต่อความต้องการของชาวบ้านในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ควรยึดหลักทาน คือความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้วยการให้ข้อมูล คำแนะนำ และความช่วยเหลืออย่างครบถ้วนโดยไม่ให้ประชาชนต้องเดินทางมาหลายครั้ง ควรขยายช่องทางการให้บริการให้ครอบคลุมทั้งผู้สูงอายุ ผู้พิการ และประชาชนที่อยู่ห่างไกลศูนย์กลาง เช่น การจัดหน่วยบริการเคลื่อนที่หรือระบบออนไลน์ที่ใช้งานได้จริง เพราะหากบุคลากรมีจิตบริการที่เปี่ยมด้วยหลักธรรม ประชาชนก็จะได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียมและรู้สึกรู้สีกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นที่พึ่งของชุมชนได้อย่างแท้จริงในยุคปัจจุบัน

กล่าวโดยสรุป การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมทั้ง ๔ ประการ ได้แก่ ทาน ปิยวาจา อุตถจริยา และสมานัตตตา เข้ากับการให้บริการประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง ถือเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการให้เพียงพอและครอบคลุมทุกกลุ่มประชาชน โดยบุคลากรต้องปลูกฝังจิตสำนึกในการให้บริการด้วยความเสียสละ เมตตา และไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับการพัฒนาระบบบริการให้ทันสมัย เช่น การจัดหน่วยบริการเคลื่อนที่ ช่องทางออนไลน์ และการลงพื้นที่ดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส นอกจากนี้ องค์กรควรวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อจัดสรรกำลังคนและทรัพยากรให้ตรงจุด หากบุคลากรทุกระดับยึดมั่นในหลักธรรมและปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสและมุ่งประโยชน์ส่วนรวม ก็จะส่งผลให้ประชาชนได้รับการบริการที่มีคุณภาพ รวดเร็ว และเชื่อมั่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน

ตารางที่ 4.81 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ

ข้อเสนอแนะแนวทาง การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรม เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา	บุคคลที่ให้ สัมภาษณ์	สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง
ด้านการให้บริการเพียงพอ	ท่านที่ 1	☒	

	ท่านที่ 2	☒	
	ท่านที่ 3	☒	
	ท่านที่ 4	☒	
	ท่านที่ 5	☒	
รวม	5 ท่าน	☒	

จากตารางที่ 4.81 สรุปได้ว่า การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับการเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ มีความสอดคล้องกันทั้ง 5 ท่าน

4. ท่านมีความคิดเห็นว่า ในการบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา ควรจะเป็นอย่างไร

ท่านที่ 1 อาตมามีความเห็นว่า การให้บริการตรงเวลานั้นสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับหลักสังคหัตถธรรม โดยเฉพาะหลักอัตถจริยา ซึ่งหมายถึงการประพฤติในสิ่งที่ประโยชน์แก่ผู้อื่น การที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตรงเวลาและไม่ปล่อยให้ประชาชนต้องรอคอยโดยเปล่าประโยชน์นั้น ถือเป็นการแสดงออกซึ่งความเคารพในคุณค่าของเวลาและชีวิตของผู้อื่น อันเป็นสาระสำคัญของพระธรรมคำสอน ในทางพระพุทธศาสนา ความมีวินัยและความตรงต่อเวลาถือเป็นคุณธรรมพื้นฐานที่บุคลากรของรัฐพึงยึดถือ เพราะสะท้อนถึงจิตใจที่มีสติ มีความรับผิดชอบ และมุ่งมั่นในการทำหน้าที่เพื่อส่วนรวม

ท่านที่ 2 ผมให้ความสำคัญกับการให้บริการตรงเวลาเป็นอย่างมาก เพราะอำเภอปากช่องเป็นพื้นที่ที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ประชาชนและผู้ประกอบการจึงต้องการบริการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การนำหลักสังคหัตถธรรมมาบูรณาการในด้านนี้จึงสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่อย่างยิ่ง โดยหลักอัตถจริยาและสมานัตตตวจจะช่วยกำกับให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา และให้บริการทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน นโยบายของ อบต.ปากช่องในปัจจุบันจึงมุ่งเน้นการกำหนดมาตรฐานระยะเวลาการให้บริการที่ชัดเจนในทุกประเภทงาน พร้อมนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยบริหารจัดการคิวและแจ้งเตือนประชาชนผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อลดระยะเวลาการรอคอยและเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีการประเมินผลการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการตรงเวลาในฐานะที่เป็นการแสดงออกถึงความเคารพและเอื้อเฟื้อต่อประชาชน

ท่านที่ 3 ผมมองว่าการให้บริการตรงเวลาเป็นตัวชี้วัดสำคัญของประสิทธิภาพองค์กร และการนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการในด้านนี้ถือเป็นแนวทางที่ตรงจุดมาก โดยเฉพาะหลักอัตถจริยา ที่กำหนดให้บุคลากรต้องปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อประโยชน์ของประชาชน ซึ่งรวมถึงการบริหารเวลาในการให้บริการแต่ละขั้นตอนให้มีความรัดกุมและชัดเจน ในทางปฏิบัติ อบต.หนองน้ำแดงได้วางแนวทางในการกำหนดมาตรฐานระยะเวลาการให้บริการในแต่ละประเภทงาน พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนได้รับบริการภายในกรอบเวลาที่กำหนด

ท่านที่ 4 สิ่งที่ชาวบ้านพูดถึงกันบ่อยคือเรื่องการมาติดต่อราชการแล้วต้องเสียเวลารอนาน ดังนั้นหาก อบต.โป่งตาลองจะนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการในการให้บริการด้านความตรงเวลา ผมคิดว่าต้องเริ่มจากการที่เจ้าหน้าที่ยึดหลักอัตถจริยา คือการกระทำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ด้วยการเปิดให้บริการตามเวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ไม่มาสาย ไม่ปิดก่อนเวลา และไม่ปล่อยให้ประชาชนต้องรอโดยไม่มีการชี้แจง โดยเฉพาะในพื้นที่โป่งตาลองที่มีทั้งเกษตรกรและผู้ประกอบการท่องเที่ยว ซึ่งล้วนมีเวลาอันจำกัด การบริการที่ตรงเวลาและมีระบบนัดหมายล่วงหน้าจะช่วยลดความสูญเสียโอกาสของประชาชนได้อย่างมาก หากบุคลากรนำหลักปิยวาจามาใช้ควบคู่ด้วย เช่น การแจ้งความคืบหน้าของงานให้ประชาชนทราบอย่างสม่ำเสมอผ่านช่องทางต่าง ๆ ก็จะช่วยสร้างความไว้วางใจและความพึงพอใจให้กับประชาชน

ท่านที่ 5 การให้บริการตรงเวลาถือเป็นสิ่งที่ประชาชนอย่างเราให้ความสำคัญมากที่สุด เพราะการเดินทางมาติดต่อราชการแต่ละครั้งต้องเสียทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย หาก อบต.หนองน้ำแดงนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการในการทำงาน โดยเฉพาะหลักอัตถจริยา คือการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เจ้าหน้าที่ก็ควรตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด ไม่ปล่อยให้ประชาชนต้องรอนานโดยไม่มีเหตุอันควร นอกจากนี้ควรมีการแจ้งระยะเวลาการให้บริการในแต่ละเรื่องให้ชัดเจน เช่น การติดป้ายประกาศหรือแจ้งผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนสามารถวางแผนการเดินทางได้ล่วงหน้า

กล่าวโดยสรุป การให้บริการตรงเวลาถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสามารถบูรณาการกับหลักสังคหวัตถุธรรมได้อย่างลงตัว โดยเฉพาะหลักอัตถจริยาที่กำหนดให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา และมุ่งประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ในทางปฏิบัติ อบต. ควรกำหนดมาตรฐานระยะเวลาการให้บริการในแต่ละประเภทงานให้ชัดเจน นำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาบริหารจัดการคิวและแจ้งเตือนผ่านช่องทางออนไลน์ รวมถึงจัดระบบนัดหมายล่วงหน้าเพื่อลดระยะเวลาการรอคอย โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความหลากหลายของกลุ่มประชาชน เช่น เกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้สูงอายุ หากบุคลากรทุกระดับยึด

มั่นในหลักธรรมและมีวินัยในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ก็จะสร้างความเชื่อมั่นและความพึงพอใจให้กับประชาชนในพื้นที่ได้

ตารางที่ 4.82 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา

ข้อเสนอแนะแนวทาง การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่องจังหวัดนครราชสีมา	บุคคลที่ให้สัมภาษณ์	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
ด้านการให้บริการตรงเวลา	ท่านที่ 1	☒	
	ท่านที่ 2	☒	
	ท่านที่ 3	☒	
	ท่านที่ 4	☒	
	ท่านที่ 5	☒	
รวม	5 ท่าน	☒	

จากตารางที่ 4.82 สรุปได้ว่า การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา มีความสอดคล้องกันทั้ง 5 ท่าน

5. ท่านมีความคิดเห็นว่าการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ควรจะเป็นอย่างไร

ท่านที่ 1 อาตมามีความเห็นว่าการให้บริการด้วยความเสมอภาคนั้นสอดคล้องกับแก่นแท้ของหลักสังคหวัตถุธรรมอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะหลักสมานัตตตา ซึ่งหมายถึงการวางตนเสมอดันเสมอปลาย ปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่ว่าผู้มารับบริการจะเป็นผู้มีฐานะหรือผู้ยากไร้ ชาวบ้านธรรมดาหรือผู้มีตำแหน่ง ก็ควรได้รับการดูแลด้วยมาตรฐานและความเอา

ใจใส่ที่เท่ากัน ในทางพระพุทธศาสนา พระพุทธองค์ทรงสอนว่าสัตว์ทั้งหลายมีความเสมอภาคกันในแง่ของการพันทุกข์ บุคลากรของ อบต. จึงควรน้อมนำหลักธรรมนี้มาเป็นเครื่องเตือนใจในการปฏิบัติงาน โดยละวางอคติทั้ง ๔ คือ ฉันทาคติ โทสาคติ โมหาคติ และภยาคติ เพื่อให้การให้บริการเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ใจและยุติธรรม หากบุคลากรของ อบต. ในอำเภอปากช่องสามารถปลูกฝังจิตสำนึกแห่งความเสมอภาคและนำหลักธรรมมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง ก็จะสร้างความศรัทธาและความไว้วางใจจากประชาชนทุกกลุ่ม อันจะนำไปสู่ชุมชนที่เข้มแข็ง สงบสุข และพัฒนาได้อย่างยั่งยืนตามครรลองของพระธรรม

ท่านที่ 2 การให้บริการด้วยความเสมอภาคเป็นพื้นฐานสำคัญที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องยึดถือ เพราะประชาชนในอำเภอปากช่องมีความหลากหลายทั้งในแง่อาชีพ ฐานะ และวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกร ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว หรือกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ทุกคนล้วนมีสิทธิได้รับบริการจากภาครัฐอย่างเท่าเทียมกัน การนำหลักสมานัตตตาในหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการในการทำงานจึงเป็นแนวทางที่ตรงกับบริบทของพื้นที่อย่างยิ่ง โดย อบต.ปากช่องได้กำหนดนโยบายให้บุคลากรทุกคนให้บริการประชาชนด้วยมาตรฐานเดียวกัน ไม่ว่าผู้รับบริการจะเป็นใคร พร้อมทั้งจัดช่องทางร้องเรียนที่โปร่งใสเพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการให้บริการได้

ท่านที่ 3 ผมเห็นว่าการให้บริการด้วยความเสมอภาคเป็นเรื่องที่ต้องปลูกฝังในระดับโครงสร้างองค์กรและจิตสำนึกของบุคลากรควบคู่กันไป การนำหลักสมานัตตตาในหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการในการทำงานจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะหลักธรรมข้อนี้กำหนดให้บุคลากรวางตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติต่อประชาชนทุกคนด้วยมาตรฐานและความเอาใจใส่ที่เท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงฐานะ ตำแหน่ง หรือความสัมพันธ์ส่วนตัว ในทางปฏิบัติ อบต.หนองน้ำแดงได้วางระบบการให้บริการที่ชัดเจนและโปร่งใส เช่น การจัดลำดับคิวอย่างเป็นระบบ การกำหนดขั้นตอนการให้บริการที่เป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับทุกคน รวมถึงการเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถร้องเรียนหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และยังให้ความสำคัญกับการดูแลกลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับบริการที่เหมาะสมและเข้าถึงได้ง่าย หากบุคลากรทุกคนยึดมั่นในหลักธรรมและปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรมอย่างสม่ำเสมอ ความเสมอภาคในการให้บริการก็จะกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ยั่งยืน

ท่านที่ 4 การให้บริการด้วยความเสมอภาคเป็นสิ่งที่ชาวบ้านอย่างเราต้องการมากที่สุด เพราะในความเป็นจริงยังมีบางครั้งที่รู้สึกว่าการที่รู้จักเจ้าหน้าที่หรือมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้บริหารได้รับการดูแลที่แตกต่างจากประชาชนทั่วไป ซึ่งสร้างความไม่พอใจและความรู้สึกไม่เป็นธรรมในชุมชน หากนำหลักสมานัตตตาในหลักสังคหวัตถุธรรมมาใช้อย่างจริงจัง เจ้าหน้าที่ก็จะวางตนเสมอต้นเสมอปลายและให้บริการทุกคนด้วยมาตรฐานเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นคนมีเส้นสายหรือชาวบ้านธรรมดา นอกจากนี้ควรมีการเปิดเผยขั้นตอนการให้บริการและเกณฑ์การพิจารณาต่างๆ ให้ประชาชนรับรู้

อย่างทั่วถึง เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ว่าการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เป็นไปอย่างยุติธรรมหรือไม่ หากบุคลากรของ อบต.โป่งตาลองยึดหลักธรรมและให้บริการด้วยความเสมอภาคอย่างแท้จริง

ท่านที่ 5 สิ่งที่ยากเห็นมากที่สุดคือการที่เจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มองว่าใครสำคัญกว่าใคร ซึ่งตรงกับหลักสมานัตตตาในหลักสังคหวัตถุธรรมที่สอนให้วางตนเสมอต้นเสมอปลายต่อทุกคน หากนำหลักนี้มาใช้จริง เจ้าหน้าที่ก็จะไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ว่าผู้มาติดต่อจะเป็นคนมีฐานะหรือคนยากจน ผู้สูงอายุหรือคนหนุ่มสาว ก็ควรได้รับการต้อนรับและให้บริการด้วยความเอาใจใส่ที่เท่ากัน นอกจากนี้ ควรประชาสัมพันธ์สิทธิและช่องทางการรับบริการต่างๆ ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างเท่าเทียม โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุและผู้พิการที่อาจเข้าไม่ถึงข้อมูลผ่านช่องทางออนไลน์ หากบุคลากรยึดมั่นในหลักธรรมและปฏิบัติต่อชาวบ้านด้วยความเป็นธรรมอย่างสม่ำเสมอ ความไว้วางใจระหว่างประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะเกิดขึ้นและเติบโตอย่างยั่งยืน

กล่าวโดยสรุป การให้บริการด้วยความเสมอภาคเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีหลักสมานัตตตาในหลักสังคหวัตถุธรรมเป็นแนวทางหลัก ซึ่งกำหนดให้บุคลากรวางตนเสมอต้นเสมอปลาย สะท้อนคติทั้ง ๔ และปฏิบัติต่อประชาชนทุกคนด้วยมาตรฐานเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้มีฐานะหรือผู้ยากไร้ เกษตรกร ผู้ประกอบการ หรือกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในทางปฏิบัติ อบต. ควรวางระบบการให้บริการที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ เช่น การจัดลำดับคิวอย่างเป็นระบบ การกำหนดขั้นตอนที่ชัดเจน การเปิดช่องทางร้องเรียน รวมถึงการประชาสัมพันธ์สิทธิการรับบริการให้ครอบคลุมทุกกลุ่ม โดยเฉพาะผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสที่อาจเข้าไม่ถึงช่องทางออนไลน์ หากบุคลากรทุกระดับนำหลักธรรมมาปลูกฝังทั้งในระดับจิตสำนึกและโครงสร้างองค์กรอย่างจริงจัง ความเสมอภาคในการให้บริการก็จะกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ยั่งยืน สร้างความศรัทธาและความไว้วางใจจากประชาชนในอำเภอปากช่องได้อย่างแท้จริง

ตารางที่ 4.83 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค

ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา	บุคคลที่ให้สัมภาษณ์	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค	ท่านที่ 1	☒	
	ท่านที่ 2	☒	
	ท่านที่ 3	☒	
	ท่านที่ 4	☒	
	ท่านที่ 5	☒	
รวม	5 ท่าน	☒	

จากตารางที่ 4.83 สรุปได้ว่า การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค มีความสอดคล้องกันทั้ง 5 ท่าน

4.4 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ด้านการบริการก้าวหน้า การบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมทั้ง 4 ประการ ได้แก่ ทาน ปิยาจา อตถจริยา และสมานัตตตา เป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยหลักทานและปิยาจาเป็นรากฐานด้านจิตสำนึกของบุคลากร ที่ต้องให้บริการด้วยความเสียสละ เต็มใจ และสื่อสารด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ให้เกียรติประชาชน อันเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นและความศรัทธาต่อองค์กร

ด้านการให้บริการต่อเนื่อง การให้บริการอย่างต่อเนื่องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องอาศัยการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมทั้ง 4 ประการอย่างครบถ้วน โดยหลักทานในบริบทนี้ไม่ได้จำกัดเพียงการให้ทรัพย์สินสิ่งของ แต่ครอบคลุมถึงการให้เวลา ความเอาใจใส่ และความทุ่มเทของบุคลากรในการดูแลประชาชนอย่างสม่ำเสมอและไม่ขาดตอน อันเป็นรากฐานสำคัญของจิตสำนึกสาธารณะที่ต้องปลูกฝังในบุคลากรทุกระดับ

ด้านการให้บริการเพียงพอ การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมทั้ง 4 ประการเข้ากับการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการยกระดับคุณภาพการให้บริการให้เพียงพอและครอบคลุมทุกกลุ่มประชาชน โดยมีเงื่อนไขสำคัญคือบุคลากรทุกระดับต้องได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกแห่งการเสียสละ ความเมตตา และการไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สะท้อนหลักทานและสมานัตตตาอย่างเป็นรูปธรรม

ด้านการให้บริการตรงเวลา การให้บริการตรงเวลาเป็นตัวชี้วัดสำคัญของประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสามารถบูรณาการกับหลักสังคหวัตถุธรรมได้อย่างลงตัว โดยเฉพาะหลักอิตถจริยาที่กำหนดให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและมุ่งประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งความตรงต่อเวลาก็คือเป็นการแสดงออกถึงการเคารพในคุณค่าของเวลาและชีวิตของผู้รับบริการอย่างเป็นรูปธรรม อันสะท้อนถึงวินัยและจิตสำนึกสาธารณะที่บุคลากรทุกระดับพึงยึดถือ

ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค การให้บริการด้วยความเสมอภาคเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีธรรมาภิบาล โดยมีหลักสมานัตตตาในหลักสังคหวัตถุธรรมเป็นแกนกลางทางคุณธรรม ที่กำหนดให้บุคลากรระวางอคติทั้ง 4 ประการ คือ ฉันทาคติ โทสาคติ โมหาคติ และภยาคติ และปฏิบัติต่อประชาชนทุกกลุ่มด้วยมาตรฐานเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้มีฐานะหรือผู้ยากไร้ เกษตรกร ผู้ประกอบการ หรือกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ อันสะท้อนถึงหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในยุคปัจจุบัน

การวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” สามารถสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ได้ดังภาพที่ 4.1

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ระหว่างวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Research) โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา 2. เพื่อเปรียบเทียบการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้ 3. เพื่อเสนอแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 14 แห่ง (5 เทศบาล, 9 อบต.) มีจำนวนทั้งสิ้น 1,620 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบตามสูตรคำนวณของของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 321 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ เจ้าอาวาส ผู้บริหาร ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และประชาชนที่ปฏิบัติงานและใช้บริการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามบทบาทที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำแนกตามบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร รวมทั้งสิ้น 5 รูป/คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สำหรับในเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด จำนวน 25 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน 1) ด้านการบริการก้าวหน้า 2) ด้านการให้บริการต่อเนื่อง 3) ด้านการให้บริการเพียงพอ 4) ด้านการให้บริการตรงเวลา 5) ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ส่วนในเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด (Open ended Form) เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

วิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องเพศ สถิติ F-test (One-way ANOVA) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้ นำเสนอในรูปตารางตามลำดับ สำหรับในเชิงคุณภาพใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาจัดบันทึกทั้งหมด 5 ท่าน จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดของแต่ละกลุ่มมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยการวิเคราะห์จัดประเภทของข้อมูล และสรุปเป็นข้อความบรรยาย (Descriptive) หรือพรรณนาข้อมูลตามปรากฏการณ์ที่ได้มาซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยตามประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 64.49 มีอายุ 30 – 40 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 38.94 มีระดับการศึกษาอยู่ที่ ระดับปริญญาตรี จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 68.54 มีตำแหน่งงาน พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 62.62 และมีรายได้ 15,00 บาท จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 42.06

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

พบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค รองลงมา คือ ด้านการบริการก้าวหน้า ด้านการให้บริการเพียง ด้านการให้บริการต่อเนื่อง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการให้บริการตรงเวลา ตามลำดับ

1) ด้านการบริการก้าวหน้า พบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น

รายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 4 บุคลากรแสดงความเป็นมิตรและให้ความช่วยเหลือประชาชนในการให้บริการรูปแบบใหม่อย่างเต็มใจและจริงใจ (ปิยวาจา, อรรถจริยา) รองลงมา คือข้อที่ 2 บุคลากรให้คำแนะนำและสื่อสารกับประชาชนด้วยถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยน เพื่อสร้างความเข้าใจในนวัตกรรมการให้บริการใหม่ ๆ (ปิยวาจา, อรรถจริยา) ต่อมาคือข้อที่ 3 องค์กรมีการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ทันสมัยเพื่อลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการบริการที่รวดเร็วมากขึ้น (ทาน, อรรถจริยา) ต่อมาคือข้อที่ 5 การพัฒนานวัตกรรมบริการเกิดจากการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง (ปิยวาจา, อรรถจริยา, สมานัตตตา) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาพัฒนาการให้บริการประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก (ทาน, อรรถจริยา)ตามลำดับ

2) ด้านการให้บริการต่อเนื่อง พบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 การให้บริการมีความต่อเนื่องโดยไม่หยุดชะงักเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน (ทาน, อรรถจริยา) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 องค์กรมีกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้บริการประชาชน ได้อย่างต่อเนื่องและไม่เกิดช่องว่างในการบริการ (อรรถจริยา, สมานัตตตา) ต่อมาคือข้อที่ 1 บุคลากรได้สื่อสารและประสานงานกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อแจ้งความคืบหน้าของการดำเนินงานด้วยความเคารพและไว้วางใจ (ปิยวาจา, อรรถจริยา) ต่อมาคือข้อที่ 5 การให้บริการต่อเนื่องสะท้อนให้เห็นถึงความเสมอภาคในการดูแลประชาชนอย่างทั่วถึงโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ (อรรถจริยา, สมานัตตตา) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 3 บุคลากรมีความรับผิดชอบในการติดตามงานที่ค้างอยู่และแสดงความเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนอย่างจริงจัง (อรรถจริยา) ตามลำดับ

3) ด้านการให้บริการเพียงพอ พบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 3 การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรมีการคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนและความจำเป็นในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นหลัก (ทาน,อรรถจริยา) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 บุคลากรแสดงความตั้งใจในการให้บริการโดยไม่ปฏิเสธหรือละเลยแม้ในยามที่มีภาระงานมาก (อรรถจริยา, สมานัตตตา) ต่อมาคือข้อที่ 5 การกระจายจุดบริการและช่องทางการติดต่อมีความเพียงพอเพื่อให้ประชาชนทุกพื้นที่สามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม (ทาน, สมานัตตตา) ต่อมาคือข้อที่ 2 บุคลากรให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนเพียงพอด้วยถ้อยคำที่เข้าใจง่ายและเป็นมิตร (ทาน, ปิยวาจา) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 องค์กรจัดสรรทรัพยากรและบุคลากรอย่างเพียงพอเพื่อให้การบริการ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง (ทาน, อรรถจริยา) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

4) ด้านการให้บริการตรงเวลา พบว่า การบูรณาการหลักสังกัดวุฒธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 การให้บริการตรงต่อเวลาไม่มีการแบ่งแยกหรือให้สิทธิพิเศษแก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่เป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน (อัตถจริยา, สมานัตตตา) รองลงมา คือ ข้อที่ 1 องค์กรกำหนดระยะเวลาการให้บริการที่ชัดเจนและมุ่งมั่นที่จะดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนดเพื่อประโยชน์ของประชาชน (ทาน, อัตถจริยา) ต่อมาคือข้อที่ 4 องค์กรมีระบบการจัดการเวลาที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการ (อัตถจริยา) ต่อมาคือข้อที่ 2 บุคลากรสื่อสารและแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาการให้บริการอย่างชัดเจนและสุภาพเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสวางแผนได้ (ปิยวาจา, อัตถจริยา) และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 3 บุคลากรแสดงความเอาใจใส่และรวดเร็วในการดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทันท่วงทีตามที่สัญญาไว้ (ปิยวาจา, อัตถจริยา) ตามลำดับ

5) ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค พบว่า การบูรณาการหลักสังกัดวุฒธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 การให้บริการมีความเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติจากฐานะ เชื้อชาติ หรือความแตกต่างอื่นใด และมุ่งเน้นประโยชน์สุขของทุกคนเท่าเทียมกัน (ทาน, อัตถจริยา, สมานัตตตา) รองลงมา คือ ข้อที่ 5 องค์กรจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้บริการประชาชนทุกกลุ่มอย่างเป็นธรรมโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก (ทาน, สมานัตตตา) ต่อมาคือข้อที่ 3 องค์กรมีนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการสาธารณะของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย (อัตถจริยา, สมานัตตตา) ต่อมาคือข้อที่ 1 บุคลากรให้บริการและสื่อสารกับประชาชนทุกคนด้วยความเคารพและมีถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยนเท่าเทียมกัน (ปิยวาจา, สมานัตตตา) และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงการให้บริการคำนึงถึงความเป็นธรรมและความเท่าเทียมในการดูแลประชาชนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ (อัตถจริยา, สมานัตตตา) ตามลำดับ

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบูรณาการหลักสังกัดวุฒธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้ต่างกัน พบว่า

สมมติฐานที่ 1 บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังกัดวุฒธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังกัดวุฒธรรมเพื่อ

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรม

เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมทั้ง 5 ด้าน และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริการ ก้าวหน้า ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ด้านการให้บริการเพียงพอ ด้านการให้บริการตรงเวลา และด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

5.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังกัดยุทธธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

สามารถจำแนกเป็นด้านเรียงตามลำดับ ดังนี้

ด้านการบริการก้าวหน้า ผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังกัดยุทธธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการก้าวหน้า มีดังนี้ (1) บุคลากรควรได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องโดยบูรณาการหลักทางด้านวิทยาทาน ซึ่งหมายถึงการแบ่งปันความรู้และทักษะแก่กัน ผ่านการจัดอบรม สัมมนา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน เพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการประชาชนให้มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างก้าวหน้า (2) ควรนำหลักสังกัดยุทธธรรมด้านอัตถจริยา คือ การบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวมมาเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริการสาธารณะให้มีความครอบคลุมและทั่วถึง โดยจัดให้มีช่องทางการให้บริการที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงบริการของภาครัฐได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม และ (3) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรนำหลักสมานัตตตา คือ การวางตนเสมอต้นเสมอปลาย มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนากระบวนการให้บริการเชิงรุก โดยลงพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงการบริการให้ตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น

ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังกัดยุทธธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง มีดังนี้ (1) การพูดจาไพเราะและสุภาพ มาปรับใช้ในการสื่อสารกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในการให้ข้อมูล การแจ้งความคืบหน้า และการติดตามผลการให้บริการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ (2) การวางตนเสมอต้นเสมอปลาย มาใช้ในการกำกับดูแลการให้บริการให้มีความสอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกช่วงเวลา โดยจัดให้มีระบบติดตามและประเมินผลการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ และ (3) ควรนำหลักทาน คือ การให้และการเสียสละ มาเป็นแนวทางในการจัดระบบบริการที่ไม่หยุดชะงัก โดยกำหนดมาตรฐานการให้บริการที่ชัดเจนและจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพ

ด้านการให้บริการเพียงพอ ผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังกัดยุทธธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ มีดังนี้ (1) จัดสรรทรัพยากรและบุคลากรให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน โดยสำรวจและประเมินปริมาณงานบริการในแต่ละพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณและกำลังคนสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของชุมชน (2) การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาช่องทางการให้บริการให้ครอบคลุมและเพียงพอต่อประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

ด้านการให้บริการตรงเวลา ผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา มีดังนี้ (1) ควรจัดระบบการให้บริการที่มีกำหนดเวลาชัดเจน โดยกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานบริการแต่ละประเภทเป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งให้ประชาชนทราบล่วงหน้า (2) กำกับและติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัดและเท่าเทียมกันทุกกรณี และ (3) การสื่อสารและแจ้งความคืบหน้าของงานบริการแก่ประชาชนอย่างตรงเวลาและสม่ำเสมอ โดยใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น แอปพลิเคชัน Line หรือเว็บไซต์ของหน่วยงาน

ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค มีดังนี้ (1) ให้บริการประชาชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ โดยกำหนดมาตรฐานและขั้นตอนการให้บริการที่เป็นแนวทางเดียวกันสำหรับทุกกลุ่มประชาชนอย่างชัดเจนและโปร่งใส (2) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรนำหลักทานมาใช้เป็นแรงจูงใจในการให้บริการด้วยจิตสาธารณะโดยไม่เลือกปฏิบัติ พร้อมทั้งจัดให้มีกลไกรับเรื่องร้องเรียนที่เข้าถึงได้ง่าย เพื่อตรวจสอบและแก้ไขความไม่เป็นธรรมในการให้บริการได้อย่างรวดเร็ว และ (3) บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม มาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชนทุกกลุ่มอย่างเสมอภาค โดยเฉพาะการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้ทุกคนได้รับสิทธิการบริการสาธารณะอย่างเท่าเทียมกัน

5.1.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ด้านการบริการก้าวหน้า ผลการวิเคราะห์ พบว่า การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการก้าวหน้า มีความสอดคล้องกันทั้ง 5 ท่าน กล่าวคือ หลักสังคหวัตถุ

ธรรมเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาการบริการก้าวหน้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะหลักทานที่บุคลากรต้องมีจิตใจพร้อมเสียสละและให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจอย่างแท้จริง มิใช่ปฏิบัติงานเพียงเพื่อหน้าที่เท่านั้น นอกจากนี้ควรนำหลักปิยวาจามาใช้ในการสื่อสารกับประชาชน ด้วยถ้อยคำที่สุภาพและให้เกียรติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความศรัทธาต่อองค์กรอย่างยั่งยืน ในด้านการพัฒนาดิจิทัล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรลงทุนพัฒนาระบบ Smart Service และช่องทางออนไลน์ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้ตลอด 24 ชั่วโมง ขณะเดียวกันต้องไม่ละเลยหลักอัตถจริยาด้วยการส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เชิงรุกเพื่อดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสที่ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ และควรนำหลักสมานัตตตามาใช้ในการพัฒนาระบบบริการให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่ เพื่อให้การบริการสาธารณะของท้องถิ่นก้าวหน้าอย่างครอบคลุมและไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง

ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ผลการวิเคราะห์ พบว่า การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง มีความสอดคล้องกันทั้ง 5 ท่าน กล่าวคือ การให้บริการต่อเนื่องเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องอาศัยหลักทานเป็นรากฐาน ซึ่งไม่ได้หมายถึงการให้ทรัพย์สินของเพียงอย่างเดียว แต่ครอบคลุมถึงการให้เวลา ความเอาใจใส่ และความทุ่มเทในการดูแลประชาชนอย่างไม่ขาดตอน บุคลากรจึงต้องปลูกฝังจิตสำนึกแห่งการให้บริการอย่างสม่ำเสมอในการปฏิบัติงานทุกวัน นอกจากนี้ควรนำหลักปิยวาจามาใช้ในการสื่อสารและแจ้งความคืบหน้าของงานให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่องผ่านช่องทางดิจิทัล เพื่อไม่ให้ประชาชนรู้สึกถูกทอดทิ้งหรือไม่ได้รับการใส่ใจ ขณะเดียวกันต้องนำหลักสมานัตตตามารักษามาตรฐานการให้บริการให้เท่าเทียมกันในทุกช่วงเวลาและทุกพื้นที่ รวมถึงการนำหลักอัตถจริยามาส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ดูแลชุมชนอย่างจริงจัง ไม่ใช่เฉพาะในช่วงเวลาสำคัญเท่านั้น เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มได้รับบริการที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง

ด้านการให้บริการเพียงพอ ผลการวิเคราะห์ พบว่า การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ มีความสอดคล้องกันทั้ง 5 ท่าน กล่าวคือ อบต.ควรนำหลักสังคหัตถุธรรมมาบูรณาการในการให้บริการประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดสรรบุคลากรและทรัพยากรให้เพียงพอต่อความต้องการของชาวบ้านในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ควรยึดหลักทานคือความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้วยการให้ข้อมูล คำแนะนำ และความช่วยเหลืออย่างครบถ้วนโดยไม่ให้ประชาชนต้องเดินทางมาหลายครั้ง ควรขยายช่องทางการให้บริการให้ครอบคลุมทั้งผู้สูงอายุ ผู้พิการ และประชาชนที่อยู่ห่างไกลศูนย์กลาง เช่น การจัดหน่วยบริการเคลื่อนที่หรือระบบออนไลน์ที่ใช้งานได้

จริง เพราะหากบุคลากรมีจิตบริการที่เปี่ยมด้วยหลักธรรม ประชาชนก็จะได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียม และรู้สึกว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นที่พึ่งของชุมชนได้อย่างแท้จริงในยุคปัจจุบัน

ด้านการให้บริการตรงเวลา ผลการวิเคราะห์ พบว่า การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา มีความสอดคล้องกันทั้ง 5 ท่าน กล่าวคือ การให้บริการตรงเวลาถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสามารถบูรณาการกับหลักสังคหัตถุธรรมได้อย่างลงตัว โดยเฉพาะหลักอรรถจริยาที่กำหนดให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา และมุ่งประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ในทางปฏิบัติ อบท. ควรกำหนดมาตรฐานระยะเวลาการให้บริการในแต่ละประเภทงานให้ชัดเจน นำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาบริหารจัดการคิวและแจ้งเตือนผ่านช่องทางออนไลน์ รวมถึงจัดระบบนัดหมายล่วงหน้าเพื่อลดระยะเวลาการรอคอย โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความหลากหลายของกลุ่มประชาชน เช่น เกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้สูงอายุ หากบุคลากรทุกระดับยึดมั่นในหลักธรรมและมีวินัยในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ก็จะสร้างความเชื่อมั่นและความพึงพอใจให้กับประชาชนในพื้นที่ได้

ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ผลการวิเคราะห์ พบว่า การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 5 ท่าน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค มีความสอดคล้องกันทั้ง 5 ท่าน กล่าวคือ การให้บริการด้วยความเสมอภาคเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีหลักสมานัตตตาในหลักสังคหัตถุธรรมเป็นแนวทางหลัก ซึ่งกำหนดให้บุคลากรวางตนเสมอต้นเสมอปลาย ละวางอคติทั้ง 4 และปฏิบัติต่อประชาชนทุกคนด้วยมาตรฐานเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้มีฐานะ หรือผู้ยากไร้ เกษตรกร ผู้ประกอบการ หรือกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในทางปฏิบัติ อบท. ควรวางระบบการให้บริการที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ เช่น การจัดลำดับคิวอย่างเป็นระบบ การกำหนดขั้นตอนที่ชัดเจน การเปิดช่องทางร้องเรียน รวมถึงการประชาสัมพันธ์สิทธิการรับบริการให้ครอบคลุมทุกกลุ่ม โดยเฉพาะผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสที่อาจเข้าไม่ถึงช่องทางออนไลน์ หากบุคลากรทุกระดับนำหลักธรรมมาปลูกฝังทั้งในระดับจิตสำนึกและโครงสร้างองค์กรอย่างจริงจัง ความเสมอภาคในการให้บริการก็จะกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ยั่งยืน สร้างความศรัทธาและความไว้วางใจจากประชาชนในอำเภอปากช่องได้อย่างแท้จริง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.2.1 ผลการศึกษาการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการบริการก้าวหน้า ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ด้านการให้บริการเพียงพอ ด้านการให้บริการตรงเวลา และด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดสามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมา คือ ด้านการบริการก้าวหน้า ($\bar{X} = 4.47$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการให้บริการตรงเวลา ($\bar{X} = 4.43$) ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมของ อบท. ในอำเภอปากช่อง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในพื้นที่อื่นที่พบผลลัพธ์ในทิศทางเดียวกัน การที่แต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันนั้นมีเหตุผลเชิงลึกที่น่าอภิปราย ดังนี้ ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ($\bar{X} = 4.57$ สูงสุด) ด้านนี้ได้รับการประเมินสูงสุดเนื่องจากหลักสังคหวัตถุ 4 ข้อที่ 4 คือ "สมานัตตตา" (การวางตนเสมอต้นเสมอปลาย ไม่เลือกปฏิบัติ) ซึ่งเป็นคุณธรรมที่เจ้าหน้าที่สามารถแสดงออกได้ชัดเจนในทุกการปฏิสัมพันธ์กับประชาชน ประชาชนในพื้นที่ท้องถิ่นซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ย่อมสังเกตเห็นพฤติกรรมการให้บริการที่เท่าเทียมได้โดยตรง ทำให้การประเมินในด้านนี้มีความแม่นยำและสูง นอกจากนี้ กฎหมายและระเบียบราชการที่กำหนดให้ อบท. ต้องให้บริการแก่ประชาชนทุกคนอย่างเป็นธรรมยังเป็นแรงกำกับเชิงโครงสร้างที่ชัดเจน การบริการก้าวหน้า ($\bar{X} = 4.47$ อันดับ 2) ด้านการบริการก้าวหน้ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับภาพรวม สะท้อนว่า อบท. ในปากช่องมีการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับหลัก "อัตถจริยา" คือการประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าด้านบริการในระดับท้องถิ่นมักถูกจำกัดด้วยงบประมาณและกำลังคน ทำให้ไม่สามารถแข่งด้านความเสมอภาคได้ ด้านการให้บริการตรงเวลา ($\bar{X} = 4.43$ ต่ำสุด) แม้ค่าเฉลี่ยจะยังอยู่ในระดับมาก แต่ด้านนี้ต่ำสุดเนื่องจากมีปัจจัยข้อจำกัดเชิงระบบที่ส่งผลกระทบโดยตรง ได้แก่ ข้อจำกัดด้านบุคลากร อบท. ขนาดเล็กมักมีเจ้าหน้าที่น้อย ทำให้เกิดความล่าช้าในช่วงที่มีผู้มาใช้บริการหนาแน่น ขั้นตอนราชการ กระบวนการอนุมัติ การรอลาเข้าผู้บริหาร หรือการประสานงานข้ามหน่วยงานล้วนทำให้เวลาการให้บริการไม่แน่นอน ความต้องการเร่งด่วนของประชาชน ประชาชนมีความคาดหวังสูงในด้านเวลา เพราะเปรียบเทียบกับบริการภาคเอกชน ทำให้การประเมินในด้านนี้มีความเข้มงวดกว่า ลักษณะ

ภูมิศาสตร์ อำเภอบางช่องมีพื้นที่กว้างและมีหลาย อบท. ทำให้การให้บริการภาคสนามอาจล่าช้าในบางพื้นที่

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพศาล ผกาเกตุ และสิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะของเทศบาลเมืองคลองแห อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยข้อที่ 1 การใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนของเทศบาลเมืองคลองแห อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายหลักธรรม เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปน้อยสุด ดังนี้ 1.หลักอรรถจริยา (ความมานะมุ่งมั่น ตั้งใจทั้งร่างกายและแรงใจเพื่อให้ผู้รับบริการพึงพอใจ) อยู่ในระดับมาก 2.หลักปิยวาจา (ความสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และมีเหตุผลที่ดี) อยู่ในระดับมาก 3.หลักสมานัตตตา (ความเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ ให้บริการตามก่อนหลัง) อยู่ในระดับมาก 4.หลักทาน (ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือสงเคราะห์) อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยข้อที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน เจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองคลองแห ควร: 1.มีการให้ความรู้ ความเข้าใจ ให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนที่มาใช้บริการ 2.ตรวจสอบการใช้อำนาจที่ไพเราะ อ่อนหวาน สุภาพ อ่อนโยน พูดด้วยความจริงใจ 3.ให้การต้อนรับ อาสาให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยความกระตือรือร้น 4.ให้บริการที่มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1) ด้านการบริการก้าวหน้า ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 4 บุคลากรแสดงความเป็นมิตรและให้ความช่วยเหลือประชาชนในการให้บริการรูปแบบใหม่อย่างเต็มใจและจริงใจ (ปิยวาจา, อรรถจริยา) ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 บุคลากรให้คำแนะนำและสื่อสารกับประชาชนด้วยถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยน เพื่อสร้างความเข้าใจในนวัตกรรมการให้บริการใหม่ ๆ (ปิยวาจา, อรรถจริยา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ต่อมาคือข้อที่ 3 องค์กรมีการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ทันสมัยเพื่อลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการบริการที่รวดเร็วมากขึ้น (ทาน, อรรถจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ต่อมาคือข้อที่ 5 การพัฒนานวัตกรรมบริการเกิดจากการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง (ปิยวาจา, อรรถจริยา, สมานัตตตา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาพัฒนาการให้บริการประชาชนอย่าง

ต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก (ทาน, อรรถจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า

ผลการวิจัยด้านการบริการก้าวหน้าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) สะท้อนให้เห็นว่า บุคลากร อบท. ในอำเภอปากช่องสามารถนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการกับการพัฒนาบริการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังคงมีความแตกต่างที่น่าสนใจในแต่ละรายข้อ ดังนี้ ข้อที่ 4 สูงสุด ($\bar{X} = 4.58$) ความเป็นมิตรและความช่วยเหลือ ข้อนี้ได้รับการประเมินสูงสุดเพราะบูรณาการหลักธรรมถึง 2 ข้อพร้อมกัน คือ ปิยวาจา (วาจาไพเราะ) และ อรรถจริยา (การกระทำที่เป็นประโยชน์) ทำให้ พฤติกรรมที่แสดงออกมีทั้งมิติของ "คำพูด" และ "การกระทำ" ในเวลาเดียวกัน ความเป็นมิตรและความเต็มใจช่วยเหลือเป็นสิ่งที่ประชาชนสัมผัสได้โดยตรงทันทีที่มาติดต่อ และเป็นคุณลักษณะส่วนตัวของบุคลากรที่ฝึกฝนและแสดงออกได้ง่ายกว่าการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบ ข้อที่ 2 อันดับ 2 ($\bar{X} = 4.56$) การสื่อสารด้วยถ้อยคำสุภาพ ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมาและอยู่ในระดับ มากที่สุด เนื่องจากหลัก ปิยวาจา เป็นธรรมที่ฝังรากลึกในวัฒนธรรมการให้บริการของไทยมาช้านาน บุคลากรในองค์กร ท้องถิ่นที่ผ่านการอบรมและมีความผูกพันกับชุมชนมักมีทักษะการสื่อสารที่อ่อนโยนตามธรรมชาติ นอกจากนี้ การใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในการอธิบายวัตรกรรมบริการใหม่ยังตรงกับความต้องการของ ประชาชนกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกับเทคโนโลยีซึ่งมีจำนวนมากในพื้นที่ปากช่อง ข้อที่ 3 อันดับ 3 ($\bar{X} = 4.46$) การปรับปรุงกระบวนการทำงาน ค่าเฉลี่ยเริ่มลดลงมาอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าการปรับกระบวนการทำงานให้ทันสมัยเป็นสิ่งที่ทำได้ แต่มีข้อจำกัดด้านระเบียบราชการและการ อนุมัติงบประมาณ แม้หลัก ทาน (การให้ประโยชน์) และ อรรถจริยา จะกระตุ้นเจตนาของผู้ปฏิบัติงาน แต่การลดขั้นตอนที่ซับซ้อนต้องอาศัยการตัดสินใจในระดับองค์กรและการแก้ไขระเบียบที่ใช้เวลานาน ข้อที่ 5 อันดับ 4 ($\bar{X} = 4.41$) การรับฟังความคิดเห็นประชาชน ข้อนี้บูรณาการหลักธรรมมากที่สุด ถึง 3 ข้อ (ปิยวาจา + อรรถจริยา + สมานัตตตา) แต่กลับมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น เพราะการรับฟังความคิดเห็น "อย่างแท้จริง" และนำไปพัฒนานวัตกรรมจริงๆ เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ใช้เวลา และต้อง อาศัยกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เป็นรูปธรรม ประชาชนอาจสังเกตเห็นว่ามีการรับฟัง แต่ผล ที่ตามมาในรูปแบบนวัตกรรมจริงยังไม่ชัดเจนเพียงพอ ข้อที่ 1 ต่ำสุด ($\bar{X} = 4.33$) การนำเทคโนโลยี มาพัฒนาบริการ ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเพราะเผชิญข้อจำกัดเชิงโครงสร้างมากที่สุด ได้แก่ งบประมาณ จำกัด การลงทุนด้านเทคโนโลยีต้องการเงินทุนสูงและต้องผ่านกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่ซับซ้อน ความพร้อมของบุคลากร เจ้าหน้าที่บางส่วนยังขาดทักษะดิจิทัลเพียงพอในการขับเคลื่อนเทคโนโลยี ใหม่ ความพร้อมของประชาชน ประชาชนในพื้นที่หลายกลุ่มยังไม่คุ้นชินกับการใช้บริการผ่านช่องทาง ดิจิทัล แม้ว่าเทศบาลเมืองปากช่องจะเริ่มนำระบบ e-Document มาใช้แล้ว ความต่อเนื่องของการ

พัฒนา คำว่า "อย่างต่อเนื่อง" ในข้อคำถามมีมาตรฐานการประเมินสูงกว่าข้ออื่น ทำให้คะแนนถูกกดลงตามธรรมชาติ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระปริญญ์ อนุตตร (บุญแก้ว) และพรเดช เสมามู (2567)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยข้อที่ 1: การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชนการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชน มี 5 ขั้นตอน เรียงลำดับดังนี้: 1.การศึกษาชุมชน - นำหลักปิยาวาจาใช้ในการแสวงหาข้อมูล พุดจาด้วยความสุภาพในการสัมภาษณ์ สอบถาม หรือสำรวจข้อมูล การประชุม การสัมมนา และประชาคมหมู่บ้าน 2.การให้การศึกษาแก่ชุมชน - เป็นกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาโดยการมีส่วนร่วม ผ่านการประชุมหมู่บ้าน การสัมมนา การประชุมต่าง ๆ โดยใช้วาจาที่สุภาพในการสร้างความเข้าใจ 3.การวางแผนและโครงการ - ใช้หลักทาน (การให้ข้อมูล) ปิยาวาจา (มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี) อัตถจริยา (ทำประโยชน์ส่วนรวม) และสมานัตตตา (ความรับผิดชอบต่อชุมชน) 4.การดำเนินงานตามแผนและโครงการ - ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชน โดยนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาใช้เพื่อสร้างความสามัคคีและการพัฒนาที่ยั่งยืน 5.การติดตามประเมินผล - ใช้การจัดทำแบบประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้วาจาที่สุภาพ มีความเอื้ออาทร และวางตนให้เหมาะสม ผลการวิจัยข้อที่ 2: กระบวนการการใช้หลักสังคหวัตถุ 4 กระบวนการการใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชน เรียงลำดับดังนี้: เศรษฐกิจ - นำหลักธรรมมาแก้ไขปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปัญหาปากท้อง ความยากจน ยาเสพติด เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เสริมและพึ่งพาตนเองได้ สังคม - สร้างสังคมที่น่าอยู่ ลดช่องว่างความแตกต่างของชนชั้น สร้างความรัก ความสามัคคี และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน การเมืองการปกครอง - ส่งเสริมกิจกรรมชุมชน ให้ความรู้ มีการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดความสามัคคีและการวางตนที่เหมาะสม ผลการวิจัยข้อที่ 3: ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา แนวทางการพัฒนาชุมชนโดยการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 มีดังนี้: หลักทาน - มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันอย่างทั่วถึง ทำให้คนในชุมชนรักใคร่สามัคคี หลักปิยาวาจา - ใช้ในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ใช้วาจาที่สุภาพ ทำให้ชุมชนให้เกียรติซึ่งกันและกัน หลักอัตถจริยา - ทำให้คนในชุมชนเกิดความรัก ห่วงหาญ เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม หลักสมานัตตตา - สร้างความเท่าเทียมกันในสังคม เกิดความเคารพซึ่งกันและกัน รวมถึงการวางตัวเหมาะสม รู้กาลเทศะ

2) ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกุดชุม จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 การให้บริการมีความต่อเนื่องโดยไม่หยุดชะงักเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน (ทาน, อรรถจริยา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 องค์การมีกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้บริการประชาชน ได้อย่างต่อเนื่องและไม่เกิดช่องว่างในการบริการ (อรรถจริยา, สมานัตตดา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ต่อมาคือข้อที่ 1 บุคลากรได้สื่อสารและประสานงานกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อแจ้งความคืบหน้าของการดำเนินงานด้วยความเคารพและไว้วางใจ (ปิยวาจา, อรรถจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ต่อมาคือข้อที่ 5 การให้บริการต่อเนื่องสะท้อนให้เห็นถึงความเสมอภาคในการดูแลประชาชนอย่างทั่วถึงโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ (อรรถจริยา, สมานัตตดา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 3 บุคลากรมีความรับผิดชอบในการติดตามงานที่ค้างอยู่และแสดงความเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนอย่างจริงจัง (อรรถจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า

สะท้อนให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง ได้บูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเข้ากับการปฏิบัติงานในระดับสูง โดยมีสาเหตุที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อ ดังนี้ข้อ 2 (สูงสุด $\bar{X} = 4.51$) ข้อ 2 เรื่อง การให้บริการมีความต่อเนื่องโดยไม่หยุดชะงักเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อคุณภาพชีวิตประชาชน (ทาน, อรรถจริยา) ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากที่สุด เนื่องจากหลักธรรม "ทาน" ซึ่งหมายถึงการให้และเสียสละโดยไม่หวังผลตอบแทน เป็นคุณลักษณะที่สามารถแสดงออกมาให้เห็นชัดเจนในเชิงโครงสร้างการทำงาน เช่น การไม่หยุดให้บริการกะทันหัน งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสังคหวัตถุพบว่าเมื่อองค์กรมีการบูรณาการหลักอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์) คุณภาพการบริการประชาชนจะปรับตัวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ความต่อเนื่องของบริการนี้ยังตรงกับความต้องการพื้นฐานของประชาชนในพื้นที่ อำเภอปากช่อง ซึ่งเป็นพื้นที่กึ่งเมืองที่มีความหลากหลายของประชากรและต้องการบริการสาธารณะที่ไม่ขาดตอน ข้อ 4 (รองลงมา $\bar{X} = 4.46$) ข้อ 4 เรื่อง กลไกการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน (อรรถจริยา, สมานัตตดา) ได้ค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา เนื่องจากหลักสมานัตตดา (การวางตนเสมอต้นเสมอปลาย) เป็นหลักปฏิบัติที่ผู้บริหารท้องถิ่นในระดับนโยบายได้รับการส่งเสริมอย่างเป็นระบบ ผ่านกฎหมายปกครองท้องถิ่นและแนวทางธรรมาภิบาล การทำงานแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานถือเป็นจุดแข็งของ อปท. ที่มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ชัดเจนตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ จึงทำให้บุคลากรรับรู้และปฏิบัติได้ในระดับสูง ข้อ 1 และ ข้อ 5 ($\bar{X} = 4.43$ เท่ากัน) ข้อ 1 (ปิยวาจา, อรรถจริยา) ว่าด้วยการสื่อสารและประสานงานกับประชาชน และ ข้อ 5 (อรรถจริยา, สมานัตตดา) ว่าด้วยความเสมอภาคในการดูแลประชาชน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ระดับมาก สาเหตุที่ทั้งสองข้ออยู่ในระดับใกล้เคียงกันคือ หลักปิยวาจาและสมานัตตดาต้องอาศัยการปฏิบัติเชิงทัศนคติและพฤติกรรมส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีความแปรปรวนตามบริบทแต่ละพื้นที่ การสื่อสารอย่างสม่ำเสมอและการบริการอย่างเสมอภาคเป็นเรื่องที่ประชาชนคาดหวังสูงแต่อาจสังเกตเห็นความแตกต่างได้ในบางสถานการณ์ ทำให้การประเมินไม่สูงเท่าข้อที่มีผลเชิงรูปธรรมที่

มองเห็นได้ชัด ข้อ 3 (ต่ำสุด $\bar{X} = 4.37$) ข้อ 3 เรื่อง ความรับผิดชอบในการติดตามงานค้างและแสดงความเอาใจใส่ต่อปัญหาประชาชน (อรรถจริยา) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แม้ยังอยู่ในระดับมาก สาเหตุสำคัญที่ทำให้ต่ำกว่าข้ออื่น ได้แก่ ปัญหาเชิงระบบ การติดตามงานค้างต้องอาศัยระบบฐานข้อมูล กลไกการจัดการคดี และการบริหารเวลาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งหลายองค์กรท้องถิ่นยังขาดทรัพยากรและเครื่องมือที่เพียงพอ ลักษณะงานที่มองไม่เห็น การ "ติดตามงานค้าง" เป็นกิจกรรมเบื้องหลังที่ประชาชนรับรู้ได้ยากหากไม่มีการรายงานผล ต่างจากการให้บริการที่ต่อเนื่องซึ่งเห็นได้โดยตรง ภาระงานที่มาก บุคลากร อปท. มักมีภาระงานหลายหน้าที่พร้อมกัน ทำให้การดูแลงานค้างไม่ได้รับความสำคัญเป็นอันดับแรกเสมอไป สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่าหลักอรรถจริยาในมิติของการเอาใจใส่เชิงลึกต้องการการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยรวม ผลลัพธ์นี้สะท้อนว่า อปท. ในอำเภอปากช่องมีความเข้มแข็งในมิติการบริการเชิงนโยบายและโครงสร้าง แต่ยังต้องเสริมสร้างหลักอรรถจริยาในมิติปฏิบัติการเฉพาะราย เช่น การติดตามงานและการดูแลปัญหาของประชาชนอย่างใส่ใจและจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วรวิทย์ คงนอง (2566)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนางหลง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัย 1. สภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลนางหลงมีการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับดี โดยมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับองค์ประกอบ 10 ประการ หลักประสิทธิผล มีการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ หลักประสิทธิภาพ: มีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด หลักการตอบสนอง มีการดำเนินการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนที่รวดเร็ว หลักการรับผิดชอบ มีการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบต่อการดำเนินการ หลักความโปร่งใส: มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาหลักการมีส่วนร่วม มีการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ หลักการกระจายอำนาจ มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ หลักนิติธรรม มีการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย หลักความเสมอภาค มีการให้บริการประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน หลักมุ่งเน้นฉันทามติ มีการสนับสนุนให้หาข้อยุติร่วมกันโดยไม่เกิดความขัดแย้ง 2. ปัญหาและอุปสรรค มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งต้องนำข้อเสนอแนะมาพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของอบต.นางหลงให้ดีขึ้นต่อไปในอนาคต

3) ด้านการให้บริการเพียงพอ ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 3 การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรมีการ

คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนและความจำเป็นในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นหลัก (ทาน, อรรถจริยา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ ข้อที่ 4 บุคลากรแสดงความตั้งใจในการให้บริการโดยไม่ปฏิเสธหรือละเลยแม้ในยามที่มีภาระงานมาก (อรรถจริยา, สมานัตตดา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) ต่อมาคือข้อที่ 5 การกระจายจุดบริการและช่องทางการติดต่อมีความเพียงพอเพื่อให้ประชาชนทุกพื้นที่สามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม (ทาน, สมานัตตดา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) ต่อมาคือข้อที่ 2 บุคลากรให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนเพียงพอด้วยถ้อยคำที่เข้าใจง่ายและเป็นมิตร (ทาน, ปิยวาจา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 องค์การจัดสรรทรัพยากรและบุคลากรอย่างเพียงพอเพื่อให้การบริการ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง (ทาน, อรรถจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า

สะท้อนว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่องได้บูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเข้ากับการให้บริการประชาชนในระดับที่น่าพอใจ โดยแต่ละข้อมีนัยสำคัญที่สามารถอธิบายเหตุผลของลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ข้อ 3 ($\bar{X} = 4.50$) - สูงสุด การจัดระบบประมาณมุ่งประโยชน์สุขประชาชน ข้อนี้ได้คะแนนสูงที่สุดเนื่องจากเชื่อมโยงกับหลัก ทาน และ อรรถจริยา อย่างเป็นรูปธรรมที่สุด การจัดระบบประมาณเป็นกระบวนการที่ประชาชนสามารถสังเกตเห็นผลได้โดยตรงผ่านโครงการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งทำให้ประชาชนรับรู้ได้ง่ายว่าองค์กรให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวม นอกจากนี้ อำเภอปากช่องเป็นพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญที่มีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนรับรู้ถึงความพยายามในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน ข้อ 4 ($\bar{X} = 4.49$) - รองลงมา ความตั้งใจในการให้บริการแม้มีภาระงานมาก หลัก อรรถจริยา และ สมานัตตดา ในข้อนี้สะท้อนถึงทัศนคติและจิตสำนึกของบุคลากร ค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสองเพราะประชาชนสัมผัสได้โดยตรงจากปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ และการที่บุคลากรแสดงความทุ่มเทแม้งานหนักสร้างความประทับใจได้อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ยังมีความแตกต่างเล็กน้อยจากข้อ 3 เนื่องจากการปฏิบัติงานภายใต้ภาระงานหนักอาจมีความไม่สม่ำเสมอในช่วง ซึ่งอาจทำให้กลุ่มตัวอย่างบางส่วนให้คะแนนต่างกัน ข้อ 5 ($\bar{X} = 4.44$) - การกระจายจุดบริการให้เข้าถึงได้ทั่วถึง ข้อนี้อิงหลัก ทาน และ สมานัตตดา ในแง่ของความเสมอภาคทางพื้นที่ ค่าเฉลี่ยเริ่มลดลงเนื่องจากอำเภอปากช่องมีพื้นที่กว้างและมีชุมชนกระจายตัวหลายแห่ง ทำให้การกระจายจุดบริการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างเท่าเทียมยังเป็นความท้าทายประชาชนในพื้นที่ห่างไกลหรือชุมชนชายขอบอาจยังรับรู้ถึงความไม่เพียงพอของช่องทางการเข้าถึง ซึ่งกดคะแนนเฉลี่ยลงเล็กน้อย ข้อ 2 ($\bar{X} = 4.43$) การให้ข้อมูลครบถ้วนด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย หลัก

ทาน (การให้ข้อมูล) และ ปิยวาจา (การสื่อสารที่ไพเราะ) ในข้อนี้เป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกอบรมและความสามารถเฉพาะตัว การที่บุคลากรทุกคนจะสื่อสารด้วยภาษาที่ง่าย ครบถ้วน และเป็นมิตรอย่างสม่ำเสมอเป็นเรื่องที่ควบคุมได้ยากกว่าการจัดสรรงบประมาณ ทำให้ประชาชนบางกลุ่มยังรับรู้ถึงช่องว่างในการสื่อสารอยู่บ้าง ข้อ 1 ($\bar{X} = 4.42$) - ต่ำสุด การจัดสรรทรัพยากรและบุคลากรให้เพียงพอ ข้อนี้ซึ่งอ้างอิงหลัก ทาน และ อตถจริยา ได้รับค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เพราะเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเผชิญอยู่อย่างเป็นระบบ ข้อจำกัดด้านกรอบอัตรากำลังตามระเบียบของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รวมถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐ ทำให้การเพิ่มจำนวนบุคลากรหรือทรัพยากรทำได้ไม่ทันต่อความต้องการของประชาชนที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในพื้นที่เมืองเติบโตอย่างปากช่อง

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระปริยญา อนุตตรโร (บุญแผ้ว) และพรเดช เสมานู (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยข้อที่ 1: การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชนการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชนมี 5 ขั้นตอน เรียงลำดับดังนี้ 1.การศึกษาชุมชน - นำหลักปิยวาจามาใช้ในการแสวงหาข้อมูล พุดจาด้วยความสุภาพในการสัมภาษณ์ สอบถาม หรือสำรวจข้อมูล การประชุม การสัมมนา และประชาคมหมู่บ้าน 2.การให้การศึกษาแก่ชุมชน - เป็นกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาโดยการมีส่วนร่วม ผ่านการประชุมหมู่บ้าน การสัมมนา การประชุมต่าง ๆ โดยใช้วาจาที่สุภาพในการสร้างความเข้าใจ 3.การวางแผนและโครงการ - ใช้หลักทาน (การให้ข้อมูล) ปิยวาจา (มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี) อตถจริยา (ทำประโยชน์ส่วนรวม) และสมานัตตตา (ความรับผิดชอบต่อชุมชน) 4.การดำเนินงานตามแผนและโครงการ - ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชน โดยนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาใช้เพื่อสร้างความสามัคคีและการพัฒนาที่ยั่งยืน 5.การติดตามประเมินผล - ใช้การจัดทำแบบประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้วาจาที่สุภาพ มีความเอื้ออาทร และวางตนให้เหมาะสม ผลการวิจัยข้อที่ 2 กระบวนการการใช้หลักสังคหวัตถุ 4 กระบวนการการใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชน เรียงลำดับดังนี้: เศรษฐกิจ - นำหลักธรรมมาแก้ไขปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปัญหาปากท้อง ความยากจน ยาเสพติด เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เสริมและพึ่งพาตนเองได้ สังคม - สร้างสังคมที่น่าอยู่ ลดช่องว่างความแตกต่างของชนชั้น สร้างความรัก ความสามัคคี และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน การเมืองการปกครอง - ส่งเสริมกิจกรรมชุมชน ให้ความรู้ มีการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดความสามัคคีและการวางตนที่เหมาะสม ผลการวิจัยข้อที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการ

พัฒนา แนวทางการพัฒนาชุมชนโดยการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 มีดังนี้: หลักทาน - มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันอย่างทั่วถึง ทำให้คนในชุมชนรักใคร่สามัคคี หลักปิยวาจา - ใช้ในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ใช้วาจาที่สุภาพ ทำให้ชุมชนให้เกียรติซึ่งกันและกัน หลักอัทธจริยา - ทำให้คนในชุมชนเกิดความรัก ห่วงเห่น เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม หลักสมานัตตตา - สร้างความเท่าเทียมกันในสังคม เกิดความเคารพซึ่งกันและกัน รวมถึงการวางตัวเหมาะสม รู้กาลเทศะ

4) ด้านการให้บริการตรงเวลา ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 การให้บริการตรงต่อเวลาไม่มีการแบ่งแยกหรือให้สิทธิพิเศษแก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่เป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน (อัทธจริยา, สมานัตตตา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมา คือ ข้อที่ 1 องค์กรกำหนดระยะเวลาการให้บริการที่ชัดเจนและมุ่งมั่นที่จะดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนดเพื่อประโยชน์ของประชาชน (ทาน, อัทธจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) ต่อมาคือ ข้อที่ 4 องค์กรมีระบบการจัดการเวลาที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการ (อัทธจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) ต่อมาคือข้อที่ 2 บุคลากรสื่อสารและแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาการให้บริการอย่างชัดเจนและสุภาพเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสวางแผนได้ (ปิยวาจา, อัทธจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 3 บุคลากรแสดงความเอาใจใส่และรวดเร็วในการดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทันท่วงทีตามที่สัญญาไว้ (ปิยวาจา, อัทธจริยา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ

ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ภาพรวมด้านการให้บริการตรงเวลาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) โดยลำดับค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อสะท้อนให้เห็นความแตกต่างที่น่าสนใจระหว่าง นโยบายเชิงสถาบันกับการปฏิบัติเชิงบุคคล ดังนี้ ข้อ 5 ($\bar{X} = 4.48$) - สูงสุด ความเท่าเทียมในการให้บริการตรงเวลา ข้อนี้ซึ่งอิงหลัก อัทธจริยา และ สมานัตตตา ได้คะแนนสูงสุด เนื่องจากหลักสมานัตตตาทะมัยถึงการวางตนเสมอต้นเสมอปลาย ไม่เลือกปฏิบัติ และให้บริการตามลำดับก่อนหลังอย่างเป็นธรรม ประชาชนรับรู้ได้โดยตรงว่าการให้บริการไม่มีการแบ่งแยกหรือเปิดช่องให้ผู้มีเส้นสาย ซึ่งตรงกับงานวิจัยอื่นที่พบว่าหลักสมานัตตตาสรางความพึงพอใจในระดับสูงเพราะตอบโจทยความต้องการพื้นฐานของประชาชนว่า "ได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรม" นอกจากนี้ การที่ อปท. ในอำเภอปากช่องสามารถบังคับใช้หลักเกณฑ์การให้บริการตามลำดับคิวได้อย่างเป็นรูปธรรม ยิ่งเสริมให้ประชาชนมั่นใจในความเที่ยงตรงขององค์กร ข้อ 1 ($\bar{X} = 4.47$) - รองลงมา การกำหนดระยะเวลาบริการที่ชัดเจน หลัก ทาน และ อัทธจริยา ในข้อนี้แสดงออกผ่านการที่องค์กรกำหนดกรอบเวลาให้บริการอย่างเป็นลายลักษณ์

อักษรชัดเจน ค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสองเพราะการกำหนดระยะเวลาเป็นมาตรการ เชิงสถาบัน ที่ควบคุมได้ง่าย และองค์กรสามารถประกาศหรือแสดงไว้ที่สำนักงานให้ประชาชนรับรู้ได้ทันที การมี กรอบเวลาที่ชัดเจนสอดคล้องกับแนวทางธรรมาภิบาลที่เน้นความโปร่งใส ทำให้ประชาชนให้คะแนน ความเชื่อถือสูง ข้อ 4 ($\bar{X} = 4.42$) ระบบจัดการเวลาที่มีประสิทธิภาพ ข้อนี้อิงหลัก อัตถจริยา เพียง หลักเดียว และเป็นเรื่องของประสิทธิภาพเชิงระบบที่ต้องอาศัยการลงทุนทางเทคโนโลยีและการ บริหารจัดการภายใน ค่าเฉลี่ยเริ่มลดลงเพราะการพัฒนาระบบจัดการเวลาที่มีประสิทธิภาพต้องใช้ทั้ง งบประมาณ บุคลากรที่มีทักษะ และการปรับกระบวนการทำงาน ซึ่งยังเป็นข้อจำกัดของ อปท. หลาย แห่งโดยเฉพาะในส่วนระบบคิวดิจิทัลหรือระบบนัดหมายล่วงหน้า ข้อ 2 ($\bar{X} = 4.42$) การสื่อสาร ระยะเวลาบริการอย่างชัดเจน หลัก ปิยวาจา และ อัตถจริยา ในข้อนี้เน้นทักษะการสื่อสารของ บุคลากรเป็นรายบุคคล ค่าเฉลี่ยเท่ากับข้อ 4 (4.42) เนื่องจากคุณภาพการสื่อสารมีความแปรปรวนสูง ตามตัวบุคคล บุคลากรบางส่วนอาจสื่อสารข้อมูลระยะเวลาได้ไม่ชัดเจนหรือไม่สม่ำเสมอ ประชาชน บางกลุ่มจึงยังรู้สึกว่าคุณสมบัติที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการวางแผน ซึ่งสะท้อนว่าการพัฒนาทักษะปิยวาจา ในมิติเวลาบริการยังต้องการการฝึกอบรมเพิ่มเติม ข้อ 3 ($\bar{X} = 4.38$) ต่ำสุด ความเอาใจใส่และ รวดเร็วในทางปฏิบัติ ข้อนี้ได้รับค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เนื่องจากเชื่อมโยงกับหลัก ปิยวาจา และ อัตถจริยา ในระดับการปฏิบัติจริงของบุคลากรแต่ละคนที่ต้องแสดงออกอย่างสม่ำเสมอทุกวัน สาเหตุหลักที่ คะแนนต่ำสุดสามารถอธิบายได้จากหลายปัจจัย ดังนี้ บุคลากรไม่เพียงพอ เมื่อภาระงานหนัก การ รักษาความรวดเร็วและเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอทำได้ยาก ประชาชนบางรายต้องรอนานหรือต้อง กลับมาติดตามงานหลายครั้ง ช่องว่างระหว่างสัญญา กับผลลัพธ์ ข้อนี้วัดที่ "การทำตามสัญญาไว้" ซึ่งเป็นมาตรฐานที่เข้มงวดกว่าการกำหนดนโยบายเพียงอย่างเดียว เมื่อมีความล่าช้าเกิดขึ้นจริง ประชาชนจะรับรู้ได้ทันที ความแตกต่างเชิงบุคคล ความเอาใจใส่ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของบุคลากรแต่ละ คน ซึ่งควบคุมได้ยากกว่าระบบหรือนโยบายองค์กร สรุปนัยเชิงเปรียบเทียบ ลำดับค่าเฉลี่ยในด้านนี้ สะท้อนรูปแบบที่ชัดเจน คือยังเป็นเรื่องที่ไม่ใกล้ชิดกับการปฏิบัติตัวจริงของบุคลกรรายบุคคล คะแนน ยิ่งต่ำ กล่าวคือ สิ่งที่ควบคุมได้ง่ายในระดับองค์กร ได้คะแนนสูง ส่วน สิ่งที่ต้องพึ่งพาจิตสำนึกและ พฤติกรรมรายบุคคลในชีวิตจริง ได้คะแนนต่ำกว่า สะท้อนว่าการบูรณาการหลักปิยวาจาและอัตถ จริยาในเชิงปฏิบัติยังต้องการการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระพิน อนิโย (พลเสน) (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบูร ณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอสรี ประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1. หลักสังคหวัตถุธรรมส่งเสริมการ บริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด หลักสมานัตตตา (ความสม่ำเสมอ) รองลงมา หลักอัตถจริยา (การช่วยเหลือ

กัน) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ หลักทาน (การให้) 2. การบูรณาการส่งเสริมการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การบูรณาการส่งเสริมการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าลำดับที่หนึ่ง คือ ด้านการปฏิบัติราชการ ลำดับที่สอง คือ ด้านการพัฒนาองค์กร ลำดับที่สาม คือ ด้านคุณภาพการให้บริการ และลำดับสุดท้าย คือ ด้านแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. ข้อเสนอแนะ คือ เทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรีควรกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ มีวิธีการปฏิบัติงาน และยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ควรมีกำหนดแนวทางการให้บริการ การวัดผลประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ให้กำลังใจ และรางวัลสำหรับผู้ปฏิบัติดีเป็นประจำปี ทุกๆปีควรส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรม สัมมนาและศึกษาต่อ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้มีความเชี่ยวชาญตามตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละบุคคล

5) ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบางแพ จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 การให้บริการมีความเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติจากฐานะ เชื้อชาติ หรือความแตกต่างอื่นใด และมุ่งเน้นประโยชน์สุขของทุกคนเท่าเทียมกัน (ทาน, อุตถจริยา, สมานัตตตา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา คือ ข้อที่ 5 องค์กรจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้บริการประชาชนทุกกลุ่มอย่างเป็นธรรมโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก (ทาน, สมานัตตตา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) ต่อมาคือข้อที่ 3 องค์กรมีนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการสาธารณะของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย (อุตถจริยา, สมานัตตตา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ต่อมาคือข้อที่ 1 บุคลากรให้บริการและสื่อสารกับประชาชนทุกคนด้วยความเคารพและมีถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยนเท่าเทียมกัน (ปิยวาจา, สมานัตตตา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงการให้บริการคำนึงถึงความเป็นธรรมและความเท่าเทียมในการดูแลประชาชนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ (อุตถจริยา, สมานัตตตา) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนในอำเภอบางแพรับรู้และพึงพอใจต่อความเสมอภาคในการให้บริการในระดับสูงมาก การอธิบายแบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ สาเหตุที่ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสาเหตุที่ข้อ 4 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สาเหตุที่ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเสมอภาคเป็นด้านที่บูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมหลายข้อพร้อมกัน โดยเฉพาะ ทาน (การให้และเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม) สมานัตตตา

(การวางแผนสมอดันเสมอปลาย ไม่เลือกปฏิบัติ) และ อัตถจริยา (การปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นอย่างแท้จริง) รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 มาตรา 283 กำหนดชัดเจนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดบริการสาธารณะด้วยความเสมอภาค ความต่อเนื่อง และความโปร่งใส ทำให้องค์กรมีกรอบปฏิบัติที่ชัดเจนในด้านนี้มากกว่าด้านอื่น ข้อที่ 2 และข้อที่ 5 ค่าเฉลี่ยสูงสุดรวม ($\bar{X} = 4.59$) ข้อที่ 2 (ความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติจากฐานะ เชื้อชาติ หรือความแตกต่างอื่นใด) มีค่าสูงสุดรวม เนื่องจากเป็นสิ่งที่ประชาชนสัมผัสได้โดยตรงในทุกครั้งที่ใช้บริการ

และงานวิจัยหลายชิ้นยืนยันว่าการที่เจ้าหน้าที่ใช้มาตรฐานแบบฟอร์มเดียวกัน ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนเหมือนกัน โดยไม่มีสิทธิพิเศษใด ๆ ทำให้ประชาชนพึงพอใจในระดับสูงมาก ข้อที่ 5 (การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอย่างเป็นธรรม) มีค่าสูงสุดรวมด้วย เพราะหลักทวนในระดับองค์กรหมายถึงการเสียสละทรัพยากรเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งประชาชนสามารถมองเห็นผลได้จากโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และบริการสังคมที่ครอบคลุมทุกกลุ่ม ข้อที่ 3 และข้อที่ 1 ค่าเฉลี่ยลำดับกลาง ($\bar{X} = 4.57$) ข้อที่ 3 (นโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนด้านความเสมอภาค) และ ข้อที่ 1 (บุคลากรสื่อสารด้วยความเคารพและถ้อยคำสุภาพอ่อนโยนเท่าเทียมกัน) มีค่าเท่ากันที่ 4.57 โดยทั้งสองข้อนี้สะท้อนการบูรณาการที่ได้ผ่านระเบียบและการฝึกอบรม ซึ่งองค์กรมีความพร้อมในระดับดี อย่างไรก็ตาม ปัญหาจากข้อที่ 1 ยังคงต้องพึงพาทักษะเฉพาะบุคคล จึงมีความสม่ำเสมอน้อยกว่าการปฏิบัติตามขั้นตอนเชิงโครงสร้าง ทำให้ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้อ 2 และข้อ 5 เล็กน้อย ข้อที่ 4: ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.51$) "การประเมินผลและปรับปรุงการให้บริการโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมอย่างสม่ำเสมอ" มีค่าต่ำสุดในกลุ่มนี้ด้วยสาเหตุสำคัญหลายประการ ดังนี้ เป็นกระบวนการที่มองไม่เห็นได้โดยตรง การประเมินผลและปรับปรุงเป็นงานภายในองค์กร ประชาชนไม่สามารถสังเกตเห็นหรือรับรู้ได้อย่างชัดเจนเหมือนการได้รับบริการโดยตรง จึงประเมินได้ยากและมักได้คะแนนต่ำกว่าสิ่งที่สัมผัสได้ต้องการความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอในระยะยาว อัตถจริยาในข้อนี้ต้องการความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่เพียงการปฏิบัติในครั้งใดครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากกว่าการปฏิบัติเป็นรายครั้ง ข้อจำกัดด้านระบบราชการและงบประมาณ การปรับปรุงบริการต้องผ่านกระบวนการงบประมาณ ระเบียบ และการอนุมัติจากหลายระดับ ทำให้ผลการปรับปรุงอาจไม่ปรากฏชัดเจนต่อประชาชนในระยะสั้น ความคาดหวังต่อการติดตามและประเมินผลยังสูง: ประชาชนมักต้องการเห็นผลการปรับปรุงที่จับต้องได้ และหากองค์กรยังไม่มีช่องทางรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายและโปร่งใส ประชาชนก็จะรับรู้ว่าการกระบวนการนี้ยังไม่ครบถ้วนเพียงพอ ช่องว่างระหว่างข้อที่มีค่าสูงสุด (4.59) และต่ำสุด (4.51) ในด้านนี้แคบมาก (0.08) แสดงว่าการให้บริการด้วยความเสมอภาคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่องมีความสม่ำเสมอสูงในทุกมิติ สอดคล้องกับงานวิจัยการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนา อบต. ซึ่งพบว่าเมื่อองค์กรมีผู้นำที่ยึดหลักทวนและสมานัตตตา ประชาชนทุกกลุ่มจะรับรู้ถึงความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการได้อย่างชัดเจน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระปริญญ์ อนุตโร (บุญแก้ว) และเพชรเดช เสมานู (2567)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยข้อที่ 1 การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชนการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชน มี 5 ขั้นตอน เรียงลำดับดังนี้ 1.การศึกษาชุมชน - นำหลักปิยวาจามาใช้ในการแสวงหาข้อมูล พูดจาด้วยความสุภาพในการสัมภาษณ์ สอบถาม หรือสำรวจข้อมูล การประชุม การสัมมนา และประชาคมหมู่บ้าน 2.การให้การศึกษาแก่ชุมชน - เป็นกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาโดยการมีส่วนร่วม ผ่านการประชุมหมู่บ้าน การสัมมนา การประชาคมต่าง ๆ โดยใช้วาจาที่สุภาพในการสร้างความเข้าใจ 3.การวางแผนและโครงการ - ใช้หลักทาน (การให้ข้อมูล) ปิยวาจา (มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี) อตถจริยา (ทำประโยชน์ส่วนรวม) และสมานัตตตา (ความรับผิดชอบต่อชุมชน) 4.การดำเนินงานตามแผนและโครงการ - ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชน โดยนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาใช้เพื่อสร้างความสามัคคีและการพัฒนาที่ยั่งยืน 5.การติดตามประเมินผล - ใช้การจัดทำแบบประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้วาจาที่สุภาพ มีความเอื้ออาทร และวางตนให้เหมาะสม ผลการวิจัยข้อที่ 2 กระบวนการการใช้หลักสังคหวัตถุ 4 กระบวนการการใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชน เรียงลำดับดังนี้: เศรษฐกิจ - นำหลักธรรมมาแก้ไขปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปัญหาปากท้อง ความยากจน ยาเสพติด เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เสริมและพึ่งพาตนเองได้ สังคม - สร้างสังคมที่น่าอยู่ ลดช่องว่างความแตกต่างของชนชั้น สร้างความรัก ความสามัคคี และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน การเมืองการปกครอง - ส่งเสริมกิจกรรมชุมชน ให้ความรู้ มีการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดความสามัคคีและการวางตนที่เหมาะสม ผลการวิจัยข้อที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา แนวทางการพัฒนาชุมชนโดยการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 มีดังนี้: หลักทาน - มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันอย่างทั่วถึง ทำให้คนในชุมชนรักใคร่สามัคคี หลักปิยวาจา - ใช้ในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ใช้วาจาที่สุภาพ ทำให้ชุมชนให้เกียรติซึ่งกันและกัน หลักอตถจริยา - ทำให้คนในชุมชนเกิดความรัก ห่วงเห่น เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม หลักสมานัตตตา - สร้างความเท่าเทียมกันในสังคม เกิดความเคารพซึ่งกันและกัน รวมถึงการวางตัวเหมาะสม รู้กาลเทศะ

และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระพิน อนิโฆ (พลเสน) (2565)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1. หลักสังคหวัตถุธรรมส่งเสริมการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด หลักสมานัตตตา (ความสม่ำเสมอ) รองลงมา หลักอตถจริยา (การช่วยเหลือ

กัน) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ หลักทาน (การให้) 2. การบูรณาการส่งเสริมการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การบูรณาการส่งเสริมการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าลำดับที่หนึ่ง คือ ด้านการปฏิบัติราชการ ลำดับที่สอง คือ ด้านการพัฒนาองค์กร ลำดับที่สาม คือ ด้านคุณภาพการให้บริการ และลำดับสุดท้าย คือ ด้านแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. ข้อเสนอแนะ คือ เทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรีควรกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ มีวิธีการปฏิบัติงาน และยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ควรมีการกำหนดแนวทางการให้บริการ การวัดผลประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ให้กำลังใจ และรางวัลสำหรับผู้ปฏิบัติดีเป็นประจำปี ทุกๆปีควรส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรม สัมมนาและศึกษาต่อ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้มีความเชี่ยวชาญตามตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละบุคคล

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภopakช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้

1) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภopakช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภopakช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริการก้าวหน้า ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ด้านการให้บริการเพียงพอ ด้านการให้บริการตรงเวลา และด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน) สามารถอธิบายได้จากหลายมิติดังนี้ บริบทองค์กรที่เหนือกว่าความแตกต่างทางเพศ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกเพศต่างปฏิบัติงานภายใต้โครงสร้าง กฎระเบียบ และมาตรฐานการให้บริการชุดเดียวกัน ทำให้ "กรอบอ้างอิง" ในการประเมินการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมไม่แตกต่างกัน จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ผู้ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน สะท้อนว่าเป็นปรากฏการณ์ที่พบได้ทั่วไปในการวิจัยลักษณะนี้

นอกจากนี้ งานวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลยังพบรูปแบบเดียวกันคือ บุคลากรที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ต่างกัน มี

ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน หลักธรรมที่มีลักษณะสากลและไม่จำเพาะเพศหลักสังคหวัตถุธรรมทั้ง 4 ประการ (ทาน ปิยวาจา อตถจริยา สมานัตตตา) เป็นหลักธรรมที่มุ่งเน้นการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอหน้า ครอบคลุมทุกเพศและทุกกลุ่มคน ดังนั้นเนื้อหาและคุณค่าของหลักธรรมนี้จึงไม่ผูกพันกับอัตลักษณ์ทางเพศโดยตรง ทำให้บุคลากรไม่ว่าชายหรือหญิงรับรู้และเข้าใจในทิศทางเดียวกัน ค่านิยมและการอบรมสั่งสอนที่คล้ายคลึงกัน บุคลากรท้องถิ่นในพื้นที่เดียวกัน (อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา) ย่อมได้รับการอบรม ปลูกฝัง และมีค่านิยมทางพุทธศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกัน ซึ่งทำให้กรอบการรับรู้เรื่องหลักธรรมมีความคล้ายคลึงกันโดยไม่ขึ้นกับเพศ งานวิจัยด้านบทบาทของพุทธศาสนาในสังคมไทยชี้ว่า ทั้งชายและหญิงต่างได้รับการสืบทอดค่านิยมทางพุทธศาสนาในระดับที่ใกล้เคียงกันในชีวิตประจำวัน มิติด้านความเท่าเทียมทางเพศในองค์กรสมัยใหม่ กระแสการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคปัจจุบันให้ความสำคัญกับความเสมอภาคทางเพศ ในการปฏิบัติราชการมากขึ้น ส่งผลให้ทัศนคติและความคิดเห็นของบุคลากรทั้งชายและหญิงที่มีต่อมาตรฐานการบริการและหลักธรรมในการปฏิบัติงานมีความใกล้เคียงกันมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของสังคหวัตถุข้อ สมานัตตตา (การวางตัวเสมอต้นเสมอปลาย) ที่ทุกคนพึงปฏิบัติอย่างเท่าเทียมโดยไม่แบ่งแยก ผลการวิจัยที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานในลักษณะนี้ไม่ถือว่าเป็นความล้มเหลวของการวิจัย แต่เป็นการค้นพบที่มีคุณค่าในตัวเอง กล่าวคือ เพศไม่ใช่ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้หลักสังคหวัตถุธรรมในบริบทของการพัฒนาองค์กร และยังแสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีความก้าวหน้าในด้านความเท่าเทียมทางเพศในการรับรู้บทบาทหน้าที่และคุณค่าองค์กร

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ปาริชาติ มณี (2565)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลหนองตำลึง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยข้อที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (อันดับ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (อันดับ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล (อันดับ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (อันดับ 4 - ต่ำที่สุด) ผลการวิจัยข้อที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพล ปัจจัยที่ไม่มีความแตกต่าง ประชาชนที่มีเพศและรายได้ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่แตกต่างกัน ปัจจัยที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน บทบาทในหมู่บ้าน/ชุมชน และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2** ว่า มีความเชื่อมั่นอย่างยิ่งว่าการนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการกับการพัฒนาการบริการ ก้าวหน้านั้นจะเป็นกุญแจสำคัญในการยกระดับคุณภาพการบริการสาธารณะของเราให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากล โดยผมให้ความสำคัญกับการนำหลักทานมาเป็นแนวทางในการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล เช่น การจัดทำระบบ Smart Service ที่ให้ประชาชนสามารถเข้าถึง

บริการของ อบต. ได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านสมาร์ทโฟน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศในปัจจุบัน นอกจากนี้ ผมยังมุ่งเน้นการนำหลักอัตถจริยามาพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจและเสียสละ โดยจัดให้มีโครงการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องทุกปี รวมถึงการสร้างระบบประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่สามารถนำผลมาปรับปรุงการบริการได้อย่างทันท่วงที เพื่อให้ อบต.ปากช่องเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประชาชนไว้วางใจและภาคภูมิใจได้อย่างแท้จริง

2) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริการก้าวหน้า ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ด้านการให้บริการเพียงพอ ด้านการให้บริการตรงเวลา และด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การที่บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมไม่แตกต่างกัน สามารถอธิบายสาเหตุได้หลายประการดังต่อไปนี้ บริบทการทำงานร่วมกันในองค์กรเดียว บุคลากรทุกช่วงอายุในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอปากช่องต่างปฏิบัติงานภายใต้ระเบียบ แนวปฏิบัติ และมาตรฐานการให้บริการชุดเดียวกัน ทำให้การรับรู้เกี่ยวกับหลักสังคหัตถุธรรมในการพัฒนาองค์กรมีลักษณะที่สอดคล้องกันโดยไม่ขึ้นอยู่กับช่วงวัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมสังคหัตถุ 4 ของเทศบาล ที่พบว่าประชาชนและบุคลากรที่มีอายุต่างกันมีความเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมสังคหัตถุ 4 ไม่แตกต่างกัน หลักสังคหัตถุธรรมเป็นหลักธรรมสากลข้ามวัย หลักสังคหัตถุธรรมทั้ง 4 ประการ (ทาน ปิยวาจา อัตถจริยา สมานัตตตา) เป็นหลักธรรมที่ถูกปลูกฝังผ่านการศึกษาและวัฒนธรรมไทยตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้บุคลากรทุกช่วงอายุมีการซึมซับและรับรู้คุณค่าของหลักธรรมนี้ในระดับใกล้เคียงกัน

งานวิจัยด้านการปฏิบัติทางพุทธศาสนาในประเทศไทยพบว่า แม้อายุจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการนับถือพุทธศาสนา แต่ในบริบทของการทำงานในองค์กรสาธารณะ การรับรู้หลักธรรมมักถูกกำหนดโดยบทบาทหน้าที่มากกว่าช่วงวัย ประสบการณ์และวัยวุฒิที่ชดเชยกัน แม้บุคลากรสูงอายุจะมีประสบการณ์มากกว่า แต่บุคลากรรุ่นใหม่ก็มีการศึกษาและรับรู้แนวคิดการบริการสาธารณะที่ทันสมัย ทำให้ทั้งสองกลุ่มมีการประเมินหลักสังคหัตถุธรรมในระดับที่ไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ เป็นปรากฏการณ์ที่เรียกว่า "การชดเชยระหว่างรุ่น" (Intergenerational Compensation) ความเชื่อมโยงระหว่างวัฒนธรรมไทยและการเคารพคนทุกรุ่น วัฒนธรรมไทยมีลักษณะเฉพาะที่เน้นการเคารพผู้อาวุโสและการอยู่ร่วมกันข้ามรุ่นในลักษณะที่ประสานกลมเกลียว

ทำให้ค่านิยมในการให้บริการด้วยความเสมอภาคและการบริการด้วยใจ ซึ่งเป็นแก่นของสังคหวัตถุธรรม ถูกรับรู้ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอในทุกช่วงอายุ ผลการวิจัยที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานในกรณีนี้มีคุณค่าทางวิชาการที่สำคัญ กล่าวคือ อายุไม่ใช่ตัวแปรที่กำหนดความแตกต่างในการรับรู้หลักสังคหวัตถุธรรม ในบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพลังของ "วัฒนธรรมองค์กร" และ "หลักธรรมที่มีความเป็นสากล" ที่สามารถสร้างความเป็นเอกภาพในความคิดเห็นของบุคลากรได้ข้ามช่วงวัย

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม และคณะ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “นโยบายการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว้า อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัย พบว่า 1) นโยบายให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระดับเพศ อายุและระดับการศึกษามีผลต่อความคิดเห็นต่อนโยบายการให้บริการประชาชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ข้อเสนอแนะต่อนโยบายให้บริการประชาชน คือ เจ้าหน้าที่ควรเอาใจใส่การให้บริการด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว ทันต่อเวลา คิดเป็นร้อยละ 4.55 รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ควรตรวจสอบเอกสารเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยและแนะนำให้ประชาชนได้ คิดเป็นร้อยละ 3.79 และเจ้าหน้าที่ควรพูดชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจด้วยความสุภาพอ่อนน้อม คิดเป็นร้อยละ 2.78 องค์ความรู้จากการวิจัย คือ การนำหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 มาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชนของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจต่อการเข้ารับบริการในด้านต่างๆ และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 กล่าวว่า การให้บริการต่อเนื่องนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการบริการที่ดีไม่ใช่เพียงแค่ทำได้ครั้งเดียวแล้วหยุด หากแต่ต้องมีความสม่ำเสมอและต่อเนื่องเหมือนดั่งน้ำที่ไหลไม่ขาดสาย หลักธรรมที่สำคัญในเรื่องนี้คือหลักทาน ซึ่งไม่ได้หมายถึงการให้ทรัพย์สินของเพียงอย่างเดียว แต่หมายรวมถึงการให้เวลา ความเอาใจใส่ และความทุ่มเทในการดูแลประชาชนอย่างไม่ขาดตอน บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรปลูกฝังจิตสำนึกแห่งการให้นี้ให้ยังรากลึกในการปฏิบัติงานทุกวัน

3) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริการก้าวหน้า ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ด้านการให้บริการเพียงพอ ด้านการให้บริการตรงเวลา และด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การที่บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมไม่

แตกต่างกัน สามารถอธิบายสาเหตุได้จากหลายมิติดังต่อไปนี้ หลักธรรมที่ซึมซับจากวัฒนธรรม ไม่ใช่จากการศึกษาในระบบ หลักสังคหวัตถุธรรมเป็นหลักธรรมที่ชาวไทยรับรู้และซึมซับผ่านครอบครัว วัด และสังคม มาตั้งแต่วัยเด็ก มิใช่เพียงจากการศึกษาในระบบโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย งานวิจัยด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในนักเรียนพบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและระดับคุณธรรมจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าค่านิยมทางธรรมมีรากฐานจากบริบทสังคมและครอบครัวมากกว่าระดับการศึกษาที่ได้รับ และงานวิจัยด้านค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนยังยืนยันว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการปฏิบัติตามหลักค่านิยมพื้นฐานไม่แตกต่างกัน พุทธศาสนาเป็นรากฐานร่วมของสังคมไทยทุกระดับชั้น ประเทศไทยมีประชากรนับถือพุทธศาสนาถึงร้อยละ 94.6 ทำให้หลักธรรมทางพุทธศาสนา รวมถึงหลักสังคหวัตถุธรรม ได้รับการยอมรับและปฏิบัติในฐานะวัฒนธรรมประจำชาติ มิใช่ความรู้เฉพาะของผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง ด้วยเหตุนี้ บุคลากรที่จบการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี จึงมีการรับรู้เรื่องหลักสังคหวัตถุธรรมในระดับที่คล้ายคลึงกัน เนื่องจากได้รับการปลูกฝังจากสภาพแวดล้อมทางสังคมเดียวกัน การทำงานในองค์กรสร้างกรอบอ้างอิงร่วมโดยไม่คำนึงถึงวุฒิ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับการศึกษาต่างผ่านกระบวนการอบรม สัมมนา และการพัฒนาบุคลากรตามระเบียบราชการชุดเดียวกัน ทำให้มีความเข้าใจเรื่องการบริหารสาธารณะและหลักธรรมในการพัฒนาองค์กรในทิศทางเดียวกัน โครงสร้างองค์กรกำหนดพฤติกรรมมากกว่าวุฒิการศึกษา ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคลากรทุกระดับการศึกษาต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการให้บริการ กฎหมาย และระเบียบที่กำหนดไว้เหมือนกัน ความแตกต่างของวุฒิการศึกษาจึงส่งผลต่อ ลักษณะของงาน ที่รับผิดชอบมากกว่า พิจารณาหรือการรับรู้คุณค่าขององค์กร ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า ระดับการศึกษาเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลจำกัดต่อการรับรู้หลักสังคหวัตถุธรรม ในบริบทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากหลักธรรมดังกล่าวมีรากฐานมาจากวัฒนธรรมและสังคมไทย ซึ่งเข้าถึงได้โดยไม่ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาที่ได้รับในระบบ และยังสะท้อนว่าองค์กรประสบความสำเร็จในการสร้างความเข้าใจเรื่องหลักธรรมในการพัฒนาองค์กรให้กับบุคลากรทุกระดับได้อย่างทั่วถึง

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กริธา คงพยัคฆ์ และคณะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะของเทศบาลตำบลจันดี อำเภอนางิ้ว จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่าผลการวิจัยข้อที่ 1 ระดับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรม การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการหลักธรรม เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ หลักอัตถจริยา (ความมานะมุ่งมั่น ตั้งใจ ทั้งร่างกายและแรงใจ) – ค่าเฉลี่ยสูงสุด ตัวอย่าง เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นเพื่อให้ประชาชนพึงพอใจ หลักปิยวาจา (สุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์) ตัวอย่าง เจ้าหน้าที่

พุดจากประชาชนด้วยความสุภาพและเป็นกันเอง หลักสมานัตตตา (ความเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ) ตัวอย่าง การให้บริการตามลำดับ ก่อนหลัง โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ หลักทาน (ความเอื้อเฟื้อ เพื่อแผ่ เสียดสละ) – ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตัวอย่าง การให้บริการด้วยจิตสำนึกที่ต้องการช่วยเหลือประชาชน ผลการวิจัยข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้ ปัจจัยที่ไม่มีความแตกต่าง เพศ ปัจจัยที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ผลการวิจัยข้อที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมที่ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเทศบาลตำบลจันดี ควร ด้านหลักอัตถจริยา - จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชน เช่น การ ทำบุญตักบาตรร่วมกันในวันสำคัญทางศาสนา ด้านการพัฒนา - เพิ่มความรู้ และทักษะด้านการ ให้บริการแก่เจ้าหน้าที่ ด้านการสื่อสาร - เพิ่มช่องทางการสื่อสารและการแจ้งข้อมูลข่าวสาร และ สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2** ว่าผมมองว่าการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรม เข้ากับการให้บริการประชาชนนั้นเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุค ปัจจุบัน โดยเฉพาะหลักทาน ซึ่งหมายถึงการให้และการเสียสละ บุคลากรทุกคนต้องมีจิตใจพร้อม ให้บริการประชาชนอย่างเต็มกำลัง ไม่ว่าจะเป็นการให้ข้อมูล คำปรึกษา หรือการอำนวยความสะดวก ในด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอและรวดเร็ว นอกจากนี้ อบต.ปากช่องยังมีนโยบายพัฒนาระบบบริการให้ ครอบคลุมทุกกลุ่มประชาชน ทั้งการจัดหน่วยบริการเคลื่อนที่ลงพื้นที่ การพัฒนาช่องทางออนไลน์ และการเพิ่มจำนวนบุคลากรให้สอดคล้องกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นตามการเติบโตของชุมชน เพราะ อำเภอปากช่องเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ความต้องการ บริการสาธารณะจึงสูงขึ้นทุกปี หากบุคลากรทุกคนยึดมั่นในหลักธรรมและปฏิบัติงานด้วยความ โปร่งใส เอื้อเฟื้อ และมุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ผมเชื่อมั่นว่า อบต.จะเป็นองค์กรที่ประชาชน ไว้วางใจและพึงพาได้อย่างแท้จริงในระยะยาว

4) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการ หลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ บูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน และรายด้าน ได้แก่ ด้านการ บริการก้าวหน้า ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ด้านการให้บริการเพียงพอ ด้านการให้บริการตรงเวลา และ ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ที่เป็นเช่นนี้อภิปราย ได้ว่า การที่บุคลากรที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมไม่ แตกต่างกัน สามารถอภิปรายสาเหตุได้จากหลายมิติดังต่อไปนี้ เป้าหมายการบริการสาธารณะที่ทุก ตำแหน่งมีส่วนร่วม บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ข้าราชการ หรือพนักงานทั่วไป ต่างมีพันธกิจหลักร่วมกัน คือการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่ ทำให้

กรอบการรับรู้และการประเมินคุณค่าของหลักสัจจัตถธรรมในฐานะแนวทางการพัฒนาองค์กรมีลักษณะที่สอดคล้องกันโดยไม่ขึ้นกับตำแหน่งที่แตกต่างกัน เพราะทุกตำแหน่งล้วนมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน คือประโยชน์สุขของประชาชน วัฒนธรรมองค์กรที่สร้างความเป็นเอกภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการปฏิบัติงานตามระเบียบ กฎหมาย และมาตรฐานการให้บริการชุดเดียวกัน บุคลากรทุกตำแหน่งได้รับการอบรมและพัฒนาความรู้ในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้ค่านิยมและทัศนคติที่มีต่อหลักธรรมในการพัฒนาองค์กรมีความคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายนโยบายหรือฝ่ายปฏิบัติการ หลักสัจจัตถธรรมใช้ได้กับทุกตำแหน่งอย่างเท่าเทียม หลักสัจจัตถธรรมทั้ง 4 ประการ โดยเฉพาะ สมานัตตตา (ความเสมอต้นเสมอปลาย) และ อตถจริยา (การช่วยเหลือเกื้อกูล) มีลักษณะที่ครอบคลุมพฤติกรรมการทำงานของทุกระดับตำแหน่ง ไม่ได้เป็นหลักธรรมที่จำเพาะเจาะจงสำหรับผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงานเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง บุคลากรทุกตำแหน่งจึงสามารถนำไปปรับใช้กับบทบาทของตนได้อย่างเท่าเทียมกัน การรับรู้ปัญหาและความต้องการขององค์กรร่วมกัน บุคลากรทุกตำแหน่งในพื้นที่เดียวกัน (อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา) ย่อมสัมผัสและรับรู้บริบทความต้องการของประชาชนในพื้นที่เดียวกัน ทั้งด้านการบริการก้าวหน้า การบริการต่อเนื่อง การบริการเพียงพอ การบริการตรงเวลา และการบริการด้วยความเสมอภาค ซึ่งทำให้การประเมินความสำคัญของหลักสัจจัตถธรรมในแต่ละด้านมีระดับใกล้เคียงกัน แม้จะมีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน การตั้งสมมติฐานว่าตำแหน่งงานที่ต่างกันจะนำไปสู่ความคิดเห็นที่ต่างกันั้นนั้น อาจอ้างอิงจากแนวคิดที่ว่าผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างกว่าและรับรู้ภาพรวมองค์กรมากกว่าพนักงานระดับล่าง อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริง บุคลากรทุกระดับที่ปฏิบัติงานในองค์กรเดียวกันมักมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารและนโยบายขององค์กรผ่านช่องทางสื่อสารภายในอย่างทั่วถึง ทำให้ช่องว่างระหว่างตำแหน่งในด้านการรับรู้หลักธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ผลการวิจัยที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานในกรณีนี้มีนัยเชิงบวกที่สำคัญ กล่าวคือ ตำแหน่งงานไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการรับรู้และเห็นคุณค่าของหลักสัจจัตถธรรม บุคลากรทุกระดับตำแหน่งมีความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อการบูรณาการหลักธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จขององค์กรในการสร้างวัฒนธรรมธรรมาภิบาลที่ซึมลึกลงสู่บุคลากรทุกระดับอย่างแท้จริง

ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2** ว่า ผมให้ความสำคัญกับการให้บริการตรงเวลาเป็นอย่างมาก เพราะอำเภอปากช่องเป็นพื้นที่ที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ประชาชนและผู้ประกอบการจึงต้องการบริการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การนำหลักสัจจัตถธรรมมาบูรณาการในด้านนี้จึงสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่อย่างยิ่ง โดยหลักอตถจริยาและสมานัตตาทาจะช่วยกำกับให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา และให้บริการทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน นโยบายของ อบต.ปากช่องในปัจจุบันจึงมุ่งเน้นการกำหนดมาตรฐานระยะเวลาการให้บริการที่ชัดเจนในทุกประเภทงาน พร้อมนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วย

บริหารจัดการคิวและแจ้งเตือนประชาชนผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อลดระยะเวลาการรอคอยและเพิ่มความสะดวกสบาย นอกจากนี้ยังมีการประเมินผลการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการตรงเวลาในฐานะที่เป็นการแสดงออกถึงความเคารพและเอื้อเฟื้อต่อประชาชน และยังสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3** ว่า ผมมองว่าการให้บริการตรงเวลาเป็นตัวชี้วัดสำคัญของประสิทธิภาพองค์กร และการนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการในด้านนี้ถือเป็นแนวทางที่ตรงจุดมาก โดยเฉพาะหลักอตัลจิริยา ที่กำหนดให้บุคลากรต้องปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อประโยชน์ของประชาชน ซึ่งรวมถึงการบริหารเวลาในการให้บริการแต่ละขั้นตอนให้มีความรัดกุมและชัดเจน ในทางปฏิบัติ อบต.หนองน้ำแดงได้วางแนวทางในการกำหนดมาตรฐานระยะเวลาการให้บริการในแต่ละประเภทงาน พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนได้รับการภายในกรอบเวลาที่กำหนด

5) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร แตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ บูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริการก้าวหน้า ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ด้านการให้บริการเพียงพอ ด้านการให้บริการตรงเวลา และด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การที่บุคลากรที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมไม่แตกต่างกัน สามารถอธิบายสาเหตุได้จากหลายมิตติดังต่อไปนี้ รายได้ไม่ใช่ตัวกำหนดการรับรู้คุณค่าทางธรรม หลักสังคหวัตถุธรรมเป็นหลักธรรมที่มีรากฐานมาจากพุทธศาสนาซึ่งเน้นย้ำว่า "คุณค่าทางธรรมและการปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเอื้อเฟื้อ" ไม่ได้ขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจหรือรายได้

งานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องที่มีฐานะต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมมาปรับใช้ไปในทิศทางเดียวกัน และมองเห็นความสำคัญของหลักธรรมในระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพราะพุทธศาสนาถือว่าหลักธรรมใช้ได้กับทุกคนโดยไม่เลือกชนชั้นหรือฐานะ โครงสร้างรายได้ในระบบราชการที่ใกล้เคียงกัน บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับรายได้ตามโครงสร้างอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนที่กำหนดโดยระเบียบของทางราชการ ทำให้ช่องว่างระหว่างรายได้สูงสุดและต่ำสุดในองค์กรไม่ได้แตกต่างกันอย่างรุนแรงเมื่อเทียบกับภาคเอกชน ช่องว่างรายได้ที่ไม่สูงมากนักส่งผลให้บุคลากรทุกกลุ่มรายได้มีสภาพการทำงานและบริบทชีวิตที่ใกล้เคียงกัน จึงมีการรับรู้เรื่องการบูรณาการหลักธรรมในองค์กรในระดับที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ค่านิยมการรับใช้สาธารณะเหนือกว่าแรงจูงใจทางรายได้ บุคลากรท้องถิ่นส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการทำงานเพื่อรับใช้

ชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งเป็นค่านิยมที่ฝังรากลึกในวัฒนธรรมการรับราชการไทย งานวิจัยด้านการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า ทักษะคิดต่อการทำงานเพื่อสาธารณะและการรับรู้หลักธรรมาภิบาลขององค์กรไม่แตกต่างกันตามระดับรายได้ เพราะทุกคนล้วนมุ่งมั่นในพันธกิจการให้บริการประชาชนด้วยกันทั้งสิ้น พุทธศาสนาเป็นกรอบคุณค่าร่วมข้ามชนชั้นรายได้ ในสังคมไทยที่มีประชากรนับถือพุทธศาสนาสูงถึงร้อยละ 94.6 หลักธรรมทางพุทธศาสนาถูกนำมาใช้เป็นกลไกกำหนดคุณค่าทางศีลธรรมในทุกระดับสังคม ไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มที่มีรายได้สูงหรือต่ำ ด้วยเหตุนี้ ความเข้าใจและการยอมรับหลักสังคหวัตถุธรรมจึงไม่ถูกกำหนดโดยระดับรายได้ แต่ถูกกำหนดโดยการซึมซับวัฒนธรรมและค่านิยมทางพุทธศาสนาที่ทุกคนมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารงานท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลที่เน้นความโปร่งใสและเสมอภาคสำหรับบุคลากรทุกระดับ ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า รายได้เป็นตัวแปรที่ไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้หลักสังคหวัตถุธรรมในบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทางพุทธศาสนาที่ว่าธรรมะเป็นสมบัติสาธารณะที่ทุกคนเข้าถึงได้เท่าเทียมกัน และยังสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาองค์กรตามหลักธรรมสังคหวัตถุธรรมสามารถสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในหมู่บุคลากรได้ โดยไม่มีเส้นแบ่งทางเศรษฐกิจมาเป็นอุปสรรค

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสุนทร ธมมธโร (บุญคง) (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในชุมชนวัดหนองสนม จังหวัดระยอง” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยข้อที่ 1 การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 โดยรวม การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในชุมชนวัดหนองสนม จังหวัดระยอง อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าชุมชนวัดหนองสนมมีการนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาใช้ในชุมชนเป็นอย่างดีผลการวิจัยข้อที่ 2 การประยุกต์ใช้จำแนกเป็นรายด้าน 1. ด้านทาน (Dana) อยู่ในระดับมากประชาชนในชุมชนวัดหนองสนมให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี มีการแบ่งปันและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน 2. ด้านปิยวาจา (Piyavaca) อยู่ในระดับมากประชาชนในชุมชนหนองสนมพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะเสมอ พูดให้กำลังใจเพื่อนบ้าน ไม่ตำหนิกัน 3. ด้านอัตถจริยา (Atthacariya) อยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนในชุมชนเป็นจิตอาสา สามารถช่วยเหลือชุมชนอื่น ๆ ได้ตลอดเวลา มีความอนุเคราะห์แก่ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้พิการ แบ่งปันความรู้ให้แก่เยาวชนในชุมชน คอยช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเขาเดือดร้อน 4. ด้านสมานัตตตา (Samanuattata) อยู่ในระดับมาก ประชาชนในชุมชนวัดหนองสนม จังหวัดระยอง มีการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง มีความประพฤติเสมอดันเสมอปลาย ประชาชนยึดถือความถูกต้องเป็นธรรมในการอยู่ร่วมกันในชุมชน ปฏิบัติกับทุกคนในชุมชนอย่างเท่าเทียมกัน และยังสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1** อาตมามีความเห็นว่าการให้บริการด้วยความเสมอภาคนั้นสอดคล้องกับแก่นแท้ของหลักสังคหวัตถุธรรมอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะหลักสมานัตตตา ซึ่งหมายถึงการวางตนเสมอดันเสมอปลาย ปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกที่รักมักที่

ซึ่งไม่ว่าผู้มารับบริการจะเป็นผู้มีฐานะหรือผู้ยากไร้ ชาวบ้านธรรมดาหรือผู้มีตำแหน่ง ก็ควรได้รับการดูแลด้วยมาตรฐานและความเอาใจใส่ที่เท่ากัน ในทางพระพุทธศาสนา พระพุทธองค์ทรงสอนว่าสัตว์ทั้งหลายมีความเสมอภาคกันในแง่ของการพ้นทุกข์ บุคลากรของ อบท. จึงควรน้อมนำหลักธรรมนี้มาเป็นเครื่องเตือนใจในการปฏิบัติงาน โดยละวางอคติทั้ง ๔ คือ ฉันทาคติ โทสาคติ โมหาคติ และภยาคติ เพื่อให้การให้บริการเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ใจและยุติธรรม หากบุคลากรของ อบท. ในอำเภอปากช่องสามารถปลูกฝังจิตสำนึกแห่งความเสมอภาคและนำหลักธรรมมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง ก็จะสร้างความศรัทธาและความไว้วางใจจากประชาชนทุกกลุ่ม อันจะนำไปสู่ชุมชนที่เข้มแข็ง สงบสุข และพัฒนาได้อย่างยั่งยืนตามครรลองของพระธรรม

5.2.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ด้านการบริการก้าวหน้า ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการก้าวหน้า ได้แก่ (1) บุคลากรควรได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องโดยบูรณาการหลักทานด้านวิทยาทาน ซึ่งหมายถึงการแบ่งปันความรู้และทักษะแก่กัน ผ่านการจัดอบรม สัมมนา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน เพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการประชาชนให้มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างก้าวหน้า (2) ควรนำหลักสังคหัตถุธรรมด้านอัตถจริยา คือ การบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวมมาเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริการสาธารณะให้มีความครอบคลุมและทั่วถึง โดยจัดให้มีช่องทางการให้บริการที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงบริการของภาครัฐได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม และ (3) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรนำหลักสมานัตตตา คือ การวางตนเสมอต้นเสมอปลาย มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนากระบวนการให้บริการเชิงรุก โดยลงพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงการบริการให้ตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น

ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1** อาตมาเห็นว่าหลักสังคหัตถุธรรมเป็นหัวใจสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขมาแต่โบราณกาล และยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นในยุคปัจจุบันที่สังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะพัฒนาการบริการให้ก้าวหน้าได้นั้น บุคลากรต้องเริ่มจากการปลูกฝังหลักทานในจิตใจก่อน คือ การมีใจพร้อมให้และเสียสละเพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง มิใช่ทำงานเพียงเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่เท่านั้น นอกจากนี้ อาตมาอยากให้เจ้าหน้าที่ยึดหลักปิยวาจาในการสื่อสารกับประชาชน โดยใช้ถ้อยคำที่ไพเราะ อ่อนน้อม และให้เกียรติผู้รับบริการทุกคนอย่างเสมอภาค เพราะคำพูดที่ดีที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นและความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อองค์กรได้อย่างยั่งยืน และสิ่งที่อาตมาเป็นห่วง

ที่สุดในการพัฒนาการบริการก้าวหน้าในยุคดิจิทัลนี้ คือการที่เจ้าหน้าที่ต้องไม่ลืมหลักอัตถจริยา นั่นคือการลงพื้นที่เพื่อดูแลทุกข์สุขของประชาชนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสที่ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ เพราะการบริการที่แท้จริงต้องไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง และยังสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2** ผมมีความเชื่อมั่นอย่างยิ่งว่าการนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการกับการพัฒนาการบริการก้าวหน้าจะเป็นกุญแจสำคัญในการยกระดับคุณภาพการบริการสาธารณะของเราให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากล โดยผมให้ความสำคัญกับการนำหลักทานมาเป็นแนวทางในการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล เช่น การจัดทำระบบ Smart Service ที่ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการของ อบต. ได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านสมาร์ทโฟน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยในปัจจุบัน

ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ได้แก่ (1) การพูดจาไพเราะและสุภาพ มาปรับใช้ในการสื่อสารกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในการให้ข้อมูล การแจ้งความคืบหน้า และการติดตามผลการให้บริการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ (2) การวางตนเสมอต้นเสมอปลาย มาใช้ในการกำกับดูแลการให้บริการให้มีความสอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกช่วงเวลา โดยจัดให้มีระบบติดตามและประเมินผลการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ และ (3) ควรนำหลักทาน คือ การให้และการเสียสละ มาเป็นแนวทางในการจัดระบบบริการที่ไม่หยุดชะงัก โดยกำหนดมาตรฐานการให้บริการที่ชัดเจนและจัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3** การให้บริการต่อเนื่องต้องอาศัยหลักทานเป็นพื้นฐาน โดยองค์กรต้องจัดสรรทรัพยากรและบุคลากรให้เพียงพอเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างไม่สะดุด พร้อมนำหลักปิยวาจามาใช้ในการแจ้งความคืบหน้าของงานให้ประชาชนทราบอย่างสม่ำเสมอผ่านช่องทางดิจิทัล นอกจากนี้ยังต้องนำหลักอัตถจริยามากำหนดให้มีระบบติดตามงานและประเมินผลการให้บริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ อบต.ปากช่องสามารถปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการบริการได้อย่างทันท่วงทีและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4** อยากให้ อบต.โป่งตาลองมีระบบติดตามเรื่องร้องเรียนที่ต่อเนื่องและไม่ปล่อยให้เรื่องค้างนาน เพราะบางครั้งยื่นเรื่องไปแล้วก็ไม่มีใครแจ้งกลับมาว่าดำเนินการถึงไหนแล้ว หากเจ้าหน้าที่ยึดหลักปิยวาจาในการสื่อสารติดตามงานกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ และนำหลักทานมาปรับใช้ด้วยการอุทิศเวลาดูแลเรื่องราวของชาวบ้านอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ก็จะทำให้ประชาชนรู้สึกมั่นใจและไว้วางใจในการทำงานของ อบต. มากยิ่งขึ้น

ด้านการให้บริการเพียงพอ ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสัจพจน์พุทธธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการเพียงพอ ได้แก่ (1) จัดสรรทรัพยากรและบุคลากรให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน โดยสำรวจและประเมินปริมาณงานบริการในแต่ละพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณและกำลังคนสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของชุมชน (2) การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาช่องทางการให้บริการให้ครอบคลุมและเพียงพอต่อประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5** อบต.ควรนำหลักสัจพจน์พุทธธรรมมาบูรณาการในการให้บริการประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดสรรบุคลากรและทรัพยากรให้เพียงพอต่อความต้องการของชาวบ้านในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ควรยึดหลักทาน คือความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้วยการให้ข้อมูล คำแนะนำ และความช่วยเหลืออย่างครบถ้วนโดยไม่ให้ประชาชนต้องเดินทางมาหลายครั้ง ควรขยายช่องทางการให้บริการให้ครอบคลุมทั้งผู้สูงอายุ ผู้พิการ และประชาชนที่อยู่ห่างไกลศูนย์กลาง เช่น การจัดหน่วยบริการเคลื่อนที่หรือระบบออนไลน์ที่ใช้งานได้จริง เพราะหากบุคลากรมีจิตบริการที่เปี่ยมด้วยหลักธรรม ประชาชนก็จะได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียมและรู้สึกว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นที่พึ่งของชุมชนได้อย่างแท้จริงในยุคปัจจุบัน และยังคงสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3** ผมเห็นว่าการบูรณาการหลักสัจพจน์พุทธธรรมเข้ากับการให้บริการประชาชนให้เพียงพอ นั้น ต้องเริ่มจากการปลูกฝังจิตสำนึกของบุคลากรทุกระดับให้ยึดหลักทานเป็นพื้นฐาน คือการให้บริการด้วยความเต็มใจและไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับหลักปิยวาจาที่เจ้าหน้าที่ต้องสื่อสารกับประชาชนด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน และสุภาพ ในด้านการบริหารจัดการ อบต.หนองน้ำแดงควรวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อจัดสรรกำลังคนและทรัพยากรให้ตรงจุดและเพียงพอ โดยเฉพาะในช่วงที่ประชาชนมีความต้องการสูง เช่น การต่อทะเบียน การขออนุญาตก่อสร้าง หรือการรับสวัสดิการต่าง ๆ หากองค์กรสามารถนำหลักธรรมมาปรับใช้ในกระบวนการทำงานได้อย่างจริงจัง ก็จะส่งผลให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพรวดเร็ว

ด้านการให้บริการตรงเวลา ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสัจพจน์พุทธธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการตรงเวลา ได้แก่ (1) ควรจัดระบบการให้บริการที่มีกำหนดเวลาชัดเจน โดยกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานบริการแต่ละประเภทเป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งให้ประชาชนทราบล่วงหน้า (2) กำกับและติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัดและเท่าเทียมกันทุกกรณี และ (3) การ

สื่อสารและแจ้งความคืบหน้าของงานบริการแก่ประชาชนอย่างตรงเวลาและสม่ำเสมอ โดยใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น แอปพลิเคชัน Line หรือเว็บไซต์ของหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2** ผมให้ความสำคัญกับการให้บริการตรงเวลาเป็นอย่างมาก เพราะอำเภอปากช่องเป็นพื้นที่ที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ประชาชนและผู้ประกอบการจึงต้องการบริการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การนำหลักสังกัดวุฒธรรมาบูรณาการในด้านนี้จึงสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่อย่างยิ่ง โดยหลักอัตถจริยาและสมานัตตตะจะช่วยกำกับให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา และให้บริการทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน นโยบายของ อบต.ปากช่องในปัจจุบันจึงมุ่งเน้นการกำหนดมาตรฐานระยะเวลาการให้บริการที่ชัดเจนในทุกประเภทงาน พร้อมนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยบริหารจัดการคิวและแจ้งเตือนประชาชนผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อลดระยะเวลาการรอคอยและเพิ่มความสะดวกสบาย นอกจากนี้ยังมีการประเมินผลการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการตรงเวลาในฐานะที่เป็นการแสดงออกถึงความเคารพและเอื้อเฟื้อต่อประชาชน และยังสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5** การให้บริการตรงเวลาถือเป็นสิ่งที่ประชาชนอย่างเราให้ความสำคัญมากที่สุด เพราะการเดินทางมาติดต่อราชการแต่ละครั้งต้องเสียทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย หากอบต.หนองน้ำแดงนำหลักสังกัดวุฒธรรมาบูรณาการในการทำงาน โดยเฉพาะหลักอัตถจริยา คือ การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เจ้าหน้าที่ก็ควรตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด ไม่ปล่อยให้ประชาชนต้องรอนานโดยไม่มีเหตุอันควร นอกจากนี้ควรมีการแจ้งระยะเวลาการให้บริการในแต่ละเรื่องให้ชัดเจน เช่น การติดป้ายประกาศหรือแจ้งผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนสามารถวางแผนการเดินทางได้ล่วงหน้า

ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักสังกัดวุฒธรรมาเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ได้แก่ (1) ให้บริการประชาชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ โดยกำหนดมาตรฐานและขั้นตอนการให้บริการที่เป็นแนวทางเดียวกันสำหรับทุกกลุ่มประชาชนอย่างชัดเจนและโปร่งใส (2) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรนำหลักทานมาใช้เป็นแรงจูงใจในการให้บริการด้วยจิตสาธารณะโดยไม่เลือกปฏิบัติ พร้อมทั้งจัดให้มีกลไกรับเรื่องร้องเรียนที่เข้าถึงได้ง่าย เพื่อตรวจสอบและแก้ไขความไม่เป็นธรรมในการให้บริการได้อย่างรวดเร็ว และ (3) บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม มาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชนทุกกลุ่มอย่างเสมอภาค โดยเฉพาะการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้ทุกคนได้รับสิทธิการบริการสาธารณะอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1** อาตมามีความเห็นว่าการให้บริการด้วยความเสมอภาคนั้นสอดคล้องกับแก่นแท้ของหลักสังกัดวุฒธรรมาอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะหลักสมานัตตตะ ซึ่งหมายถึงการ

วางตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่ว่าผู้มารับบริการจะเป็นผู้มีฐานะหรือผู้ยากไร้ ชาวบ้านธรรมดาหรือผู้มีตำแหน่ง ก็ควรได้รับการดูแลด้วยมาตรฐานและความเอาใจใส่ที่เท่ากัน ในทางพระพุทธศาสนา พระพุทธองค์ทรงสอนว่าสัตว์ทั้งหลายมีความเสมอภาคกันในแง่ของการพ้นทุกข์ บุคลากรของ อบต. จึงควรน้อมนำหลักธรรมนี้มาเป็นเครื่องเตือนใจในการปฏิบัติงาน โดยละวางอคติทั้ง ๔ คือ ฉันทาคติ โทสาคติ โมหาคติ และภยาคติ เพื่อให้การให้บริการเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ใจและยุติธรรม หากบุคลากรของ อบต. ในอำเภอปากช่องสามารถปลูกฝังจิตสำนึกแห่งความเสมอภาคและนำหลักธรรมมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง ก็จะสร้างความศรัทธาและความไว้วางใจจากประชาชนทุกกลุ่ม อันจะนำไปสู่ชุมชนที่เข้มแข็ง สงบสุข และพัฒนาได้อย่างยั่งยืนตามครรลองของพระธรรม และยังสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3** ผมเห็นว่าการให้บริการด้วยความเสมอภาคเป็นเรื่องที่ต้องปลูกฝังในระดับโครงสร้างองค์กรและจิตสำนึกของบุคลากรควบคู่กันไป การนำหลักสมานัตตตาในหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการในการปฏิบัติงานจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะหลักธรรมข้อนี้กำหนดให้บุคลากรวางตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติต่อประชาชนทุกคนด้วยมาตรฐานและความเอาใจใส่ที่เท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงฐานะ ตำแหน่ง หรือความสัมพันธ์ส่วนตัว ในทางปฏิบัติ อบต.หนองน้ำแดงได้วางระบบการให้บริการที่ชัดเจนและโปร่งใส เช่น การจัดลำดับคิวอย่างเป็นระบบ การกำหนดขั้นตอนการให้บริการที่เป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับทุกคน รวมถึงการเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถร้องเรียนหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และยังให้ความสำคัญกับการดูแลกลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับบริการที่เหมาะสมและเข้าถึงได้ง่าย หากบุคลากรทุกคนยึดมั่นในหลักธรรมและปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรมอย่างสม่ำเสมอ ความเสมอภาคในการให้บริการก็จะกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ยั่งยืน และยังสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของภาคประชาชน **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5** สิ่งที่ยากเห็นมากที่สุดคือการที่เจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มองว่าใครสำคัญกว่าใคร ซึ่งตรงกับหลักสมานัตตตาในหลักสังคหวัตถุธรรมที่สอนให้วางตนเสมอต้นเสมอปลายต่อทุกคน หากนำหลักนี้มาใช้จริง เจ้าหน้าที่ก็จะไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ว่าผู้มาติดต่อจะเป็นคนมีฐานะหรือคนยากจน ผู้สูงอายุหรือคนหนุ่มสาว ก็ควรได้รับการต้อนรับและบริการด้วยความเอาใจใส่ที่เท่ากัน นอกจากนี้ ควรประชาสัมพันธ์สิทธิและช่องทางการรับบริการต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างเท่าเทียม โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุและผู้พิการที่อาจเข้าไม่ถึงข้อมูลผ่านช่องทางออนไลน์ หากบุคลากรยึดมั่นในหลักธรรมและปฏิบัติต่อชาวบ้านด้วยความเป็นธรรมอย่างสม่ำเสมอ ความไว้วางใจระหว่างประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะเกิดขึ้นและเติบโตอย่างยั่งยืน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผลโดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ผลการวิจัยเรื่อง การบูรณาการหลักสัจพัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก จึงควรรักษามาตรฐานและพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด สามารถแบ่งเป็นรายด้านในการเสนอแนะเชิงนโยบายลำดับ ดังนี้

1) ด้านการบริการก้าวหน้า ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักสัจพัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการบริการก้าวหน้า อยู่ในระดับมาก ดังนั้นทุกภาคส่วนในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จึงควรรักษามาตรฐานและพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยข้อเสนอแนะแนวทางที่มีค่าความถี่สูงสุดในด้านการบริการก้าวหน้า คือ บุคลากรควรได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องโดยบูรณาการหลักทานด้านวิद्याทาน ซึ่งหมายถึงการแบ่งปันความรู้และทักษะแก่กัน ผ่านการจัดอบรม สัมมนา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน เพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการประชาชนให้มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างก้าวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2** ผมมีความเชื่อมั่นอย่างยิ่งว่าการนำหลักสัจพัตถุธรรมมาบูรณาการกับการพัฒนาการบริการก้าวหน้าจะเป็นกุญแจสำคัญในการยกระดับคุณภาพการบริการสาธารณะของเราให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากล โดยผมให้ความสำคัญกับการนำหลักทานมาเป็นแนวทางในการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล เช่น การจัดทำระบบ Smart Service ที่ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการของ อบต. ได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านสมาร์ตโฟน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศในปัจจุบัน นอกจากนี้ ผมยังมุ่งเน้นการนำหลักอรรถจริยามาพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจและเสียสละ โดยจัดให้มีโครงการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องทุกปี รวมถึงการสร้างระบบประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่สามารถนำผลมาปรับปรุงการบริการได้อย่างทันท่วงที เพื่อให้ อบต.ปากช่องเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประชาชนไว้วางใจและภาคภูมิใจได้อย่างแท้จริง

2) ด้านการให้บริการต่อเนื่อง ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักสัจพัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการ

ต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ดังนั้นทุกภาคส่วนในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จึงควรรักษา มาตรฐาน และพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยข้อเสนอแนะแนวทางที่มีค่าความถี่สูงที่สุดในการ ให้บริการต่อเนื่อง คือ การพูดจาไพเราะและสุภาพ มาปรับใช้ในการสื่อสารกับประชาชนอย่าง สม่ำเสมอ ทั้งในการให้ข้อมูล การแจ้งความคืบหน้า และการติดตามผลการให้บริการ เพื่อสร้างความ เชื่อมั่นและความไว้วางใจ ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3** การให้บริการ ต่อเนื่องจะเกิดขึ้นได้จริงต้องอาศัยหลักสมานัตตตาเป็นแกนกลาง โดยบุคลากรทุกคนต้องปฏิบัติงาน ด้วยมาตรฐานเดียวกันอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาใด พร้อมกันนี้ต้องนำหลักทามาใช้ในการ จัดระบบสำรองบุคลากรและทรัพยากรให้พร้อมรองรับการให้บริการได้อย่างไม่หยุดชะงัก รวมถึงการ นำหลักปิยวาจามาใช้ในการสื่อสารติดตามผลงานกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ ตำบลหนองน้ำแดงและในทกๆ อบต.ได้รับบริการที่มีคุณภาพและไม่สะดุดในทุกสถานการณ์

3) ด้านการให้บริการเพียงพอ ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรม เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการ เพียงพอ อยู่ในระดับมาก ดังนั้นทุกภาคส่วนในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จึงควรรักษา มาตรฐาน และพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยข้อเสนอแนะแนวทางที่มีค่าความถี่สูงที่สุดในการ ให้บริการเพียงพอ คือ การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาช่อง ทางการให้บริการให้ครอบคลุมและเพียงพอต่อประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึงซึ่ง สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5** อบต.ควรนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการ ในการให้บริการประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดสรรบุคลากรและทรัพยากรให้เพียงพอ ต่อความต้องการของชาวบ้านในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ควรยึดหลักทามา คือความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้วยการให้ ข้อมูล คำแนะนำ และความช่วยเหลืออย่างครบถ้วนโดยไม่ให้ประชาชนต้องเดินทางมาหลายครั้ง ควร ขยายช่องทางการให้บริการให้ครอบคลุมทั้งผู้สูงอายุ ผู้พิการ และประชาชนที่อยู่ห่างไกลศูนย์กลาง เช่น การจัดหน่วยบริการเคลื่อนที่หรือระบบออนไลน์ที่ใช้งานได้จริง เพราะหากบุคลากรมีจิตบริการที่ เปี่ยมด้วยหลักธรรม ประชาชนก็จะได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียมและรู้สึกว่าการปกครองส่วน ท้องถิ่นเป็นที่พึ่งของชุมชนได้อย่างแท้จริงในยุคปัจจุบัน

4) ด้านการให้บริการตรงเวลา ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรม เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการ ตรงเวลา อยู่ในระดับมาก ดังนั้นทุกภาคส่วนในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จึงควร รักษา มาตรฐาน และพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยข้อเสนอแนะแนวทางที่มีค่าความถี่สูงที่สุดในการ ให้บริการตรงเวลา คือ กำกับและติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามกรอบเวลาที่ กำหนดอย่างเคร่งครัดและเท่าเทียมกันทุกกรณี ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์**

ท่านที่ 2 ผมให้ความสำคัญกับการให้บริการตรงเวลาเป็นอย่างมาก เพราะอำเภอปากช่องเป็นพื้นที่ที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ประชาชนและผู้ประกอบการจึงต้องการบริการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการในด้านนี้จึงสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่อย่างยิ่ง โดยหลักอรรถจริยาและสมานัตตตาจะช่วยกำกับให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา และให้บริการทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน นโยบายของ อบต.ปากช่องในปัจจุบันจึงมุ่งเน้นการกำหนดมาตรฐานระยะเวลาการให้บริการที่ชัดเจนในทุกประเภทงาน พร้อมนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยบริหารจัดการคิวและแจ้งเตือนประชาชนผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อลดระยะเวลาการรอคอยและเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีการประเมินผลการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการตรงเวลาในฐานะที่เป็นการแสดงออกถึงความเคารพและเอื้อเฟื้อต่อประชาชน

5) ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นทุกภาคส่วนในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จึงควรรักษามาตรฐาน และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาระดับมากที่สุด โดยข้อเสนอแนะแนวทางที่มีค่าความถี่สูงที่สุดในด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค คือ ให้บริการประชาชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ โดยกำหนดมาตรฐานและขั้นตอนการให้บริการที่เป็นแนวทางเดียวกันสำหรับทุกกลุ่มประชาชนอย่างชัดเจนและโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1** อาตมามีความเห็นว่าการให้บริการด้วยความเสมอนั้นสอดคล้องกับแก่นแท้ของหลักสังคหวัตถุธรรมอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะหลักสมานัตตตา ซึ่งหมายถึงการวางตนเสมอดันเสมอปลาย ปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่ว่าผู้มารับบริการจะเป็นผู้มีฐานะหรือผู้ยากไร้ ชาวบ้านธรรมดาหรือผู้มีตำแหน่ง ก็ควรได้รับการดูแลด้วยมาตรฐานและความเอาใจใส่ที่เท่ากัน ในทางพระพุทธศาสนา พระพุทธองค์ทรงสอนว่าสัตว์ทั้งหลายมีความเสมอภาคกันในแง่ของการพันทุกข์ บุคลากรของ อบต. จึงควรน้อมนำหลักธรรมนี้มาเป็นเครื่องเตือนใจในการปฏิบัติงาน โดยละวางอคติทั้ง ๔ คือ ฉันทาคติ โทสาคติ โมหาคติ และภยาคติ เพื่อให้การให้บริการเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ใจและยุติธรรม หากบุคลากรของ อบต. ในอำเภอปากช่องสามารถปลูกฝังจิตสำนึกแห่งความเสมอภาคและนำหลักธรรมมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง ก็จะสร้างความศรัทธาและความไว้วางใจจากประชาชนทุกกลุ่ม อันจะนำไปสู่ชุมชนที่เข้มแข็ง สงบสุข และพัฒนาได้อย่างยั่งยืนตามครรลองของพระธรรม และยังสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3** ผมเห็นว่าการให้บริการด้วยความเสมอภาคเป็นเรื่องที่ต้องปลูกฝังในระดับโครงสร้างองค์กรและจิตสำนึกของบุคลากรควบคู่กันไป การนำหลักสมานัตตตาในหลักสังคหวัตถุธรรมมาบูรณาการในการปฏิบัติงานจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะหลักธรรมข้อนี้กำหนดให้บุคลากรวางตนเสมอดัน

เสมอปลาย ปฏิบัติต่อประชาชนทุกคนด้วยมาตรฐานและความเอาใจใส่ที่เท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงฐานะ ตำแหน่ง หรือความสัมพันธ์ส่วนตัว ในทางปฏิบัติ อบต.หนองน้ำแดงได้วางระบบการให้บริการที่ชัดเจนและโปร่งใส เช่น การจัดลำดับคิวอย่างเป็นระบบ การกำหนดขั้นตอนการให้บริการที่เป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับทุกคน รวมถึงการเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถร้องเรียนหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และยังให้ความสำคัญกับการดูแลกลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับบริการที่เหมาะสมและเข้าถึงได้ง่าย หากบุคลากรทุกคนยึดมั่นในหลักธรรมและปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรมอย่างสม่ำเสมอ ความเสมอภาคในการให้บริการก็จะกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ยั่งยืน

5.3.2 ข้อเสนอแนะทางเพื่อนำไปใช้

1) ส่งเสริมการนำหลักทานและปิยวาจาไปใช้ในการให้บริการประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนให้บุคลากรทุกระดับนำหลัก ทาน (การให้ การเสียสละ การช่วยเหลือ) และ ปิยวาจา (การพูดจาไพเราะ สุภาพ ให้เกียรติประชาชน) มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานบริการสาธารณะ โดยอาจจัดทำคู่มือการให้บริการที่บูรณาการหลักธรรมดังกล่าวไว้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้บุคลากรสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันที และสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ

2) พัฒนากลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยใช้หลักอรรถจริยา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสร้างกลไกการมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรม เช่น เวทีประชาคม คณะกรรมการชุมชน หรือช่องทางรับฟังความคิดเห็นออนไลน์ โดยยึดหลัก อรรถจริยา (การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม) เป็นแนวทาง เพื่อให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ตระหนักถึงบทบาทในการทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง ส่งผลให้การพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนมากยิ่งขึ้น

3) ใช้หลักสมานัตตตาเป็นฐานในการสร้างธรรมาภิบาลองค์กร ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรนำหลัก สมานัตตตา (การวางตนเสมอต้นเสมอปลาย เท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ) มาปรับใช้ในการบริหารงานและการให้บริการอย่างเท่าเทียมแก่ประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งในเรื่องการจัดสรรงบประมาณ การให้บริการ และการสื่อสารกับชุมชน เพื่อสร้างความไว้วางใจและความยอมรับจากประชาชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรที่มีธรรมาภิบาลอย่างยั่งยืน

5.3.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

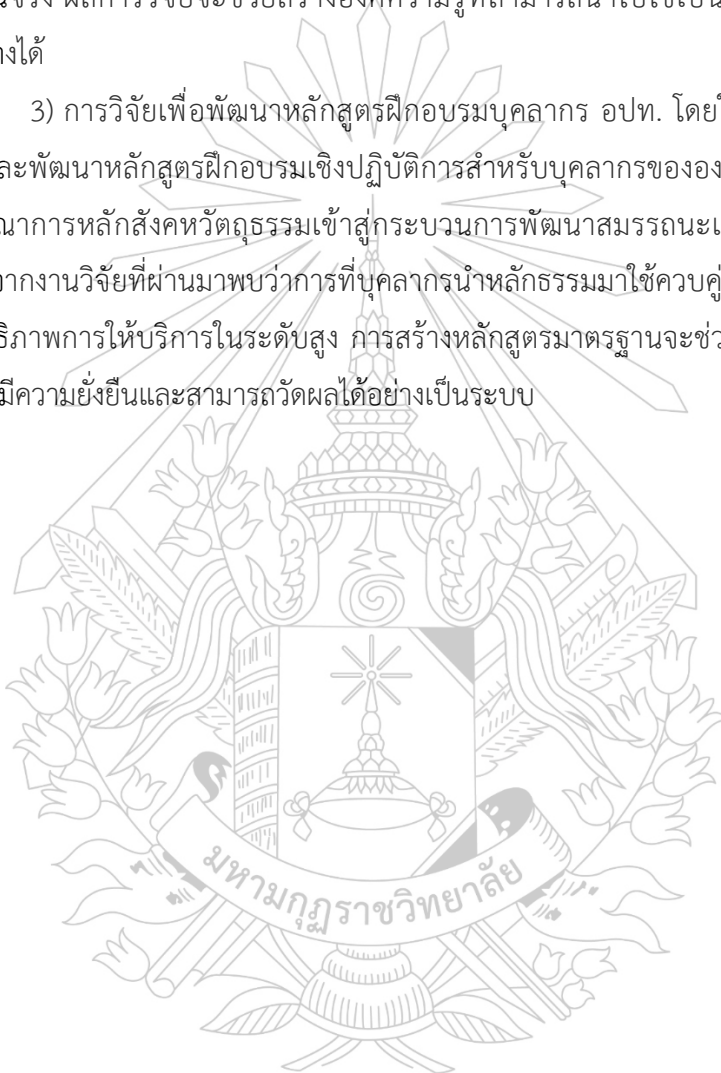
ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

1) การพัฒนารูปแบบการบริการสาธารณะโดยบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมในเชิงดิจิทัล ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผสมผสานหลักสังคหัตถุธรรมทั้ง 4 ประการ ได้แก่ ทาน ปิยวาจา อรรถจริยา และสมานัตตตา เข้ากับการให้บริการผ่านช่องทางดิจิทัล เนื่องจากปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำเทคโนโลยีมา

ใช้เพิ่มมากขึ้น การศึกษาดังกล่าวจะช่วยให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมสำหรับบุคลากรในการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณธรรมในยุคดิจิทัล

2) การวิจัยเชิงเปรียบเทียบการบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายพื้นที่ ควรขยายขอบเขตการวิจัยโดยทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อื่นของจังหวัดนครราชสีมา หรือในจังหวัดใกล้เคียง เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำหลักธรรมไปบูรณาการใช้งานจริง ผลการวิจัยจะช่วยสร้างองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติระดับนโยบายในวงกว้างได้

3) การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบุคลากร อปท. โดยใช้หลักสังคหวัตถุธรรม ควรวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเข้าสู่กระบวนการพัฒนาสมรรถนะและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การที่บุคลากรนำหลักธรรมมาใช้ควบคู่กับการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการในระดับสูง การสร้างหลักสูตรมาตรฐานจะช่วยให้การถ่ายทอดหลักการดังกล่าวมีความยั่งยืนและสามารถวัดผลได้อย่างเป็นระบบ

บรรณานุกรม

กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.(2564).รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2564.

กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ. (2566). เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน: แนวทางการดำเนินงานของประเทศไทย.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). แนวทางการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ความเป็นเลิศ.

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. (2562). รายงานสถานการณ์อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่.

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพืชพรรณ. (2559). ข้อมูลความหลากหลายทางชีววิทยา: อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. โรงพิมพ์องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น.

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2564). โครงการสมาร์ตซิตี้และพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล. โรงพิมพ์สารสนเทศ.

กระทรวงมหาดไทย. (2562). คู่มือการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.

กริธา คงพยัคฆ์ และคณะ. (2563). การประยุกต์ใช้หลักสังคหัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะของเทศบาลตำบลจันดี อำเภอดง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 5, มกราคม.

กริธา คงพยัคฆ์, ประจักษ์ เมธาวงค์, และศิริชัย ปานอรุณ. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักสังคหัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาชี อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารพุทธศาสตร์, 3(1), 25-40.

กฤษณา เจริญสุข. (2563). การพัฒนาคุณลักษณะสังคหัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 21(2), 135-150.

กองบรรณาธิการศิลปวัฒนธรรม. (2564). ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอำเภอปากช่อง. สำนักพิมพ์วัฒนธรรม.

กองท่องเที่ยวและสารสนเทศอำเภอปากช่อง. (2564). แหล่งท่องเที่ยวสำคัญของอำเภอปากช่อง.
สำนักพิมพ์ท้องถิ่น.

กุลธน ธนาพงศ์ธร. (2528). การบริหารงานบุคคล. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2563). ทฤษฎีและวิธีการพัฒนาชุมชน. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2564). การคิดเชิงบูรณาการ. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เกษฎา ผาทอง. (2559). ยุทธศาสตร์การพัฒนาประชาธิปไตยและกระบวนการประชาธิปไตยภายใต้
กระบวนการทัศน์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 6(2), 268-277.

โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์. (2554). วิถีชุมชน: เครื่องมือ 7 ชิ้นที่ทำให้งานชุมชนง่าย ได้ผล และสนุก
(พิมพ์ครั้งที่ 9). ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2563). รายงานการประเมินความโปร่งใส
และความรับผิดชอบในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2560). ธรรมชาติและกระบวนการประยุกต์ใช้. สำนักพิมพ์สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ชานนท์ ภัทรจาร. (2565). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
นเรศวร.

ดำรงศักดิ์ แก้วเพ็ง. (2556). การพัฒนาชุมชน. มหาวิทยาลัยราชภัฏประเทศไทย.

ตรัยณภรท์ เสาวรา. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหวัตถุ 4 กับประสิทธิภาพการบริหารงาน
บุคคลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ไม่ได้
ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ตรีเดช, ปิยธิดา, โตรักษา, สมชาติ, และศรีกรรณจิตร์, พิระ. (2552). การบริหารจัดการ: ทฤษฎีและ
แนวคิด. คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ดิน ปรัชญพฤทธิ. (2552). ภาวะผู้นำในบริบทไทย. วารสารการศึกษา, 18(4), 226-245.

เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์. (2536). การให้บริการสาธารณะของรัฐ. สำนักพิมพ์ปัญญาชน.

เทศบาลเมืองปากช่อง. (2561). ประวัติเทศบาลและการบริหารงานท้องถิ่น. โรงพิมพ์เทศบาล.

เทศบาลเมืองปากช่อง. (2562). ฐานะการเปลี่ยนแปลงของเทศบาล. สำนักพิมพ์เทศบาล.

เทศบาลเมืองปากช่อง. (2563). แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561-2565.

ธนาคารโลก. (2564). รายงานความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS (พิมพ์ครั้งที่ 13). บิสซิเนสอาร์เอนด์ดี.

ธิตี กิตติวิฑิตคุณ. (2540). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนา
ชนบท: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร [ภาคนิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ธีระเดช สุขโข. (2543). ผู้บริหารสมัยใหม่และภาวะผู้นำ (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราช
ภัฏ.

ธีระพล บุญตารวะ. (2563). การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อส่งเสริมสุขภาวะของชุมชน.
วารสารพุทธศาสนศึกษา, 8(1), 180-195.

นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2547). บริการสาธารณะในระบบกฎหมายปกครองฝรั่งเศส. สำนักพิมพ์วิญญ
ชน.

นิพนธ์ กองนวล. (2558). การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นไทย. สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นิภา อจรรย์าภิบาล. (2561). การปรับใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการให้บริการประกันชีวิตในจังหวัด
กาฬสินธุ์ [วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา]. มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

บังอร ธรรมสอน และ พระปราโมทย์ วาทโกวิโท. (2566). พุทธสันติวิธีที่เอื้อต่อการพัฒนาจิตอาสา
ตามหลักสังคหวัตถุ 4. วารสารวิชาการ, หน้า 89-109.

บาส, เบอร์นาร์ด เอ็ม, และ อโวลีโอ, บรูซ เจ. (2561). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุญยิ่ง ประทุม. (2566). ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เบลต, โรเบิร์ต อาร์., และเมาดิน, เจน เอส. (1964). The managerial grid: The key to leadership excellence. Gulf Publishing.

ปฐม มณีโรจน์. (2536). แนวคิดการบริการสาธารณะ. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปธาน สุวรรณมงคล. (2560). การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล (พิมพ์ครั้งที่ 2).
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ปนพร พุกกะพันธุ์. (2544). ทฤษฎีและแนวคิดทางด้านภาวะผู้นำ. วารสารวิจัยและพัฒนา, 15(2), 20-38.

ประกอบ วิฑูรพันธุ์. (2562). การสร้างแบบประเมินคุณลักษณะสังคมวัดผล. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประเวศ วะสี. (2561). ธรรมาภิบาลกับการพัฒนาที่ยั่งยืน. สำนักพิมพ์สายธาร.

ประหยัด หงส์ทองคำ. (2548). การบริหารท้องถิ่น. สถาบันพระปกเกล้า.

ประยูร การญจนกุล. (2491). การให้บริการสาธารณะและการบริหารราชการ. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปรัชญา เวสารัชช์. (2540). การบริหารงานบริการ. สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.

ปรีชา วงศ์ทิพย์. (2555). การพัฒนาชุมชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ปัญญา คล้ายเดช. (2560). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). หจก.ขอนแก่นการพิมพ์.

ปณณร เจริญชัยพุกษ์. (2552). การประยุกต์ใช้หลักสังคมวัด 4 เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์การ
ของโรงพยาบาลกรุงเทพ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.

ปาริชาติ มณี. (2565). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลหนอง
ตำลิ่ง อำเภอนาทอง จังหวัดชลบุรี [งานนิพนธ์อิสระ, มหาวิทยาลัยบูรพา].

ปิยนนทศิลป์, วีรวิชัย. (2560). การพัฒนาองค์การ: แนวคิด กระบวนการ และบทบาทของนักบริหาร
การพัฒนาองค์การ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 7(1), 200-215.

พงศ์สันต์ ศรีสมทรัพย์ และปิยะนุช เงินคล้าย. (2545). การบริหารการให้บริการและการโยคะ.
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 8). สำนัก
ทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). (2554). พุทธวิธีบริหาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). (2549). พุทธวิธีในการบริหาร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย.

พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ). (2525). อบรมสามเณร ครั้งที่ 2: สังคหวัตถุ. ในการอบรม
สามเณรภาคฤดูร้อน (น. 395). สุราษฎร์ธานี: ธรรมทานมูลนิธิ.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2543). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม (พิมพ์ครั้งที่ 9).
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม, พระมหาประสิทธิ์ ปญฺญาคโม, และพระมหาสมัย กิตติปัญญา. (2565). การ
ประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชน. วารสารมหาจุฬานาครทรรศ, 9(6),
298-310.

พระบุญช่วย ฐิตจิตโต (ยังสามารถ). (2555). การบริหารองค์กรทางสังคมชุมชนวิถีพุทธด้วยหลักสังคห
วัตถุ 4. วารสารพุทธศาสตร์, 2(2).

พระบุญช่วย ฐิตจิตโต. (2565). การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการดำเนินชีวิต. วารสารพุทธ
ศาสนศึกษา, 11(2), 85-100.

พระบุญทัน ปญญาทีโป. (2564). หลักสังคหวัตถุ 4 กับการพัฒนาสังคม. วารสารพุทธศาสตร์, 10(1),
10-25.

พระปลัดณรงศ์ศักดิ์ วิสุทธิเมธี. (2562). การพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4. วารสารมหาจุฬาริชาการ, 6(2), 10-20.

พระปริยญา ชัยเทวะกุล และสมเกียรติ เตือนสิริ. (2566). นโยบายการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหว่า อำเภอมือง จังหวัดหนองบัวลำภู.

พระปริยญา อนุตโตโร (บุญแผ้ว) และพชรเดช เสมานู. (2567). การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 8(2), 486-498.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2550). ธรรมบุญชีวิต (พิมพ์ครั้งที่ 19). สำนักพิมพ์ธรรมสภา.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2550). พุทธธรรม (พิมพ์ครั้งที่ 9 ฉบับขยายความ). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2550). พุทธธรรมกับการพัฒนาสังคมไทย. มูลนิธิพุทธธรรม.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2551). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2551). ธรรมบุญชีวิต (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

พระพิน อนิโฆ. (2565). การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส. (2560). การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการองค์กร. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระสมสุก ดิสสวัสดิ์ (มโนธรรม). (2554). การบริหารบุคลากรทางการศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระสุนทร ธมมวโร (บุญคง). (2560). การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในชุมชนวัดหนองสนม จังหวัดระยอง [วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระโสภณ โสภโณ, พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ, และพระครูปลัดวิทยา ฐิตวุฑโฒ. (2563). การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในชุมชนวัดหนองสนม จังหวัดระยอง. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 7(1), 11-25.
- พระเชิดพงษ์ ยตินโร (บุตรดา). (2563). การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการดำเนินชีวิตของประชาชนบ้านโคกสง่า ตำบลบ้านเรือ อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น. วารสาร MBUIISC Journal, 1(1), 9-17.
- พระชาติชัย ภัทรยิมะ (ชัย). (2563). การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนวัดใหม่ทุ่งคา อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา [วิทยานิพนธ์อิสระ, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย].
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2551). สถิติสำหรับการวิจัย. แฮส ออฟ เคอร์มิสท์.
- พิมพ์ผกา จันทรสว่าง. (2562). การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อส่งเสริมสุขภาวะของชุมชน. วารสารศาสนาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 5(2), 70-85.
- พิศิษฐ์ ใจเที่ยง. (2562). การสร้างแบบประเมินคุณลักษณะสังคหวัตถุสี่ของเด็กปฐมวัย [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพศาล ประโพธิเทศ. (2547). นโยบายบริการสาธารณะยุคใหม่. มหาวิทยาลัยราชภัฏ.
- ไพศาล ผกาเกตุ และสิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา. (2567). การใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนของเทศบาลเมืองคลองแห อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วารสารวิชาการการจัดการและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 7(1), 238-250. <https://doi.org/10.14456/jappm.2024.60>
- ภิญโญ สาร. (2523). หลักการบริหาร วิธีการพัฒนาบุคคลระหว่างการศึกษา. โรงพิมพ์คุรุสภา.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. (2563). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (เล่มที่ 21). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วรเดช จันทรศร. (2544). การบริหารการพัฒนา: แนวคิดและทฤษฎี (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์บรรณกิจ.

วรวิทย์ คงนง. (2566). การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล นางหลง อำเภอยะบะ จังหวัดนครศรีธรรมราช. การศึกษาค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วันเพ็ญ ส่งเสริมทรัพย์. (2529). หลักเกณฑ์การให้บริการสาธารณะ. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิพุธ อ่องสกุล. (2548). บริการที่ดี: ความพึงพอใจลูกค้า. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิรัช วิรัชนิการวรรณ. (2530). หลักการพัฒนาชุมชน: การพัฒนาชุมชนประยุกต์. สำนักพิมพ์โอเดียน สโตร์.

วิรัช วิรัชนิการวรรณ. (2531). การพัฒนาชุมชน. โอเดียนสโตร์.

วิรัช วิรัชนิการวรรณ. (2560). การพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิรัตน์ ใจเที่ยง. (2564). ความเชื่อมโยงระหว่างสังคหวัตถุ 4 กับพรหมวิหาร 4. วารสารพุทธศาสตร์, 9(2), 60-75.

วิสิษฐ์ คิตคำส่วน และเขมิกา ทองเรือง. (2566). การบริการสาธารณะของภาครัฐให้แก่สังคมและประชาชน. วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น.

วีระพงษ์ ชำนาญกิจ. (2565). การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุในการบริหารองค์กร. วารสารบริหารธุรกิจ, 12(3), 195-210.

วุฒิสาร ตันไชย. (2544). รูปแบบและประเภทการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. สถาบันพระปกเกล้า.

วุฒิสาร ตันไชย. (2555). การกระจายอำนาจการปกครอง: ทฤษฎีและปฏิบัติ. สำนักพิมพ์วิญญูชน.

เสริมสิทธิ์ สร้อยสอดศรี. (2566). การบริหารนโยบายสาธารณะท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสระแก้ว. วารสารนิติศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 15(1), 37-52.

ศูนย์การเลี้ยงสัตว์ประสงคจังหวัดนครราชสีมา. (2562). การเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ในอำเภอปากช่อง. โรงพิมพ์ปศุสัตว์.

ศูนย์ข้อมูลการศึกษาพื้นฐานประเทศไทย. (2565). ภูมิศาสตร์และภูมิอากาศ: อำเภอปากช่อง. สำนักพิมพ์การศึกษา.

ศูนย์ข้อมูลเพื่อสิทธิมนุษยชน. (2564). รายงานสถานการณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่น.

ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวอำเภอปากช่อง. (2561). ข้อมูลท่องเที่ยวและการท่องเที่ยว. สำนักพิมพ์ท่องเที่ยว.

ศูนย์สถิติท่องเที่ยว สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2556). สถิตินักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว. โรงพิมพ์ท่องเที่ยว.

ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภูมิภาค. (2564). ข้อมูลภูมิอากาศและอุณหภูมิ. สำนักพิมพ์อุตุนิยมวิทยา.

สถาบันพระปกเกล้า. (2561). การกระจายอำนาจและการพัฒนาท้องถิ่นไทย.

สถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น. (2563). รายงานการพัฒนาศักยภาพบุคลากรท้องถิ่น พ.ศ. 2563.

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2565). รายงานการวิจัยประชากรและสังคมประเทศไทย พ.ศ. 2565.

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. (2564). การศึกษาสถานการณ์การพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2564). ความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย: สถานการณ์และแนวทางแก้ไข.

สนธยา พลศรี. (2544). ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. โอเดียนสโตร์.

สนธยา พลศรี. (2547). ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน (พิมพ์ครั้งที่ 5). โอเดียนสโตร์.

สนธยา พลศรี. (2553). ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมบัติ คชสิทธิ์. (2563). หลักสังคหวัตถุในวิถีไทย. วารสารวัฒนธรรมไทย, 8(2), 105-120.

สมบัติ จันทรวงศ์. (2559). พระพุทธศาสนากับสังคมไทย. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.

สมชาย นันทาภิรัตน์. (2565). อัตถจริยากับการพัฒนาสังคม. วารสารพุทธศาสนศึกษา, 11(1), 110-125.

สมชาย ปรีชาศิลปกุล. (2563). การบูรณาการหลักธรรมกับการบริหารจัดการภาครัฐ. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมศักดิ์ ทัศนธรรมศาสตร์. (2562). กระบวนการพัฒนาชุมชนเมืองและชนบทสู่ความยั่งยืน ของอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา [วิทยานิพนธ์สังคมพัฒนศาสตร์มหาบัณฑิต]. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

สิทธิ์ธัญญ์ วารุณสหัชณ. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม [การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].

สุคนธ์รัตน์ เถาสุวรรณ. (2550). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2561). การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภาพร พรพิบูลย์. (2556). คุณภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรัชย์ โพธิสาร. (2564). การบริหารองค์กรตามหลักสังคหวัตถุ. วารสารการบริหารท้องถิ่น, 10(2), 145-160.

สุวิมล ติรกานันท์. (2563). หลักสังคหวัตถุธรรมกับการพัฒนาองค์กร. สำนักพิมพ์ธรรมสภา.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2563). รายงานการวิจัยการเคลื่อนย้ายแรงงานและผลกระทบ
ต่อชุมชนชนบท.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2563). คู่มือหลักธรรมาภิบาลสำหรับข้าราชการ.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ. (2564). รายงานสถานการณ์
การทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). รายงานการติดตามและ
ประเมินผลการพัฒนาท้องถิ่น.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). รายงานสถานการณ์
เศรษฐกิจและสังคมไทย พ.ศ. 2564.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2562). แนวทางการพัฒนาธรรมาภิบาลในหน่วยงาน
ภาครัฐ.

สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา. (2563). แผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา.

สำนักงานปลัดจังหวัดนครราชสีมา. (2564). องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการปกครอง.
โรงพิมพ์จังหวัด.

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน. (2564). รายงานการตรวจสอบการให้บริการสาธารณะขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2565). รายงานสถิติประชากรและสังคม ประเทศไทย พ.ศ. 2565.

สำนักงานหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา. (2564). รายงานสถานการณ์เศรษฐกิจจังหวัดนครราชสีมา.

สำนักบริหารท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา. (2562). ประวัติการจัดตั้งและการปกครองส่วนท้องถิ่น. โรง
พิมพ์สำนักบริหารท้องถิ่น.

สำนักบริหารท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา. (2563). การแบ่งเขตการปกครองและหน่วยงานบริหาร
จัดการ. สำนักพิมพ์ท้องถิ่น.

สำนักพัฒนาบรรณนาการบริหารการพัฒนา. (2567). แนวคิดและทฤษฎีด้านการบริหารจัดการ. HR Note Asia.

สำนักวิทยาศาสตร์พระ มหาวิทยาลัยนครพนม. (2567). ทฤษฎีการจัดการ. NPRU Open Courseware.

สำนักสถิติขนส่งจังหวัดนครราชสีมา. (2565). เส้นทางคมนาคมในจังหวัดนครราชสีมา. สำนักพิมพ์ขนส่ง.

สำนักสถิติเกษตรจังหวัดนครราชสีมา. (2563). ข้อมูลการเกษตรและปศุสัตว์. โรงพิมพ์เกษตร.

สำนักสถิติจังหวัดนครราชสีมา. (2565). ข้อมูลประชากรและการแบ่งเขตการปกครองปี 2565. สำนักสถิติจังหวัด.

สำนักเอกสารจังหวัดนครราชสีมา. (2563). อาณาเขตและสภาพทั่วไปจังหวัดนครราชสีมา. โรงพิมพ์จังหวัด.

อัจฉรา จันทร์ฉาย. (2563). การพัฒนาองค์กรด้วยหลักคุณธรรมและจริยธรรม. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอปากช่อง. (2564). รายงานการดำเนินงานประจำปี พ.ศ. 2564.

Deutsch, K. W. (1953). Nationalism and social communication: An inquiry into the foundations of nationality (2nd ed.). MIT Press.

Deutsch, K. W. (1963). The nerves of government: Models of political communication and control. Free Press.

Deutsch, K. W., & Foltz, W. J. (Eds.). (1966). Nation-building. Atherton Press.

Haas, E. B. (1958). The uniting of Europe: Political, social and economic forces, 1950-1957. Stanford University Press.

Haas, E. B. (1968). Beyond the nation-state: Functionalism and international organization. Stanford University Press.

- Hersey, P., & Blanchard, K. H. (1993). *Management of organizational behavior* (6th ed.). Prentice Hall.
- Huntington, S. P. (1968). *Political order in changing societies*. Yale University Press.
- Huntington, S. P. (1996). *The clash of civilizations and the remaking of world order*. Simon & Schuster.
- Kouzes, J. M., & Posner, B. Z. (1997). *The leadership challenge: How to keep getting extraordinary things done in organizations*. Jossey-Bass.
- Kratochwil, F., & Ruggie, J. G. (1986). International organization: A state of the art on an art of the state. *International Organization*, 40(4), 753-775.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2nd ed.). SAGE Publications.
- Lindberg, L. N. (1963). The political dynamics of European economic integration. *Journal of Common Market Studies*, 1(2), 155-182.
- Millett, J. D. (1954). Management in public service. In P. Appleby (Ed.), *Public administration and democracy: Essays in honor of Paul H. Appleby* (pp. 152-168). Syracuse University Press.
- Mitrany, D. (1948). *The functional approach to peace: A stage in the evolution of sovereignty*. Royal Institute of International Affairs.
- Organization for Economic Co-operation and Development. (2020). *Good governance for local development*. OECD Publishing.
- Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., & Berry, L. L. (1985). A conceptual model of service quality and its implications for future research. *Journal of Marketing*, 49(4), 41-50. <https://doi.org/10.2307/1251430>
- Puchala, D. J. (1972). Of blind men, elephants and international integration. *Journal of Common Market Studies*, 10(3), 267-285.

- Reddin, W. J. (1970). *Managerial effectiveness*. McGraw-Hill.
- Risse, T. (2015). Lessons learned: European integration theory and responses to crises. *Journal of European Public Policy*, 22(3), 450-468.
- Rosamond, B. (2000). *Theories of European integration*. Palgrave.
- Schmitter, P. C. (1969). Three neo-functional hypotheses about international integration. *International Organization*, 23(1), 161-166.
- Schmitter, P. C., & Streeck, W. (1991). From the individual to the collective interest: Explaining stages of collective-action formation. *International Organization*, 44(4), 517-528.
- Shakeshaft, C. (1987). *Women in educational administration*. Sage Publications.
- Simon, H. A. (1976). Administrative behavior. In W. G. Scott & D. F. Mitchell (Eds.), *Organization theory: A structural and behavioral analysis* (pp. 231-245). Richard D. Irwin.
- Smoke, P. (2015). Rethinking decentralization: Assessing challenges to a popular public sector reform. *Public Administration and Development*, 35(2), 78-85.
- Wiener, A., & Diez, T. (Eds.). (2009). *European integration theory* (2nd ed.). Oxford University Press.
- Wiener, A., & Diez, T. (Eds.). (2018). *European integration theory* (3rd ed.). Oxford University Press.

ภาคผนวก ก

คู่มือการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

เลขที่ GSV00243

บัณฑิตวิทยาลัยจริยธรรมไวรัส มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มอบฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายชนัญกร ภาวะดี

ได้ผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (ออนไลน์)

หลักสูตรการฝึกอบรม ๑ วัน เรื่อง หลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ประกอบด้วย ๙ ประเด็นความรู้

- ประเด็นที่ ๑ วิวัฒนาการของจริยธรรมการวิจัย (History of Research Ethics)
- ประเด็นที่ ๒ หลักจริยธรรมการวิจัยพื้นฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Principles of Research Ethics, Laws, and Regulations)
- ประเด็นที่ ๓ กระบวนการขอความยินยอม (Informed Consent Process)
- ประเด็นที่ ๔ การวิจัยในกลุ่มอ่อนแอ/เปราะบาง (Research Among Vulnerable Population)
- ประเด็นที่ ๕ การรักษาความลับ (Confidentiality)
- ประเด็นที่ ๖ การประเมินคุณประโยชน์และความเสี่ยง (Risk and Benefit Assessment)
- ประเด็นที่ ๗ จริยธรรมการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ (Ethical Consideration in Social Studies)
- ประเด็นที่ ๘ หน้าที่ความรับผิดชอบของนักวิจัยทั้งก่อนและหลังได้รับการรับรอง (Responsibility of Investigators Including Pre and Post Review Process)
- ประเด็นที่ ๙ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

ฉบับนี้มีผลตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๗๐

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

[Signature]

ศ.เกียรติคุณ ดร.พญ.จันทรา กาบวัง เหล่าถาวร
ประธานมูลนิธิ SIDCER-FERCAP

[Signature]

พระราชสุทธวิจิตรเมธี, ผศ.ดร.
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยจริยธรรมไวรัส
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ลงพื้นที่ Try out อบต.มิตรภาพ

อ.มวกเหล็ก จ.สระบุรี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี

ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๖๐

www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๔๐๘.๔/๑๐๐๓๔

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตเข้าพื้นที่ในการทดลองเครื่องมือ (Try out)

เจริญพร นายกองคํการบริหารส่วนตำบลมิตรภาพ

ด้วย นายณัฐกร ภาวะดี เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๓๓๑๐๓๒๐๐๘ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา (Integration of Sangkha Dharma Principles for the Development of Local Government Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province)” มีความประสงค์ขออนุญาตเพื่อเข้าพื้นที่ในการทดลองเครื่องมือ (Try out) สำหรับเก็บข้อมูลในการเขียนงานวิทยานิพนธ์ จำนวน ๓๐ ตัวอย่าง ระหว่างวันที่ ๓-๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ดังนั้น ทางหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมายังท่านเพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่ในการทดลองเครื่องมือ (Try out) ดังกล่าว ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จักขอบคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธสิริ, ผศ.)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

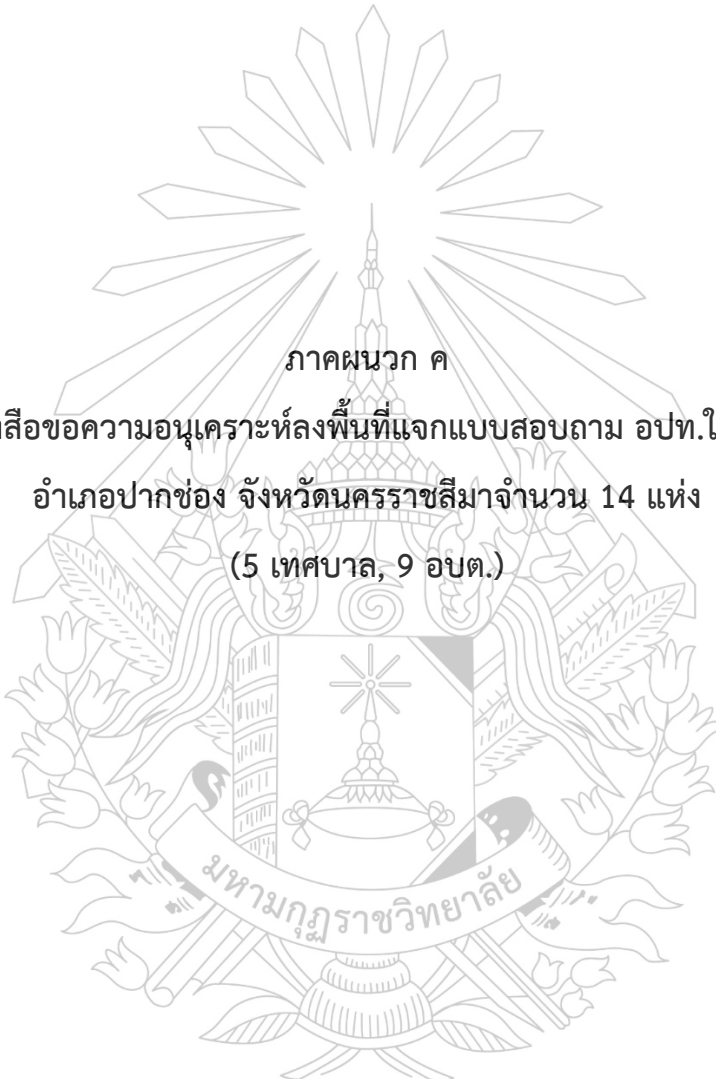
สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

ผู้ประสานงาน นายณัฐกร ภาวะดี

โทร. ๐๙-๙๐๕๒-๓๖๓๖

(นางสาวณัฐกิตติ์ ชื่น จันทบุตรสกุล)

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์ลงพื้นที่แจกแบบสอบถาม อปท.ในเขต
อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 14 แห่ง
(5 เทศบาล, 9 อบต.)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ ถนนสายบางนครชัยศรี

ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐๒-๕๔๕-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๔๕-๖๐๖๐

www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๔๐๘.๔/ว๐๐๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายกเทศมนตรีเมืองปากช่อง

ด้วย นายธนัฐกร ภาวะดี เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๑๓๓๑๓๒๐๐๘ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา (Integration of Sangkha Dharma Principles for the Development of Local Government Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province)” มีความประสงค์เข้าพื้นที่เพื่อแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมายังท่านเพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล สำหรับใช้ในการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดังกล่าว ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธสิริ, ผศ.)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๔๕-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

ผู้ประสานงาน นายธนัฐกร ภาวะดี

โทร. ๐๙-๙๐๕๒-๓๖๓๖

๑๙/๒/๖๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถนนสายนครชัยศรี
ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๔๕-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๔๕-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘.๔/ว๐๐๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล

เจริญพร นายเทศมนตรีตำบลกลางดง

ด้วย นายมนูญกร ภาวะดี เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๑๓๑๐๓๒๐๐๘ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา (Integration of Sangkha Dharma Principles for the Development of Local Government Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province)” มีความประสงค์เข้าพื้นที่เพื่อแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมายังท่านเพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล สำหรับใช้ในการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดังกล่าว ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรโกกร ชินพหุศิริ, ผศ.)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๔๕-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

ผู้ประสานงาน นายมนูญกร ภาวะดี

โทร. ๐๙-๙๐๕๒-๓๖๓๖

วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี

ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๓๐

โทร. ๐๒-๕๔๕-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๔๕-๖๐๖๐

www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘.๔/ว๐๐๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล

เจริญพร นายกเทศมนตรีตำบลสีมามงคล

ด้วย นายณัฐกร ภาวะดี เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๑๓๓๐๓๒๐๐๘ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา (Integration of Sangkha Dharma Principles for the Development of Local Government Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province)” มีความประสงค์เข้าพื้นที่เพื่อแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์จึงเจริญพรมายังท่านเพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล สำหรับใช้ในการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดังกล่าว ให้สมบูรณต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพริ้งศรี, ผศ.)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๔๕-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

ผู้ประสานงาน นายณัฐกร ภาวะดี

โทร. ๐๙-๙๐๕๒-๓๖๓๖

ได้รับเอกสารเรียบร้อยแล้ว

ลงชื่อ ๙๙๙๙

วันที่ 18 ก.พ. 2569

ผู้รับ

สำนักงานเขต ระดับเขตพื้นที่
เลขที่รับ ๖๖๖/๒๕๖๙
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัย ๑๗ ก.พ. ๒๕๖๙
๒๕๕ ค.ศ.ล.ย.น.ค.ร.ย.ศ.ร.
ค.ศ.ล.ย.น.ค.ร.ย.ศ.ร. จ.น.ค.ร.ย.ศ.ร. ๖๖๖๖๖๖
โทร. ๐๒-๕๕๕-๖๖๖๖ โทรสาร. ๐๒-๕๕๕-๖๖๖๖
www.mbu.ac.th

ที่ ถว ๕๕๐๘.๕/ว๐๐๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายกเทศมนตรีตำบลห้วย

ด้วย นายธนจักร ภาวะดี เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๕๒๐๓๓๐๓๒๐๐๘ หลักสูตรรัฐศาสตร
มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัด
นครราชสีมา (Integration of Sangha-Dharma Principles for the Development of Local Government
Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province)" มีความประสงค์เข้าพื้นที่เพื่อแจก
แบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์
จึงเจริญพรมายังท่านเพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล สำหรับใช้ในการวิทยานิพนธ์ของ
นักศึกษาดังกล่าว หอสมุดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จะเป็นพระคุณยิ่ง

ให้ณ นายกเทศมนตรี
-ให้ไปรบกวนทาง
-นายธนจักร ภาวะดี เลขทะเบียน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
รองนายกเทศมนตรี จ.นครราชสีมา
เก็บข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ
(นายกเทศมนตรี)
นายกเทศมนตรี

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรโก ขันพทีสิริ, ผศ.)
คณบดีคณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๕๕-๖๖๖๖ ต่อ ๓๓๕๖

ผู้ประสานงาน นายธนจักร ภาวะดี

โทร. ๐๕-๕๐๕๒-๓๖๓๖

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐
โทร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘.๔/ว๐๐๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายเทศมนตรีตำบลวังไทร

ด้วย นายธนกร ภาวะดี เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๑๓๑๐๓๒๐๐๘ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา (Integration of Sangkha Dharma Principles for the Development of Local Government Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province)” มีความประสงค์เข้าพื้นที่เพื่อแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมายังท่านเพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล สำหรับใช้ในการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดังกล่าว ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพิทักษ์, ผศ.)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

ผู้ประสานงาน นายธนกร ภาวะดี

โทร. ๐๙-๙๐๕๒-๓๖๓๖

นันทิฉัตร
18/2/64

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถนนศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อา ๗๙๐๘.๔/ว๐๐๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายกองการบริหารส่วนตำบลปากช่อง

ด้วย นายธนกร ภาวะดี เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๑๓๑๐๓๒๐๐๘ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา (Integration of Sangkha Dharma Principles for the Development of Local Government Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province)” มีความประสงค์เข้าพื้นที่เพื่อแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมายังท่านเพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล สำหรับใช้ในการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดังกล่าว ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพิทักษ์, ผศ.)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

ผู้ประสานงาน นายธนกร ภาวะดี

โทร. ๐๙-๙๐๕๒-๓๖๓๖

รับเมื่อ 17 ก.พ. 2569

นางสาวสุวิภา สุขสมณี

หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป อบต.ปากช่อง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถนนศาลายา-นครชัยศรี
ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘.๕/ว๐๐๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจันทิ

ด้วย นายธนกร ภาวะดี เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๑๓๑๐๓๒๐๐๘ หลักสูตรรัฐศาสตร
มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัด
นครราชสีมา (Integration of Sangkha Dharma Principles for the Development of Local Government
Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province)” มีความประสงค์เข้าพื้นที่เพื่อแจก
แบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์
จึงเจริญพรมายังท่านเพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล สำหรับใช้ในการวิทยานิพนธ์ของ
นักศึกษาดังกล่าว ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพริษฐ์, ผศ.)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

ผู้ประสานงาน นายธนกร ภาวะดี

โทร. ๐๙-๙๐๕๒-๓๖๓๖

18/2/69

อบต. วังกะทะ

☒ สำนักปลัด

☐ กองคลัง

☐ กองช่าง

☐ กองการศึกษา

☐ อื่นๆ

พ.อว ๗๙๐๘.๔/๖๐๐๒๒

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ ถนนสายนครชัยศรี

ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๓๐

โทร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๖๐

www.mbu.ac.th

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

อบต. วังกะทะ

รับที่ ๗๕๔/๒๕๖๔

วันที่ 18/ก.พ./๖๔

เวลา ๐๙.๔๖ น.

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล

เจริญพร นายองค์การบริหารส่วนตำบลวังกะทะ

ด้วย นายมนัสกร ภาวะดี เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๑๓๑๐๓๒๐๐๘ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา (Integration of Sangkha Dharma Principles for the Development of Local Government Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province)” มีความประสงค์เข้าพื้นที่เพื่อแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมายังท่านเพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล สำหรับใช้ในการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดังกล่าว ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรโกธ ชินพริทธิสิริ, ผศ.)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

ผู้ประสานงาน นายมนัสกร ภาวะดี

โทร. ๐๙-๙๐๕๒-๓๖๓๖

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐
โทร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘.๔/ว๐๐๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายกองการบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย

ด้วย นายมนูญกร ภาวะดี เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๑๓๑๐๓๒๐๐๘ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา (Integration of Sangkha Dharma Principles for the Development of Local Government Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province)” มีความประสงค์เข้าพื้นที่เพื่อแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์ จึงเจริญพรมายังท่านเพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล สำหรับใช้ในการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดังกล่าว ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพิริยศิริ, ผศ.)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

ผู้ประสานงาน นายมนูญกร ภาวะดี

โทร. ๐๙-๕๐๕๒-๓๖๓๖

นางสาวกนก ชื่นอนันต์
นางสาวสุกัญญา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๔ วิทยาลัยนครชัยศรี
 ศ.ศ.สาธา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
 โทร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๖๐
 www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๕๐๘.๔/๖๐๐๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

องค์การบริหารส่วนตำบลชนงพระ
 เลขที่รับ ๖๙๙
 วันที่ 17 ก.พ. 6๕
 เวลา 15.25 น.

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล

เจริญพร นายองค์การบริหารส่วนตำบลชนงพระ

ด้วย นายฉนัฐกร ภาวะดี เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๑๓๑๐๓๒๐๐๘ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหัตถธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา (Integration of Sangkha Dharma Principles for the Development of Local Government Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province)” มีความประสงค์เข้าพื้นที่เพื่อแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์จึงเจริญพรมายังท่านเพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล สำหรับใช้ในการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดังกล่าว ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธสิริ, ผศ.)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

ผู้ประสานงาน นายฉนัฐกร ภาวะดี

โทร. ๐๙-๙๐๕๒-๓๖๓๖

นายอุทิศนา สาละวิน
 หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘.๔/๖๐๐๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายกองคํการบรหารส่วนตําลคลองมวง

ด้วย นายชนนฐกร ภาวะดี เลขทะเบียนนํคศึกษา ๖๗๒๐๑๓๑๐๓๒๐๐๘ หลํกสุตรรัฐศาสตร
มหาบํณตํค คณะสํงคคศาสตรํ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้รบอนุมตํหัวขอมวทยานํพนธ
เรื่อง “การบูรณการหลํกสํงคหตธรรมเพื่อพัฒนองคกรปกครองส่วนทองถนในอาเภอปากชอง จํงหวัด
นครราชสํมา (Integration of Sangkha Dharma Principles for the Development of Local Government
Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province)” มํความประสงคํเข้าพํนที่เพื่อแจก
แบบสอบถามเก็บขอมูล เพื่อใชในงานเชียนวทยานํพนธ

ดํงนํน เพื่อใหการดํเนินงานของนํคศึกษาเป็นไปด้วความเรียบรอย คณะสํงคคศาสตรํ
จํงเจริญพรมายังทวนเพื่อขออนุญาตเข้าพํนที่แจกแบบสอบถามเก็บขอมูล สํหรับใชในงานวทยานํพนธของ
นํคศึกษาดํงกลํว ใหสมบูรณตอไป

จํงเรียนมาเพื่อปรดพิจารณาอนุญาต จะเป็นพระคุณยํง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุกร ชินพุทธํสํรี, ผศ.)

คณบดีคณะสํงคคศาสตรํ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สํานักงานบํณตํคศึกษา คณะสํงคคศาสตรํ

โทร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๐๐ ตอ ๑๑๕๖

ผุประสานงาน นายชนนฐกร ภาวะดี

โทร. ๐๙-๙๐๕๒-๓๖๓๖

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถนนนครชัยศรี
ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘.๔/ว๐๐๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เลขที่รับ	332
วันที่	17 ก.พ. 2569
เวลา	12.16

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายกองการบริหารส่วนตำบลหนองน้ำแดง

ด้วย นายฉนัฐกร ภาวะดี เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๑๓๑๐๓๒๐๐๘ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา (Integration of Sangha Dharma Principles for the Development of Local Government Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province)” มีความประสงค์เข้าพื้นที่เพื่อแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์จึงเจริญพรมายังท่านเพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล สำหรับใช้ในการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดังกล่าว ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรโกธ ชินพุทธสิริ, ผศ.)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

ผู้ประสานงาน นายฉนัฐกร ภาวะดี

โทร. ๐๙-๙๐๕๒-๓๖๓๖

ผู้จัดทำ ผศ.สุจิตต์
17/๐๒/๖๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถนนศาลายา-นครชัยศรี
ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗/๐
โทร. ๐๒-๕๔๕-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๔๕-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๘.๔/ว๐๐๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายกองคํการบรหารส่วนตำบลพญาเย็น

ด้วย นายมนัสกร ภาวะดี เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๑๓๑๐๓๒๐๐๘ หลักสูตรรัฐศาสตร
มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การบูรณาการหลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัด
นครราชสีมา (Integration of Sangkha Dharma Principles for the Development of Local Government
Organizations in Pak Chong District, Nakhon Ratchasima Province)” มีความประสงค์เข้าพื้นที่เพื่อแจก
แบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะสังคมศาสตร์
จึงเจริญพรมายังท่านเพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล สำหรับใช้ในการวิทยานิพนธ์ของ
นักศึกษาดังกล่าว ให้สมบูรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเจริญพร

(พระมหาสุรโกธ ชินพุทธสิริ, ผศ.)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์

โทร. ๐๒-๕๔๕-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๖

ผู้ประสานงาน นายมนัสกร ภาวะดี

โทร. ๐๙-๙๐๕๒-๓๖๓๖

วัน 18 เดือน ก.พ. พ.ศ. 2๕69

ภาคผนวก ง

เครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถาม)

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบูรณาการหลักสังคหัตถุธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับคะแนน

5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4 = เห็นด้วย

3 = ไม่แน่ใจ

2 = ไม่เห็นด้วย

1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1) เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- 2)
- 3) อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 30-40 ปี ☐ 41-45 ปี ☐ 46 ปี ขึ้นไป
- 4)
- 5) การศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
- 6)
- 7) ตำแหน่งงาน ☐ ฝ่ายบริหาร ☐ ลูกจ้างประจำ ☐ พนักงานจ้างทั่วไป
- 8)
- 9) รายได้ ☐ ต่ำกว่า 10,000 ☐ 15,000 ☐ 20,000 ☐ สูงกว่า 20,000

ส่วนที่ 2 การบูรณาการหลักสัณฐานวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ลำดับ	หัวข้อ	5	4	3	2	1
1) ด้านการบริการก้าวหน้า						
1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาพัฒนาการให้บริการประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก (ทวน, อุดมจริยา)					
2	บุคลากรให้คำแนะนำและสื่อสารกับประชาชนด้วยถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยน เพื่อสร้างความเข้าใจในนวัตกรรมบริการให้บริการใหม่ ๆ (ปิยวาจา, อุดมจริยา)					
3	องค์กรมีการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ทันสมัยเพื่อลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการบริการที่รวดเร็วมากขึ้น (ทวน, อุดมจริยา)					
4	บุคลากรแสดงความเป็นมิตรและให้ความช่วยเหลือประชาชนในการให้บริการรูปแบบใหม่อย่างเต็มใจและจริงใจ (ปิยวาจา, อุดมจริยา)					
5	การพัฒนาวัฒนธรรมการบริการเกิดจากการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง (ปิยวาจา, อุดมจริยา, สมานัตตตา)					
2) ด้านการให้บริการต่อเนื่อง						
1	บุคลากรได้สื่อสารและประสานงานกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อแจ้งความคืบหน้าของการดำเนินงานด้วยความเคารพและไว้วางใจ (ปิยวาจา, อุดมจริยา)					
2	การให้บริการมีความต่อเนื่องโดยไม่หยุดชะงักเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด					

	ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน (ทาน, อรรถจริยา)					
3	บุคลากรมีความรับผิดชอบในการติดตามงานที่ ค้างอยู่และแสดงความเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนอย่างจริงจัง (อรรถจริยา)					
4	องค์กรมีกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่องและไม่เกิดช่องว่างในการบริการ (อรรถจริยา, สมานัตตดา)					
5	การให้บริการต่อเนื่องสะท้อนให้เห็นถึงความเสมอภาคในการดูแลประชาชนอย่างทั่วถึงโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ (อรรถจริยา, สมานัตตดา)					
3) ด้านการให้บริการเพียงพอ						
1	องค์กรจัดสรรทรัพยากรและบุคลากรอย่างเพียงพอเพื่อให้การบริการ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง (ทาน, อรรถจริยา)					
2	บุคลากรให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนเพียงพอด้วยถ้อยคำที่เข้าใจง่ายและเป็นมิตร (ทาน, ปิยวจา)					
3	การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรมีการคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนและความจำเป็นในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นหลัก (ทาน, อรรถจริยา)					
4	บุคลากรแสดงความตั้งใจในการให้บริการโดยไม่ปฏิเสธหรือละเลยแม้ในยามที่มีภาระงานมาก (อรรถจริยา, สมานัตตดา)					
5	การกระจายจุดบริการและช่องทางการติดต่อมีความเพียงพอเพื่อให้ประชาชนทุก					

	พื้นที่ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม (ทาน, สมานัตตตา)					
4) ด้านการให้บริการตรงเวลา						
1	องค์กรกำหนดระยะเวลาการให้บริการที่ชัดเจนและมุ่งมั่นที่จะดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนดเพื่อประโยชน์ของประชาชน (ทาน, อตถจริยา)					
2	บุคลากรสื่อสารและแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาการให้บริการอย่างชัดเจนและสุภาพเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสวางแผนได้ (ปิยวาจา, อตถจริยา)					
3	บุคลากรแสดงความเอาใจใส่และรวดเร็วในการดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทันท่วงทีตามที่สัญญาไว้ (ปิยวาจา, อตถจริยา)					
4	องค์กรมีระบบการจัดการเวลาที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการ (อตถจริยา)					
5	การให้บริการตรงต่อเวลาไม่มีการแบ่งแยกหรือให้สิทธิพิเศษแก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่เป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน (อตถจริยา, สมานัตตตา)					
5) ด้านการให้บริการด้วยความเสมอภาค						
1	บุคลากรให้บริการและสื่อสารกับประชาชนทุกคนด้วยความเคารพและมีถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยนเท่าเทียมกัน (ปิยวาจา, สมานัตตตา)					
2	การให้บริการมีความเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติจากฐานะ เชื้อชาติ หรือความแตกต่างอื่นใด และมุ่งเน้นประโยชน์สุขของ					

	ทุกคนเท่าเทียมกัน (ทาน, อัจฉริยา, สมานัตตตา)					
3	องค์กรมีนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อส่งเสริมความเสมอภาคในการเข้าถึง บริการสาธารณะของประชาชนทุก กลุ่มเป้าหมาย (อัจฉริยา, สมานัตตตา)					
4	การประเมินผลและปรับปรุงการให้บริการ คำนึงถึงความเป็นธรรมและความเท่าเทียม ในการดูแลประชาชนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ (อัจฉริยา, สมานัตตตา)					
5	องค์กรจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร เพื่อให้บริการประชาชนทุกกลุ่มอย่างเป็น ธรรมโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เป็นหลัก (ทาน, สมานัตตตา)					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

โปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักสังคหวัตถุธรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านสละเวลาตอบแบบสอบถามครับ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ	ฉนัฐกร ภาวะดี
วัน เดือน ปี เกิด	9 พฤษภาคม 2526
สถานที่เกิด	อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร
ประวัติการศึกษา	: พุทธศักราช 2541 สอบไล่ได้นักธรรมชั้นเอก สำนักเรียนวัดบรมนิวาสกรุงเทพมหานคร : พุทธศักราช 2562 สอบไล่ได้ธรรมศึกษาชั้นตรี วัดสิรินธรเทพรัตนาราม จังหวัดนครปฐม : พุทธศักราช 2544 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร : พุทธศักราช 2565 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราช วิทยาลัย ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 2 สำนักงานวัดบรมนิวาส ราชวรวิหาร ถนนพระราม 6 ซอย 15 แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ผลงานตีพิมพ์ - รางวัลที่ได้รับ -